Landinrichting
Groenpool Vinderhoutse Bossen

Landinrichtingsproject Leie en Schelde

Groenpool Vinderhoutse Bossen

Eindvoorstel inrichtingsplan

September 2011

VLM

lne. Departement Leefmilieu, Natuur en Energie

Landinrichting
Groenpool Vinderhoutse Bossen

Colofon

Uitvoerder:

Vlaamse Landmaatschappij
Ganzendries 149
9000 Gent
Tel. 09 244 85 00
Fax 09 244 85 99
www.vlm.be

Onder begeleiding van het landinrichtingscomité Leie en Schelde

Eindredactie:

Stefan De Brabander (projectleider VLM) en Paul Kouckuyt (verantwoordelijke ALBON)

Coverfoto's:

Fotocollage Groenpool Vinderhoutse Bossen
© VLM fotoarchief

Datum:

September 2011

INHOUD

Deel 1. Inleiding 7

1.1. Inleiding 7
1.1.1. Kader 7
1.1.2. Leeswijzer 7

1.2. Situering opdracht 8
1.2.1. Landinrichtingsproject Leie en Schelde 8
1.2.2. Richtplan – inrichtingsplannen 8
1.2.3. Historiek inrichtingsplan 8

1.3. Inspraak en adviesprocedures 9
1.3.1. Procedure 9
1.3.2. Adviezen 10

1.4. Onderwerp van het inrichtingsplan 10

Deel 2. Projectsituering 12

2.1. Ligging en afbakening van het plangebied 12

2.2. Gebiedsbeschrijving 12
2.2.1. Fysische kenmerken 12
2.3.2.1. Reliëf 12
2.3.2.2. Geomorfologie 12
2.3.2.3. Bodem 14
2.3.2.4. Hydrologie 14
2.3.3. Landschap 17
2.3.3.1. Historiek 17
2.3.3.2. Landschappelijke typering 18
2.3.4. Natuur 22
2.3.4.1. Biologische waardering en vegetatie-eenheden 22
2.3.4.2. Bespreking zeer waardevolle gebieden 23
2.3.4.3. Evolutie van de bebossing 28
2.3.5. Landbouw 28
2.3.5.1. Situering van het landbouwgebruik 28
2.3.5.2. Bodemgebruik 29
2.3.5.3. Kavelstructuur 30
2.3.5.4. Socio-economische verkenning 30
2.3.5.5. Productieomvang van de bedrijven 31
2.3.6. Archeologie 32
2.3.6.1. Het archeologisch kader 32
2.3.6.2. Impact van bebossing op archeologisch bodemlandschap 32
2.3.7. Recreatief medegebruik 33

2.3. Juridische en beleidsmatige aspecten 36
2.3.1. Overzicht relevante randvoorwaarden 36
2.3.2. Ruimtelijke ordening 41
2.3.2.1 Bestemmingen, voorschriften en vergunningen 41
2.3.2.2 Gewestplan 41
2.3.2.3 Ruimtelijke structuurplannen 45
2.3.3. Grond- en oppervlaktewater 55
2.3.3.1 Decreet integraal waterbeleid 55
2.3.3.2 Watertoets 56
2.3.3.3 Wet op de onbevaarbare waterlopen 56

2.3.3.4 Oppervlaktewaterwingebied Kluizen....57
2.3.3.5 Decreet houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging van nitraten uit agrarische bronnen (Mestdecreet)....57
2.3.3.6 Beleidsplannen, visies en projecten m.b.t. grond- en oppervlaktewater....58
2.3.4. Milieubeleid....58
2.3.4.1 Milieubeleidsplannen....58
2.3.5. Natuur en bos....60
2.3.5.1 Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu....60
2.3.5.2 Vlaamse natuurreservaten en natuurontwikkelingsprojecten....64
2.3.5.3 Gemeentelijk natuurontwikkelingsplan....65
2.3.5.4 Bosdecreet....66
2.3.5.5 Veldwetboek....66
2.3.5.6 Bebossing van landbouwgronden....67
2.3.5.7 Beleidsplannen, visies en projecten m.b.t. natuur en bos....67
2.3.6. Landschap en cultuurhistorie....68
2.3.6.1 Decreet betreffende de landschapszorg....68
2.3.6.2 Decreet tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten....69
2.3.7. Archeologie....70
2.3.7.1 Meldingsplicht....70
2.3.7.2 Stedenbouwkundige vergunning....71
2.3.7.3 Zorgplicht....71
2.3.8. Landbouw....71
2.3.8.1 Randvoorwaarden gemeenschappelijk landbouwbeleid....71
2.3.9. Recreatie....71
2.3.9.1 Beleidsplannen, visies en projecten m.b.t. recreatie en toerisme....71
2.3.10. Jachtdecreet....72
2.3.10.1 Wildbeheereenheid....72
2.3.11. Mobiliteitsbeleid....72
2.3.11.1 Functioneel fietsnetwerk....72
2.3.12. Overige randvoorwaarden....72
2.3.12.1 Aanwezigheid van leidingen....72
2.3.12.2 Bosgroep Oost-Vlaanderen Noord....73

2.4. Belangrijke kwaliteiten, kansen en knelpunten voor ontwikkeling van de groenpool....74
2.4.1. Ruimtelijk-Planologisch....74
2.4.2. Landschap en cultuurhistorie....74
2.4.3. Natuur en bos....75
2.4.3.1 Bijzondere kansen, knelpunten en kwaliteiten voor het Habitatrichtlijngebied....75
2.4.3.2 Ontwikkeling van bos, natuur en landschap voor de groenpool....76
2.4.4. Landbouw....76
2.4.5. Recreatief....77

Deel 3. Projectbeschrijving....79

3.1. Richtplan....79
3.1.1. Algemene opties....79
3.1.2. Lokale opties en maatregelen....80

3.2. Inrichtingsconcept....80

3.3. Vertaling van het concept naar maatregelen en instrumenten voor de realisatie....94
3.3.1. Uitvoering van de groenpool volgens vooraf geplande realisatiestrategie....94
3.3.1.1 Geen bos zonder grond....94
3.3.1.2 Bosuitbreiding van 155 ha met een gedifferentieerd instrumentarium....94
3.3.1.3 Realisatie volgens twee sporen....95
3.3.1.4 Realisatietempo....96

3.3.2. Flankerend beleid voor landbouw 100
3.3.2.1 Juridische zekerheid 101
3.3.2.2 Correctie huiskavel 101
3.3.2.3 Fasering 101
3.3.2.4 Ruilgrond 106
3.3.2.5 Beheer van de groenpool 108
3.3.3. Aankoopbeleid 108
3.3.3.1 Vrijwillige bosuitbreiding 108
3.3.3.2 Aankoop in der minne 109
3.3.3.3 Recht van voorkoop 109
3.3.3.4 Flankerend beleid 109
3.3.3.5 Onteigening 109

3.4. Inrichtingsmaatregelen Plannen 1 t.e.m.11 111
3.4.1. Behoud en versterken van bestaand bos 111
3.4.2. Realiseren van gediversifieerde en gefaseerde bosuitbreiding 113
3.4.3. Natuurbehoud en -ontwikkeling 121
3.4.4. Verbeteren landschappelijke structuur 125
3.4.5. Ontwikkelen recreatief netwerk 129
3.4.6. Verenigen mobiliteit met groenpoolfunctie 140
3.4.7. Overzicht kostenraming 142

Deel 4. uitvoeringsprogramma 150

Deel 5. Financieringsplan 159

Bijlage I – Impact van de inrichtingsmaatregelen op landbouw 169

Bijlage II – Watertoets eindvoorstel inrichtingsplan Groenpool Vinderhoutse Bossen 175

TABELLEN

Tabel 1: Natuurtypes in plangebied 23
Tabel 2: Aantal bedrijven en oppervlakte in het plangebied 29
Tabel 3: Bodemgebruik in het plangebied 29
Tabel 4: Aantal landbouwbedrijven en oppervlakte in het plangebied per bedrijfstype 30
Tabel 5: Aantal bedrijven en oppervlakteverdeling per klasse van productieomvang 31
Tabel 6: Aantal bedrijven en oppervlakte in plangebied volgens leeftijd bedrijfsleider 31
Tabel 7: Juridische en beleidsmatige randvoorwaarden (stand van zaken: augustus 2011) 36
Tabel 8: Bestemmingen binnen plangebied 42
Tabel 9: Habitats 61
Tabel 10: Soorten 62
Tabel 11: Te realiseren oppervlaktes t.o.v. doelstelling 155 ha bosuitbreiding (AGNAS) 97
Tabel 12: Overzicht reeds uitgevoerde maatregelen natuur, bos, landschap en recreatie (via IP Vinderhoutse Bossen en Groene Velden 2001-2005) 98
Tabel 13: Overzicht vlakvormige maatregelen bos, natuur, landschap en recreatie: te realiseren oppervlaktes cfr. fasering 99
Tabel 14: Totaaloverzicht realisaties en bestaande boscomplex Groenpool Vinderhoutse Bossen (excl. bulkengebied Lovendegem en portalen) 100
Tabel 15: Aantal bedrijven en oppervlakte binnen plangebied volgens afhankelijkheidsklasse 102
Tabel 16: Oppervlakte te verwerven volgens fasering op perceelsniveau 103

Tabel 17: Oppervlakte te verwerven volgens fasering per blok 104
Tabel 18: Oppervlakte volgens fasering per blok en op perceelsniveau.....105
Tabel 19: Overzicht kostenraming.....143
Tabel 20: Kostenraming werken en grondverwerving per uitvoerende partner 167
Tabel 21: Kostenraming werken en grondverwerving per financierende partner 167
Tabel 22: Overzicht spreiding financiering door fasering realisatie.....168
Tabel 23: Overzicht van de inrichtingsmaatregelen 169
Tabel 24: Aantal bedrijven en oppervlakte in het plangebied volgens te verwerven oppervlakte 170
Tabel 25: Aantal bedrijven en oppervlakte binnen het plangebied volgens de relatieve oppervlakte binnen de te verwerven zones 170
Tabel 26: Aantal bedrijven volgens relatieve en absolute oppervlakte 171
Tabel 27: Aantal bedrijven volgens productieomvang en relatieve oppervlakte binnen de te verwerven zones 172
Tabel 28: Aantal bedrijven volgens leeftijd en relatieve oppervlakte binnen de te verwerven zones 172

FIGUREN

Figuur 1: Ferrariskaart 22
Figuur 2: Analyseplan recreatie Vinderhoutse Bossen: inventarisatie bestaande toestand 33
Figuur 3: Grenslijn afbakening grootstedelijk gebied Gent.....43
Figuur 4: Gemeentelijk RUP 159 “Vinderhoutse Bossen: Leeuwenhof – De Campagne” 44
Figuur 5: Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan: Globale ontwikkelingsvisie.....48
Figuur 6: Ruimtelijk Structuurplan Gent: Structuurschets voor het kouter- en leieland.....51
Figuur 7: Ruimtelijk Structuurplan Lovendegem: Structuurschets deelruimte zuid 54
Figuur 8: Analyseplan Recreatie Vinderhoutse Bossen: Knelpunten en kansen 78
Figuur 9: Principeschets “eilandje” als recreatief steunpunt.....139

KAARTEN EN PLANNEN

Kaarten

Kaart 1: Situering inrichtingsplan Groenpool Vinderhoutse Bossen
Kaart 2: Situering plangebied in ruimere omgeving
Kaart 3A: Gewestplan
Kaart 3B: BPA en RUP
Kaart 4: Grondgebruik en groenelementen
Kaart 5: BWK, VEN en Habitat
Kaart 6: Evolutie bebossing
Kaart 7: Landschap en cultuurhistorie
Kaart 8: Fysische landschapskenmerken (geologie en bodem)
Kaart 9: Hydrologie
Kaart 10: Bedrijfstypologie en mestdecreet
Kaart 11: Landbouwgevoeligheidsanalyse
Kaart 12: Analyse recreatie, inventarisatie bestaande toestand

Plannen

Plan 1: Maatregelen bos, natuur en landschap
Plan 2: Maatregelen recreatie en mobiliteit
Plan 3: Geïntegreerde maatregelen groenpool
Plan 4: Verwerving en fasering
Plan 5a: Overzicht evolutie realisatie volgens fasering – uitgangsbasis en paden (2013)
Plan 5b: Overzicht evolutie realisatie volgens fasering – fase 2013 en fase 2017
Plan 5c: Overzicht evolutie realisatie volgens fasering – fase 2020 en fase 2023
Plan 5d: Overzicht evolutie realisatie volgens fasering – fase 2030 en fase 2033
Plan 5e: Overzicht evolutie realisatie volgens fasering – fase 2037 en fase 2045
Plan 6: Impressie voor en na inrichting Groenpool
Plan 7: Streefbeeld Groenpool Vinderhoutse Bossen
Plan 8: Inrichtingsvoorstel bos-graslandmozaïek t.h.v. Portaal Jongensstad
Plan 9: Inrichtingsvoorstel overgang bos-wastine-natuurontwikkeling zandwinningsput Leeuwenhof
Plan 10: Inrichtingsvoorstel natuurontwikkeling waterplas t.h.v. Portaal Jongensstad en R4
Plan 11: Aanzicht integratie woningen en afstanden t.h.v. bos

DEEL 1. INLEIDING

1.1. Inleiding

1.1.1. Kader

Voorliggend eindvoorstel van inrichtingsplan is de eindfase in de opmaak van het inrichtingsplan Groenpool Vinderhoutse Bossen. Dit inrichtingsplan geeft uitvoering, samen met de reeds eerder opgemaakte inrichtingsplannen, aan het pilootlandinrichtingsproject Leie en Schelde. Conform de overgangsbepalingen van het Besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 betreffende de opmaak van de landinrichtingsplannen en houdende de opheffing van het Besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 1996 houdende nadere regelen betreffende de landinrichting en houdende de wijziging van het Besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 1998 houdende de subsidiëring van landinrichtingswerken, wordt het inrichtingsplan “Groenpool Vinderhoutse Bossen” afgewerkt volgens de bepalingen van het Besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 1996 houdende nadere regelen betreffende de landinrichting.

1.1.2. Leeswijzer

Het voorliggend inrichtingsplan is opgebouwd uit vijf delen.

Deel één omvat een algemene inleiding met het kader en de situering van de opdracht. Tevens komt de inspraak- en adviesprocedure aan bod.

Deel twee brengt de projectsituering van het plangebied. Hierbij wordt ingegaan op de ligging en afbakening van het gebied, de fysische gebiedsbeschrijving en de juridische en beleidsmatige aspecten.

Deel drie beschrijft de vooropgestelde inrichting van het plangebied. Uitgaande van de gebiedsopties, zoals opgenomen in het richtplan, worden deze verder verfijnd tot een gebiedsgericht inrichtingsconcept. Daarna wordt dit concept vertaald in concrete inrichtingsmaatregelen inclusief de raming van kosten van de afzonderlijke inrichtingsmaatregelen.

Deel vier omvat het uitvoeringsprogramma. Dit omvat een overzicht van alle partnerschappen die binnen dit inrichtingsplan werden afgesproken. Ze hebben betrekking op de eventuele grondverwerving, de uitvoering van de inrichtingsmaatregelen en het beheer achteraf.

De raming van de kosten van het volledige project en de verdeling ervan over de verschillende partners worden ten slotte overzichtelijk weergegeven in deel vijf, het financieringsplan.

In bijlagen kan u o.m. de benodigde toetsen consulteren.

1.2. Situering opdracht

1.2.1. Landinrichtingsproject Leie en Schelde

Bij het landinrichtingsproject Leie en Schelde zijn 13 gemeenten betrokken: Deinze, De Pinte, Gavere, Gent, Kruishoutem, Lovendegem, Merelbeke, Nazareth, Nevele, Oudenaarde, Sint-Martens-Latem, Zingem en Zwalm. In oktober 1996 werd het richtplan voor het landinrichtingsproject afgewerkt en werd de inspraak- en adviesprocedure aangevat. Dit leverde een aantal bijkomende elementen die werden opgenomen in het eindvoorstel van richtplan. Op 26 januari 1998 werd het eindvoorstel van richtplan door de Commissie voor Landinrichting gunstig geadviseerd en aan de Vlaamse minister overgemaakt. Het richtplan werd door de Vlaamse Regering goedgekeurd op 30 juni 1998.

1.2.2. Richtplan – inrichtingsplannen

Het richtplan geeft de grote opties van de landinrichting en een overzicht van de maatregelen, handelingen en werken die daarvoor nodig zijn.
De uitvoering van al deze maatregelen en werken voor het geheel van het plangebied wordt zoals voorzien in het Besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 1996, uitgevoerd door middel van verscheidene inrichtingsplannen.
Een inrichtingsplan heeft betrekking op de concrete uitwerking van een deel van de in het richtplan voorziene maatregelen of werken die afzonderlijk gerealiseerd kunnen worden. Het inrichtingsplan omvat ook een uitvoeringsprogramma dat de partners voor de uitvoering aanwijst en de taken op elkaar afstemt. Aan het inrichtingsplan wordt een financieringsplan toegevoegd.

1.2.3. Historiek inrichtingsplan

De minister van leefmilieu en landbouw beperkte in 2001 de goedkeuring van het vorige inrichtingsplan Vinderhoutse Bossen en Groene Velden tot de deelzone Groene Velden. De inrichting van de deelzone Vinderhoutse Bossen werd niet goedgekeurd. De minister oordeelde dat het boscomplex en de noodzakelijke bosuitbreiding meer in functie dient te staan van de realisatie van een volwaardige groenpool van de stad Gent. Voorliggend inrichtingsplan is een verdere uitwerking van de groenpool rond de Vinderhoutse bossen.

Het eindvoorstel inrichtingsplan Groenpool Vinderhoutse Bossen heeft de realisatie van één van de vier groenpolen rond Gent als doel. Die groenpool is beschreven in de gewenste ruimtelijke structuur van het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GRUP) “Afbakening grootstedelijk gebied Gent”, maar niet planologisch vastgelegd door middel van een deelRUP (zoals wel het geval is voor de andere drie groenpolen rond Gent, nl. Parkbos, Oud Vliegveld Oostakker-Lochristi en Gentbrugse meersen). De reden hiervoor was dat het inrichtingsplan nog niet gefinaliseerd was bij de besluitvorming over het GRUP, dat hiervan wel moest vertrekken.

Het ontwerp inrichtingsplan (IP) is, na overleg en de nodige procedurestappen, in 2005 onderworpen aan de adviesfase. De opmerkingen zijn verzameld, maar het ontwerp inrichtingsplan is daarna niet aansluitend afgewerkt tot een eindvoorstel van inrichtingsplan, dat in procedure kon gaan voor definitieve goedkeuring. Zo moesten de maatregelen nog verder worden verfijnd en moest een goede realisatiestrategie en flankerend beleid t.a.v. de landbouw nog worden uitgewerkt. Tevens moeten de partners nog hun engagements-verklaringen indienen, inclusief het aspect financiering.

Heel wat planologische processen voor realisatie van de ruimtelijke structuurplannen hebben intussen de contouren voor de groenpool verder verfijnd. Het grootstedelijk gebied Gent is definitief afgebakend, inclusief de grenslijn die de ruimte voor de groenpool Vinderhoutse Bossen reserveert. Van 2004 tot 2009 werden de afbakeningsprocessen voor de agrarische en natuurlijke structuur voorbereid. De beslissing van de Vlaamse Regering i.v.m. de afbakening van het buitengebied, regio Veldgebied Brugge-Meetjesland voorziet in “bosuitbreiding in de omgeving groenpool Vinderhoutse Bossen na detailonderzoek en overleg over concrete mogelijkheden voor bijkomende bebossing en toetsing met inrichtingsplan (VLM). Het aanduiden van bijkomende oppervlakte natuurgebied en uitbreiden van de huidige VEN-afbakening in omgeving boskern Vinderhoutse Bossen na detailonderzoek en overleg over de concrete mogelijkheden voor bijkomende oppervlakte natuurgebied ten opzichte van de huidige VEN-afbakening en toetsing met inrichtingsplan Vinderhoutse Bossen (VLM).”

Op 7 mei 2010 besliste de Vlaamse Regering om vanaf 2010 effectief te starten met o.m. de opmaak van een gewestelijke ruimtelijk uitvoeringsplan voor “Vinderhoutse Bossen, Vallei van de Oude Kale en Appensvoorde”.

1.3. Inspraak en adviesprocedures

1.3.1. Procedure

Het inrichtingsplan wordt als gevolg van de regelgeving opgemaakt door de Vlaamse Landmaatschappij, na raadpleging van het Landinrichtingscomité. Het inrichtingsplan is onderworpen aan het advies van de Bestendige Deputatie, de betrokken gemeenteraden en de Stuurgroep. Op basis van de adviezen maakt de Vlaamse Landmaatschappij het eindvoorstel van inrichtingsplan op dat wordt geadviseerd door het Landinrichtingscomité en de Commissie voor Landinrichting, waarna het ter goedkeuring aan de minister bevoegd voor landinrichting wordt bezorgd.

Het eindvoorstel van inrichtingsplan zal na de procedure worden toegelicht aan de bewoners en gebruikers. De individuele bezwaarschriftindieners krijgen een antwoord op hun bezwaarschriften via een document met antwoorden dat ter inzage zal liggen.

1.3.2. Adviezen

Een advies wordt uitgebracht door:
- de gemeenteraad van elke bij het inrichtingsplan betrokken gemeente (in dit inrichtingsplan Lovendegem en Gent); het college van burgemeester en schepenen kan beslissen het inrichtingsplan gedurende 30 dagen ter inzage te leggen in het gemeentehuis; opmerkingen en bezwaren worden dan gevoegd bij het advies van de gemeenteraad;
- de Bestendige Deputatie;
- het Landinrichtingscomité;
- de Commissie voor Landinrichting.

1.4. Onderwerp van het inrichtingsplan

Het eindvoorstel van inrichtingsplan werd opgemaakt aan de hand van de adviezen verkregen tijdens de adviesprocedure, de opmerkingen en suggesties ontvangen naar aanleiding van de ter inzage legging en de beslissingen van het landinrichtingscomité.

Het inrichtingsplan Groenpool Vinderhoutse Bossen kadert in de realisatie van de richtplanopties van het landinrichtingsproject Leie en Schelde voor het noordelijk meer gesloten gebied van het kouter-bulkenlandschap van Leie en Kale. Het kadert tevens in de afbakening van het grootstedelijk gebied Gent. Het plangebied heeft een oppervlakte van 640 ha en situeert zich op het grondgebied van de stad Gent en de gemeente Lovendegem. Het inrichtingsplan omvat maatregelen voor behoud van het bestaand bos, bosuitbreiding, natuurbehoud- en ontwikkeling, verbeteren van de landschappelijke structuur, recreatief medegebruik en mobiliteit.

Het eindvoorstel van inrichtingsplan werd door de VLM opgemaakt in nauw overleg met de betrokken Vlaamse overheden en de lokale besturen. Hiervoor werd zowel bilateraal als multilateraal via o.m. een trekkersgroep intens overlegd over de belangrijkste aspecten en realisatiestrategie van de groenpool.
Raadpleging van documenten, voorbereidend overleg en/of uitwerking van planonderdelen gebeurde in samenspraak met verschillende instanties:

- <u>op Vlaams gewestelijk niveau met</u>

  Agentschap Onroerend Erfgoed
  Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)
  Agentschap Wegen en Verkeer (AWV)
  Departement Landbouw en Visserij
  Departement RWO - Ruimtelijke Planning
  Kabinet Minister bevoegd voor Landinrichting
  Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)
  Waterwegen en Zeekanaal NV (W&Z)

- op provinciaal niveau met
  Provinciebestuur Oost-Vlaanderen

- op gemeentelijk niveau met
  Stadsbestuur Gent
  Gemeentebestuur Lovendegem

DEEL 2. PROJECTSITUERING

2.1. Ligging en afbakening van het plangebied Kaarten 1 en 2

Het plangebied met een oppervlakte van 640 ha ligt ten noordwesten van de stadskern van Gent en ten noordwesten van het stedelijk natuurreservaat Bourgoyen-Ossemeersen. Het noordelijk deel van het gebied ligt op het grondgebied van de gemeente Lovendegem, het zuidelijk deel ligt op het grondgebied van de stad Gent. Het plangebied is gelegen in het uiterste noorden van het landinrichtingsproject Leie en Schelde.

Het kanaal Gent – Oostende en de Brugse Vaart vormen respectievelijk de noord- en oostgrens van het gebied. In het zuiden wordt de grens van oost naar west gevormd door volgende straten: Zuidbroek, Beekstraat, Ringvaart, Leegte, Mariakerksesteenweg, Beekstraat en Boskeetstraat. De Gavergrachtstraat en de Drongensesteenweg vormen de westelijke grens van het plangebied.

2.2. Gebiedsbeschrijving

2.2.1. Fysische kenmerken *Kaart 8*

2.3.2.1. *Reliëf*

Het plangebied ligt in het centraal gedeelte van de Vlaamse zandstreek, meer bepaald in de Vlaamse vallei, een laag en vlak gebied met een hoogte tussen 5 en 15 m TAW en met een ca. 20 tot 30 m dikke pleistocene opvullingen met een matig tot uitgesproken microreliëf. De Vlaamse vallei wordt gekenmerkt door een afwisseling van WZW-ONO gerichte zandruggen gescheiden door zwakke depressies.
Het plangebied en de ruimere omgeving zijn eerder vlak. De hoogte t.o.v. de zeespiegel schommelt tussen de 6,25 – 7 m. Er is een matig tot uitgesproken microreliëf door de hoogteverschillen tussen valleien en lokale dekzanden. Deze lokale dekzanden beheersen de interfluviale zones. In het projectgebied komen deze opduikingen voor ter hoogte van de dorpskom van Vinderhoute (7,5 m TAW) in het noorden, in het zuiden door de kouter ten zuiden van de Beekstraat (tot 10 m TAW), in het westen door de rug parallel met de Luchterenstraat (7,5 TAW) en net ten westen van het projectgebied door de kouter ter hoogte van de Van Vlaenderensmolen (10 m TAW). De depressies situeren zich ter hoogte van de bosgebieden Vinderhoutse Bossen (6,25 TAW), langs de Meirebeek en een kleine depressie ten zuidwesten van kasteel Schouwbroek.

2.3.2.2. *Geomorfologie* *Kaart 7 en 8*

Het huidige landschap is gevormd boven op de tertiaire basis. De dikte van het quartair dek bedraagt in het projectgebied ongeveer 20 m. Ten noordwesten neemt de dikte toe tot 25 m. Onder dit dikke quartaire pakket bevinden zich de tertiaire afzettingen.

De jongste afzetting, het Lid van Vlierzele, is vooral aanwezig tot ongeveer 1.000 m ten westen van de Ringvaart en loopt door in zuidoostelijke richting tot onder het stedelijk gebied Gent. De dikte van het pakket bedraagt 6 m. Daaronder bevinden zich de oudere afzettingen van de Formatie van Gent (onder Eoceen); het Lid van Pittem (3 m dikte) en het Lid van Merelbeke (2 m dikte). Op de westelijke rand van het projectgebied ligt het quartair dek rechtstreeks op een dik pakket (26 m) van het Lid van Egem, dat de tertiaire ondergrond vormt van de ruimere omgeving van het projectgebied. Het bovenvlak van de tertiaire afzettingen helt af naar het noordwesten.
De uiteindelijke vormgeving van ons huidige reliëf had plaats in het Quartair. Bij het begin van dit Quartair, in het Pleistoceen, werden de tertiaire lagen door erosie sterk aangetast bij het uitschuren van de Vlaamse vallei. Tijdens de afwisseling van ijstijden en tussenijstijden werd in verschillende fasen een enorme vallei, de zogenaamde “Vlaamse Vallei” uitgeschuurd. Na de laatste ijstijd (Tardiglaciaal) sedimenteerden de uitgeschuurde valleigebieden volledig dicht met eolische dekzandafzettingen en fluviatiele lemige afzettingen.

De Vlaamse Vallei is volledig opgevuld en momenteel niet meer in het landschap waarneembaar. Gedurende het Pleistoceen werd eerst een zwaar, vaak kalkhoudend zandleem afgezet dat in de diepte vaak overgaat in een zandig sediment. Het jongste pleistocene zand, dekzand, werd niveo-eolisch afgezet. Het projectgebied is vrijwel geheel gelegen op dit dekzand.
Na de ijstijden werd gedurende koude droge perioden vanuit de valleien zandig materiaal opgestoven dat in grote platen het dekzand overdekt. Dit zijn de lokale dekzanden of kouters. Deze lokale dekzanden kenmerken de kouters die verspreid voorkomen en waarvan de lengte-as getrouw de richting van het hydrografisch net volgt. In het westen en het zuiden van het projectgebied treffen we lokale dekzanden aan, nl. kouters in de buurt van Vinderhoute en Mariakerke-Drongen. In deze periode werd het huidig microreliëf gevormd. In de depressies werden alluviale sedimenten afgezet. Na de laatste ijstijd, in het begin van het Holoceen (vanaf 10.000 jaar geleden) veranderde dit opvullingsvlak voortdurend door windwerking, rivierinsnijdingen en/of afzettingen. Dit volledige proces vanaf het begin van de laatste ijstijden tot de huidige tijd ging gepaard met opeenvolgende periodes van uitschuring en opvulling en vormden de fysische basis waarop het huidige landschap is gegroeid. Smalle en diepe rivierdalen werden ingesneden. Boven op de pleistocene rivierafzettingen werden tijdens het Holoceen de recente riviersedimenten afgezet. Deze worden vaak gekenmerkt door een complexe samenstelling van klei, leem, zand en grind. Vanaf het Atlanticum werden de diepe valleien opgevuld met kleiig materiaal ten gevolge van de stijging van de zeespiegel. Op vochtige plaatsen werden veenlagen gevormd. Door erosie kwam veel materiaal in de rivier terecht. Dit sedimenteerde tijdens overstromingen en bedekte het veen. Langs de rivierbedding bezonken voornamelijk de grovere bestanddelen (zand), het lemig materiaal in tijdelijk afgesneden rivierplassen en het venig materiaal in de er aan verbonden moerassen. Dit sedimentcomplex wordt de afzetting van Vinderhoute genoemd.

De depressie waarin de Vinderhoutse Bossen zich bevinden, heeft een uniek karakter. Zij werd gevormd gedurende het laatglaciaal, toen bij de overgang van het verwilderde naar het meanderende rivierenstelsel enkele grote ondiepe meren ontstonden. Vergelijkbaar met de depressies van de Moervaart, het Leen te Eeklo en de depressie te Assebroek vinden we ook hier kalkafzettingen. Deze komt er ondiep (40 cm) voor met een maximale dikte van 30 cm en duidt op de aanwezigheid van een grote plas stilstaand water in deze periode. De recentste sedimenten, vertegenwoordigd door de afzetting van Machelen, worden gevormd door een Holoceen alluviaal complex. In deze fase werd veel venig materiaal afgezet in lage, natte gedeelten van het landschap (veelal afgesneden meanders) en in de dalbodems van de rivieren.

2.3.2.3. ***Bodem*** ***Kaart 8***

In de bouwlaag van het plangebied domineren de textuurklasses zandleem (33,63%) en licht zandleem (33,17%). Daarnaast komen lemige zandgronden (14,67%), zandgronden (2,09%) en kleigronden (0,13%) voor. Een belangrijk gedeelte van het oppervlak (7,51%) vormen de niet gekarteerde gebieden en bebouwde zones. De opgehoogde (2,74%) en vergraven gronden (5,99%) nemen samen 8,73% in van het totale oppervlak.
De zwaardere bodems komen voor in de depressie van de Vinderhoutse Bossen (die doorloopt ten oosten van de Ringvaart in de Groene Velden), de graslanden ten zuiden ervan, de zuidelijke gronden in de Vinderhoutse Bulken en een uitloper ten westen van kasteel Schouwbroek en ten westen van de Bosstraat ter hoogte van de Lieve. De natte en zeer natte gronden vallen hier grotendeels mee samen. In deze depressie bevinden zich twee kleine locaties waar mergel onder de bovenlaag ligt (bodemseries mLfp en mLep). Het zijn laaggelegen komgronden waar kalkrijk water ondergronds langdurig accumuleerde. Daardoor is een kalklaag ontstaan (= mergel) die mineralen aan de bodem bindt.

2.3.2.4. ***Hydrologie*** ***Kaart 9***

2.3.2.4.1. Oppervlaktewater

Nagenoeg het volledige plangebied behoort tot de watering Oude Kale en Meirebeek, enkel het uiterste zuidelijke puntje (ter hoogte van zandwinningsplas Leeuwenhof) maakt hier geen deel van uit.
De Ringvaart en het Kanaal van Gent naar Oostende zijn de enige bevaarbare waterlopen in het plangebied. Zij zijn beiden kunstmatige waterlopen vooral bedoeld voor de scheepvaart en als watervoerende functie. Het waterpeil van het kanaal wordt geregeld ten behoeve van de scheepvaart op 5,61 TAW. Deze waterlopen worden beheerd door de Administratie Waterwegen en Zeewezen van het Vlaams Gewest.

Het plangebied is helemaal gelegen in het bekken van de Gentse Kanalen. Het maakt deel uit van deelbekken Oude Kale. Het water in deze zone komt via de waterlopen de Oude Kale, de Meirebeek, de Lieve en de Ringgracht samen aan het Duivelsputgemaal. De pompen slaan aan bij waterstanden boven 4,40 TAW en lozen het water in hoofdzaak naar het Kanaal van Gent naar Oostende. Het water kan ook via een sifon onder het kanaal naar de Lieve worden gepompt om het drinkwaterproductiecentrum van Kluizen te voeden. Er bestaat tevens een mogelijkheid om het water in de Nieuwe Kale te pompen voor lozing in het Kanaal Gent-Terneuzen. Het beheer van de waterpeilen gebeurt in de praktijk door de Watering Oude Kale en Meirebeek waartoe het projectgebied behoort. Het projectgebied behoort in zijn geheel tot het oppervlaktewaterwingebied van het waterproductiecentrum van Kluizen. De waterlopen hebben de waterkwaliteitsdoelstelling “drinkwater” in deze zone.

In het projectgebied bevinden zich twee waterlopen van eerste categorie. De Oude Kale (0240) begint aan de sifon onder het Schipdonkkanaal aan de monding van de Poekebeek en mondt uit in het Duivelsputgemaal. De Oude Kale vormt in feite de middenloop van de historische Durme met de Poekebeek als bovenloop. De Meirebeek loopt ongeveer parallel ten oosten van de Oude Kale. Ze ontspringt in Bachte-Maria-Leerne, nabij de waterscheiding met de Leie, en mondt eveneens uit in het Duivelsputgemaal. Het deel van de Meirebeek aan de noordelijke grens van de Vinderhoutse Bossen wordt ook Gavergracht genoemd.
In het deelgebied Groene Velden loopt een waterloop van tweede categorie (0207a). De Lieve (0246), een waterloop van derde categorie, ontspringt ter hoogte van Drongen en mondt uit in de Meirebeek ten oosten van de Vinderhoutse Bossen. De Langsgracht (0702) loopt parallel met de oostzijde van de Ringvaart. Deze gracht zorgt voor de afwatering van het gebied tussen Ringvaart, het Kanaal van Gent naar Oostende en de Oude Leie (o.a. de Bourgoyen, de Groene Velden en de dorpskern van Mariakerke en de sterk verstedelijkte Brugse Poort wijk). De Langsgracht stroomt langs de Ringvaart in noordelijke richting en mondt via een sifon onder de Ringvaart uit in de Lieve en gaat via de Meirebeek naar het Duivelsputgemaal.

In de studie “Ecologische inventarisatie en visievorming in het kader van integraal waterbeheer” voor het stroombekken van de Oude Kale, opgemaakt door studiebureau Haskoning in opdracht van Aminal – afdeling Water wordt niet alleen de waterloop Oude Kale maar ook de Meirebeek in het projectgebied bestudeerd. Structuur en morfologie van de waterlopen werden eveneens in deze studie bestudeerd.
Zowel de Meirebeek als de Oude Kale hebben in het projectgebied geen echte vallei-structuur. De structuurvariatie van de beek werd beoordeeld aan de hand van verschillende kenmerken zoals meandering, dwarsprofiel, oeverstructuur, beekomgeving en bodem-substraat. In het projectgebied hebben de waterlopen een redelijk rechte en verstevigde loop. Bovendien zijn de oevers op veel plaatsen verstevigd. Op vrij veel plaatsen is de waterloop gelegen langs kunstmatige gronden. De waterlopen in het projectgebied hebben lokaal een gunstige oeverstructuur door de aanwezigheid van kleine landschapselementen en bebossing (schaduw).

2.3.2.4.2. Grondwater

Het grondwatersysteem staat in nauw verband met de geologische opbouw van het gebied.

De dikke opvulling met Pleistoceen en Holoceen materiaal bestaat hoofdzakelijk uit zand. Het vormt een belangrijk maar kwetsbaar freatisch grondwaterreservoir. In het westen van het projectgebied, waar de kwartaire lagen rechtstreeks op het Lid van Egem liggen, bestaat het freatisch reservoir uit zowel de kwartaire sedimenten als de zanden van het Lid van Egem. Oostelijker, waar de kwartaire sedimenten op het Lid van Vlierzele liggen, vormen zij samen het freatisch reservoir.
In de overgangen tussen hoger gelegen gebieden (kouters/bulken) en depressies komt lokaal kwel voor. Hierdoor zijn kwelverschijnselen waar te nemen: natte zones met veel ijzerrijk water (te zien aan de kleur van het water in sloten en plassen, de ijzerbacteriën die een film op het water vormen en plantensoorten van een kwelgebonden vegetatie). Haskoning heeft in opdracht van afdeling Water in 2002 de peilen van het oppervlaktewater en grondwater opgevolgd in o.a. de Vinderhoutse Bossen. Hieruit bleek dat het water in de Lieve praktisch het hele jaar door 10 cm hoger staat dan in de Meirebeek. In het boscomplex zijn de grondwaterstanden vanaf eind mei tot half augustus lager dan het water in de beken. Het centrale deel van het bos is vochtiger dan de randen. Hieruit blijkt duidelijk het drainerende effect van de waterlopen in het gebied. Dit drainerend effect is gerelateerd aan de pompregimes in het Duivelsputgemaal.
Volgens de grondwaterkwetsbaarheidskaart behoort het plangebied tot een zeer kwetsbare zone.
De drainageklassen op de bodemkaart (gemaakt in de jaren 50 van de 20ste eeuw) moeten echter wel met enige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd. Door de sterk verbeterde ontwatering langs de grotere waterlopen en de steile, rechte perceelsgrachten is het gebied in de tweede helft van de twintigste eeuw verdroogd.

2.3.2.4.3. Oppervlaktewaterkwaliteit

Er zijn vier meetpunten, binnen het plangebied of net buiten, die door de VMM worden bemonsterd. Twee van de meetpunten zijn gelegen aan het Duivelsputgemaal, één stroomopwaarts voor de Meirebeek en één stroomopwaarts voor de Oude Kale. Het derde meetpunt is gelegen op de Meirebeek, aan de Langendam. Een vierde meetpunt bevindt zich net buiten het projectgebied, ter hoogte van de Molenbrug over de Oude Kale.
De vier meetpunten in het projectgebied geven voor de fysico-chemische kwaliteit verontreinigd tot matig verontreinigd aan voor de Meirebeek en Oude Kale. De laatste jaren wordt de kwaliteit iets beter. Beide beken hebben ook gelijklopende waarden voor de Biotische Index. Deze varieert tussen 6 en 7, wat betekent dat de beken een matige tot goede kwaliteit hebben voor dit criterium.

2.3.3. Landschap **Kaarten 4, 6 en 7**

2.3.3.1. ***Historiek***

Omstreeks 100.000 jaar v. Chr. wordt het landschap in het huidige Oost-Vlaanderen beheerst door de zgn. “Vlaamse Vallei”. Deze vormt een zeer brede (max. 25 km) en diepe (tot 25 meter) insnijding in het toenmalige landschap, uitgeschuurd in omliggende zandgronden. (Verbruggen 1971 en Verbruggen et al. 1991). Door de temperatuursdaling op het einde van de laatste ijstijd verdwijnt het grootste gedeelte van het water uit de Noordzee en wordt dit opgeslagen in de steeds groter wordende ijskap. Enerzijds heeft dit een gevoelige debietverhoging van de toenmalige waterwegen tot gevolg, anderzijds een uitdroging van de zeebodem wat aanleiding gaf tot de verplaatsing van het materiaal dat vroeger de zeebodem bedekte. Door het verdwijnen van de begroeiing worden ook de (zand)gronden blootgesteld aan diepgaande winderosie. In de daaropvolgende 80.000 jaar werd de Vlaamse Vallei geleidelijk weer opgevuld met lokaal zandig materiaal en leem uit de Noordzee en ontstaat er een verwilderd rivierstelsel (wisselende bedding, intense sedimentatie).
Omstreeks 11.000 v. Chr. verandert het verwilderde rivierenstelsel in een meanderend stelsel. Deze bevinden zich weliswaar binnen de huidige valleien, maar niet noodzakelijk gelijklopend met de huidige waterwegen. In de volgende 3000 jaar kent het klimaat een grillig verloop, onder andere veroorzaakt door het terug afsmelten van de ijskap. Door de resulterende zeespiegelstijging werden de bestaande waterwegen geleidelijk aan terug opgevuld met venige pakketten. Deze periode (11.000 tot 9.000 v. Chr.) wordt ook gekenmerkt door de aanwezigheid van grote, ondiepe meren. Dit laatste fenomeen vinden we ook terug binnen het projectgebied, nl. het verdwenen meer onder de Vinderhoutse bossen (aangeduid op de bodemkaart als zone met mergelsubstraat).
Tijdens de daaropvolgende 4000 jaar wordt Vlaanderen op korte tijd vrijwel volledig bebost. Dit heeft ingrijpende gevolgen voor het landschap in die zin dat er geen veranderingen (erosie, sedimentatie) meer optreden, doordat er een evenwicht werd bereikt tussen de hoeveelheid neerslag en de hoeveelheid water nodig voor en verdampt door het plantendek. Hierdoor verliezen de waterwegen hun functie: de valleibodems worden herleid tot moerasbossen met weinig of geen waterafvoer. Getuige hiervan is het veen dat ten westen en ten zuiden van het projectgebied aanwezig is in de vallei van de Oude Kale en de Leie.

Door de opkomst van de landbouw verandert het uitzicht van het landschap vanaf ongeveer 4000 v. Chr. ingrijpend. Reeds in het Neolithicum begon de mens in onze streken op grote schaal het bos te verwijderen om op deze plaatsen gewassen te telen. Deze ontbossing had een verstoring van het “waterevenwicht” tot gevolg, verhoogde erosie en het herverschijnen van alluviale afzettingen.

2.3.3.2. *Landschappelijke typering*

De ontginningsgeschiedenis van het landschap heeft geresulteerd in verschillende landschapstypes waarvan we tot op vandaag sporen terugvinden: kouters, bulken en meersen zijn verschillende landschapstypes die elk corresponderen met een verschillend stadium uit de ontginningsgeschiedenis.
Het studiegebied behoort tot het kouter-bulkenlandschap van Leie en Kale. Typisch hiervoor is de associatie van open ruggen (**kouters**) en lager gelegen gebieden (**bulken**) gekoppeld aan de valleien van deze twee waterlopen.

Kouters ontstonden in de vroege middeleeuwen vanuit een collectieve gedachte. Het waren ruggen, gekenmerkt door een open landschap, die met een drieslagstelsel bewerkt werden. Omdat die hoger gelegen gronden een soortgelijke vochttoestand hadden, konden ze op dezelfde manier en op hetzelfde ogenblik worden bewerkt en werden ze overwegend als akkerland gebruikt.
De open ruggen, dekzandgebieden of kouters, komen vandaag in het landschap vaak voor als akkerland. Deze **dekzandgebieden of kouters** bevinden zich in het noorden van het projectgebied (de Kerkkouter en de Schouwbroekkouter) en in het zuiden (kouter Vlieger). De kouter in het noorden van het projectgebied is vrijwel geheel in de bebouwde kom van Vinderhoute opgenomen. Deze kenmerkt zich door een aaneengesloten kern van historische bebouwing met enkele grote kasteelparken.
De ietwat hoger gelegen Molenkouter steekt ongeveer 5 m boven de omgeving uit en wordt gedomineerd door de Van Vlaenderenmolen. Van hieruit krijgt men een enig zicht op de lager gelegen Kalevallei en het omliggende bulkenlandschap. Vanuit de omgeving is de molen goed herkenbaar als baken.
De Beekstraat vormt een scheiding tussen de vochtige depressie en de droge en zandige gronden in het zuiden van het plangebied waarop de bebouwing van Drongen is gegroeid. Deze kouter is lange tijd onbebouwd gebleven. De laatste decennia zijn delen van de kouter verkaveld. Een ander deel van de kouter werd ontgonnen voor zandwinning en vormt momenteel het natuurontwikkelingsgebied Leeuwenhof.
Andere enclaves kustmatige gronden die recentelijk omgevormd zijn tot waardevolle natuur-ontwikkelingsgebieden, zijn de Durmmeersen en een kleine plas ten oosten van Landgoed Leeuwenhof.

Bulken zijn nattere, lager gelegen gronden die pas vanaf de 12de – 13de eeuw ontgonnen werden. Om het natte land te ontwateren, werden grachten gedolven op regelmatige afstand van elkaar, waardoor afgescheiden percelen ontstonden. Hoe natter de grond, hoe dichter de grachten bij elkaar lagen. Omdat de vochtigheid van de percelen niet overal dezelfde was, konden de bulken niet gemeenschappelijk en op hetzelfde ogenblik worden bewerkt. De bulken worden gekenmerkt door een afwisseling van akkers en hooiland met een gesloten karakter door de aanwezigheid van houtkanten en bomenrijen.
Zowel ten noorden en ten westen van de Vinderhoutse Bossen komen momenteel de bulkengebieden voor als (akker)-weilandcomplexen met een dicht waterlopennet en nog relatief veel perceelsrandbegroeiing.

In de tweede helft van de 19de eeuw veranderde de **vallei** van een open naar een gesloten landschap met veel bomenrijen, voornamelijk knotwilgen en populieren. Veel van die bomen zijn de laatste decennia weer verdwenen. Er heeft zich ook een verschuiving voorgedaan van een hooilandgebied naar een gebied met hoofdzakelijk graasweiden en hier en daar omzetting naar maïsland.

Op de **overgang tussen de hoger gelegen drogere gebieden en de depressies** vinden we randzones die kenmerken van beide in zich hebben. Deze randzones vinden we o.m. ten zuiden van de Schouwbroekstraat en in de onmiddellijke omgeving van de Bosstraat waar een strook van ongeveer 100 m iets hoger gelegen is. De gunstiger bodemgesteldheid in deze zone zorgde ervoor dat deze wegen en enkele verspreide alleenstaande woningen zich hier ontwikkelden. Op deze gronden vinden we vooral akkers afgewisseld met weilanden en enkele tuinbouwpercelen.

De **moeraskalkdepressie van de Vinderhoutse Bossen** is op de Ferrariskaart herkenbaar als een bos-graslandcomplex. Opmerkelijk op Ferraris is dat vroeger een groot deel van het bos voorkwam ten westen van de bosstraat, in de driehoek Bosstraat-Heibreestraat-Gavergrachtstraat.
Het is tot op vandaag een kleinschalig landschap met een oude boskern omringd door graslanden met een dicht grachtenstelsel afgeboord met knotbomenrijen. Ook de Groene Velden ten oosten van de Ringvaart behoort grotendeels tot deze depressie. De landschapsstructuur van deze depressie is nog zeer herkenbaar gebleven in de hoofdafwateringen, ontsluitingen/dreven, bodemgebruik en perceelsstructuur.
Zowel de bulkengebieden als de depressie met moeraskalk hebben een lage bebouwingsdichtheid. De aanwezige bebouwing is meestal historisch en heeft vaak erfgoedwaarde.

Vinderhoute ligt omsloten door **waterlopen**: in het noorden de Brugse Vaart die in de 17de eeuw gegraven werd in de bedding van de vroegere Durme-Kale en parallel hiermee lopend de Kale of het Geleed. In het westen de Kale, in het zuiden de Borisgracht, die een verbinding vormt tussen Kale en Meirebeek, en in het oosten de Meirebeek, ook Gavergracht genoemd, die uiteindelijk uitmondt bij het pompstation in de Duivelsput, samen met de Kale. Tot in de vorige eeuwen werden vooral de lager gelegen delen langs deze beken dan ook regelmatig overstroomd bij hevige regenval.
De samenhang tussen deze verschillende waterlopen is zeer sterk gewijzigd door opeenvolgende veranderingen, vooral vanaf de 18de eeuw. De laatste decennia werd de Oude Kale tussen Vinderhoute en het kanaal gekanaliseerd. Ook de Meirebeek werd door infrastructuurwerken voor de R4 en de Ringvaart ingrijpend gewijzigd. Hierdoor is de natuurlijke structuur van de deze waterlopen in de buurt van bevaarbare waterlopen bijna volledig gewijzigd. De waterlopen in de omgeving van de bossen, kasteelparken en zijlopen werden minder ingrijpend aangepast. In 1973 werd het Duivelsputgemaal geplaatst. Langs dat pompgemaal wordt water van de Oude Kale, de Meirebeek en de Lieve onder het Kanaal Gent–Oostende naar andere waterlopen gestuurd.

Het gehele gebied bezit een **waardevolle landelijke bebouwing** die verrijkt is met een aanzienlijk aantal landhuizen, buitenplaatsen en kasteeldomeinen, die door hun aanleg en structuren (o.a. door middel van dreven en vista's) opvallende entiteiten vormen. Zij dateren nog uit de tijd dat de Gentse bourgeoisie buitenhuizen rond de stad bezat, met een concentratie ten westen van Gent in Mariakerke, Drongen, Vinderhoute en Lovendegem. Een typisch eind 17de en 18de eeuws verschijnsel is het "huys van plaisance", een herenhuis of buitenverblijf van een heer, meestal ingeplant in een omgracht park, in de 19de eeuw aangeduid als "campagne" of zelf "kasteel". De oorsprong gaat vaak terug op een laatmiddeleeuwse site met walgrachten. In de kasteelparken komen vandaag vaak nog deze huizen met allure, bijgebouwen (portierswoning, oranjerie, stallingen, wagenhuis), vijver(s)/walgracht, boomgaard en soms ook een ijskelder voor.

De plaatsnaam **Vinderhoute** wordt voor het eerst vermeld in 966 als Vindreholt. Holt betekent bos maar Vinder zou volgens de ene teruggaan op vinder of "rechter", volgens een ander zou het betekenen "plankenbrug zonder leuning". Maar al veel vroeger woonden hier mensen. Overblijfselen uit het vroege Mesolithicum wijzen al op bewoningsvormen in deze periode. In de nabijheid van de Molen werden ook sporen gevonden van rurale nederzettingen uit de La-Têne-periode. Deze nederzettingen bleven wellicht bestaan in de Romeinse tijd.
In de middeleeuwen was de heerlijkheid van Vinderhoute één van de oudste en aanzienlijkste lenen van het graafschap Vlaanderen. Bossen en weiden rond de kastelen waren een geliefkoosde plek voor talrijke reigers. Hieraan danken de inwoners van Vinderhoute hun bijnaam.
Van de kerk van Vinderhoute is de eerste vermelding gevonden in een document van 966 gegeven aan de Sint-Baafsabdij. Een afbeelding van het kleine éénbeukige kerkje staat op een kaart van Sanderus, samen met het kasteel van Vinderhoute dat door een dreef, de huidige Kasteellaan, met de kerk verbonden was. In de 19de eeuw was Vinderhoute een dorp met zo'n 600 inwoners, vooral kleine landbouwers. Door de opkomst van de fabrieken in de stad Gent waren ook heel wat gezinnen werkzaam in de textielindustrie. Daarnaast kwamen rijke industriëlen uit de stad hier wonen op hun buitenverblijf, vandaar de talrijke kastelen.
Pas rond het midden van de 19de eeuw kreeg Vinderhoute stilaan zijn huidige vorm. Naast de bouw van de nieuwe kerk in Vinderhoute in 1855 werd in 1867 door de gemeente een pastorie gebouwd. In hetzelfde jaar 1855 werd voor het eerst een straat van de gemeente, de Brugstraat, belegd met kasseien. In 1863 werd er aan de Bierstal een brug gelegd over het uitgediepte Kanaal van Gent – Oostende. Pas 10 jaar later werd de weg vanaf het dorp naar Drongen toe eveneens voorzien van kasseien.
Vanaf het begin van de 20ste eeuw werd er steeds meer gebouwd en begon de bevolking toe te nemen, wat vooral het geval was na de bouw van de woonwijken Rozenhoed en Kerkkouter in de jaren '70 van voorgaande eeuw.

Vinderhoute blijft nog steeds zijn open en landelijk karakter behouden. De talrijke historische kastelen gelegen in mooi onderhouden parken geven het dorp een riant allure. Het oudste Kasteel van Vinderhoute is verbonden met het dorp door de statige eikendreef waarlangs ook het Dreefkasteel en iets verder het kasteel Ten Velde liggen. In de Neerstraat ligt het Wit Kasteel en de bomenrijke Schouwbroekstraat wordt gedomineerd door het Schouwbroekkasteel. Hier trekken vooral de eeuwenoude kastanjebomen bij de ingang van het park de volle aandacht. Het volledige kasteel is omringd door wallen en dreven. Recent heeft de kasteeleigenaar het domein uitgebreid met nieuwe bossen en weilanden ten westen en oosten van het kasteel. In de Vredesdreef liggen nog enkele fraaie herenhuizen.

Op het grondgebied van **Drongen** ligt het voormalige kasteel Leeuwenhof, dat lange tijd in gebruik was als weeshuis “Jongensstad”. Het kasteel is verbouwd en in het natuurwaardevolle park Landgoed Leeuwenhof, dat intussen in eigendom is van de Vlaamse overheid, zijn heel wat constructies opgetrokken. Verder herkennen we vandaag nog het kasteel “Blauw Huys” met uitgestrekt park. Het voormalige “Opperhof” of “De Campagne” werd al in 1694 vermeld als omwalde hoeve. Landgoed De Campagne is aangekocht door stad Gent in 1972 als cultuur-, sport- en recreatiecentrum. Vandaag is het nog steeds herkenbaar als buitengoed en zowel de gebouwen, de hofstede als kinderboerderij en het omwalde park zijn vandaag toegankelijk. Aan de westkant van het plangebied vinden we het landelijke gehucht Luchteren langs de Gavergrachtstraat. Het gehucht bestaat uit een kerk, lusthuis en landelijke bewoning.

De **kasteelparken** met waterpartijen en oude bomen zijn vandaag nog steeds beeldbepalend en geven het volledige gebied een zeer groene uitstraling. In de kasteelparken zijn vandaag ook nog heel wat stinsenplanten en oud-bosplanten zoals lelietje van dalen, éénbes, gewone salomonszegel en gevlekte aronskelk te vinden. De park- en dreefstructuren en vista’s (zichten) zijn goed zichtbaar in het landschap en geven het mee structuur. Tot op vandaag zijn hier en daar langs landerijen nog delen van dreven of relicten te vinden die in min of meerdere mate samenhangen met de kasteelparken. In het gebied zijn ook nog heel wat kleine landelijke wegen aanwezig die nog in on- of halfverharde staat zijn.

Figuur 1: Ferrariskaart

2.3.4. Natuur **Kaart 5**

2.3.4.1. *Biologische waardering en vegetatie-eenheden*

De Biologische Waarderingskaart (BWK) is gebruikt om biologische waardering en vegetatie-eenheden af te leiden. Er zijn twee versies beschikbaar, versie 1 (1978 - 1996) en 2 (1997 – 2006). BWK versie 2 is een nauwkeuriger en gedetailleerder instrument met bruikbaarheid tot op perceelsniveau. BWK versie 1 is een globale landschapsecologische situering en veel minder bruikbaar op perceelsniveau.
Het plangebied Vinderhoutse Bossen ligt op de kaartbladen 14, 21 en 22. Voor deze kaartbladen is de definitieve versie 2 beschikbaar.

In onderstaande tabel zijn de verschillende voorkomende natuurtypes volgens de BWK opgesomd.

Tabel 1: Natuurtypes in plangebied

Natuurtype	Oppervlakte (ha)	Aandeel (%)
Graslanden (H)	192,80	30,12
Urbane gebieden (U)	128,66	20,10
Akkers (B)	124,26	19,42
Kleine landschapselementen (K)	64,39	10,06
Waterlopen	28,71	4,49
Vallei-, moeras- en veenbossen (V)	25,44	3,97
Wegen	16,41	2,56
Populierenaanplanten (L)	15,27	2,39
Andere loofhoutaanplanten (N)	13,02	2,03
Struwelen (S)	12,05	1,88
Stilstaande waters (A)	9,52	1,49
Mesofiele bossen (F/Q)	5,40	0,84
Moerassen (M)	2,98	0,47
Naaldhoutaanplanten (P)	0,24	0,04
Totaal	**640,00**	**100,00**

Uit deze tabel blijkt dat het grootste gedeelte van het plangebied bestaat uit graslanden (30%), urbane gebieden (20%) en akkers (20%).

Volgens de Biologische Waarderingskaart komen verschillende **zeer waardevolle** gebieden voor in het plangebied en omgeving. Deze worden verder in detail besproken.
Naast de waardevolle gebieden komen ook biologisch **waardevolle tot zeer waardevolle** elementen voor in het plangebied. Hiertoe behoren de dijken langs de Ringvaart en het Kanaal Gent-Oostende en de kasteelparken. De kasteelparken bestaan algemeen uit gemengde aanplantingen. De soortensamenstelling is zeer divers waaronder heel wat oude, zware bomen. Rond de Vinderhoutse Bossen en de Groene Velden zijn er veel weilanden rijk aan sloten en perceelsrandbegroeiing. Zij bestaan vooral uit knotwilg, es, bramen en riet. De meeste graslanden zijn soortenarm. Enkel op de perceelsranden en dichter bij de waterlopen is een vochtiger en waardevoller biotoop aanwezig. Sporadisch komt pinksterbloem, zuring, zegge, riet en holpijp voor. De akkerlanden hebben een meer open structuur, aan de perceelsranden is vaak een gracht met een goed ontwikkelde strook ruigtekruiden en riet.

2.3.4.2. *Bespreking zeer waardevolle gebieden*

Per gebied worden de meest waardevolle BWK-eenheden en de aanwezige fauna en flora besproken.

2.3.4.2.1. Boscomplex van de Vinderhoutse bossen

De hoofdboomsoort is populier met bijmenging van oude eiken en essen. De onderetage is voor populier rijk en gevarieerd (olm, zwarte els, ruwe berk, vlier, lijsterbes, berk en wilgen). In het bos zijn nog enkele oude boskernen aanwezig die sinds 1770 constant zijn bebost. In deze bestanden werd populier aangeplant en komen nog vrij veel eiken voor. Deze percelen zijn ook de groeiplaats van een interessante kruidlaag met o.m. éénbes en keverorchis.
Er komen drie goed ontwikkelde en twee minder ontwikkelde nitrofiele alluviale elzenbossen in complex met populieren voor (resp. Vn*+pop en Vn°+pop). Hiernaast komt ook een minder goed ontwikkeld nitrofiel alluviaal elzenbos voor in complex met soortenrijke sloten en populieren (Vn°+k(ae)+pop). Ruigte-elzenbos is een bostype met een verruigde kruid-vegetatie van grote brandnetel, hondsdraf, gewone smeerwortel, kleefkruid, oeverzegge,…
Er komen vier percelen mesotroof elzenbos met zeggen (Vm) voor, al dan niet goed ontwikkeld en wel of niet in complex met nitrofiel alluviaal elzenbos en/of populieren. Mesotroof elzenbroek kan langdurig worden overstroomd. De vegetatie is waterafhankelijk. De boomlaag is vrijwel uitsluitend samengesteld uit zwarte els.
Eveneens in het boscomplex van de Vinderhoutse Bossen komen drie percelen alluviaal vogelkers-essenbos voor in complex met populieren (Va+pop). Deze zijn het beek-begeleidend bostype bij uitstek. Het wordt regelmatig tot incidenteel overstroomd met in de zomer een zekere uitdroging van de bodem. Gewone es en zwarte els zijn de meest karakteristieke soorten. In de kruidlaag wordt het voorjaarsaspect benadrukt door de aanwezigheid van soorten zoals bosanemoon, muskuskruid, speenkruid en slanke sleutelbloem.
Ten zuiden van het kasteelpark Schouwbroek situeert zich een vochtig wilgenstruweel in complex met nitrofiel alluviaal elzenbos (Sf+Vn). Een tweede wilgenstruweel is eveneens te vinden in het boscomplex van de Vinderhoutse Bossen (Sf+pop).
Drie percelen zuur eikenbos – vaak met ruderale ondergroei (Qs) – komen verspreid in het boscomplex voor. Eén perceel hiervan komt voor in oorzakelijk verband met een nitrofiel alluviaal elzenbos (Qs/Vn). Er komt tevens een eiken-haagbeukenbos voor in oorzakelijk verband met een nitrofiel alluviaal elzenbos (Qa/Vn).
Net ten noorden van de bocht die de R4 (buitenring) maakt ter hoogte van Vinderhoute is een grote zeggenvegetatie gelegen in complex met mesotroof elzenbos en populieren (Mc + Vm + pop). Het is gelegen in het uiterste oosten van het boscomplex. Het boscomplex bevat eveneens zes populierenaanplanten die in oorzakelijk verband staan met elzenbos, essen-olmenbos, wilgenstruweel en natte ruigte met moerasspirea (Lhb/Vn, Lh/Sf, Lh/Vn, Lh/Vm, Lh/Hf, Lh/Va). Het verband kan slaan op een ondergroei, op een evolutie of op een recent verdwenen habitat.
Er bevindt zich tevens een houtwal (khw) en een eendenkooi (ka) in het boscomplex. Ten slotte komen er drie natte ruigtes voor met moerasspirea (Hf, Hf + kh(Sf), Hf + Mc + k(ae) + pop).
Het boscomplex heeft een rijke broedvogelstand. Vogelsoorten als bosrietzanger, koekoek, sperwer, buizerd, torenvalk, tuinfluiter, grasmus en vooral nachtegaal, wielewaal en ijsvogel (langs de waterlopen) geven een indicatie van de faunistische waarde van het gebied. Het bos is tevens een belangrijk overwinteringsgebied voor soorten als sijs, keep en vink.

Ook de kleinere zoogdieren zijn goed vertegenwoordigd in het plangebied en ruimere omgeving: zo vinden we er hermelijn, bunzing, eekhoorn, egel, mol, konijn en haas. Van de muizen- en rattenfamilie komen de dwergmuis, gewone bosmuis, huismuis, en de bruine rat voor. De spitsmuizen worden vertegenwoordigd door de (gewone) bosspitsmuis, huisspitsmuis en veldspitsmuis. Bij de woelmuizen komen de aardmuis, ondergrondse woelmuis, rosse woelmuis, muskusrat en veldmuis voor.
Ook de vleermuizen zijn goed vertegenwoordigd in het plangebied: grootoorvleermuis, watervleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, meervleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis. *De gegevens zijn afkomstig uit de Databank Zoogdieren, samenwerkingsverband JNM en Natuurpunt.*
In het plangebied zijn vijf soorten amfibieën teruggevonden: gewone pad, groene kikker, bruine kikker, alpenwatersalamander en kleine watersalamander. De gegevens zijn verkregen van *Dirk Bauwens van het Instituut voor Natuurbehoud*.
Er werden drie soorten libellen waargenomen in het plangebied: het lantaarntje, de gewone oeverlibel en de houtpantserjuffer. De gegevens zijn afkomstig uit de *databank van de libellenwerkgroep Gomphus*, via het Instituut voor Natuurbehoud.
Door het voorkomen van een relatief grote verscheidenheid aan de bosranden, extensieve bosstroken, gekapte bosbestanden met spontane opslag, ruigtekruidenranden en enkele tuinbouwpercelen komen heel wat vlindersoorten voor. In het plangebied komen 20 soorten vlinders voor. Het betreft volgende soorten: bont zandoogje, boomblauwtje, bruin blauwtje, bruin zandoogje, citroenvlinder, dagpauwoog, gehakkelde aurelia, groot dikkopje, groot koolwitje, hooibeestje, icarusblauwtje, klein geaderd witje, klein koolwitje, kleine vos, kleine vuurvlinder, koninginnepage, landkaartje, oranje zandoogje, oranjetipje en zwartsprietdikkopje.

2.3.4.2.2. Natuurreservaat Durmmeersen

Dit natuurgebied ontwikkelde zich spontaan na de ophoging van grote delen ervan. Deze opgehoogde delen worden nu ingenomen door een voedselrijk wilgenbos met ruige ondergroei. Er komen twee zeer waardevolle eutrofe plassen (Ae) voor. Naast allerlei zangvogels komen eveneens de grote bonte specht en groene specht voor. De vijvers zijn vooral in winter en voorjaar een pleisterplaats voor watervogels zoals de kuifeend. De kwak komt er regelmatig voedsel zoeken (hun voorkomen is gebonden aan ondiepe plassen en rietkragen) en de ijsvogel is er een regelmatige broedvogel. De Durmmeersen zijn eigendom van het Vlaams Gewest, in beheer bij het Agentschap voor Natuur en Bos. De bomenrijen in de gesloten weilandcomplexen hebben hun waarde voor broedvogels als o.a. holenduif, steenuil, gekraagde roodstaart en grote lijster. In de weilanden zelf komen slobeend, kuifeend, kievit en scholekster regelmatig voor. Ook Canadese ganzen gebruiken deze weilanden vaak als rust- en foerageerplaats.

2.2.1.1.1 Groene velden noord

In de driehoek tussen de Brugse Vaart, de Ringvaart en de ringweg R4 bevindt zich een zeer waardevol mesofiel hooilandje met een bomenrij van es (Hu + kb(fr)). Dit mesofiel hooilandje loopt verder ten zuiden van de Ringweg R4. Langs de Ringvaart zijn de bermen begroeid met zeer waardevolle rietvegetaties (k(Mr)). Ten noorden van het landschapspark bevindt zich een berm, perceelsrand of talud met elementen van struisgrasvegetatie (k(ha)).

2.3.4.2.3. Landschapspark Groene Velden

Het landschapspark Groene Velden is aangelegd in 2004-2005 als een openbaar groengebied. Na de inrichting werd het overgedragen aan de stad Gent.
De Groene Velden is oorspronkelijk een gesloten landschap van vooral weilanden en enkele akkers in een dicht netwerk van smalle percelen, grachten, rietkragen, (elze)houtkanten en knotbomen. De meeste graslanden waren soortenarm. Enkel op de perceelsranden en dichter bij de waterlopen waren nog relicten van waardevolle vegetaties aanwezig. De aanwezige houtkanten en knotbomenrijen vormen de ruimtelijke basis waarbinnen biologisch waardevolle graslandpercelen, gevarieerde stukjes bos, ruigten en vochtige gebieden voorkomen.
In het noordelijk deel van het landschapspark is in hoofdzaak mesotroof elzenbroek als bostype ontwikkeld. Dit vegetatietype voelt zich heel goed thuis in een uitgesproken vochtige en natte standplaats. De bossen aan de kant van de hobbytuinen bevinden zich op iets drogere grond. Het aangeplante bostype is hier vogelkers-essenbos.
Het andere deel van het gebied blijft hoofdzakelijk weiland met een dicht netwerk van kleine landschapselementen als houtkanten, grachten en knotbomen.
Op een beperkte oppervlakte zit meerskalk in de bodem. Dit biedt bijzondere kansen voor de ontwikkeling van een kalkrijke vochtige graslandvegetatie. Onderzoek heeft uitgewezen dat in het gebied vele drainagegrachten aanwezig zijn en dat verschillende delen van het terrein langdurig onder water komen te staan. Als vegetatie komt daar een associatie van stijve zegge voor, met begeleidende soorten zoals scherpe zegge en oeverzegge. Deze grassoorten worden ontwikkeld in de moeraskalkzones, de nattere zones en langs de grachten. Op plaatsen waar in het landschapspark hobbyweiden en extensief gebruikt grasland voorzien wordt, is de doelvegetatie kamgrasland. De floristische waarde van deze gemeenschap is niet erg groot, maar soms wel vrij snel te ontwikkelen mits stopzetting van bemesting, het herstellen van de hydrologie en het instellen van verschralingsbeheer.
Dotterbloemgraslanden krijgen kansrijke uitgangssituaties op de overgangen van de drogere graslanden naar de moeraskalkzones en nattere zones. Deze graslanden zijn drassige graslandvegetaties met soorten uit graslanden, broekbossen en moerassen. Al naar gelang het type bodem, de watervoorziening en het beheer bestaan er vrij uiteenlopende vegetaties. Soorten zoals echte koekoeksbloem, dotterbloem en tweerijige zegge komen nog voor in de omgeving van het projectgebied.
Naast de slootgebonden vegetaties komt op de perceelsranden ook nog opgaande begroeiing voor. Deze houtkanten en knotwilgenrijen maken al eeuwenlang deel uit van dit Vlaamse landschap, als de afsluiting van de weiden en als houtleverancier. Waar deze houtkanten zijn verdwenen, komt er vaak een ruigtekruidenvegetatie voor van braam-struwelen, doornstruwelen, natte bloemrijke ruigten en moerasspirearuigten.

In de zones voor bos is de strook naast de grachten vaak niet aangeplant om vanuit deze ruigtekruidenvegetaties waardevolle boszomen en randen te ontwikkelen. Deze gevarieerde, structuurrijke randen zijn het gedroomde biotoop voor vele zoogdieren, insecten (vlinders) en vogels.

2.3.4.2.4. Bulkengebied ten noorden van het boscomplex

Hier bevindt zich een zeer waardevolle eutrofe plas (Ae). Ten westen van de bulken, in het kasteelpark Schouwbroek komen een kolonie blauwe reigers en aalscholvers voor.

2.3.4.2.5. Ten zuiden van het boscomplex

Een zeer waardevol complex van eutrofe plassen met wilgenstruweel, rietland en verruigd grasland met struik- of boomopslag situeert zich ten oosten van Landgoed Leeuwenhof aan de Ringweg R4.

2.3.4.2.6. Het natuurontwikkelingsgebied rond voormalige zandwinningsplas Leeuwenhof

Het natuurontwikkelingsgebied Leeuwenhof is een voormalige zandwinningsplas. De plas is eigendom van W&Z. Sinds 1998 wordt de ruim 7 ha grote plas beheerd door Natuurpunt.
Tot de broedvogels van het Leeuwenhof behoren dodaars, fuut, wilde eend, slobeend, krakeend, kuifeend, meerkoet, waterhoen, visdief, ijsvogel, oeverzwaluw, graspieper, fitis, bosrietzanger en grasmus. Er houden zich in het broedseizoen nog een hele reeks soorten op die niet broeden of net buiten het gebied broeden: gele kwikstaart, torenvalk, groene specht, aalscholver, kokmeeuw, scholekster, bergeend en blauwe reiger. Tijdens de doortrekperiodes kan je soorten als geoorde fuut, zwarte stern, paapje, roodborsttapuit, witgat en oeverloper verwachten. In de winter zitten er hoge aantallen duikeendjes. Vooral kuif- en tafeleenden, maar regelmatig ook brilduiker, toppereend, nonnetje, grote zaagbek en krooneend.
Op de zandige koutergrond aan het Leeuwenhof vinden wij bij de planten: hazepootje, vroege haver, knoopkruid, kamille en reigers- en ooievaarsbeksoorten. Deze laatste zijn belangrijk als voedselplant van het bruin blauwtje, een typische vlindersoort van droge terreinen. Andere interessante insecten die hier regelmatig waarneembaar zijn: bijenwolf (een graafwesp), nachtpauwoog (met jaarlijks rupsen op de bramen) en werkelijk tientallen soorten graafwespen en -bijen.

2.3.4.2.7. Westen van de Bosstraat

Hier is een vierde perceel zuur eikenbos – vaak met ruderale ondergroei (Qs) – terug te vinden aan de westkant van de veldweg Rijkegasthuisbos.
De overige zeer waardevolle onderdelen zijn houtwallen, bermen, perceelsranden of taluds met elementen van dotterbloemhooiland (k(hc)), elementen van rietvegetatie (k(mr)), elementen van moerasspirearuigte (k(hf)) of complexen hiervan.

2.3.4.3. *Evolutie van de bebossing* *Kaart 6*

In het kader van het Vlaams Impulsprogramma Natuurontwikkeling werd door het IBW in opdracht van de Vlaamse Gemeenschap een studie gedaan naar de bebossing op historische kaarten: kaart Ferraris opgemaakt tussen 1771 en 1778, de kaart Vandermaelen opgemaakt tussen 1846 en 1854 en de derde editie van topografische kaarten op 1/20.000 (het merendeel opgemaakt rond 1910).
Op kaart 6 is een overlay gemaakt van de bebossing op deze kaarten met de gegevens van de recente boskartering van het Vlaams Gewest. Waar alle arceringen op de kaart voorkomen, is het minstens onafgebroken bos geweest sinds de opmaak van de kaart van Ferraris. In het projectgebied komen in de Vinderhoutse Bossen twee zulke kernen voor. Dergelijke oude boskernen bieden bijzondere potenties voor de ontwikkeling van oude bosflora. Verder toont de kaart dat ten westen van de Vinderhoutse Bossen het vroeger veel bosrijker was dan nu nog het geval is. Het toponiem “Rijkegasthuisbos” getuigt nog van dit bosrijke verleden.

2.3.5. Landbouw Kaarten 10 en 11

Binnen het bestek van dit hoofdstuk wordt het belang van het plangebied onderzocht op individueel landbouwbedrijfsniveau.
Voor dit onderzoek werden volgende basisgegevens gebruikt:

- aangifte van bedrijfsgegevens in 2009 aan de mestbank over de bedrijfssituatie in 2008;
- eenmalige perceelsregistratie bij ALV van 2009 over de ligging van de percelen in 2009.

De term geregistreerd verwijst naar de aanwezigheid van gegevens bij de mestbank over het bedrijf m.b.t. de ligging van de percelen. Alleen voor bedrijven die volgens het mestdecreet aangifteplichtig zijn bij de mestbank, zijn gegevens beschikbaar. Deze bedrijven worden in deze tekst als land- en tuinbouwbedrijven (kortweg landbouwbedrijven) beschouwd. Het overige grondgebruik wordt als particulier grondgebruik beschouwd en is niet vervat in deze studie.

2.3.5.1. *Situering van het landbouwgebruik*

Binnen het plangebied worden 233 percelen geregistreerd bij de éénmalige perceels-registratie. Deze percelen beslaan een oppervlakte van 281 ha. Hiervan zijn er 17 percelen of 6 ha bebouwd en dus zijn er 216 percelen of 275 ha effectief cultuurland.

De gronden worden gebruikt door 54 landbouwbedrijven. Van deze bedrijven zijn er zeventien bedrijfszetels in het plangebied gevestigd. De bedrijven met bedrijfszetel binnen het plangebied gebruiken samen 172 ha in het plangebied. De overige bedrijfszetels liggen buiten het plangebied. Onderstaande tabel geeft volgens de gemeente waarin de bedrijfszetel gevestigd is, het aantal bedrijven en de overeenkomstige oppervlakte in het plangebied. Ongeveer 39% van de oppervlakte binnen het plangebied wordt gebruikt door gebruikers uit Gent, 29% wordt gebruikt door gebruikers uit Lovendegem.

Tabel 2: Aantal bedrijven en oppervlakte in het plangebied

Gemeente	Aantal bedrijfsleiders	Opp in het studiegebied (ha)
Gent	26	110,82
Lovendegem	11	82,21
Nevele	5	16,97
Evergem	3	13,41
Andere	7	45,50
Onbekend	2	12,31
Totaal	**54**	**281,21**

2.3.5.2. *Bodemgebruik*

Het bodemgebruik binnen het plangebied wordt weergegeven in onderstaande tabel.
Grasland en weide vormen het belangrijkste gewas, goed voor 56% van de landbouw-oppervlakte binnen het plangebied. Ruwvoeders (maïs) komen op de tweede plaats.

Tabel 3: Bodemgebruik in het plangebied

Teelt	Oppervlakte binnen studiegebied (ha)
Akkerbouw	15,24
Maïs	92,14
Grasland/weide	159,72
Andere	8,121
Gebouwen	5,99
Totaal	**278,22**

2.3.5.3. *Kavelstructuur*

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen veldkavels en huiskavels. Huiskavels zijn de landbouwpercelen die te bereiken zijn vanuit de bedrijfszetel zonder dat men een weg of een gracht moet oversteken. Het zijn m.a.w. de percelen rond de bedrijfszetel. In de gangbare landbouw is deze huiskavel vooral van belang voor de melkveehouders. Er wordt uitgegaan van een minimum van één hectare huiskavel per vier melkkoeien. Aan de hand van dit gegeven en het aantal melkkoeien per bedrijf kan de minimale oppervlakte huiskavel per bedrijf worden berekend. Als de huiskavel groter is dan dit minimum, bevordert dit de mogelijkheden voor rotatie van teelten. Voor een duurzaam bodemgebruik is dit van groot belang. Daarnaast zorgt een grotere huiskavel ook voor een betere en efficiëntere benutting van de beschikbare arbeid, voor een besparing op voederkosten en voor vermindering van het brandstofgebruik.
Volgens bovenstaande definitie behoort ongeveer 54 ha tot de huiskavel. De overige gronden betreffen veldkavels.

2.3.5.4. *Socio-economische verkenning*

2.2.1.1.2 Bedrijfstype

Per bedrijf wordt een hoofdproductierichting en een nevenproductierichting bepaald. De hoofdproductierichting is deze met de hoogste BSS. Voor gemengde bedrijven is de nevenproductierichting de tweede grootste productie op het bedrijf. De productierichting andere komt voor als de BSS van de productierichting kleiner is dan 12.395 euro.
Op basis van de BSS wordt ook de specialisatiegraad van het bedrijf bepaald. Hiervoor wordt de verhouding van de BSS van de hoofdproductierichting tot de totale BSS van het bedrijf bepaald. Als deze verhouding groter is dan 70%, dan gaat het om een gespecialiseerd bedrijf. In het andere geval betreft het een gemengd bedrijf.

Onderstaande tabel geeft het aantal gebruikers weer volgens bedrijfstype en de oppervlakte die deze bedrijven gebruiken in het studiegebied. Met de productierichting “andere” wordt een productierichting bedoeld die te klein is om als volwaardig beschouwd te worden.

Tabel 4: Aantal landbouwbedrijven en oppervlakte in het plangebied per bedrijfstype

Bedrijfstype	Aantal bedrijven	Oppervlakte in gebruik in het plangebied (ha)
Akkerbouw	1	15,41
Akkerbouw gemengd	2	16,67
Melkvee	6	27,42
Melkvee gemengd	15	99,84
Vleesvee	6	46,09
Vleesvee gemengd	2	3,39
Varkens	3	9,70
Sierteelt	1	3,64
Kleine productieomvang	14	37,51
Andere	4	21,54
Totaal	**54**	**281,21**

2.3.5.5. *Productieomvang van de bedrijven*

De oppervlakte van de diverse teelten en de hoeveelheid dieren op het bedrijf bepalen de productieomvang van het bedrijf. Op basis van de op het bedrijf gerealiseerde BSS, werden de bedrijven ondergebracht in vijf grootteklassen, gaande van zeer klein (1) over matig (3) tot zeer groot (5). De grootte van het bedrijf is ook een maat voor de leefbaarheid van het bedrijf. Hierin is echter geen rekening gehouden met de vaste kosten, zoals bijv de schuldenlast van een bedrijf, die waarschijnlijk het grootst is op de grote bedrijven. Toch kan worden aangenomen dat de grote bedrijven de meeste toekomstperpectieven hebben.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal bedrijven in de verschillende leefbaarheidklassen.

Tabel 5: Aantal bedrijven en oppervlakteverdeling per klasse van productieomvang

Productieomvang	Aantal bedrijven	Oppervlakte (ha) binnen studiegebied
Zeer laag	21	80,39
Laag	3	23,85
Matig	6	17,22
Hoog	6	27,85
Zeer hoog	16	119,59
Onbekend	2	12,31
Totaal	**54**	**281,21**

Er zijn 24 bedrijven met een zeer lage tot lage productieomvang. Deze gebruiken samen 104 ha in het grondgebied, dit is 37% van de totale oppervlakte. Het betreft vooral bedrijven van het type “ander” alsook een zestal gemengde melkveebedrijven. Er zijn daarentegen 22 bedrijven met een hoge tot zeer hoge productieomvang, deze bedrijven gebruiken 152 ha of 53% van de totale oppervlakte. Dit zijn vooral varkensbedrijven en gemengde melkvee-bedrijven.

2.3.5.5.1. Leeftijd van de bedrijfsleiders

Het aantal bedrijven en de oppervlakte grondgebruik in het studiegebied per leeftijdsklasse van de bedrijfsleider wordt weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 5: Aantal bedrijven en oppervlakte in plangebied volgens leeftijd bedrijfsleider

Leeftijd	Aantal bedrijven	Oppervlakte in het studiegebied (ha)
Onbekend	7	45,86
< 45	17	80,40
46 – 55	11	75,38
56 – 65	9	36,87
> 65	10	42,69
Totaal	**54**	**281,21**

Van de 55 bedrijven zijn er 28 met een bedrijfsleider jonger dan 55 jaar. Tien bedrijven hebben een gepensioneerde bedrijfsleider. Deze gebruiken samen 43 ha.

2.3.6. Archeologie

2.3.6.1. *Het archeologisch kader*

Om de archeologische potentie van het projectgebied in te schatten, werd in 1999 een archeologische gebiedsstudie uitgevoerd door de Vakgroep Archeologie van de Ugent in kader van het landinrichtingsproject Leie en Schelde. Door verschillende methodes (luchtfotografie, literatuur, veldprospectie, boringen, cartografie) te combineren, werd een zo volledig mogelijk beeld geschetst van de menselijke bewoning in het gebied. Er werd eveneens een inschatting van de potenties gemaakt en een visie opgesteld.
Uit de studie blijkt dat het gebied rijk is aan archeologie: d.m.v. het literatuuronderzoek kon de aanwezigheid van 25 archeologische sites worden vastgesteld, terwijl de onderzoekers d.m.v. veldprospectie zelf nog eens een 15-tal sites hebben gekarteerd. Uit de analyse van de luchtfoto's genomen binnen het projectgebied, konden nog eens zes sites worden geïdentificeerd. De recentste inventarisatie gegevens in de Centraal Archeologische Inventaris bevat minimaal nog vier andere archeologische vindplaatsen. In totaal zijn er dus minimaal 50 sites gelegen binnen het projectgebied. De meeste sites zijn ruwweg te dateren in de steentijd (vnl. Mesolithicum) en de middeleeuwen. Het merendeel is gelegen op de drogere gronden, vaak iets hoger gelegen of nabij water. Op basis van de verspreiding van de sites in het landschap en hun bodemkundige context werd een inschatting gemaakt van de archeologische potentie van het gebied. Ongeveer een vierde van het projectgebied krijgt een zekere tot hoge potentie opgeplakt, terwijl meer dan de helft onder de noemer "onvoldoende archeologische informatie" valt.
Ook in de ruime omgeving van het projectgebied zijn er tal van steentijdvindplaatsen gekend. Bovendien staat het vast dat de drogere gronden op gradiëntrijke locaties en zeker in de buurt van laatglaciale plassen zoals in Vinderhoute aantrekkingspolen waren voor bewoning vanaf het laat-paleolithicum tot in de bronstijd.

2.3.6.2. *Impact van bebossing op archeologisch bodemlandschap*

De impact van bebossing op het archeologische bodemlandschap is weliswaar beperkter dan de impact van landbouw, maar blijft reëel. Door de groei van de wortels wordt de bodem deels verstoord. Bovendien ondervindt de bodem vaak schade door de latere bosontginningswerken. Ten slotte is er ook het risico van boomval (windval, windworp), waardoor vaak delen van de bodem verstoord worden. Om te vermijden dat het archeologisch bodemarchief ongedocumenteerd beschadigd wordt of verloren gaat, is een archeologisch vooronderzoek noodzakelijk. Om waardevolle archeologische sites in situ te bewaren kan overwogen worden om op deze plaatsen een open ruimte binnen het bos te behouden. In dat geval kan vermeden worden dat archeologische sites nader onderzocht moeten worden.

2.3.7. Recreatief medegebruik

Het plangebied herbergt verschillende vormen van recreatief medegebruik waarvan wandelen en fietsen de voornaamste zijn.
In het deelgebied Rijkegasthuisbos en Campagne liggen er verschillende paden, maar deze vinden amper tot geen aansluiting met de rest van het projectgebied. Vinderhoute dorp is een aantrekkelijk dorp met veel bouwkundig erfgoed dat vaak bezocht wordt. Er zijn echter nauwelijks linken met het deelgebied Vinderhoute bossen en Landgoed Leeuwenhof (Jongensstad). Het deelgebied Groene Velden en Claeys Boüuaert heeft sinds de aanleg van het landschapspark uitgebreide wandelmogelijkheden.

Figuur 2: Analyseplan recreatie Vinderhoutse Bossen: inventarisatie bestaande toestand

Volgende wandelingen zijn (gedeeltelijk) binnen het projectgebied gelegen:
- Kastelenwandeling (Vinderhoute): 11 km;
- Tussen Kale en Lieve (Lovendegem): 26 km;
- Vinderhoutepad (Vinderhoute): 6 km;
- Sint-Bavopad (Vinderhoute): 7 km;

De bovenstaande routes zijn te verkrijgen in het gemeentehuis van Lovendegem en bij Toerisme Oost-Vlaanderen.

Volgende fietsroutes zijn (gedeeltelijk) binnen het projectgebied gelegen:

- *Landelijke fietsroute Vlaanderen: LF 5-route.*

  Dit is een fietsroute op de schaal van Vlaanderen. Zij loopt voornamelijk langs rustige landelijke wegen en is goed bewegwijzerd. Zij loopt in het studiegebied vanuit de rand van Gent langs de R4 binnenring - Langendam - Speybrug - Neerstraat - Kasteellaan - Vredesdreef - Schouwbroekstraat naar de molen van Vinderhoute en verder.

- *Fietsroute V.V.V. De Lieve (route nr. 3: Lovendegem)*

  Uitgestippeld en bewegwijzerd door V.V.V. De Lieve. Er is tevens een routebeschrijving met bijbehorende kaart en aandachtspunten verkrijgbaar. Het betreft hier echter een verouderde uitgave die aan een hernieuwing toe is.

- *Jaagpaden langs het kanaal Gent–Oostende.*

  Het gaat hier niet om een uitgestippelde route of enige andere vorm van georganiseerde recreatie. Doch deze geasfalteerde autovrije weg wordt nu reeds druk gebruikt door fietsers, wandelaars, skeelers en ruiters, die de aanliggende grasstrook benutten.

- *Fietsknooppuntennetwerk*

  Een fietsroutenetwerk of fietsknooppuntennetwerk is een netwerk van verschillende fietsroutes die via knooppunten (meestal kruispunten van fietspaden) met elkaar verbonden zijn. Met behulp van een kaart van het fietsroutenetwerk kan de gebruiker een eigen fietstocht samenstellen door van knooppunt naar knooppunt een route te plannen. Fietsroutenetwerken zijn dus anders ontworpen dan de reeds langer bestaande lange-afstandsfietsroutes of lusvormige fietsroutes, waarbij steeds dezelfde (genummerde) route wordt gevolgd.

Doorheen de dorpskern van Vinderhoute loopt de BLOSO mountainbikeroute “Lovendegem”. De startplaats van het bewegwijzerd parcours is aan de sporthal van Lovendegem. De totale route bedraagt 55 kilometer (rood) maar u kan ook twee verkorte routes van 25 kilometer (groen) of 35 kilometer (blauw) nemen. De route is grensoverschrijdend en loopt over het grondgebied Lovendegem, Zomergem, Nevele, Evergem en Waarschoot. Landelijke vlakke wegels en veel verharde wegen zorgen voor een mountainbikeparcours met een lage techniciteit en lastigheidsgraad.

In 2004-2005 creëerde de Vlaamse Landmaatschappij in samenwerking met stad Gent het Landschapspark Groene Velden in het noorden van Mariakerke, tussen Zuidbroek, de Vinderhoutse Dam en de Mercuriusstraat (Planetenwijk). Het park is ongeveer 17 hectare groot. De Groene Velden vormen een gevarieerd toegankelijk gebied opgebouwd uit natuurwaardevolle elementen; moerasgebiedjes, nat bos, bloemenrijke graslanden, boomgaard, speelbos en een centrale vijver. De milieudienst van de Stad Gent stelde een vakoverschrijdend lespakket samen met opdrachten over natuur in een doe-, kijk-, reken- en tekenkleedje: “speurneuzen”. De stad Gent werkte er in 2011 tevens vier nieuwe jogging- en wandelroutes uit. De vier routes zijn gelegen in de Groene Velden met startpunt in Zuidbroek. De afstanden van de routes variëren van 2,3 tot 5,8 kilometer.

In het kader van de uitvoering van het inrichtingsplan Oude Kale is in 2010 de Rijkegasthuisbos verbeterd voor wandel- en fietsverkeer tussen de Vinderhoutse Bossen en de Heiebreestraat. Deze realisatie vormt de verbinding met de doorsteek door de vallei van de Meirebeek naar de opgewaardeerde open ruimte gebieden in het landinrichtingsproject Oude Kalevallei.

Het kasteel van Landgoed De Campagne wordt momenteel gebruikt als ontmoetingsruimte voor de lokale gemeenschap. Een bijgebouw wordt gebruikt door een jeugdvereniging. Een groot deel van de site, de naastgelegen hofstede, wordt gebruikt als kinderboerderij voor de scholen van de stedelijke agglomeratie Gent en – mits vraag – voor omliggende gemeenten. Het bijbehorende wandelpark met vijver vormt een openbaar toegankelijke ruimte met veel landschappelijke, recreatieve en ecologische potenties.

In het Landgoed Leeuwenhof wordt momenteel een bijgebouw gebruikt door een jeugdvereniging. De parking wordt druk gebruikt door een nabijgelegen feestzaal. Het Agentschap van Natuur en Bos is eigenaar van ongeveer 6 ha bosgebied met o.m. de markante rode beukendreef ten oosten van het Landgoed Leeuwenhof. Een wandellus laat er mensen kennis maken met een stukje spontane bosverjonging en een oud bos. Hoewel de Vinderhoutse Bossen het grootste bosgebied nabij Gent vormen, is dit momenteel het enige deel van de Vinderhoutse Bossen dat toegankelijk is voor het publiek.
De natuurreservaten in het projectgebied (Durmmeersen en zandwinningsplas Leeuwenhof) zijn uitgerust met beperkte infrastructuur voor natuureducatie en -beleving door het plaatsen van een vogelkijkwand.

2.3. Juridische en beleidsmatige aspecten

2.3.1. Overzicht relevante randvoorwaarden

Onderstaande tabel geeft een overzicht van juridische en beleidsmatige randvoorwaarden waarvan de relevantie voor het project en het plangebied werd bekeken. Relevante randvoorwaarden kunnen betrekking hebben op de planvorming of eerder op de praktische uitwerking (uitvoeren werken). Enkel voor de planvorming sturende randvoorwaarden worden nader in tekst besproken, waarin vooral wordt ingegaan op de specifieke situatie/relevantie voor het project.

Juridische en beleidsmatige randvoorwaarden die relevant werden geacht (☒), worden verder in dit rapport besproken; de laatste kolom geeft aan waar dit gebeurt. Randvoorwaarden die niet relevant werden geacht (☐), komen verder niet meer aan bod. De cursief aangeduide elementen zijn minder relevant voor de planvorming, maar zijn belangrijk bij de uitvoering van de werken.

Tabel 6: Juridische en beleidsmatige randvoorwaarden (stand van zaken: augustus 2011

Juridische en beleidsmatige randvoorwaarden	Relevant	Bespreking van de relevantie	Pagina
RUIMTELIJKE ORDENING			
Bestemmingen, voorschriften en vergunningen			
Gewestplan	☒	Algemeen relevant	41
Bijzondere plannen van aanleg (BPA's) en algemene plannen van aanleg (APA's)	☒	Geen BPA's of APA's binnen het projectgebied die relevant zijn voor het project (BPA Neerstraat is wel gelegen in het projectgebied)	
Ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's)	☒	Binnen het projectgebied: • Gewestelijk RUP afbakening grootstedelijk gebied Gent • Ontwerp RUP 159 "Vinderhoutse Bossen: Leeuwenhof – De Campagne" (openbaar onderzoek werd op 14 juli 2011 afgerond)	42
Stedenbouwkundige vergunning	☒	*Relevant voor de uitvoering van bepaalde werken*	
Ruimtelijke Structuurplannen			
Vlaanderen	☒	Algemeen relevant	45
Provincie	☒	Ruimtelijk Structuurplan Oost-Vlaanderen	47
Gemeente	☒	GRSP Gent GRSP Lovendegem	49 52
GROND- EN OPPERVLAKTEWATER			
Decreet integraal waterbeleid			
Bekkenbeheerplannen en Deelbekkenbeheerplannen	☒	Plangebied ligt binnen het bekken Gentse Kanalen - deelbekken Oude Kale	55
Stroomgebiedbeheerplannen	☐	Het plangebied valt niet binnen een speerpuntgebied in het kader van de stroomgebiedbeheerplannen	
Overstromingsgebieden / oeverzones	☒	*Binnen het projectgebied zijn er overstromingsgebieden aangeduid*	56

Juridische en beleidsmatige randvoorwaarden	Relevant	Bespreking van de relevantie	Pagi-na
Watertoets	☒	*Algemeen van toepassing*	56
Wet op de onbevaarbare waterlopen			
Categorisering van waterlopen en machtiging voor werken aan waterlopen	☒	*Er worden werken voorzien aan onbevaarbare waterlopen*	56
Wet op Polders en Wateringen	☒	*Oude Kale, Meirebeek en Lieve en enkele zijgrachten van deze waterlopen*	57
Decreet houdende maatregelen inzake productie van drinkwater uit oppervlaktewater			
Bescherming o.m. oppervlaktewateren bestemd voor productie van drinkwater	☒	Het plangebied maakt deels deel uit van het oppervlaktewaterwingebied van Kluizen	56
Bescherming waterwingebieden	☐	Plangebied maakt geen deel uit van een grondwaterwingebied	
Grondwaterwinning	☐	Project heeft geen impact op grondwaterwinning	
Decreet houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging van nitraten uit agrarische bronnen (Mestdecreet)			
Bemestingsnormen	☒	Vooral relevant bij het ruilen en herverkavelen van landbouwgronden	57
Beleidsplannen visies en projecten			
Beleidplannen, visies en projecten m.b.t. grond- en oppervlaktewater	☒	Rapport “Ecologische inventarisatie en visie Oude Kale”- Aminal Afdeling Water	58
BODEM			
Decreet betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen			
Voorwaarden m.b.t. bagger- en ruimingsspecie	☒	*Relevant bij het ruimen van waterlopen*	
Decreet betreffende de bodemsanering en de bodembescherming			
Voorwaarden en procedures m.b.t. grondverzet	☒	*Relevant bij werken met grondverzet*	
Bodemattest	☒	*Relevant bij overdracht van gronden*	
Gebruiksbeperkingen en voorzorgsmaatregelen bij verontreinigde gronden	☒	*Kan relevant zijn indien in het kader van werken wordt gestoten op verontreinigde gronden*	
Erosiebesluit			
Tegengaan van bodemerosie	☐	*In het plangebied bevinden zich geen erosiegevoelige gronden*	
MILIEUBELEID EN MER			
Milieubeleidsplannen			
Provinciale en gemeentelijke Milieubeleidsplannen	☒	Milieubeleidsplan Gent Milieubeleidsplan Lovendegem	58 59
MER-decreet			
MER-(screenings)plicht cfr. Arrest Europees hof v. Justitie dd. 24-03-2011	☒	*MER screening relevant voor vergunningsverlening i.f.v. uitvoering verschillende maatregelen*	

Juridische en beleidsmatige randvoorwaarden	Relevant	Bespreking van de relevantie	Pagi-na
NATUUR EN BOS			
Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu			
Stand still/Zorgplicht	☒	Algemeen van toepassing	60
VEN	☒	Een deel van het projectgebied is aangeduid als VEN-gebied	60
Speciale beschermingszones	☒	Een deel van het projectgebied ligt binnen habitatrichtlijngebied “bossen en heiden van zandig Vlaanderen: Oostelijk deel (BE2300005)”	61
Natuurrichtplan	☐	Het natuurrichtplan waartoe de Vinderhoutse Bossen behoort, werd nog niet opgemaakt.	63
Te beschermen soorten (bijlage I Natuurdecreet)	☒	*Algemeen van toepassing*	63
Strikt te beschermde soorten (bijlage III Natuurdecreet)	☒	Binnen het projectgebied komen strikt te beschermen soorten voor	63
Wijzigen van vegetaties en kleine landschapselementen	☒	*Algemeen van toepassing*	65
Vlaamse natuurreservaten en natuurontwikkelingsprojecten	☒	- De Durmmeersen (aan de linkeroever van het Kanaal Gent-Oostende, op grondgebied Lovendegem) - Natuurontwikkelingsproject “Het Leeuwenhof”	64
Recht van voorkoop	☒	Algemeen van toepassing onder meer in het VEN, in de natuurreservaten en hun uitbreidingszones binnen bepaalde groene bestemmingen van de RUP’s en natuurinrichtingsprojecten.	
Natuurbeleidsplannen			
Gemeentelijk/Provinciaal natuurontwikkelingsplan	☒	Gent en Evergem hebben een gemeentelijk natuurontwikkelingsplan	65
Bosdecreet			
Criteria Duurzaam Bosbeheer	☒	Algemeen van toepassing	66
Bosbeheerplan	☒	Binnen het projectgebied zijn vier bosbeheerplannen van toepassing	66
Bosreservaten	☐	Binnen het projectgebied liggen geen reservaten	
Algemene verbodsbepalingen	☒	*Relevant op niveau uitvoering werken. Voor bepaalde werken zal een machtiging van het bosbeheer vereist zijn*	
Ontbossingen/ boscompensatie	☒	*In voorliggend inrichtingsplan worden geen ontbossingen voorzien. Mogelijks zijn sommige nieuwe bossen inzetbaar als boscompensatie*	

Juridische en beleidsmatige randvoorwaarden	Relevant	Bespreking van de relevantie	Pagi-na
Kappingen	☒	*Relevant op niveau uitvoering werken. Voor het uitvoeren van kappingen zal indien nodig een machtiging worden aangevraagd aan het bosbeheer*	
Toegankelijkheid	☒	Er worden wijzigingen aan de toegankelijkheid van bossen voorzien	
Bosgroepen	☒	Het plangebied valt binnen het werkingsgebied van de bosgroep Oost-Vlaanderen-Noord	73
Veldwetboek			
Bebossing van landbouwgronden	☒	Het project voorziet in het bebossen van agrarische bestemmingen waarbij rekening dient gehouden te worden met een aantal randvoorwaarden	67
Beleidsplannen, visies en projecten			
Beleidplannen, visies en projecten m.b.t. natuur en bos	☒	Nota “Ecologische basisprincipes en richtlijnen bij de uitwerking van een inrichtingsplan voor de bosuitbreidingsprojecten in de regio Gent”	67
LANDBOUW			
MTR-verordening			
Randvoorwaarden m.b.t. ruilen en/of herverkaveling van gronden in landbouwgebruik	☒	Ruilen of herverkavelen van gronden in landbouwgebruik worden niet voorzien	
LANDSCHAP EN CULTUURHISTORIE			
Decreet betreffende de landschapszorg			
Beschermde landschappen	☐	Binnen het projectgebied zijn geen beschermde landschappen aanwezig	
Ankerplaatsen en erfgoedlandschappen	☒	Een deel van projectgebied is aangeduid als ankerplaats (definitief aangeduid)	68
Zorgplicht ankerplaatsen en erfgoedlandschappen	☒	*Algemeen van toepassing*	
Decreet tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten			
Beschermde monumenten, stads- en dorpsgezichten	☒	Binnen het projectgebied zijn beschermde monumenten aanwezig	69
ARCHEOLOGIE			
Decreet houdende bescherming van het archeologisch patrimonium			
Meldingsplicht	☒	*Relevant in geval van werken met grondverzet*	70
Stedenbouwkundige vergunning – advies erfgoedconsulent	☒	*Relevant ingeval van werken met grondverzet*	71
Archeologische monumenten en zones	☐	Binnen het projectgebied zijn geen archeologische monumenten of zones aanwezig	
Zorgplicht	☒	*Algemeen van toepassing*	71

Juridische en beleidsmatige randvoorwaarden	Relevant	Bespreking van de relevantie	Pagina
RECREATIE			
Beleidsplannen recreatie en toerisme	☒	Studie Netwerk Trage Wegen Drongen	71
JACHT			
Erkende wildbeheerseenheid	☒	Het projectgebied is gelegen n de erkende WBH “Tussen Leie en Schipdonk”	72
Jachtrechten	☒	De in het projectgebied aanwezige jachtrechten vormen een aandachtspunt	72
WEGEN EN WATERLOPEN			
Statuut van wegen, waterlopen en leidingen	☒	Algemeen van toepassing	
MOBILITEITSBELEID			
Mobiliteitsplannen	☐	Gent en Lovendegem hebben een mobiliteitsplan	
Functioneel fietsnetwerk	☒	Algemeen relevant. Het project heeft impact voor het functioneel fietsnetwerk	72
PLATTELANDSBELEID			
Plattelandsbeleid			
Beleidsplannen/projecten m.b.t. plattelandsbeleid	☐	Niet aanwezig voor het plangebied	
OVERIGE RELEVANTE RANDVOORWAARDEN			
Aanwezigheid van leidingen	☒	Relevant voor: – aanplantingen in buurt hoogspanningsleiding – werken in omgeving ondergronse leidingen	72
Beheerovereenkomsten	☒	Mogelijk relevant bij het ruilen/herverkavelen van percelen waar beheerovereenkomsten voor zijn afgesloten	
Recht van voorkoop	☒	Er is een voorkooprecht in uitvoering van het natuurdecreet voor een deel van het projectgebied	

2.3.2. Ruimtelijke ordening

2.3.2.1 Bestemmingen, voorschriften en vergunningen

Op kaart 3 worden de ruimtelijke bestemmingen binnen het projectgebied weergegeven. De bestemmingen en bijbehorende voorschriften van de plannen van aanleg en RUP's vormen een belangrijk beoordelingskader voor het toekennen van stedenbouwkundige vergunningen. Voor bepaalde werken in uitvoering van dit project zal een stedenbouwkundige vergunning nodig zijn.

2.3.2.2 Gewestplan *Kaart 3a*

Volgens het gewestplan heeft het boscomplex van de Vinderhoutse Bossen en omgeving de bestemming natuurgebied (115,8 ha). De vier kasteelparken zijn ingekleurd als parkzone (28,9 ha). De Vinderhoutse bulken zijn landschappelijk waardevol gebied. Ten noorden van de bulken is het gewestplan voor een belangrijk deel ingekleurd als woongebied en woonuitbreidingsgebied. Voor het natuurreservaat Durmmeersen en de onmiddellijke omgeving werd een BPA opgemaakt (BPA Neerstraat). Het gebied ten westen van de Bosstraat is overwegend agrarisch gebied, evenals een smalle strook ten oosten van de Bosstraat.
Het Landgoed De Campagne is aangeduid als groengebied. Ten noorden hiervan is een gebied gelegen bestemd voor verblijfsrecreatie. Ook de bestemmingen woongebied met landelijk karakter en woongebied komen beperkt voor.
In het zuidelijk deel van het plangebied is het natuurreservaat zandwinningsplas Leeuwenhof ingekleurd als ontginningsgebied met nabestemming natuur. Ook komt er agrarisch gebied en gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut voor. Voor de omgeving van Landgoed De Campagne en het Landgoed Leeuwenhof is momenteel een RUP in opmaak door stad Gent (zie verder) dat de bestemmingen wijzigt.
In uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen zijn binnen het projectgebied geen van de agrarische gebieden herbevestigd binnen het plangebied.

Tabel 7: Bestemmingen binnen plangebied

Bestemming cf. gewestplan	Deeloppervlakte (ha)	% van het projectgebied
Agrarisch gebied	195,56	30,58
Natuurgebied	113,94	17,82
Woongebied	75,56	11,82
Landschappelijk waardevol agrarisch gebied	75,48	11,81
Bufferzone	73,12	11,44
Parkgebied	32,06	5,01
Bestaande waterwegen	24,13	3,77
Ontginningsgebied met nabestemming natuurontwikkeling	23,36	3,65
Woonuitbreidingsgebied	16,36	2,56
Groengebied	6,27	0,98
Gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut	2,14	0,33
Gebied voor verblijfsrecreatie	0,79	0,12
Industriegebied	0,61	0,09
Ambachtelijke bedrijven en kmo's	0,03	0,005
Totale oppervlakte projectgebied	**639,42**	**100,00**

2.3.2.2.1 Bijzondere plannen van aanleg (BPA's) Kaart 3b

Het BPA Neerstraat in Lovendegem werd door de Vlaamse minister goedgekeurd op 7 februari 1994. De voornaamste wijziging betrof het ontginningsgebied waar de nabestemming ambachtelijke zone hoofdzakelijk werd gewijzigd in een groene bestemming onder meer met een zone voor passief groen, sportterrein, privaat park, vijver en wachtbekken.

2.3.2.2.2 Ruimtelijke uitvoeringsplannen Kaart 3b

Gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "afbakening grootstedelijk gebied Gent"[1]

De Vlaamse Regering heeft op 16 december 2005 het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de afbakening van het grootstedelijk gebied Gent definitief vastgesteld. De Vinderhoutse Bossen werden als één van de vier groenpolen aangeduid in het grootstedelijk gebied Gent.
Hierbij werd de nodige ruimte voor de groenpool binnen de afbakeningslijn voor het stedelijk gebied Gent gedefinieerd. De bodembestemmingen en stedebouwkundige voorschriften werden voor deze groenpool nog niet vastgelegd in het GRUP. De realisatie (bosuitbreiding en ontsluiting van de groenpool) diende nog nader te worden gespecificeerd in het inrichtingsplan in uitvoering van de landinrichting.
Dit diende tevens in overleg met de afbakening van de natuurlijke en agrarische structuur te gebeuren.

Visie en krachtlijnen voor groenpool Vinderhoutse Bossen:

[1] Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan: Afbakening grootstedelijk gebied Gent – Toelichtingsnota.

- De Vinderhoutse Bossen zijn samen met het Parkbos, de Gentbrugse Meersen-Damvallei en het voormalig vliegveld Lochristi aangeduid als groenpool. Groenpolen zijn randstedelijke groengebieden. Dit zijn open, onbebouwde gebieden, waar natuur en open ruimte de hoofdrol uitmaken en die een multifunctioneel en vooral recreatief medegebruik kennen. De publieke toegankelijkheid is een belangrijk uitgangspunt.
- De Vinderhoutse Bossen zijn vandaag een relatief klein restant van een (voorheen) groter boscomplex. De realisatie van de groenpool zal leiden tot een uitbreiding van een zoveel mogelijk aaneengesloten boscomplex met droge en natte gedeelten omheen de bestaande kern. Bij deze bebossing dient rekening te worden gehouden met een aantal historisch-landschappelijke relicten van gesloten bulkengebieden in repelpercelering. De ontwikkeling van de groenpool mag geen afbreuk doen aan de grote natuurwaarden van de (bestaande) kern.
- De recreatieve functie dient verzekerd te zijn door de goede bereikbaarheid voor zowel het langzaam verkeer (aansluiting op regionale en intergemeentelijke fiets- en wandelpaden, fietsas langs de Brugse Vaart) als voor het autoverkeer (knooppunt R4 – Beekstraat) en door de integratie van een intern padenstelsel (o.a. verbonden met de kinderboerderij van de stad Gent). De bestaande boskern blijft echter gevrijwaard van recreatiedruk.

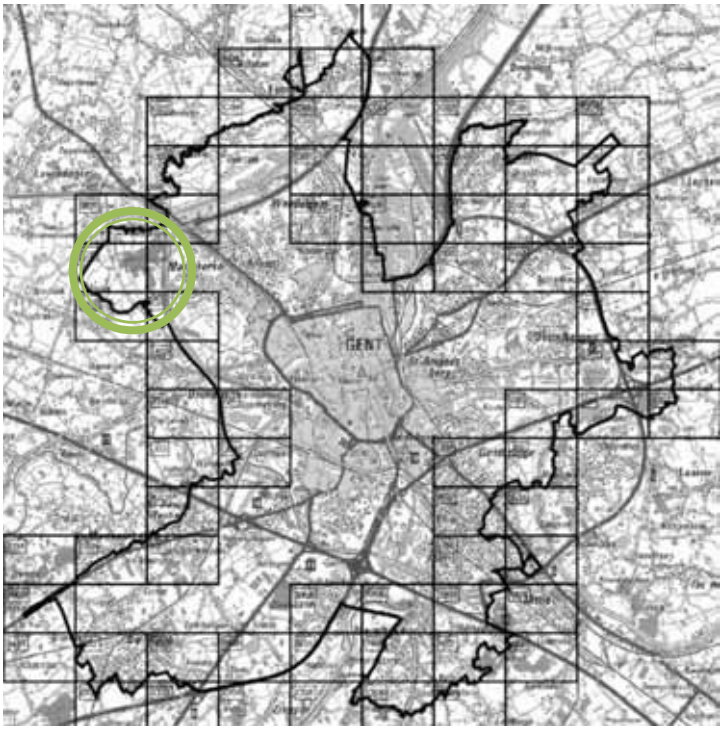

Figuur 3: Grenslijn afbakening grootstedelijk gebied Gent

Gemeentelijk RUP 159 "Vinderhoutse Bossen: Leeuwenhof – De Campagne" werd op 14 juli 2011 afgerond[2]

Het plangebied van dit RUP ligt in het noordwesten van het grondgebied van Gent, meer bepaald binnen de Groenpool Vinderhoutse Bossen in Drongen. Het vormt een overgangsgebied tussen de stadsrand van Gent en het kouter- en Leieland en omvat **twee deelgebieden**, nl. het Landgoed Leeuwenhof (deelgebied 1) en Landgoed De Campagne (deelgebied 2).

Visie en krachtlijnen:

- De **feestzaal** en de bestaande woningen aan de zuidzijde van de **Beekstraat** bevinden zich momenteel in agrarisch gebied en zijn daardoor "zonevreemd". Door dit op te heffen wordt het behoud van het bedrijf en de woningen verzekerd.
- Het **Landgoed Leeuwenhof** (Jongensstad) aan de noordzijde van de Beekstraat wordt één van de drie toegangen tot de Groenpool Vinderhoutse Bossen. In het park liggen enkele woningen, bedrijven en het jeugdhuis "Chez Choseken" in natuurgebied. Er zal worden nagegaan hoe zij het best ingepast kunnen worden in de toegangszone. Ook de aanpalende hoeves krijgen een rol in deze zone.
- De **kinderboerderij en het Landgoed De Campagne** vormen een andere toegang tot de Vinderhoutse Bossen. Het nieuwe RUP maakt deze nieuwe toegang zichtbaarder vanaf de Boskeetstraat. Landgoed De Campagne zal ook beter aansluiten op het trage wegennetwerk en de parkeermogelijkheden verbeterd. De kinderboerderij zal beperkt kunnen uitbreiden. Op het terrein van voetbalploeg KVE Drongen komt een nieuw gebouw voor de plaatselijke jeugdbeweging en waar nu voetbalvelden liggen, komt een speelbos. Ten slotte zullen de gebiedskwaliteiten van de landbouwgronden ten zuidwesten van Landgoed De Campagne, behorende tot het zgn. kouter- en bulkenlandschap beter worden beschermd.

Figuur 4: Gemeentelijk RUP 159 "Vinderhoutse Bossen: Leeuwenhof – De Campagne"

[2] Ontwerp RUP Vinderhoutse Bossen: Leeuwenhof en De Campagne – Toelichtingsnota.

2.3.2.3 Ruimtelijke structuurplannen

2.3.2.3.1 Vlaanderen

Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen werd op 23 september 1997 door de Vlaamse Regering goedgekeurd.
Voor de Groenpool Vinderhoutse Bossen zijn volgende ontwikkelingsperspectieven uit het RSV van toepassing:

- In het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen maakt het plangebied grotendeels deel uit van het grootstedelijk gebied Gent. In uitvoering van de bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen worden de stedelijke gebieden afgebakend om er ruimte te voorzien voor wonen, werken, groen, recreatie en andere stedelijke activiteiten (zie 1.1.1.1.C).
- Volgens het informatief gedeelte van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen zijn boscomplexen structuurbepalende natuurlijke gebieden. Het richtinggevende gedeelte verwijst naar een versterking van de multifunctionaliteit van bos, het beschermen van de bestaande bossen en bosuitbreiding.
- Een groot deel van het plangebied is aangeduid als potentieel stiltegebied. Het kanaal Gent-Oostende en de Ringvaart in Gent maken deel uit van het hoofdwaterwegennet.
- Binnen het kader van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen werden de beleidsopties bekrachtigd om in de periode 1994 tot 2007 een ecologisch verantwoorde bosuitbreiding van 10.000 ha te realiseren. De implementatie van deze ecologisch verantwoorde bosuitbreiding omvat twee luiken:
  - de effectieve bosuitbreiding: 10.000 ha nieuw bos aansluitend bij bestaande bossen i.f.v. natuurontwikkeling en -verbinding of in de nabijheid van stedelijke gebieden. Deze ecologische bosuitbreiding zal worden uitgevoerd in de bestemmings-categorieën die voor bos van toepassing zijn (natuurgebied, reservaatgebied, bosgebied, bosuitbreidinggebied, groengebied, parkgebied en bufferzone).
  - de planologische bosuitbreiding: om deze effectieve bosuitbreiding planologisch te ondersteunen, zullen 10.000 ha nieuwe bos- of bosuitbreidingsgebieden worden afgebakend in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's), op initiatief van de afdeling Ruimtelijke Planning (Vlaams Gewest).
- Voor Gent komt voorgaande neer op 600 ha effectieve bosuitbreiding en 600 ha bos-uitbreiding via bestemmingswijziging.

Het **Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen** wil de open ruimte in het buitengebied maximaal vrijwaren voor landbouw, natuur en bos. De Vlaamse overheid zal daarom op termijn 750.000 ha agrarisch gebied, 150.000 ha natuurgebied, 53.000 ha bosgebied en 34.000 ha andere groengebieden vastleggen in bestemmingsplannen. Ten opzichte van 1994 betekent dit een toename van 38.000 ha natuurgebied en 10.000 ha bosgebied en een afname van 56.000 ha landbouwgebied.

In uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen zijn volgende planningsprocessen en beleidsbeslissingen opgestart/afgerond:

- In 2001 besliste de Vlaamse Regering de afbakening de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur (AGNAS) aan te pakken in twee fasen.
  - In een eerste fase werd in 2003 ca. 86.500 ha bestaand natuurgebied aangeduid als onderdeel van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN).
  - In een tweede fase worden sinds 2004 de landbouwgebieden en de resterende natuur- en bosgebieden afgebakend.
- Van 2004 tot 2009 werkte de Vlaamse overheid in overleg met gemeenten, provincies en belangengroepen een ruimtelijke visie uit op landbouw, natuur en bos, voor dertien buitengebiedregio's. De visie geeft op hoofdlijnen aan welke gebieden behouden blijven voor landbouw en waar er ruimte kan zijn voor natuurontwikkeling of bosuitbreiding. Ze vormt de basis voor de opmaak van gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, die de bestemmingen op perceelsniveau vastleggen.
- Voor elk van de dertien regio's heeft de Vlaamse Regering de visievormingsprocessen afgerond met een beslissing over het actieprogramma voor de op te maken ruimtelijke uitvoeringsplannen. Voor de landbouwgebieden waar de bestemming van het gewestplan zeker behouden kan blijven, besliste de regering om de bestaande agrarische bestemmingen te herbevestigen op 20 juli 2006. Op die manier is midden 2009 reeds ca. 538.000 hectare agrarisch gebied vastgelegd.

Op 29 juni 2007 nam de Vlaamse Regering kennis van de ruimtelijke visie voor de regio Veldgebied Brugge-Meetjesland en keurde het eraan verbonden operationeel uitvoeringsprogramma goed.

Krachtlijnen van deze ruimtelijke visie voor het plangebied zijn:

In deze ruimtelijke visie is "Het behoud en de versterking van historische en ecologisch waardevolle bos-, park- en natuurstructuren met concentraties aan parken en kasteeldomeinen in combinatie met de ontwikkeling van een randstedelijk groengebied in de rand rond Gent" één van de krachlijnen die verder in uitvoeringsacties omgezet dienen te worden. Het operationeel uitvoeringsprogramma formuleert daarbij o.m. voor het plangebied volgende actie:

Voorzien van bosuitbreiding in de omgeving groenpool Vinderhoutse bossen na detailonderzoek en overleg over concrete mogelijkheden voor bijkomende bebossing en toetsing met inrichtingsplan (VLM). Het aanduiden van bijkomende oppervlakte natuurgebied en uitbreiden van de huidige VEN-afbakening in omgeving boskern Vinderhoutse bossen na detailonderzoek en overleg over de concrete mogelijkheden voor bijkomende oppervlakte natuurgebied ten opzichte van de huidige VEN-afbakening en toetsing met inrichtingsplan Vinderhoutse Bossen (VLM).

Binnen het plangebied werden **geen** agrarische bestemmingen herbevestigd.

Op 7 mei 2010 besliste de Vlaamse Regering over de verdere voortgang van het afbakeningsproces. In een **gebiedsgericht programma** is specifiek bepaald voor welke gebieden in 2010 effectief gestart zal worden met de opmaak van gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen. Het ruimtelijk uitvoeringsplan “Vinderhoutse Bossen, Vallei van de Oude Kale en Appensvoorde” is binnen die context opgenomen in het “gebiedsgericht programma” voor 2010. (ca. 155 ha, zie ook de beslissing van de Vlaamse Regering i.v.m. de afbakening van het buitengebied, regio Veldgebied Brugge-Meetjesland).

2.3.2.3.2 Oost-Vlaanderen

Het Ruimtelijk Structuurplan Oost-Vlaanderen werd op 10 december 2003 definitief door de provincieraad vastgesteld. Op 18 februari 2004 werd het door de Vlaamse Regering goedgekeurd. Het Ruimtelijk Structuurplan Oost-Vlaanderen is in werking getreden op 24 maart 2004.

In de ontwikkelingsvisie voor de deelruimte Oost-Vlaams kerngebied, waartoe het projectgebied behoort, opteert men om de open-ruimte structuren in te schakelen als verbinding tussen het stedelijk gebied en de omgevende open ruimte. Aansluitend op het stedelijk gebied worden de randstedelijke groenstructuren ontwikkeld. Zo wordt de open ruimte functioneel ingeschakeld in het stedelijk gebeuren.
Het behoud van de omgevingswaarde van het Oost-Vlaams kerngebied wordt als component van de gewenste open-ruimtestructuur weerhouden. Het ruimtelijk beleid is erop gericht de bestaande open-ruimte fragmenten maximaal te bewaren en het recreatief medegebruik te versterken. In deze overgangszone worden natuurverbindingszones en bosuitbreiding gerealiseerd. De bestaande natuurlijke structuur (valleien, reliëfelementen en bossen) fungeert hiervoor als drager.

Het boscomplex van de Vinderhoutse Bossen wordt als structuurbepalend element aangeduid in de gewenste landschappelijke structuur. Ook de kastelen en de kasteelparken in Lovendegem worden omschreven als structuurbepalende bakens. De Vinderhoutse Bossen en de Meirebeek worden aangeduid als landschappelijke relictzones.
In de gewenste natuurlijke structuur worden de Vinderhoutse Bossen aangeduid als prioritair bosuitbreidinggebied van de deelruimte “Riviervalleien en depressies”. Ze worden ook aangeduid als natuuraandachtszone (VEN was nog niet afgebakend bij opmaak van RSP Oost-Vlaanderen) waarbij het landbouwgebied van Nevele met zijn (knot)bomenrijen, veldbosjes en houtkanten fungeert als natuurverbindingsgebied naar de Kraenepoel in het bekken van de Brugse polders.

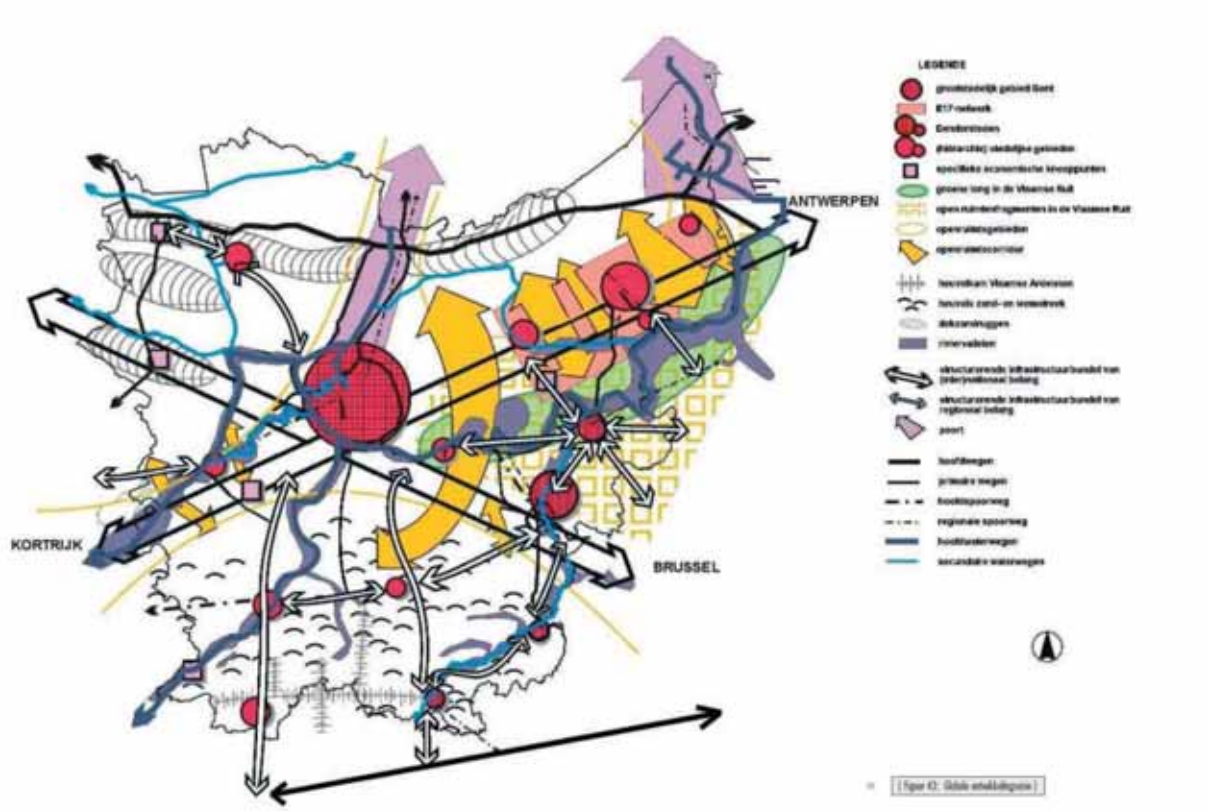

Figuur 5: Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan: Globale ontwikkelingsvisie

2.3.2.3.3 Gent

Het Ruimtelijk Structuurplan van Gent werd goedgekeurd op 9 april 2003.
Voor de Groenpool Vinderhoutse Bossen zijn volgende ontwikkelingsperspectieven van toepassing:

- In de *visie en het ruimtelijk concept* wordt o.m. gekozen voor vier groenpolen in de vier uithoeken van de stad als conceptelement voor de realisatie van de visie. Op die manier kan de recreatieve druk optimaal worden gespreid, wordt voldaan aan de reële behoefte van meer bos in Gent en wonen alle bewoners op een beperkte afstand van een groenpool. De Vinderhoutse Bossen is één van deze vier groenpolen en vormt zo een structuurbepalend onderdeel van de ruimtelijke groenstructuur. Op bovengemeentelijk niveau zijn delen van de Vinderhoutse Bossen en delen van de Kalevallei geselecteerd voor de structuur van gewenste grote eenheden natuur, natuurverwevingsgebieden en natuurverbindingsgebieden.

- De randstad met haar vier lobben wordt als een entiteit beschreven in de *ontwikkelings perspectieven voor de deelruimten*. Conceptelement dat van belang is, is o.m. groenas 7 als landschappelijke verbinding tussen de kernstad en de Vinderhoutse Bossen. De Vinderhoutse Bossen worden als groenpool gekoppeld aan de randstad en zo als stadsbos beschouwd met natuur als hoofdfunctie.
- De Vinderhoutse Bossen worden uitgebouwd (ca. 260 ha) rond een natuurlijke kern als stadsbos, gemengd voor natuur en recreatie. Het noordelijke deel van dit randstedelijk groengebied loopt bij voorkeur door in Lovendegem. De natuurlijke functie primeert in de vochtige Vinderhoutse Bossen binnen het valleigebied van de Kale en met in de westelijke en zuidelijke uitbreidingen een meer recreatieve toegankelijkheid. Het park en de kinderboerderij van Landgoed De Campagne fungeren als een westelijke satelliet voor deze groenpool.

- Binnen *het Kouter en Leieland* structureren en differentiëren de valleien van Leie en Kale de natuurlijke en landschappelijke structuur. De vallei van de Kale (Oude Kale, Kalebeek, Merebeek) heeft belangrijke aaneengesloten natuurwaarden met een aantal natuurkernen. De landschappelijke structuur primeert met belangrijke natuurwaarden.
- Delen van het Landschapspark Groene Velden zijn op stedelijk niveau geselecteerd om de gewenste natuurlijke structuur op bovengemeentelijk niveau aan te vullen. De Groene Velden maken deel uit van de kralenketting van parken, natuurlijke en recreatieve gebieden langs de Groene ring langs Ringvaart en R4, die o.a. de naastgelegen woonwijken een zeker bufferen effect en aangenaam kader bieden tegenover de R4.
- In het actieprogramma “inhaalbeweging natuurontwikkeling” wordt de Groenpool Vinderhoutse Bossen en Groene Velden geselecteerd als gebied dat als onderdeel in de natuurlijke structuur ontwikkelt dient te worden om de bedreigde natuurwaarden in andere gebieden te compenseren.

- Nieuw openbaar groen en de ontwikkeling van de groenstructuur zijn opgenomen in de *prioritaire beleidsthema's, actieprogramma's en realisatie van het structuurplan*. Op grootstedelijk niveau dient de Groenpool Vinderhoutse Bossen uitgebreid, ingericht en vooral op een beleefbare wijze opengesteld te worden voor het publiek. De vier groenassen tussen stad en de groenpolen dienen op korte termijn als doorlopende fiets- en wandelassen en groene linten doorheen groen-recreatieve ruimten gerealiseerd te worden en opgeladen met aanliggende natuurlijke en recreatieve, publiek toegankelijke groenruimten.
- De groenassen zijn radiale verbindingen in de open ruimte tussen de kernstad en het buitengebied. Zij zorgen voor ruimtelijke samenhang en zijn mede dragers van de natuurlijke structuur en spelen een rol in de recreatieve structuur van de stad. Groenas 7 verbindt de kernstad met het buitengebied via de Groene Velden en de Groenpool Vinderhoutse Bossen.

- In de *bindende bepalingen* zijn volgende elementen voor de realisatie van de Vinderhoutse Bossen en Groene Velden van belang. De Groenpool Vinderhoutse Bossen wordt geselecteerd als structuurbepalend element met betrekking tot de ruimtelijke groenstructuur. Met het oog op de ontwikkeling van 300 ha nieuwe bossen als onderdeel van vier groenpolen werkt de stad Gent nauw samen met het Vlaams Gewest en andere betrokken lokale besturen voor o.m. de realisatie van de Groenpool Vinderhoutse Bossen. Hiertoe wordt de Groenpool Vinderhoutse Bossen geselecteerd als strategisch project.

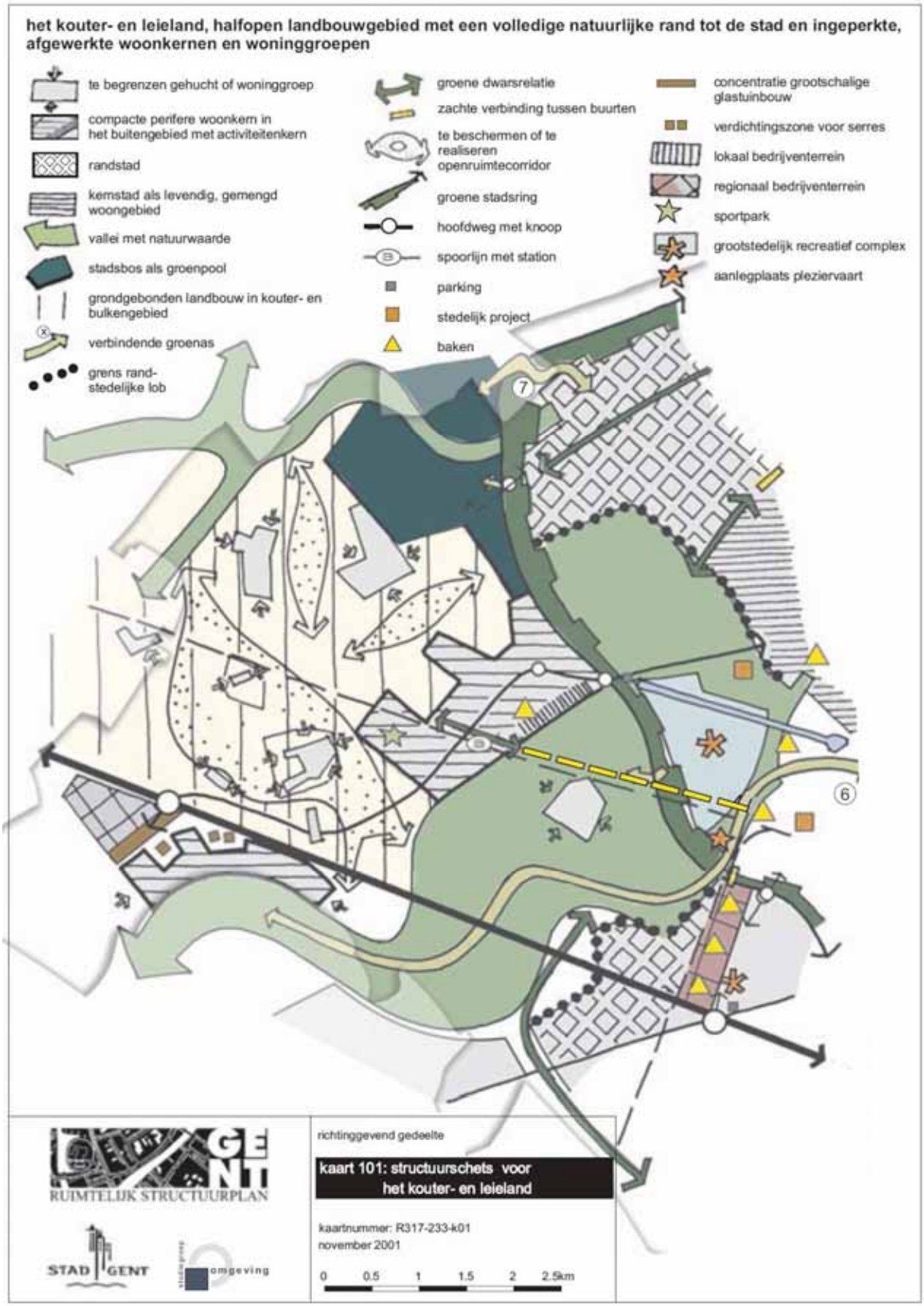

Figuur 6: Ruimtelijk Structuurplan Gent: Structuurschets voor het kouter- en leieland

2.3.2.3.4 Lovendegem

Het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan werd door de Bestendige Deputatie op 25 juni 2005 goedgekeurd.

- In de *gewenste ruimtelijke structuur* van het richtinggevend gedeelte worden de Vinderhoutse bulken beschouwd als een verwevingsgebied op lokaal niveau. Dit betekent dat de functies landbouw en natuur hier nevengeschikt zijn aan elkaar. De landbouw vervult er een beheersfunctie. Als ontwikkelingsvisie wordt voorgesteld om het fijnmazig netwerk van perceelsrandbegroeiing te behouden en te versterken.
- De vallei van de Oude Kale heeft een belangrijke structurerende taak als ruimtelijke scheiding tussen Lo en Vinderhoute. Het structurerend karakter ervan zal in de toekomst nog worden versterkt door een landschapsopbouw die de natuurlijke en cultuur-historische kwaliteiten accentueert. Centraal in de landschapsopbouw van dit gebied blijft het in stand houden van het typische kouter-bulkenlandschap.
- Voor het gebied ten noorden van Groene Velden wordt voorgesteld om een stevige bosstructuur uit te werken, om een effectieve buffering te voorzien ten opzichte van Gent. Wellicht zullen de Vinderhoutse Bossen zelf en de gewenste uitbreiding ervan deel uitmaken van de afbakening van het grootstedelijk gebied Gent (Vlaams Gewest).
- Aansluitend op de Vinderhoutse Bossen zal een strategie van bosontwikkeling worden gevolgd. Hierdoor komt een ruimtelijk – visuele scheiding tot stand tussen Lovendegem en het grootstedelijk gebied Gent. De bosontwikkeling spitst zich toe op twee verschillende plaatsen: ten noorden van de Vinderhoutse Bossen en op de kruising van de Ringvaart met het Kanaal Gent – Oostende. Deze bebossing vindt plaats zowel vanuit het oogpunt van landschapsverbetering als vanuit ecologische en recreatieve doeleinden.

Verder wordt deze structuur uitgewerkt in *elementen van de gewenste natuurlijke en agrarische structuur* waarbij de gemeente de omgeving Vinderhoutse Bossen als element van bovenlokaal belang behandelt:

- De gemeente treedt het voorstel van de Vlaamse Regering bij om de *Vinderhoutse Bossen* als Grote Eenheid Natuur (GEN) aan te duiden. Deze bossen krijgen een regionale functie, maar ook in het ecologisch functioneren op het niveau van de gemeente vervullen de Vinderhoutse Bossen een belangrijke rol. Voor de Vinderhoutse Bossen en omgeving werd door de Vlaamse Landmaatschappij reeds een inrichtingsplan opgemaakt. De gemeente wenst er wel de nadruk op te leggen, dat het niet de bedoeling mag zijn om veel recreanten vanuit het Gentse naar deze bossen aan te trekken. Er mag geen recreatiedruk zijn. De gemeente wenst hoofdzakelijk bos in functie van natuur-ontwikkeling. De ecologisch zeer waardevolle, oude boskernen fungeren hierbij als uitgangspunt. Om de biologische waarde en samenhang ruimtelijk te ondersteunen, zal het gemeentelijk beleid het niet-bebouwd karakter in stand houden.

- Voor de *zoekzones voor bosuitbreiding* in het gebied tussen Langendam, Speystraat en de Ringvaart en gebied ten oosten van de Ringvaart wenst de gemeente beide gebieden te behouden in hun huidige functie als gebied voor grondgebonden landbouw, zolang deze bosuitbreiding niet is gerealiseerd. Om de toekomstmogelijkheden van dit gebied niet te hypothekeren, zal het gemeentelijk beleid het niet-bebouwd karakter in stand houden.
  1. Gebied tussen Langendam, Speystraat en Ringvaart: bosuitbreiding in relatie tot natuurontwikkeling
     De gemeente treedt het voorstel bij om in dit gebied bosuitbreiding te realiseren op vrijwillige basis. De nadruk dient duidelijk te liggen op natuurontwikkeling, in relatie tot de Vinderhoutse Bossen. De recreatieve druk blijft tot een minimum beperkt.
  2. Gebied ten oosten van de Ringvaart: bosuitbreiding met recreatief – landschappelijke doeleinden.
     De gemeente treedt eveneens het voorstel bij om in dit gebied bosuitbreiding te realiseren. Het gebied heeft immers een ruimtelijk-strategische én een bufferende waarde. Enerzijds vormt het bos een buffer ten aanzien van de lijninfrastructuren die het gebied doorkruisen. Anderzijds accentueert het uitbouwen van een groene massa in dit gebied de ruimtelijke scheiding met Gent. Het uitbouwen van een speelbos op deze plek kan, maar heeft voor de gemeente echter weinig betekenis gezien de vrij perifere ligging ervan. De gemeente opteert er voor om op meer strategisch gelegen plekken in de gemeente een speelbos te ontwikkelen. Belangrijk is dat wel de toegelaten recreatieve activiteiten in dit gebied geen verdere verstoringsdruk veroorzaken voor de woonkern Vinderhoute. Luidruchtige of andere sterk verstorende sporten of activiteiten zijn dan ook uitgesloten.

In het *bindend gedeelte* wordt vermeld dat voor het gebied Schouwbroek een ruimtelijk uitvoeringsplan zal worden opgemaakt. Het verwevingsgebied Vinderhoutse Bulken en het kasteelparken Schouwbroek en Beukenhof behoren tot dit gebied. Er zal hierbij rekening worden gehouden met de principes zoals vermeld in het richtinggevend gedeelte.

Figuur 7: Ruimtelijk Structuurplan Lovendegem: Structuurschets deelruimte zuid

2.3.3. Grond- en oppervlaktewater

2.3.3.1 Decreet integraal waterbeleid

Het decreet betreffende het integraal waterbeleid (decreet IWB) van 18 juli 2003 creëert het juridisch en organisatorisch kader waarbinnen het waterbeleid in Vlaanderen moet worden gevoerd. Het decreet IWB biedt eveneens de decretale basis voor de omzetting van de Europese Kaderrichtlijn Water in Vlaanderen.

Het plangebied Vinderhoutse Bossen ligt volledig binnen het werkingsgebied van het Bekkencomité Gentse Kanalen – deelbekken Oude Kale. Dit comité werd opgericht in 1998. Het is een overlegplatform tussen alle rechtstreeks of onrechtstreeks betrokkenen bij het waterbeheer in dit bekken, met als doel de overheid te adviseren voor alle aspecten van het waterbeleid. Alle bekken- en deelbekkenbeheerplannen werden op 30 januari 2009 door de Vlaamse Regering vastgesteld.

2.3.3.1.1 Bekkenbeheerplan Gentse Kanalen

Specifieke relevante acties:

- A 70: Evaluatie en nagaan mogelijkheden toegankelijkheid waterlopen/oevers voor hengelaars;
- A 105: Opmaak inrichtingsplan Vinderhoutse Bossen;
- A 108: Onderzoek van mogelijkheden voor de aanleg van een vispaaiplaats in kader van het landinrichtingsplan Vinderhoutse Bossen (timing: 2008-2013);
- A 117: Sanering van vismigratieknelpunten in het stroomgebied van de Oude Kale-Meirebeek (timing: 2008-2013);
- A 139: Verwerving/inrichting van oeverzone op de Lieve (timing: 2008-2013).

Algemene relevante acties:

- A 70: Evaluatie en nagaan van mogelijkheden m.b.t. de toegankelijkheid van water-lopen/oevers voor hengelaars;
- A 111: Uitvoering geven aan het bestrijdingsprogramma van invasieve plantensoorten (starten in 2005).

2.3.3.1.2 Deelbekkenbeheerplan Oude Kale

Het deelbekken Oude Kale bevindt zich vrij centraal in de provincie Oost-Vlaanderen, voornamelijk op grondgebied van de gemeenten Nevele, Gent en Lovendegem, kleinere delen liggen in Deinze en Zomergem. Het merendeel van het deelbekken valt binnen het ambtsgebied van twee wateringen: de wateringen Oude Kale en Meirebeek, die volledig in het deelbekken ligt en er een zeer groot deel van beslaat, en de watering Zomergem-Lovendegem, die slechts deels in het deelbekken ligt.

Specifieke relevante acties:

- Installatie van een KWZI op het stedelijk domein “De Campagne” in Drongen (hoge prioriteit – korte termijn);
- 6.5.2 Gerichte aanpak van de grote waternavel in de Meirebeek;
- 6.8.2 Natuurvriendelijke oevers voor de Meirebeek;
- 6.8.3 Opheffen vismigratieknelpunten (stuw Meirebeek).

Algemene relevante acties:

- 4.1.1 stimuleren perceelsrandenbeheer;
- 6.1.1 afdwingen van de vijfmeterzone langs gecategoriseerde waterlopen;
- 6.5.1 onderhoudsplan (maaien en ruimen voor de waterlopen binnen het deelbekken;
- 6.7.2 monitoring waterpeilen.

In het studiegebied geldt de kwaliteitsnorm “drinkwater” voor de Meirebeek, de Oude Kale, de Ringvaart en de Ringgracht. Voor de Lieve geldt de kwaliteitsnorm “viswater” en voor de overige waterlopen de “basiskwaliteit”. Aquafin voorziet geen investeringen meer binnen het studiegebied, alle werken zijn reeds gerealiseerd.

2.3.3.1.3 Overstromingsgebieden

Binnen het projectgebied zijn de waterbeheerplannen afgebakend.
Het gebied tussen Ringvaart, Bosstraat en Beekstraat is van nature overstroombaar gebied (NOG), samen met grote delen van het landbouwgebied ten noorden van Landgoed De Campagne en het Landschapspark Groene Velden.
Er is één recent overstroomd gebied (ROG) gelegen langs de Lieve nabij de Vinderhoutse Bossen.

2.3.3.2 Watertoets

De watertoets houdt in dat door de bevoegde overheid bij de beslissing over een vergunning, plan of programma, rekening gehouden wordt met de mogelijke nadelige gevolgen ervan voor het watersysteem en voor de functies die het watersysteem vervult. Zij kan zich daarbij laten bijstaan door het advies van de betrokken waterbeheerder.
Dit inrichtingsplan landinrichting is watertoetsplichtig. In dit plan worden de mogelijke effecten van het project op het watersysteem reeds zoveel mogelijk in beeld gebracht (zie bijlage 2). Ook voor vergunningsplichtige werken in uitvoering van dit plan is de watertoets van toepassing.

2.3.3.3 Wet op de onbevaarbare waterlopen

De categorisering van waterlopen is weergeven op kaart 9. Voor het uitvoeren van bepaalde werken aan onbevaarbare waterlopen is een machtiging vereist van de bevoegde overheid. Welke overheid bevoegd is, hangt af van de categorie.

2.3.3.3.1 Waterloopbeheerders in het plangebied

- Bevaarbare waterlopen: Kanaal Gent – Oostende en Ringvaart: NV Waterwegen en Zeekanaal - afdeling Bovenschelde
- Onbevaarbare waterlopen:
  - 1ste categorie: Meirebeek en Oude Kale: Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) - afdeling Water
  - 2de categorie: waterloop langs Landschapspark Groene Velden (0207a): Watering Oude Kale en Meirebeek
  - 3de categorie: Lieve (0246): Watering Oude Kale en Meirebeek
- Niet meer geklasseerde waterlopen: Watering Oude Kale en Meirebeek
- Straatgrachten: wegbeheerder

2.3.3.3.2 Machtiging voor werken aan waterlopen

Buitengewone werken van wijziging van de waterlopen kunnen slechts worden uitgevoerd nadat hiervoor een machtiging bekomen is vanwege de bevoegde overheid. Onder werken van wijziging verstaat men werken die – zonder de waterloop te schaden – er niet toe strekken deze te verbeteren.
De bevoegde overheid hangt af van de categorie van de waterloop.
Bij het uitvoeren van werken moet tevens rekening worden gehouden met de wettelijke bepalingen inzake erfdienstbaarheden en bouwafstanden.

2.3.3.4 Oppervlaktewaterwingebied Kluizen

Het oppervlaktewaterwinningsgebied van Kluizen omvat oppervlaktewateren die in aanmerking komen voor de productie van drinkwater. Het huidig captatiegebied bedraagt 25.000 ha. Het oppervlaktewater wordt momenteel aangevoerd vanuit vier stroomgebieden: het stroomgebied van de Burggravestroom, het stroomgebied van de Lieve-Brakeleike, het stroomgebied van de Oude Kale en Meire en het stroomgebied van de Lieve (Zomergem). Dit oppervlaktewater heeft door het besluit van de Vlaamse Regering van 21 oktober 1987 de functietoekenning “drinkwater” gekregen. Volgens het Besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 1998 ressorteert het bekken van Oude Kale en Meirebeek onder de oppervlaktewateren bestemd voor de productie van drinkwater categorie A3.

2.3.3.5 Decreet houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging van nitraten uit agrarische bronnen (Mestdecreet)

Het Mestdecreet heeft tot doel om bij te dragen aan een goede waterkwaliteit van grond- en oppervlaktewater door de uitspoeling van nitraten en fosfaten uit de landbouw te verminderen en verdere verontreiniging te voorkomen. Om dit te realiseren, gelden er algemene en gebiedsgerichte verscherpte normen voor het bemesten van landbouw-percelen.

De bemestingsnorm is afgeleid van de gewestplanbestemming. Tot en met 2006 gold in het grootste deel van het projectgebied de algemene bemestingsnorm. De algemene norm is sinds 1 januari 2007 teruggeschroefd tot de norm voor kwetsbaar gebied water. In natuur- en bosgebied blijft uiteraard de (nog) strengere norm gelden. De bemestingsnorm in natuur- en bosgebied wordt bepaald door de biologische waardering van een perceel. De halfnatuurlijke graslanden hebben een bemestingsverbod, dit betekent dat zij een bemestingsnorm hebben van twee Grootvee-eenheden (GVE) per ha per jaar. Op de potentieel belangrijke graslanden kan via een beheerovereenkomst 100 kg N uit kunstmest worden toegediend bovenop de 2 GVE. De intensieve graslanden en akkers kunnen een ontheffing aanvragen van het bemestingsverbod tot de bemestingsnorm water.
Bij uitruilen en herverkavelen van gronden moet met de verschillende bemestingsnormen bij de individuele percelen of nieuwe percelen rekening worden gehouden.

2.3.3.6 Beleidsplannen, visies en projecten m.b.t. grond- en oppervlaktewater

De studie “Ecologische inventarisatie en visie Oude Kale”, opgemaakt in opdracht van VMM-afdeling operationeel waterbeheer, had tot doel een betere afstemming van het waterbeheer op de ecologische potenties in het stroomgebied. Op basis van inventarisatie zijn de mogelijkheden voor ecologische herwaardering nagegaan en verwerkt in een visie voor de hele vallei. Het deelgebied in het plangebied wordt in deze studie omschreven onder “deelgebied 4” en omvat volgende relevante elementen:

- prioritair herstel en handhaving van de natuurlijke waterhuishouding;
- tegengaan van een verdroging van de Vinderhoutse Bossen en potentieel interessante graslanden langs Meirebeek door goed peilbeheer;
- schanskorven ter hoogte van de Vinderhoutse Bossen kunnen worden verwijderd in combinatie met de oeverzone.

2.3.4. Milieubeleid

2.3.4.1 Milieubeleidsplannen

De gemeentelijk MBP’s van Gent en Lovendegem werden afgestemd op het provinciaal milieubeleidsplan Oost-Vlaanderen (PMBP 2005-2009) en op het Vlaams milieubeleidsplan (MiNa-Plan 3 voor de periode 2003 – 2007). Hierin worden algemene projecten beschreven zoals de uitbouw van het afvalbeheer en het integraal waterbeleid, samenwerkingen met natuur- en landschapsteams, agrarisch natuurbeheer,… Deze projecten omvatten grotendeels de milieu- en natuurkerntaken op het niveau van de gemeentes.

2.3.4.1.1 Milieubeleidsplan Gent

Relevante acties of doelstellingen

N4: Een groenstructuur wordt uitgewerkt op detailniveau waarmee een kwantitatieve en kwalitatieve stand still aan groen gerealiseerd kan worden en het groen zijn verschillende functies (recreatie, natuur, landschap,…) optimaal kan vervullen. De kaart groenassen, groene ring en groene verbindingen geeft een aanzet tot deze groenstructuur.

- *NE.4.4: Stimuleren van derden om mee te werken aan de realisatie van de groenstructuur en begeleiden van hun projecten (met o.a. landinrichtingsproject Vinderhoutse Bossen).*

N6: Er wordt vooruitgang geboekt op het vlak van de vier te realiseren groenpolen rond de stad Gent. Daarnaast wordt gewerkt aan uitbreiding van stedelijk groen door inrichting en ontsluiting van de open ruimte.

- *NE.6.2: Samenwerking met de Vlaamse overheid verder zetten omtrent de groenpolen Parkbos Kastelensite, Vinderhoutse Bossen en Oud Vliegveld.*

2.3.4.1.2 Milieubeleidsplan Lovendegem

Het milieubeleidsplan van Lovendegem beschrijft de projecten voor de periode 2007-2011.
In het milieubeleidsplan worden echter geen specifieke acties of doelstellingen geformuleerd voor het projectgebied.

Algemene relevante projecten:

- Project 4: intensiveren van de samenwerking met het natuur- en landschapsteam.

  Verderzetting van de samenwerking met het intergemeentelijk natuur- en landschapsteam PRONATURA en de inwoners informeren over de activiteiten van het team.

- Project 5: agrarisch natuurbeheer in de gemeente.

  Aanvulling van de gemeentelijke subsidies (protocol met de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) voor aanvullende gemeentelijke subsidies, toepasbaar op het ganse grondgebied en voor alle beheerpakketten van de VLM) + begeleiding landbouwers.

- Project 6: natuurgericht beheer.
  - *Uitvoering van inrichtingsplannen van het landinrichtingsproject Leie en Schelde.*
  - *Vleermuizenactie in Lovendegem.*

- Project 8: herwaardering van het lokaal netwerk van trage wegen.

  Trage wegen: "laat er ons werk van maken" (inventarisatie, opmaak visie en verwezelijking van heraanleg trage wegen). Jaarlijks 1 à 2 paden heraanleggen.

2.3.5. Natuur en bos

2.3.5.1 Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu

Het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (BS 10 januari 1998 – Ook Natuurdecreet) vormt de basis voor de bescherming van de natuur in Vlaanderen. Het natuurdecreet implementeert een aantal Europese Richtlijnen en werd meermaals gewijzigd. Een aantal bepalingen werden uitgewerkt onder de vorm van uitvoeringsbesluiten die in onderstaande paragrafen worden vermeld indien ze betrekking hebben op een voor voorliggend project toepasselijke randvoorwaarde.
Binnen dit natuurdecreet zijn er twee belangrijke pijlers:

- Enerzijds heeft men de horizontale maatregelen, waarbij uitdrukking wordt gegeven aan het **stand still-principe**. Dit houdt in dat de bestaande natuur zowel in kwantitatief opzicht als in kwalitatief opzicht niet meer mag achteruitgaan of m.a.w. wat er nog overblijft aan natuur en natuurelementen minstens behouden moet blijven, ook buiten de klassieke groengebieden.
- Anderzijds is er een **gebiedsgericht beleid** waartoe de instrumenten van verwerving, de natuurlijke structuur, beheerovereenkomsten, natuurinrichtingsprojecten, natuurrichtplannen en de aanduiding van VEN (Vlaams Ecologisch Netwerk) en IVON (Integraal Verwevings- en Ondersteunend Netwerk) behoren.

Op 23 juli 1999 verscheen een uitvoeringsbesluit ter invulling van het raamdecreet, waarin de afbakening van VEN en IVON, het recht van voorkoop, de voorwaarden voor wijziging vegetatie en KLE's (kleine landschapselementen) en de natuurinrichting aan bod kwamen.

2.3.5.1.1 Stand still / Zorgplicht

Zowel Zorgplicht als Stand still zijn horizontale bepalingen en bijgevolg overal, onafhankelijk van de ruimtelijk bestemming, van toepassing op Vlaams grondgebied.
Binnen voorliggend project mag geen vermijdbare schade aan de natuur worden veroorzaakt, terwijl niet-vermijdbare schade gecompenseerd dient te worden. Het stand still principe geldt zowel voor de kwantiteit als de kwaliteit van de natuurwaarden.

2.3.5.1.2 VEN (Vlaams Ecologisch Netwerk)

Het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) is een selectie van de waardevolste en gevoeligste natuurgebieden in Vlaanderen. Het beleid binnen deze gebieden is gericht op het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de natuur en het natuurlijk milieu. Om hier invulling aan te geven, zijn onder meer een aantal generieke verbodsbepaling van toepassing op deze gebieden.

De lijst van deze VEN-afbakeningen verscheen op 17 oktober 2003 in het Belgisch Staatsblad. In deze eerste fase zitten alleen reeds bestaande planologische groengebieden. De eerste fase draagt dus nog niet bij aan de vorming van grotere eenheden. Deze kunnen pas worden gerealiseerd bij de tweede fase. De Vinderhoutse Bossen behoren tevens tot deze afbakeningen eerste fase[3].

Het afbakeningsplan omvat de Grote Eenheden Natuur (GEN) en de Grote Eenheden Natuur in Ontwikkeling (GENO). Voor de Vinderhoutse Bossen gaat het over 70 ha GEN. De afbakening van het VEN eerste fase (Vinderhoutse Bossen) ligt volledig binnen de afbakening van het plangebied Vinderhoutse Bossen en overlapt grotendeels met de afbakening van het habitatrichtlijngebied.

De nabijgelegen Bourgoyen-Ossemeersen zijn eveneens afgebakend als VEN-gebied (207 ha GEN). Het Integraal Verwevings- en Ondersteunend Netwerk werd nog niet afgebakend.

2.3.5.1.3 Speciale beschermingszones

Op 21 mei 1992 werd de Europese richtlijn 92/43/EEG, inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (habitatrichtlijn) uitgevaardigd. Speciale beschermingszones (SBZ-H) worden hierin aangeduid. Ze maken deel uit van een Europees ecologisch “Natura 2000-netwerk”. In deze zones dienen de lidstaten passende maatregelen te treffen om de bescherming, de instandhouding en het herstel van habitats en soorten waarvoor de gebieden werden aangewezen, te verzekeren.
Het Besluit[4] van de Vlaamse Regering van 24 mei 2002 legde deze gebieden vast en stelde ze voor aan de Europese Commissie als speciale beschermingszone.

Het plangebied maakt deel uit van het habitatrichtlijngebied “Bossen en heiden van zandig Vlaanderen: oostelijk deel”, gebiedscode BE2300005 (oppervlakte 3.377 ha). De Vinderhoutse Bossen vormen hierin het deelgebied BE230005-12; het heeft een oppervlakte van ongeveer 70 ha groot en maakt volledig deel uit van het plangebied.
Het habitatrichtlijngebied werd aangemeld voor volgende habitats, amfibieën en planten. Telkens wordt de Natura 2000-code vermeld en het teken (+) geeft aan of het een prioritair habitat of soort betreft.

Tabel 8: Habitats

[3] Besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2003 houdende definitieve vaststelling van het afbakeningsplan voor de Vallei van de Bovenschelde zuid, het Bos t’ Ename, de Vallei van de Maarkebeek, De Vallei van de Perlinkbeek, de Midden- en Benedenloop van de Zwalm, de Steenbergse bossen, de Vlaamse Ardennen van Kluisberg tot Koppenberg, het Burreken, Hauwstraat & Ganzenberg en de Bronbossen en bovenlopen van de Vlaamse Ardennen. B.S. 17 oktober 2003.

[4] Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de gebieden die in uitvoering van artikel 4, lid 1, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna aan de Europese Commissie zijn voorgesteld als speciale beschermingszones. B.S. 17 augustus 2002.

Code	Naam
2310	Psammofiele heide met *Calluna*- en *Genista*-soorten
2330	Open grasland met *Corynephorus*- en *Agrostis*-soorten op landduinen
3130	Oligotrofe wateren van het midden-Europese en peri-alpiene gebied met *Littorella*- of *Isoëtes*-vegetatie of met eenjarige vegetatie op drooggevallen oevers (*Nanocyperetalia*)
3150	Van nature eutrofe meren met vegetatie van het type *Magnopotamium* of *Hydrocharition*
4010	Noord-Atlantische vochtige heide met *Erica tetralix*
4030	Droge heide (alle subtypen)
6410	Grasland met *Molinia* op kalkhoudende bodem en kleibodem (*Eu-Molinion*)
6430	Voedselrijke ruigten
9120	Beukenbossen van het type met *Ilex*- en *Taxus*-soorten, rijk aan epifyten (*Ilici-Fagetum*)
9160	Eikenbossen van het type *Stellario-Carpinetum*
9190	Oude zuurminnende bossen met *Quercus robur* op zandvlakten
91E0 (+)	Alluviale bossen met *Alnion glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae*)

(+): prioritair habitat

Tabel 9: Soorten

Code	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam
<u>*Amfibieën en reptielen*</u>		
1166	*Triturus cristatus*	Kamsalamander
<u>*Planten*</u>		
1831	*Luronium natans*	Drijvende waterweegbree

Het rapport van de specifieke instandhoudingsdoelstellingen (S-IHD) is voor dit SBZ in opmaak.

<u>Doelvegetaties</u> voor de Vinderhoutse Bossen zijn uitbreiding natte alluviale bossen ($91^{E}0$), uitbreiding natte ruigtes met moerasspirea (6430) maar ook andere types biotopen zijn van belang zoals grote zeggevegetatie (Mc), vochtige wilgenstruwelen (Sf) en dotterbloem-graslanden (Hc). Verder aandacht voor leefgebied van vleermuizen (bosranden, water-partijen, verbindingen kleine landschapselementen, winterverblijfplaatsen).
Uitbreiding van natte ruigtes kan gebeuren door het rooien van percelen met populieren, maar ook door bv. stroken langsheen grachtjes open te houden door te maaien zodat moerasspirearuigtes zich ontwikkelen. Moerasspirea kan zich ook ontwikkelen door het staken van graslandbeheer van dotterbloemgraslanden. Bij een sterke verruiging met organisch materiaal ontstaat een soortenarme brandnetelruigte. De successie verder verloopt naar de ontwikkeling van een moeras- of valleibos. Moerasspirearuigtes zijn biologisch zeer waardevolle vegetaties.

Het rapport van de gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen (G-IHD) geeft het belang van de SBZ voor deze soorten en habitats aan. Dit belang wordt hoger aangegeven.
De SBZ-perimeters zijn weergegeven op kaart 5.

Bij de uitvoering van projecten binnen deze gebieden is de administratieve overheid gebonden aan het nemen van de nodige instandhoudingsmaatregelen ten aanzien van alle voorkomende habitats en soorten van Europees belang. Daarenboven dienen de nodige maatregelen te worden genomen om verslechtering van habitats en verstoring van soorten binnen de SBZ te vermijden. Deze laatste maatregelen kunnen ook buiten de SBZ worden genomen.
De mogelijke impact van voorliggend project op de natuurlijke kenmerken van de SBZ's (i.c. de habitats en soorten waarvoor de SBZ werd afgebakend – zie hoger) dient te worden nagegaan. Indien het project zou kunnen leiden tot een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van de SBZ dient een passende beoordeling te worden opgemaakt.
Voor de uitvoering van plannen of projecten binnen deze gebieden is in de Richtlijn 92/43/EEG een aparte procedure voorzien. Voor het inrichtingsplan Groenpool Vinderhoutse Bossen werd een informatiedocument inzake projectontwikkeling in vogel- en habitatrichtlijngebieden in navolging van Artikel 6 van de Habitatrichtlijn en van het decreet Natuurbehoud opgemaakt.

2.3.5.1.4 Natuurrichtplannen

Het natuurdecreet voorziet de opstelling van natuurrichtplannen voor elk gebied dat behoort tot het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN), IVON, groengebied, parkgebied, buffergebied en SBZ (Speciale Beschermingszone nl. habitatrichtlijn- of vogelrichtlijngebied). De natuurrichtplannen geven de natuurdoelen aan en stellen de beheerswerkzaamheden en de bepalingen met eventuele ontheffingen vast die noodzakelijk zijn om de natuurdoelen te bereiken. Bestaande uitvoeringsplannen, zoals het beheerplan voor natuurreservaten, de bosbeheerplannen en het beheerplan in het kader van het landschapsdecreet blijven bestaan en worden aangepast aan de natuurrichtplannen.
Het natuurrichtplan waartoe de Vinderhoutse Bossen behoort, is nog niet opgesteld.

2.3.5.1.5 Beschermde soorten

Het is verboden om beschermde planten te vernietigen of beschermde diersoorten te doden, vangen of verstoren. Beschermde planten en diersoorten zijn aangeduid in bijlage 1 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 met betrekking tot soortenbescherming en soortenbeheer. Onder meer ter bescherming van de wilde fauna of flora, of ter instandhouding van de natuurlijke habitats zijn afwijkingen mogelijk op deze verbodsbepalingen.

2.3.5.1.6 Strikt te beschermen soorten

De strikt te beschermen soorten die in Vlaanderen voorkomen, zijn opgenomen in Bijlage III van het Natuurdecreet. De administratieve overheid dient de nodige instandhoudingsmaatregelen te nemen ten aanzien van deze soorten. Bij de opmaak van een passende beoordeling moeten de strikt te beschermen soorten mee worden beschouwd.
Het rapport van de gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen (G-IHD) geeft het belang van de speciale beschermingszone voor deze soorten aan.

Volgende strikt te beschermen soorten zijn relevant voor het projectgebied: meervleermuis, watervleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en grootoorvleermuis.
Aandacht voor leefgebied van deze vleermuizen: bosranden, waterpartijen, verbindingen kleine landschapselementen, winterverblijfplaatsen.

2.3.5.2 Vlaamse natuurreservaten en natuurontwikkelingsprojecten

In de Vlaamse en erkende natuurreservaten wordt, via een aangepast beheer dat beschreven is in een beheerplan, een natuurstreefbeeld behouden of ontwikkeld. Voor elk natuurreservaat kan binnen de groengebieden, bosgebieden en bosuitbreidingsgebieden of binnen het VEN een uitbreidingszone ("uitbreidingsperimeter") worden vastgesteld.

In het plangebied ligt aan de linkeroever van het kanaal Gent–Oostende het Vlaams natuurreservaat (opgericht 9 november 2000) de **Durmmeersen** op grondgebied Lovendegem. De eigendom en het beheer zijn in handen van het Agentschap voor Natuur en Bos. Het is een voormalig ontginningsgebied van de Gentse Zeehavendienst met een oppervlakte van 10,98 ha. Het bestaat uit twee met elkaar verbonden plassen, vochtige en droge ruigtes, grazige plekken en wilgenstruweel. In 2001 werd een vogelkijkwand geplaatst. Het gebied zelf is enkel toegankelijk op verzoek en onder begeleiding.

Het natuurontwikkelingsproject **Leeuwenhof** is een voormalige zandwinningput (ongeveer 8 ha) langs de Ringvaart in Drongen, ten westen van de Bourgoyen-Ossemeersen. Het vormt de zuidelijke punt van het plangebied.
De plas is eigendom van Waterwegen en Zeekanaal NV (WenZ) en wordt beheerd door Natuurpunt sinds 1998. De plas is volledig omheind en niet vrij toegankelijk voor het publiek. De plas is wel te bezichtigen vanaf een uitkijkpunt. Natuurpunt kiest voor een begrazingsbeheer (van juni tot november) waarbij de vegetatie aan de randen van de plas beheerd wordt in een soort van gevorderde pionierstoestand die optimaal is voor verschillende soorten planten en insecten die typerend zijn voor zandige kouters. Daarnaast zijn er nog enkele soortgerichte beheermaatregelen. Eind 2004 begonnen hier de inrichtingswerken in het kader van de bouw van de tweede sluis te Evergem. De plas werd voorzien als bergplaats van ongeveer 145.000 m³ zand. Deze grond werd op een voor de natuur zo waardevol mogelijke manier geborgen. Er zijn twee uitgebreide moeraszones en een omvangrijk eiland gecreëerd als broedgelegenheid. Tevens is er één steile oever behouden als broedplaats voor oeverzwaluwen.

In het najaar van 2005 werden niet minder dan 800 struikjes aangeplant van vooral bessendragende soorten. Niet alleen voor de pestvogel maar ook als broed- en schuilgelegenheid voor kleine zangvogels en als voedselplanten voor allerlei insecten.

In de nabije omgeving van het plangebied ligt het stedelijk natuurreservaat **Bourgoyen-Ossemeersen**.

2.3.5.2.1 Wijzigen van vegetaties en kleine landschapselementen

Een aantal vegetatiewijzigingen en wijzigingen van kleine landschapselementen (KLE's) zijn in een aantal specifieke gevallen gebonden aan verbod, natuurvergunnings- of meldingsplicht. Hiertoe geeft het besluit van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels tot uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (BS 10 september 1998 – ook Vegetatiebesluit genoemd) een uitwerking van het Natuurdecreet. De wijzigingen van vegetatie of kleine landschapselementen die opgenomen zijn in voorliggend inrichtingsplan, zijn niet meer vergunningsplichtig na goedkeuring van het inrichtingsplan.

2.3.5.3 Gemeentelijk natuurontwikkelingsplan (GNOP)

In de gemeentelijke natuurontwikkelingsplannen van Gent en Lovendegem staan er naast een aantal algemene en soortgerichte acties verwijzingen naar het plangebied.

Het GNOP van Gent:

- De **randstedelijke groengebieden** komen in aanmerking voor de aanleg van bossen, uitbouw van parkgebieden en stedelijke groenprojecten met socio-educatieve en/of recreatieve functie, natuurbouw en -ontwikkeling.
- Natuurassen laten de Gentse natuur aansluiten op grotere entiteiten in Vlaanderen. Deze structuren monden uit in een **groene ring**, met als ruimtelijke drager de R4 rond Gent, die voor de natuur verbonden wordt en zich dan naar binnen vertakt via de groenassen.
- De natuuras **Kalevallei - Bourgoyen-Ossemeersen** is een as waarlangs de natuur Gent bereikt en ze verbindt de vallei van de Meirebeek en het aansluitende bulkenlandschap, de Kalevallei met de Vinderhoutse Bossen. Rond de Vinderhoutse Bossen kan bosuitbreiding de huidige natuurwaarden versterken. Een te ontwikkelen verwevingskern van bos, natuur en recreatie past in de visie dat dicht bij de stad meer openbaar bos nodig is.
- De **oostelijke zijde van de Groene Ring** omvat het landschapsrelict Groene Velden – Nieuw Vinderhoute dat de kwaliteiten heeft om als landschap gerangschikt te worden. Dit landschap kan gedeeltelijk functioneel worden uitgewerkt als stadsbos. Voor de kasteelparken van Mariakerke wordt een versterken van de natuurwaarden voorgesteld.
- Het actieplan voor de **Vinderhoutse Bossen en omgeving** geeft aan dat dit gebied in aanmerking komt voor bosuitbreiding en het versterken van kleine landschapselementen.
- De zone **Groene Velden** kan worden ingericht als een Landschapspark, stadsbos en buffer met als streefbeeld een gesloten landschap afgewisseld met grasland, moeras en bospercelen die met elkaar verbonden zijn door een dicht netwerk van houtkanten en andere kleine landschapselementen zoals poelen en beekjes.

Het GNOP van Lovendegem

- **Vinderhoutse bulken**: een behoudsvisie voor met onder meer het behoud van de knotwilgenrijen en geen aanplant van productiebossen.
- Behouden van de **natuurwaarden** in de **Gavergracht** en eventueel te ontwikkelen door een ecologisch beheer.
- Stimulerende maatregelen voor het aanplanten van ecologisch waardevolle beplanting in plaats van productiebos in de Vinderhoutse Bossen.

2.3.5.4 Bosdecreet

2.3.5.4.1 Criteria Duurzaam bosbeheer

De criteria voor duurzaam bosbeheer hebben tot doel te komen tot een meer multifunctioneel bosbeheer. Hierbij is het de bedoeling dat het bosbeheer optimaal rekening houdt met de ecologische, economische, sociale, educatieve en recreatieve functies die het bos vervult.
De overheid wil zo veel mogelijk private eigenaars stimuleren om bossen via de criteria duurzaam bosbeheer te beheren. Hiertoe moet een uitgebreid bosbeheersplan worden opgemaakt. Private eigenaars met een bos groter dan vijf hectare binnen het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) en openbare eigenaars zijn verplicht om zo'n uitgebreid bosbeheerplan op te maken.

2.3.5.4.2 Bosbeheerplan

Voor elk privaat bos groter dan 5 ha én voor elk openbaar bos moet een bosbeheerplan opgesteld worden. Het bosbeheerplan omvat de beheervisie en de maatregelen (bv. kap-regeling) die gepland zijn in het bos. Volgende bosbeheerplannen hebben specifieke relevantie voor dit project.

Het boscomplex Vinderhoutse Bossen is private eigendom (drie grote eigenaars met een aantal kleinere). Er zijn drie goedgekeurde bosbeheerplannen voor het boscomplex. Een vierde beheerplan bestaat voor het beboste stort ten noorden van de Planetenwijk. De beheerplannen geven per bestand de te nemen bosbouwkundige maatregelen aan.

2.3.5.4.3 Toegankelijkheid

Voor elk bos moet een toegankelijkheidsregeling worden opgemaakt, behalve voor bossen die vrijgesteld zijn van de opmaak van een beheerplan en voor private bossen die via bebording ontoegankelijk gesteld zijn.

De maatregelen die in het kader van dit project zullen worden genomen, hebben een impact op de toegankelijkheid van de Vinderhoutse Bossen. Waar nodig zal toegankelijkheids-reglement worden aangepast.

2.3.5.5 Veldwetboek

Op grond van het Veldwetboek is voor elke bebossing in agrarische bestemmingen een vergunning van het gemeentebestuur vereist.

2.3.5.6 Bebossing van landbouwgronden

De Europese en Vlaamse overheid werkten samen een subsidieregeling uit voor de bebossing van landbouwgronden. Deze regeling past binnen de doelstellingen van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling en een duurzame bosontwikkeling. Op 14 november 2008 werd het Besluit van de Vlaamse regering goedgekeurd.
De eigenaar of pachter kan rekenen op drie types subsidies: aanplantingssubsidie, onderhoudssubsidie en subsidie voor inkomenscompensatie. Ook gemeenten, kerkfabrieken en andere publiekrechtelijke instanties komen voor subsidies in aanmerking.
Als de landbouwgrond niet verpacht is, vraagt de eigenaar subsidies aan. Als de grond wel verpacht is, kan alleen de pachter subsidies aanvragen. Hij moet dan wel de schriftelijke toestemming van de eigenaar bij zijn aanvraag voegen. Om voor subsidies in aanmerking te komen, moet er aan twee voorwaarden voldaan zijn:

1. minstens een halve hectare landbouwgrond bebossen
2. grond moet tijdens de laatste 5 jaar vóór de datum van de subsidieaanvraag minimaal 1 jaar in landbouwgebruik geweest zijn

Het terrein dient tenminste 25 jaar bebost te blijven. Als u de grond intussen verkoopt of aan iemand anders verpacht, gelden voor de nieuwe eigenaar of pachter dezelfde regels. Als u er na die 25 jaar opnieuw landbouwgrond van wenst te maken, moet u een stedenbouwkundige vergunning aanvragen.
Het precieze subsidiebedrag hangt van veel factoren af en kan het best worden berekend naar aanleiding van een concreet dossier. Het bedrag is de som van drie types subsidies: aanplantingssubsidie, onderhoudssubsidie en inkomenscompensatie.

2.3.5.7 Beleidsplannen, visies en projecten m.b.t. natuur en bos

In het kader van de uitvoering van het **Landinrichtingsproject Leie en Schelde** zijn reeds enkele inrichtingsplannen in de ruimere omgeving van de Vinderhoutse Bossen opgemaakt en goedgekeurd door de bevoegde ministers.

Het betreft de inrichtingsplannen:

- Oude Kale;
- Ontginningsputten “Kapel ter Durmen” en “Lembeekstraatje”;
- Assels;
- Malem;
- Recreatieas Gent-Deinze.

Voor het inrichtingsplan Slindonk werden de gebiedsopties en maatregelen onderzocht, maar werd niet overgegaan tot de realisatie.

2.3.5.7.1 Nota “Ecologische basisprincipes en richtlijnen bij de uitwerking van een inrichtingsplan voor de bosuitbreidingsprojecten in de regio Gent”

Deze nota werd door de Vereniging voor Bos in Vlaanderen (VBV), in opdracht van het provinciebestuur Oost-Vlaanderen en AMINAL – afdeling Bos en Groen opgesteld. In deze nota worden een aantal ecologische en recreatieve principes vooropgesteld die bij de concrete uitwerking van een inrichtingsplan als een kapstok zullen worden gehanteerd.

Het rapport heeft een beleidsondersteunende taak waarbij de mogelijkheden worden onderzocht voor de inplanting van 200 - 300 ha stadsbos en 500 - 600 ha regionaal bos. In dit rapport maakt de regio rond de Vinderhoutse Bossen deel uit van de potentiële locaties voor het stadsbos. De locaties Vinderhoutse Bossen en Kastelensite werden beoordeeld als de meest geschikte en met de hoogste haalbaarheid voor de realisatie van een stadsrandbos.

2.3.6. Landschap en cultuurhistorie **Kaart 7**

2.3.6.1 Decreet betreffende de landschapszorg

2.3.6.1.1 Ankerplaatsen en erfgoedlandschappen

Ankerplaatsen omvatten de meest waardevolle landschappen in Vlaanderen. Deze zijn geïnventariseerd in de landschapsatlas. De selecties in de landschapsatlas hebben evenwel geen juridische gevolgen. Deze selecties vormen wel een belangrijke basis van informatie om te komen tot een definitieve aanduiding als ankerplaats. Na definitieve aanduiding geldt voor administratieve overheden een zorgplicht voor al haar beslissingen die een impact kunnen hebben op de desbetreffende ankerplaats.

Door de aanduiding als ankerplaatsen dienen de landschappelijke waarden en kenmerken mee afgewogen te worden bij het opstellen van ruimtelijke uitvoeringsplannen die geheel of gedeeltelijk in ankerplaatsen gelegen zijn. Vanaf de opname in de ruimtelijke uitvoeringsplannen worden de ankerplaatsen erfgoedlandschappen genoemd. De stedenbouwkundige voorschriften uit het RUP en de zorgplicht gelden voor iedereen.

- Definitief aangeduide ankerplaats “Vallei van de Oude Kale, Vinderhoutse Bossen en Slindonk.
  - Natuurwetenschappelijke waarde:
    - vanuit geomorfologisch oogpunt is het alluviale gedeelte van de Kalevallei en de overgang naar hogere delen, incl. steilranden, van groot wetenschappelijk belang;
    - in de veen- en gyttjasedimenten waarmee de paleovallei van de Oude Kale is opgevuld, zit een massa aan paleo-ecologische informatie. Dit is een van de referentiesites voor de laatglaciale en vroegholocene periode in Vlaanderen;
    - de moeraskalkdepressie waarop de Vinderhoutse bossen deels gelegen zijn, is van groot bodemkundig belang.
  - Historische waarde: de ankerplaats heeft een hoge archeologische waarde (o.a. landschapsopbouw, kastelengordel rond Gent);
  - Esthetische waarde: het gebied rond de Oude Kale, tussen Merendree en Vinderhoute heeft door haar vrijwel oorspronkelijke verschijningsvorm en veelheid aan landschapselementen een hoge belevingswaarde;
  - Ruimtelijk-structurerende waarde (bulkenlandschap met perceelrandbegroeiing, dreven en vista’s,…).

2.3.6.2 Decreet tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten

Beschermde monumenten, stads- en dorpsgezichten zijn gericht op het behoud van de aanwezige artistieke, wetenschappelijke, historische, volkskundige, industrieel-archeologische of andere sociaal-culturele waarden. Er gelden een aantal algemene en specifieke (voor het desbetreffende monument, stads- of dorspsgezicht) beschermingsvoorschriften.

Op het grondgebied van Lovendegem zijn volgende monumenten, stads- en dorpsgezichten relevant voor het plangebied.

Omschrijving	Datum Besluit	Type	Omschrijving
Kasteel Schouwbroek	09/07/1996	Monumenten	Kasteel Schouwbroek, met inbegrip van park, ijzeren hek, walbrug met balustrade, 3 kastanjebomen,... Het zogenaamde "Kasteel van Schouwbroek", eertijds een "hof met huys van plaisance" omringd door wallen en dreven, gelegen in een prachtig park met onder meer een amfitheater, heraangelegd in landschapsstijl en kasteel wederopgebouwd in 1894 naar ontwerp van architect Achilles Marchand.
Wit Kasteel	19/11/1996	Monumenten	Site met omgrachting, bruggen en het "wit kasteel "Wit kasteel". In XIX achtereenvolgens eigendom van M. Van Overloop, H. Cardon, P. Cardon-Dons de Lovendeghem en Markies de Wavrin. Fraai gesitueerd landhuis uit XVIII in cirkelvormige omwalling. Stenen walbrugjes met balustrade en siervazen aan de voor- en achterzijde. Tuinaanleg deels in Franse stijl met rechthoekige vijver.
Omgeving Wit Kasteel	19/11/1996	Dorpsgezicht	Tuin met vml neerhof en duiventorentje, vml remise en omwalde site van het "Wit Kasteel
Vredesdreef 22	05/12/1995	Monumenten	Het herenhuis en het inrijhek Fraai herenhuis in neoclassicistische stijl, met omringende tuin afgesloten d.m.v. ijzeren hek tussen dito pijlers, daterend van ca. 1870. Bepleisterd dubbelhuis van vijf traveën en twee-en-een-halve bouwlaag onder schilddak (leien). Dubbelhuisopstand met geaccentueerde middentravee uitlopend in een gebogen, van oculus voorzien fronton.
Tuin van het herenhuis	05/12/1995	Dorpsgezicht	De omringende tuin met toegangshek
Sint-Bavokerk en Kerkhof	16/12/1999	Monumenten	De kerk en het omringende kerkhof vormen de kern van het dorp Vinderhoute met een geschiedenis die minstens teruggaat tot de 10de eeuw.
Niet binnen het plangebied maar in de onmiddelijke omgeving			
Kasteel van Vinderhoutte	10/11/1995	Monumenten	Als oud landgoed met een omwald kasteel en omliggende meersen gelegen aan de Oude Kale, thans Brugse Vaart, voorzien van een eikendreef van het kasteel naar het nabijgelegen dorpscentrum, thans de Kasteellaan, een 19de-eeuwse kastanjedreef en een recentere beukendreef naar het St.-Annakapelletje.
Omgeving van Vlaenderensmolen	21/05/1984	Dorpsgezicht	De wijde omgeving van de op 30 april 1945 als monument beschermde Van Vlaenderensmolen
Van Vlaanderensmolen	30/04/1945	Monumenten	Stenen windmolen

Op het grondgebied van Gent zijn volgende monumenten, stads- en dorpsgezichten relevant voor het plangebied.

Omschrijving	Datum Besluit	Type	Omschrijving
Kasteel Schouwbroek	09/07/1996	Monumenten	Kasteel Schouwbroek, met inbegrip van park, ijzeren hek, walbrug met balustrade, 3 kastanjebomen,... Het zogenaamde "Kasteel van Schouwbroek", eertijds een "hof met huys van plaisance" omringd door wallen en dreven, gelegen in een prachtig park met onder meer een amfitheater, heraangelegd in landschapsstijl en kasteel wederopgebouwd in 1894 naar ontwerp van architect Achilles Marchand.
Kasteel “De Campagne”	10/07/1986	Monumenten	Voormalig "Opperhof", "Kasteel Haemelinck" of z.g. "de Campagne", wordt thans ingericht als cultureel centrum; in omwald park met grillige vijver (XVIII-tuinaanleg). Reeds vermeld in het landboek van 1694 als omwald goed met bijhorende hofstede of hoveniershuis.
Kasteel “Blauw Huys”	18/04/1994	Monumenten	Eertijds z.g. "Blauw Huys". Uitgestrekt park met vijver aangelegd in Engelse stijl met fraai kasteel (nr. 89), portierswoning met oranjerie (nr. 85) en het voormalige wagenhuis (nr. 87). Reeds vermeld in 1716

2.3.7. Archeologie

Voor wat betreft het juridisch en beleidsmatig kader met betrekking tot het archeologische bodemarchief verwijzen we naar het “Decreet houdende bescherming van het archeologisch patrimonium” en naar het “Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologische erfgoed”.

Het ***Decreet houdende bescherming van het archeologisch patrimonium*** **van 30 juni 1993** (gewijzigd bij de decreten van 18 mei 1999, 28 februari 2003, 10 maart 2006 en 27 maart 2009 (BS 08/06/1999, 24/03/2003, 07/06/2006 en 15/05/2009) regelt de bescherming, het behoud, het herstel en de instandhouding van het archeologisch patrimonium. In dit decreet en haar uitvoeringsbesluiten[5] worden archeologische opgravingen georganiseerd en gereglementeerd. Bedoeling is dat het archeologisch goed bewaard en beschermd blijft tegen beschadiging of vernieling. Hiervoor zijn nadere regels vastgelegd. Hierna vind je de belangrijkste artikels die van toepassing zijn.

2.3.7.1 Meldingsplicht (art. 8)

Iedereen die een archeologisch goed vindt, is verplicht hiervan binnen drie dagen aangifte te doen bij de bevoegde administratie. De gevonden monumenten moeten tot de tiende dag na de aangifte in onveranderde toestand blijven.

Bij de uitvoering van werken waarbij grondverzet gebeurt, verdient het daarom aanbeveling

[5] Besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij besluiten van de Vlaamse Regering van 12 december 2003, 23 juni 2006, 9 mei 2008, 4 december 2009 en 1 april 2011 (BS 15/07/1994, 09/06/2004, 22/08/2006, 05/06/2008, 11/01/2010 en 05/05/2011).

om rekening te houden met de archeologische potenties.

2.3.7.2 Stedenbouwkundige vergunning (art. 5)

Voor vergunningsaanvragen, ingediend op grond van art. 127 houdende het decreet van de ruimtelijke ordening, wordt verplicht advies gevraagd aan de bevoegde erfgoedconsulent/ beheersarcheoloog van het Agentschap Ruimte en Erfgoed - entiteit Onroerend Erfgoed (provinciale buitendienst). Dit advies is bindend voor zover het voorwaarden oplegt.

Bij de uitvoering van werken waarbij grondverzet gebeurt, moet rekening worden gehouden met de voorwaarden opgelegd door bovengenoemd agentschap ter bescherming of vrijwaring van het onroerend erfgoed.

Bij projecten waar bodemverstorende maatregelen worden voorzien, wordt aangeraden om de erfgoedconsulent/beheersarcheoloog van het bovengenoemd agentschap op te nemen in de adviesraden en overlegorganen van het geplande project.

2.3.7.3 Zorgplicht (art. 4)

De eigenaar en de gebruiker zijn ertoe gehouden de archeologische monumenten die zich op hun gronden bevinden, te bewaren en te beschermen en ze voor beschadiging en vernieling te behoeden.

2.3.8. Landbouw

2.3.8.1 Randvoorwaarden gemeenschappelijk landbouwbeleid

Vanuit het Europese landbouwbeleid gelden voor de landbouw een groot aantal bepalingen gericht op een duurzaam landbouwgebruik. Naast generieke randvoorwaarden kennen bepaalde randvoorwaarden (bemestingsnormen, erosiebestrijdingsmaatregelen, behoud areaal blijvend grasland,…) gebiedsspecifieke normen of toepassingsgebieden. Bij het ruilen en herverkavelen van landbouwgronden dient hiermee rekening te worden gehouden.

Binnen het projectgebied geldt hoofdzakelijk de bemestingsnorm water. Dit betekent dat nergens meer dan 170 kg N per ha mag worden bemest. Binnen de zone natuurgebied op het gewestplan geldt de strengere bemestingsnorm natuur. Dit betekent een bemestingsverbod met een uitzondering van bemesting door begrazing door maximum twee grootvee-eenheden per ha en per jaar. Hierop kan eventueel ontheffing worden aangevraagd afhankelijk van de biologische waardering van het perceel.

2.3.9. Recreatie

2.3.9.1 Beleidsplannen, visies en projecten m.b.t. recreatie en toerisme

Op 13 december 2007 keurde het college van burgemeester en schepenen van stad Gent de projectfiche voor het Trage Wegen netwerk te Drongen goed. Het rapport omvat een inventarisatie, visie en voorstel van her aan te leggen trage wegen. De voorgestelde trage wegen werden opgenomen in het netwerk van paden en wegen voor de Vinderhoutse

Bossen.

2.3.10. Jachtdecreet

Het jachtdecreet van 24 juli 1991 (B.S. 7 september 1991) beoogt het verstandig gebruik van wildsoorten en hun leefgebieden. De jacht op waterwild is grotendeels verboden binnen vogelrichtlijngebied. In het gebied is echter geen vogelrichtlijngebied afgebakend.

2.3.10.1 Wildbeheereenheid

Het Jachtdecreet voorziet onder meer de mogelijkheid om wildbeheerseenheden op te richten. Een wildbeheerseenheid (WBE) is een samenwerking tussen jachtrechthouders die planmatig aan wildbeheer doen in een bepaald gebied. Een wildbeheerseenheid is opgericht onder de vorm van een vzw en omvat ten minste 1.000 ha jachtterrein die van deze vereniging deel uitmaken. In het plangebied is één wildbeheerseenheid actief nl. “Tussen Leie en Schipdonck”. Deze wildbeheerseenheid heeft een werkingsgebied van 4.045 ha.

2.3.11. Mobiliteitsbeleid

2.3.11.1 Functioneel fietsnetwerk

In opdracht van het Vlaams Gewest en in samenwerking met de Oost-Vlaamse gemeenten heeft de provincie een bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk uitgetekend.
Met dit netwerk wil het provinciebestuur de mensen aanmoedigen om voor hun korte verplaatsingen naar school, het werk of de winkel de fiets te gebruiken.

Let wel: opgenomen routes hebben niet noodzakelijk al veilige fietspaden! Om het netwerk te realiseren, ondersteunt het provinciebestuur gemeenten bij de aanleg van fietspaden gelegen op het netwerk met een subsidie van 50%.

Alle wegen die het projectgebied ontsluiten, samen met de Bosstraat, de Neerstraat, de Pastoor Moernoutstraat en de fietspaden van de R4 behoren tot het functioneel fietsnetwerk.

2.3.12. Overige randvoorwaarden

2.3.12.1 Aanwezigheid van leidingen

Het plangebied wordt doorkruist met leidingen: een hogedruk waterleiding van de TMVW, een leiding van Air Liquide en meerdere leidingen van Distrigas. Deze leidingen lopen hoofdzakelijk gelijk met de grote infrastructuren zoals het kanaal Gent-Oostende en de Ringvaart. Door de bestaande boskern van Vinderhoute loopt tevens een hoogspanningsleiding van Elia met beperkingen voor aanplant van bomen, struiken en bos.

2.3.12.2 Bosgroep Oost-Vlaanderen Noord

Een bosgroep is een vrijwillig samenwerkingsverband tussen verschillende boseigenaars (zowel openbaar als privé) binnen de grenzen van een werkingsgebied met 4.000 tot 10.000 ha bos. In deze samenwerking staat de beheervrijheid van de eigenaar centraal. Zo'n bosgroep kan optreden als organisator van gezamenlijke beheerwerken en houtverkoop. De belangrijkste taken van de Bosgroep kunnen als volgt worden samengevat: informeren, sensibiliseren en organiseren.
Het werkgebied van de Bosgroep Oost-Vlaanderen Noord is actief in de ca. 7.800 ha bos van de volgende 23 gemeenten in het noorden van de provincie Oost-Vlaanderen: Aalter, Nevele, Knesselare, Zomergem, Lovendegem, Maldegem, Eeklo, Sint-Laureins, Kaprijke, Assenede, Waarschoot, Evergem, Gent (noordelijke helft), Zelzate, Wachtebeke, Moerbeke, Lochristi, Lokeren, Stekene, Sint-Niklaas, Waasmunster, Sint-Gillis-Waas en Beveren.

2.4. Belangrijke kwaliteiten, kansen en knelpunten voor ontwikkeling van de groenpool

2.4.1. Ruimtelijk-Planologisch

De realisatie van de Groenpool Vinderhoutse Bossen is in zowat alle ruimtelijke structuurplannen opgenomen. Zowel de Provincie, de stad Gent en de gemeente Lovendegem hebben de realisatie van de groenpool opgenomen in de gewenste ruimtelijke structuur. De afbakening van het grootstedelijk gebied Gent en de beslissingen in het afbakeningsproces bepalen duidelijk de ruimtelijke krijtlijnen en randvoorwaarden waarbinnen deze groenpool zich moet ontwikkelen. Een groot deel van het plangebied beschikt reeds over een groene bestemming: buffergebied in de deelzone Groene Velden en natuurgebied in de omgeving rond de Vinderhoutse Bossen. Het deel rond de Bosstraat en ten westen ervan is nog agrarisch gebied op het gewestplan. Binnen het afbakeningsproces zijn deze agrarische gebieden niet herbevestigd. De stad Gent maakt momenteel een RUP op voor de ruimere omgeving van het Landgoed Leeuwenhof en Landgoed De Campagne. Voor de groenpool binnen de omschrijving van het grootstedelijk gebied is een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan in opmaak.
Verder beschikken het plangebied en de omgeving over enkele duidelijke troeven voor de ontwikkeling van een groenpool. Het gebied is dicht bij de stad gelegen, beschikt over uitstekende aansluiting bij de groenstructuren van Gent en Lovendegem. Het plangebied bestaat uit drie deelgebieden met een kwalitatieve open ruimte die nog niet te veel is versnipperd door bebouwing en diverse functies.

2.4.2. Landschap en cultuurhistorie

Landschappelijk beschikt het gebied over enkele troeven die de groenpool kunnen versterken. In de eerste plaats bestaat het gebied wel uit drie onderscheiden deelgebieden, maar is het nog niet te veel versnipperd door bewoning, verkavelingen of andere bebouwde zones.
Het grootste deel van het plangebied ligt binnen een definitief afgebakende ankerplaats. De opbouw en ontginningsgeschiedenis van de verschillende landschapstypes (kouters, bulken, moeraskalkdepressie) zijn nog goed leesbaar. Deze historische gelaagdheid geeft het landschap een extra dimensie en een gevoel van authenticitiet binnen het plangebied. Deze landschappelijke kenmerken van kleinschaligheid, identiteit/herkenbaarheid en authenticiteit zijn extra troeven voor de belevingswaarde binnen de groenpool.

De vele aanwezige kasteelparken met waterpartijen en oude bomen zijn vandaag nog steeds beeldbepalend en geven het volledige gebied een zeer groene uitstraling. De park- en dreefstructuren en vista's (zichten) zijn goed zichtbaar in het landschap en geven het mee structuur. Tot op vandaag zijn hier en daar langs landerijen nog delen van dreven of relicten te vinden die in min of meerdere mate samenhangen met de kasteelparken. Doorheen het hele gebied zijn ook heel wat oude hoeves te vinden met erfgoedwaarde. In het gebied zijn ook nog heel wat kleine landelijke wegen aanwezig die nog in on- of halfverharde staat zijn.
Heel wat voormalige hoeves worden omgevormd naar residentiële woningen.
De vrij hoge leeftijd van de grondgebruikers binnen het plangebied heeft o.m. tot gevolg dat

steeds meer landbouwgronden worden gebruikt door gebruikers met hun zetel op langere afstand van het plangebied. Deze tendens neigt naar een minder grondgebonden exploitatie en bvb. meer omzetting naar mais. Daarnaast treden er ook functiewijzigingen op door omzetting naar paardenweides en vertuining.

2.4.3. Natuur en bos

2.4.3.1 Bijzondere kansen, knelpunten en kwaliteiten voor het Habitatrichtlijngebied

De bestaande boskern van de Vinderhoutse Bossen ligt in de speciale beschermingszone “Bossen en heiden van zandig Vlaanderen, oostelijk deel” met gebiedscode BE2300005, deelgebied 12 met een oppervlakte van 70 ha. Voor de instandhouding van deze speciale beschermingszones in het Natura-2000 netwerk zijn de EU-lidstaten verplicht er voor te zorgen dat de habitattypen en de soorten waarvoor deze gebieden werden aangewezen, in stand gehouden en zelfs hersteld worden.
Het plangebied wordt als zeer belangrijk beschouwd voor het type alluviaal bos ($91^{E}0$). In de huidige toestand zijn de boskernen eerder klein, kwetsbaar en slecht gebufferd. Er wordt gestreefd naar de realisatie van een robuust netwerk van enkele grote boskernen die op lange termijn garanties bieden voor de instandhouding van leefbare populaties van de habitattypische soorten van deze kernen en hun boshabitats.
Daarnaast komen ook nog beekbegeleidend vogelkers-essenbos (Va), mesotroof broekbos (Vm) en eutroof/ruig elzenbroekbos (Vn) waarvoor de oppervlakte te beperkt is. Er is onvoldoende (dik) dood hout en typische planten en diersoorten ontbreken. Verruiging met braam toont aan dat verdroging een probleem vormt. Door het toepassen van een duurzaam bosbeheer zal het aandeel aan dikke bomen, dood hout, gevarieerde randen en open plekken op termijn toenemen.
De moeraskalkdepressies bieden unieke kansen om lokaal blauwgraslandsoorten te ontwikkelen. Zones waar zowel de moeraskalk als het bovenliggende veen nog aanwezig is, bieden kansen voor herstel van dit vegetatietype. Herstel is mogelijk op vroegere standplaatsen door een hervatting van het extensief maaibeheer na herstel van de oorspronkelijke waterhuishouding. Succes hangt in grote mate af van de zeer delicate balans tussen toevoer en afvoer van regenwater en basenrijk grondwater of oppervlaktewater. Het gebied biedt ook potenties voor natte ruigten en natte graslanden. Maar de gewijzigde waterhuishouding, verdroging en verontreiniging van grond- en oppervlaktewater vormen knelpunten voor de ontwikkeling van deze habitats. Voor het herstel en de realisatie van (grond)waterafhankelijke bostypes zoals de alluviale bossen, maar ook voor het herstel van natte ruigtes, is herstel van de natuurlijke hydrologie belangrijk. Meer technische mogelijkheden dienen verder te worden onderzocht.

Binnen de bosstructuur en ter hoogte van de overgang naar meer open gebieden is er best ruimte voor het ontwikkelen van een mantel-zoomvegetatie. Een streefdoel vormt een duurzaam bosbeheer waarbij volgende beheermaatregelen wenselijk zijn: verhinderen van bosexploitatie die geen rekening houdt met de natuurwaarden, streven naar een oorspronkelijke natuurlijke waterhuishouding (momenteel kennen delen van de bossen een intensieve drainage door een netwerk van sloten: het is wenselijk dit te beperken), het verwijderen of laten afsterven (dood hout) van ingeplante boomsoorten zoals populier en exoten, het ontwikkelen van mantel-zoomvegetaties.

2.4.3.2 Ontwikkeling van bos, natuur en landschap voor de groenpool

Qua bosuitbreiding wordt gestreefd naar een aanzienlijke uitbreiding van het prioritaire habitat van de elzenbroekbossen. Om aan ecologisch verantwoorde bosuitbreiding te doen, is het belangrijk dat er aansluiting is op bestaande boskernen. Om een zo natuurlijk mogelijk bostype na te streven, zal bij aanplant de boomsoortenkeuze op de potentieel natuurlijke vegetatie of de natuurlijke bosgemeenschap gebaseerd zijn.
De kleinschaligheid en de vele kleine landschapselementen worden best behouden of versterkt. Vernatting en verschraling kunnen er voor zorgen dat er terug halfnatuurlijke graslanden (voornamelijk dotterbloemgraslanden, zilverschoongraslanden en vochtige glanshavergraslanden) ontstaan en dat er spontaan elzenbroekbossen tot ontwikkeling komen. Een uitbreiding en een duurzaam beheer van kleine landschapselementen (houtkanten, knotbomenrijen, poelen en sloten) moet worden nagestreefd. Gekoppeld aan de ontwikkeling van stuctuurvariatie en perceelsranden biedt het gebied ook veel potenties om de natte ruigten uit te breiden.
De kasteelparken zijn interessant voor vleermuizen. De habitatomstandigheden (ijskelder, holle bomen) voor deze dieren worden best beschermd of eventueel nog verbeterd.

2.4.4. Landbouw

In het plangebied zijn 55 landbouwbedrijven actief waarvan er 17 gevestigd zijn binnen de perimeter. Deze bedrijven gebruiken samen 281,21 ha binnen het plangebied, dit is de landbouwoppervlakte die geregistreerd werd bij de mestbank.
Er zijn 24 bedrijven met een zeer lage tot lage productieomvang. Deze gebruiken samen 104 ha in het grondgebied, dit is 37% van de totale oppervlakte. Het betreft vooral bedrijven van het type “ander” alsook een zestal gemengde melkveebedrijven. Er zijn daarentegen 22 bedrijven met een hoge tot zeer hoge productieomvang, deze bedrijven gebruiken 152 ha of 53% van de totale oppervlakte. Dit zijn vooral varkensbedrijven en gemengde melkvee-bedrijven.
Van de 55 bedrijven zijn er 28 met een bedrijfsleider jonger dan 55 jaar. Tien bedrijven hebben een gepensioneerde bedrijfsleider. Deze gebruiken samen 43 ha. Nog eens negen bedrijven hebben een bedrijfsleider tussen 56 en 65 jaar; deze gebruiken samen 37 ha.

Van de bedrijven die voorkomen binnen het plangebied, heeft het overgrote deel een lage productieomvang. Enerzijds kunnen we concluderen dat er binnen het plangebied heel wat gronden in gebruik zijn bij bedrijfsleiders die uitbollend zijn. Anderzijds kunnen we ook concluderen dat voor enkele grotere bedrijven met jonge bedrijfsleider goede oplossingen gezocht moeten worden bij de realisatie van de groenpool.
Het hoge aantal gronden in gebruik bij uitbollende landbouwers biedt een unieke kans voor realisatie van de groenpool. Hierdoor zal op korte termijn een groot deel van het grondgebruik binnen de groenpool vrijkomen/veranderen. Voor realisatie van de beleidsdoelstellingen voor bos en natuur is dit een opportuniteit om, mits een goede realisatiestrategie, dit “momentum” niet voorbij te laten gaan en maximaal te valoriseren.

2.4.5. Recreatief

De omgeving van de Vinderhoutse Bossen is omwille van het kleinschalige en groene authentieke karakter een aantrekkelijk gebied voor de uitbouw van de groenpool.
De groenpool van de Vinderhoutse Bossen is de ontbrekende schakel richting de noordwestelijke open ruimte van Gent (Vinderhoute, Merendree,…). Door inrichting van recreatieve mogelijkheden binnen de groenpool ontstaat er een continuë wandel- en fietsverbinding tussen Gent en het buitengebied en tussen de Oude Kalevallei en het natuurreservaat Bourgoyen-Ossemeersen.
De vele historische kastelen en parken geven het dorp Vinderhoute een riante allure in een open en landelijke omgeving. De mooie landelijke dorpskern van Vinderhoute en de omgeving van Luchteren zijn rijk aan cultuurhistorisch erfgoed.
De groenpool sluit goed aan op de groenstructuur van de stad Gent via Groenas 7, fietspaden langs de R4 en nabije groengebieden (Bourgoyen-Ossemeersen, Landschapspark Groene Velden).
De aanwezigheid van drie openbare parkgebieden aan de grens van de stad biedt een uitstekende opportuniteit om recreanten op te vangen en te oriënteren door de groenpool.

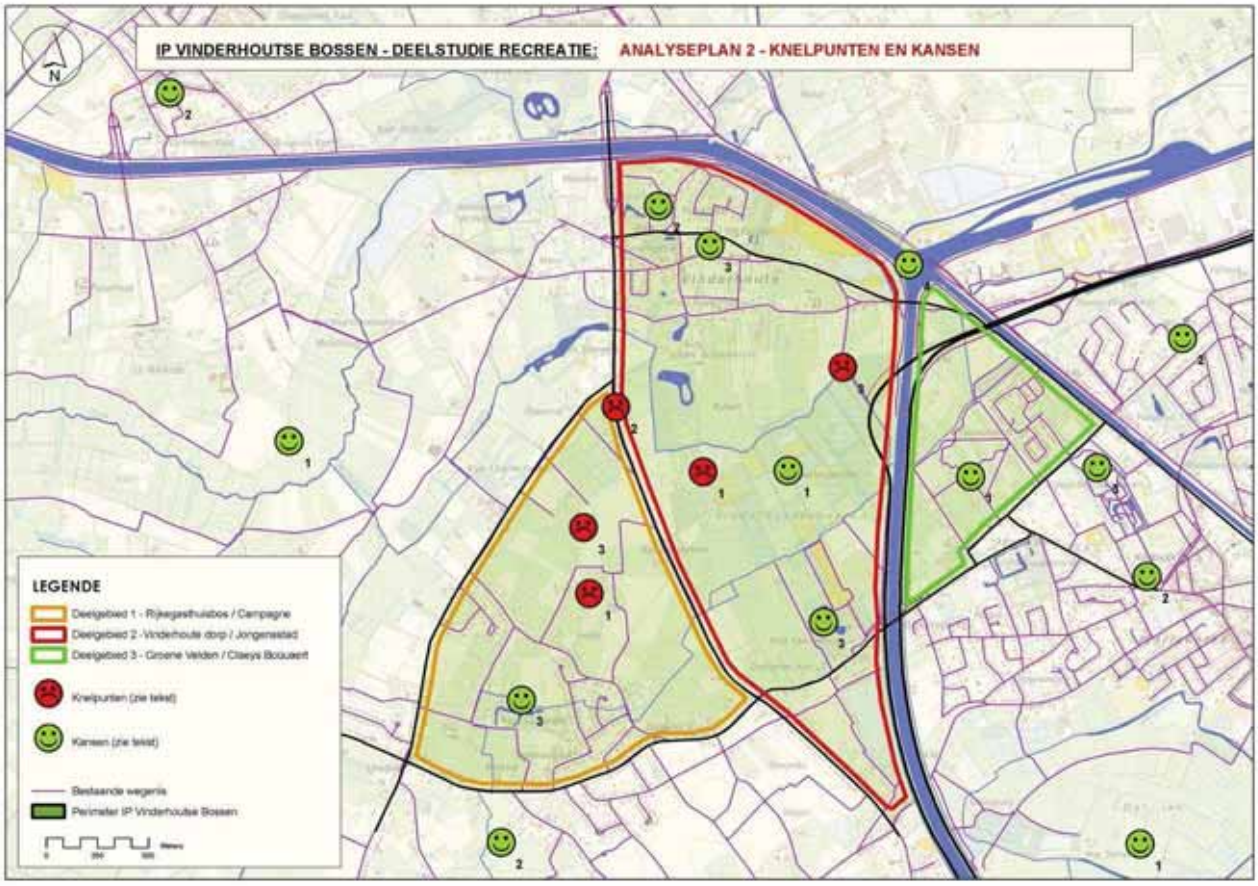

Figuur 8: Analyseplan Recreatie Vinderhoutse Bossen: Knelpunten en kansen

In het deelgebied “Rijkegasthuisbos en Campagne” liggen er al verschillende paden, maar deze vinden amper tot geen aansluiting verder in het gebied. De recreatiemogelijkheden in het deelgebied 2 “Vinderhoutedorp en Leeuwenhof” zijn zeer beperkt, voornamelijk door de vele privégronden (Vinderhoutse bossen). Het deelgebied 3 “Groene Velden en Claeys Boüuaert” heeft sinds de aanleg van het landschapspark en bufferbos een uitgebreid recreatief netwerk. Het noordelijk deel van de Groene Velden vraagt, omwille van de geïsoleerde ligging nabij de stadsrand, om een functionele invulling voor meer recreatief bos binnen de groenpool. De R4 en Ringvaart vormen een barriere tussen de deelgebieden. Hierdoor en door het gebrek aan ontsluitende paden met bovenlokale functie binnen de deelgebieden zijn er weinig verbindingen tussen de gebieden onderling.
De Bosstraat doorsnijdt de deelgebieden 1 en 2 (zie figuur 8). Het fietsen langs of het oversteken van deze weg (maximumsnelheid van 70km/h die vaak overschreden wordt) is momenteel onveilig. Momenteel zijn er zowel vanuit Lovendegem of Gent geen plannen om in de Bosstraat verkeersremmende inrichtingen te doen.
Door het gebrek aan goed uitgeruste parken, horeca, wandel- en fietsmogelijkheden zijn er momenteel weinig tot geen locaties waar uitgerust kan worden (met uitzondering van het Landschapspark Groene Velden en in mindere mate de Campagne).

DEEL 3. PROJECTBESCHRIJVING

3.1. Richtplan

3.1.1. Algemene opties

Het plangebied is een onderdeel van het kouter/bulkenlandschap van Leie en Kale waarvoor het eindvoorstel van richtplan van het landinrichtingsproject Leie en Schelde de volgende relevante algemene opties en maatregelen voorziet:

- Een verbetering van de agrarische structuur van de “gemengde” bedrijven met behoud van het kouter-bulkenkarakter.
  Het behoud van het kouter-bulkengebied betekent voor de kouters het in stand houden van de open ruggen door bestendiging van de akkerbouw. De natuurwaarden kunnen er worden verhoogd door een aangepast wegbermbeheer, het creëren en beheren van overhoeken, snippers onbewerkt land en dergelijke.
  In de bulken zijn er depressies met perceelsrandbegroeiingen. Dit betekent dat plaatselijk de netwerkstructuur van kleine landschapselementen verdicht kan worden uit oogpunt van landschap en natuur. Beheerovereenkomsten kunnen daar de lijnvormige netwerkstructuur bestendigen en versterken met een tegemoetkoming aan de randvoorwaarden van natuur en een compensatie bieden voor de landbouw.
  Streekeigen schermgroen in de vorm van aanplantingen ten aanzien van bebouwingen is selectief aangewezen.
- Een verhoging van de natuur- en milieukwaliteit van de waterlopen kan gebeuren door natuurtechnische milieubouw, het extensiveren van aanpalende gronden, de aanleg van bufferstroken, het aanbrengen van begeleidende beplanting (van riet tot spontane bosontwikkeling), de verbetering van overstorten,…
- Verbetering van de voorzieningen voor zachte recreatie en de uitbouw van infrastructuren voor watergebonden recreatie langs het Kanaal Gent–Oostende en de Ringvaart. De recreatieve mogelijkheden dienen langs deze assen te worden bestendigd, verbeterd en uitgebouwd in functie van het verhogen van de belevingswaarde voor fietsers en wandelaars. Hierbij kunnen voor hen de aansluitingen vanaf de kanalen naar het omringende gebied worden verbeterd.
- Een landschappelijke integratie en natuurontwikkeling van kunstmatige gronden met aandacht voor recreatief medegebruik. De gedifferentieerde inrichting van deze gebieden dient te worden gezien in het kader van de actuele en de potentiële natuur- en landschapswaarden. Bosaanplantingen kunnen bijvoorbeeld gebeuren op basis van een bebossingsplan met het oog op een ruimtelijke inpasbaarheid die rekening houdt met het eigen karakter van het kouter-bulkenlandschap.

3.1.2. Lokale opties en maatregelen

Voor het inrichtingsplan Groenpool Vinderhoutse Bossen zijn aanvullend de volgende lokale opties en maatregelen uit het richtplan relevant:

- De uitbouw van schermgroen langs de Ringvaart en de R4, waar die grenzen aan waardevolle natuur- of bosgebieden en de overgang naar de Gentse stadsrand markeren. *Deze maatregel werd reeds gerealiseerd door de VLM, W&Z en AWV in de periode 2001-2005.*
- Het behoud van de Vinderhoutse Bossen en bosuitbreiding met aandacht voor recreatief medegebruik. Voor de Vinderhoutse Bossen zelf voorziet het richtplan geen inrichtingsmaatregelen, wel wordt een gedeeltelijke erkenning als bos- of natuurreservaat voorgesteld.
  In het kader van de algemene optie meer stadsrandbos wordt een bosuitbreiding voor recreatief medegebruik beoogd door het aanplanten van bosbestanden en spontane verbossing met oog voor bestaande natuurwaarden en door het inrichten voor recreatieve doeleinden.
- De uitbouw van de bufferzone Groene Velden door een inrichting als bos met creatie van mogelijkheden voor recreatief medegebruik en natuurontwikkeling. Bij de keuze van te bebossen gronden binnen de bufferzone dient rekening te worden gehouden met de landbouweconomische situatie. *Deze maatregel werd reeds gerealiseerd door de Vlaamse Landmaatschappij i.s.m. stad Gent in de periode 2001-2006.*

3.2. Inrichtingsconcept

Uitgangspunt voor het inrichtingsconcept zijn de ruimtelijke structuurplannen van Vlaanderen, de Provincie Oost-Vlaanderen, de stad Gent en de gemeente Lovendegem. In uitvoering van de structuurplannen werden bij de afbakening van het grootstedelijk gebied Gent en tijdens het AGNAS–afbakeningsproces voor de agrarische en natuurlijke structuur voortschrijdende beleidsbeslissingen uitgezet voor de verdere uitwerking van de groenpool. In voorgaande beleidsplannen zijn zowel de grenslijnen, als de kwalitatieve en kwantitatieve context voor de groenpool gespecificeerd. Hierbij staat de realisatie centraal van bosuitbreiding (streefcijfer 155 ha) en een multifunctionele randstedelijke groenpool ter hoogte van Vinderhoute, op het grondgebied van Gent en Lovendegem.

Karakteristiek voor de Vinderhoutse Bossen is de plaatselijk hoge natuurwetenschappelijke kwaliteit, ontstaan als gevolg van gediversifieerde abiotische condities en de aanwezigheid van relatief oude boskernen van alluviaal bos. De bestaande boskern van de Vinderhoutse Bossen ligt in de speciale beschermingszone “Bossen en heiden van zandig Vlaanderen, oostelijk deel” met gebiedscode BE2300005, deelgebied 12 met een oppervlakte van 70 ha. Voor de instandhouding van deze speciale beschermingszones in het Natura-2000 netwerk zijn de EU-lidstaten verplicht ervoor te zorgen dat de habitattypen en de soorten waarvoor deze gebieden werden aangewezen, in stand gehouden en ontwikkeld worden. Het gewestplan erkent eveneens deze kwaliteiten aangezien de Vinderhoutse Bossen en hun onmiddellijke omgeving zijn aangeduid als natuurgebied.
Om de groenpool in kader van meer stadsbos te realiseren, is bosuitbreiding aansluitend bij

het bestaande boscomplex noodzakelijk. Dit kan gebeuren door aanplant, omvorming en spontane ontwikkeling. Door de biotische en abiotische terreinkenmerken te respecteren, kan zich een gediversifieerde ruimere boskern ontwikkelen. Het ruimtelijk resultaat zou een mozaïek moeten zijn van bos en open ruimten voor interessante habitats binnen de bosstructuur.

Het recreatief medegebruik dient verzekerd te zijn voor zowel het langzaam verkeer als voor het autoverkeer, door de goede bereikbaarheid maar ook door de integratie van een intern padennetwerk. Daarnaast beoogt het inrichtingsconcept een aantal landschappelijke, ecologische, infrastructurele en recreatieve relaties met de omgeving te versterken.
In het bijzonder betreft het de relatie met het Landschapspark Groene Velden en het kasteelpark Claeys-Bouüaert, het dorp van Vinderhoute, het park en kinderboerderij “De Campagne”, de kern van de Vinderhoutse bossen, het natuurreservaat Durmmeersen, het Landgoed Leeuwenhof, de vallei van de Oude Kale en de ruimere groenstructuur van de stad Gent.

Een groenpool dient herkenbaar te zijn en te voldoen aan een aantal voorwaarden inzake bereikbaarheid, recreatief en natuureducatief medegebruik. Aan de zuidrand van de groenpool worden drie bestaande openbare parken opgewaardeerd tot toegangspoort en een geschikte uitvalsbasis voor de nieuw te ontwikkelen groenpool.

Om de ruimtelijke draagkracht van het plangebied niet te overschrijden bij de ontwikkeling van een groenpool met recreatief medegebruik, zullen de betekenisvolle landschappelijke en natuurwaardevolle kwaliteiten worden behouden en waar mogelijk worden verbeterd. De natuurkwaliteiten, onder meer verankerd in het bos en sommige graslandpercelen, worden in eerste instantie gevrijwaard in de boskern van Vinderhoute. Daardoor zullen de mogelijkheden voor recreatief medegebruik worden beperkt tot de rand van de bestaande bossen. Binnen de kern zal op termijn vooral worden geïnvesteerd in bosbouwkundige, natuurwetenschappelijke en natuureducatieve aspecten.
In de aanpalende bulkenrelicten in Vinderhoute wordt geen bebossing voorzien. Er wordt wel een versterking van de landschappelijke kwaliteiten vooropgesteld. Hier kan landbouw een ondersteunende inbreng vervullen voor het behoud van de open ruimte en het verzekeren van de landschappelijke kwaliteiten. Ten westen van de Bosstraat wordt bosuitbreiding voorzien met recreatief medegebruik op de paden.

Vertrekkende vanuit de bovenlokale ontwikkelingsperspectieven en met integratie van de specifieke gebiedskenmerken en ruimtelijke context, de gebiedskwaliteiten, kansen en knelpunten is een inrichtingsconcept ontwikkeld.

Rekening houdend met de planningscontext wordt volgende visie in uitgewerkte deelconcepten voor de gewenste ruimtelijke ontwikkeling voorgesteld:

1. drie onderscheiden deelgebieden vormen samen de Groenpool Vinderhoutse Bossen;
2. de Vinderhoutse Bossen als gediversifieerde groenpool voor het stedelijk gebied;
3. de groenpool met een differentiatie van recreatieve activiteiten cfr. draagkracht gebied;
4. de bossen beschermen en uitbreiden op basis van ecologische, recreatieve en landschappelijke potenties;
5. de aanwezige en potentiële habitats als uitgangspunt voor natuurbehoud en -ontwikkeling;
6. de uitbouw van landschappelijke kernkwaliteiten tot een verbindend raamwerk;
7. de open landbouwgebieden worden ingepast in het landschappelijk raamwerk van de groenpool;
8. de recreatieve padenstructuur wordt hiërarchisch opgebouwd;
9. het raamwerk van dreven, houtkanten en bomenrijen, geënt op de recreatieve structuur.

Deze deelconcepten worden hierna verder toegelicht.

1. Drie onderscheiden deelgebieden vormen samen de Groenpool Vinderhoutse Bossen

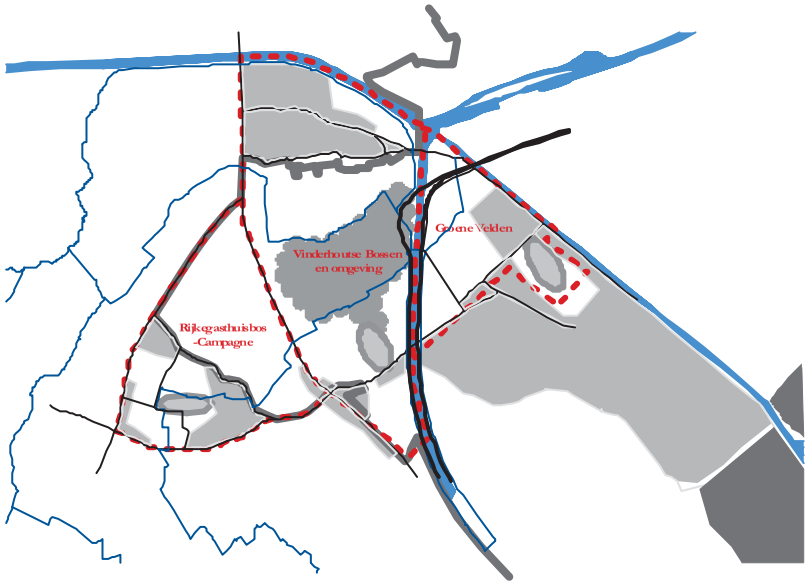

Binnen het grootstedelijk gebied Gent vormen de Vinderhoutse Bossen één van de 4 randstedelijke groengebieden: de groenpool Vinderhoutse Bossen. Groenpolen zijn gebieden met een open en multifunctioneel karakter die in aanmerking komen voor de aanleg van bossen, de uitvoering van park-gebieden en stedelijke groenprojecten met socio-educatieve en/of recreatieve functie, natuurbouw en -ontwikkeling. De Vinderhoutse Bossen maken deel uit van een speciale beschermingszone speciale beschermingszone “Bossen en heiden van zandig Vlaanderen”. Hiervoor zijn de EU-lidstaten verplicht om de habitattypen en de soorten waarvoor deze gebieden werden aangewezen in stand te houden en te ontwikkelen. De Vinderhoutse bossen worden uitgebouwd rond een natuurlijke kern als stadsbos, gemengd voor natuur en recreatie (ca. 290 ha); waarbij het noordelijke deel bij voorkeur doorloopt in Lovendegem.

De groenpool Vinderhoutse Bossen is te onderscheiden in 3 hoofddeelgebieden die fysisch-ruimtelijk worden gescheiden door harde infrastructuren en morfologisch aparte entiteiten vormen.

De typische eigenheid, kwaliteiten en kansen van elk deelgebied worden bij de uitbouw tot groen-poolfunctie maximaal aangegrepen. Elk deelgebied kan op basis van de te leggen klemtonen worden ontwikkeld met een differentiatie van activiteiten en prioriteiten voor de uitvoering.

- **Vinderhoutse Bossen en omgeving**: het centrale gebied wordt gedomineerd door de aanwezigheid van de bestaande boskern van 55 ha. Het bosgebied bestaat uit alluviale bossen(SBZ) in een depressie waartoe ook de omliggende weilanden met een dichte grachtenstructuur en veel perceelsrandbegroeiiing behoren. De bestaande bossen met het zuidelijk weilandencomplex maken samen deel uit van een aaneengesloten bestemming natuurgebied op het gewestplan van 115,8 ha.
- **Groene Velden**: aansluitend bij de stadsrand bevindt zich een geïsoleerde enclave open gebied; de Groene Velden. In de eerste uitvoeringsfase voor realisatie van de groenpool werd hier reeds 24 ha onderling verbonden groengebieden gerealiseerd (Landschapspark Groene Velden, bufferbos, buffergroen langs infrastructuren).
- **Gebied Rijkegasthuisbos-Campagne**: dit gebied ten westen van de Bosstraat en ten noorden van de Campagne kenmerkt zich door een afwisseling van akkers en weilanden met een dicht water-lopennet en nog relatief veel perceelsrandbegroeiing. Het gebied is hoofdzakelijk in landbouw-gebruik met enkele verspreide residentiële woningen en/of hoeves. Lokaal zijn nog restanten van oude dreven en een klein relict van een oude boskern aanwezig.

2. De Vinderhoutse Bossen als gediversifieerde groenpool voor het stedelijk gebied

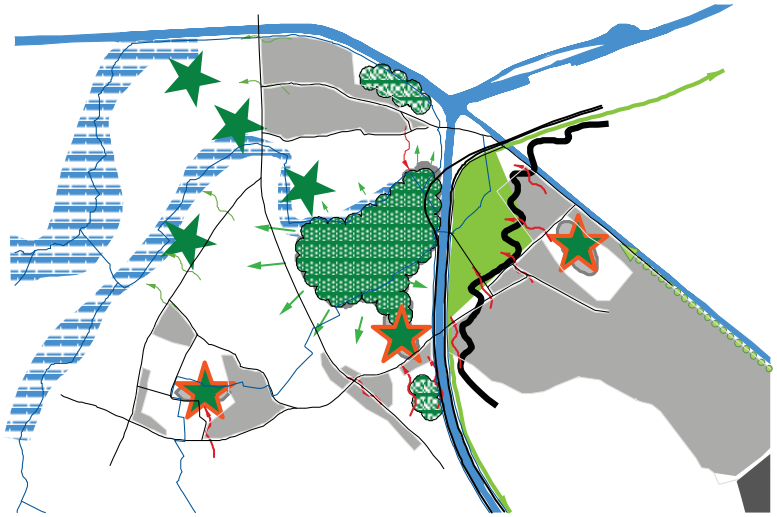

De ligging van een groot groengebied aan de rand van de aaneengesloten bebouwing van de stad zal enerzijds de stedelijkheid begrenzen door het aangeven van een robuuste en duurzame grens met laagdynamische activiteiten. Anderzijds zullen deze groengebieden ook functioneren als uitloopgebied van en voor de stad, met vormen van zachte recreatie en waar nodig en passend, voorzieningen voor actieve recreatie. Deze relatie stad-stadsrand-groenpool dient daarbij sterk te worden uitgebouwd.
Het functioneren van deze groenpolen hangt sterk samen met de stad en wordt ingericht met het oog op een optimale en duurzame bereikbaarheid vanuit de stad. Ruimtelijk maken deze groenpolen deel uit van de ruimere groenstructuur en worden zij zo goed mogelijk verbonden met de aanwezige en geplande groenstructuren uit de omgeving (groenassen, randstedelijke natuurgebieden, parken, groene ring,…).
Daarnaast zijn de groenpolen als grotere groenstructuren bijzonder geschikt om ruimtelijke en functionele verbindingen te maken met de natuurlijke en recreatieve structuren van het buitengebied. Door een goede inrichting zijn zij de ideale uitvalsbasis om de buitengebieden verder te verkennen langs de aanwezige kanalen, valleien, rivieren en andere ruimtelijke structuren in het landschap.

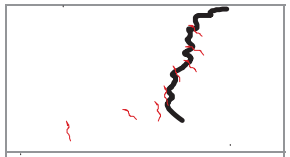

Organische grens stadsrand; enerzijds grens aan de stedelijkheid, anderzijds aantrekkelijk en uitnodigend overgangsgebied naar buitengebied.

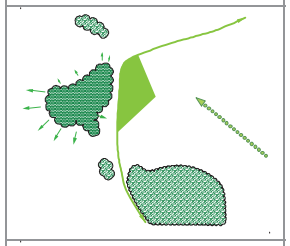

Uitbreiding groenpool verbonden met aanwezige groengebieden en verankerd in stedelijke groenstructuur door aansluiting op randstedelijke natuurgebieden, groene ring, groenassen, parken,…, die groene verbindingen en linken vormen naar de groenpool.

De vele kasteelparken vormden hier vroeger “de buiten” van Gent. Private kasteelparken dragen in grote mate bij aan het groene karakter van Mariakerke en Vinderhoute. Drie voormalige kasteelparken worden beheerd door de lokale en gewestelijke overheid. Deze kasteelparken bieden door hun karakter en ligging aan de overgang van het stedelijk weefsel met het buitengebied ideale troeven om op te laden met ondersteunende groenpoolfuncties.

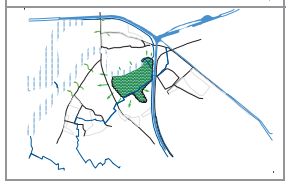

Groenpool aan de rand van grootstedelijk gebied Gent vormt overgang en poort naar het buitengebied, gericht op ruimtelijke structuren in het buitengebied: kanalen, valleien, groengebieden, rivieren,…

3. Groenpool met een differentiatie van recreatieve activiteiten cfr. draagkracht gebied

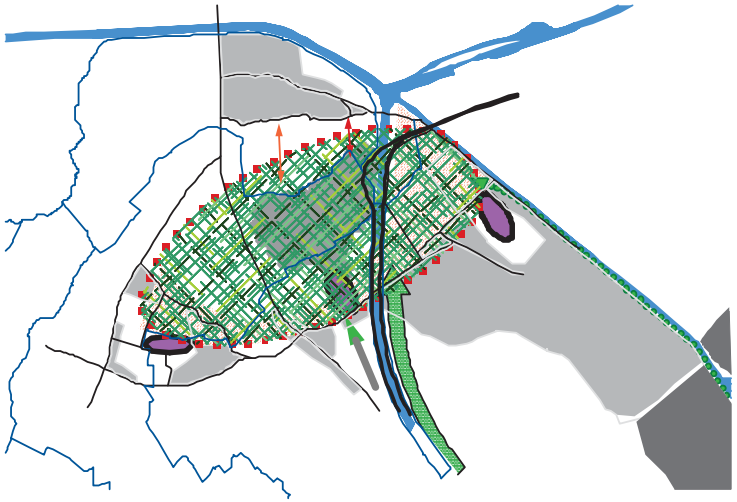

Groenpolen en stadsrandbossen zijn per definitie multifunctionele gebieden. De inrichting zal dan ook moeten beantwoorden aan een verweving van de gebiedskwaliteiten met de recreatieve wensen.

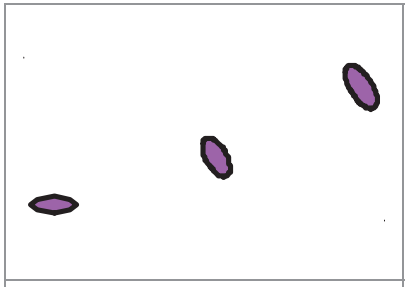

<u>Drie portalen garanderen een optimale en gediversifieerde ontsluiting aan de rand van de stad</u>

Momenteel zijn twee waardevolle parkgebieden eigendom van de stad Gent. De voorbije jaren is tevens het Landgoed Leeuwenhof samen met de noordoostelijk gelegen bossen aangekocht door het Vlaams Gewest.

Deze parkgebieden herbergen nu reeds tal van ecologische troeven en stedelijke parkfuncties. Deze parkgebieden vormen het bindmiddel tussen het stedelijk weefsel en de groengebieden van de groenpool. Daarvoor worden zij ingericht met de nodige onthaalinfrastructuur van waaruit de groenpool ontdekt kan worden. Elk portaal kan gericht zijn op een specifiek aspect of op een specifieke thematiek en/of belevingsaspecten: Natuurpoort Landgoed Leeuwenhof, Landschaps- en recreatieve poort De Campagne en Stedelijke Cultuurpoort Claeys-Bouüaert.

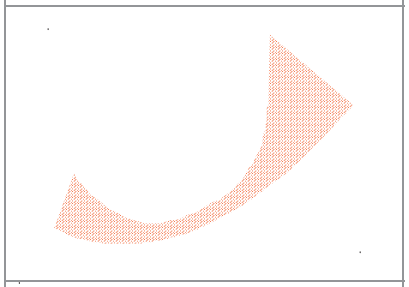

<u>Zonering recreatieve activiteiten volgens aard en draagkracht gebied</u>

Om de ruimtelijke draagkracht van de waardevolste gebieden niet te overschrijden, wordt een gradatie in recreatieve druk voorzien. De meest intensieve voorzieningen kunnen daarbij zo dicht mogelijk bij de stadsrand en/of de portalen worden voorzien. Op die manier fungeert de volledige zuidrand als opvanggebied voor de stedelijke recreanten. Door een deel van de recreatieve voorzieningen te concentreren in bvb. de deelzone Groene Velden, zal deze zone reeds heel wat recreatieve noden opvangen. Ter hoogte van de kwetsbare natuurzones wordt de “hoorn” het smalste om terug te verbreden naar de Campagne. Op die manier kunnen de meest kwetsbare natuurzones worden ontlast zonder in te boeten aan recreatieve potenties voor de groenpool.

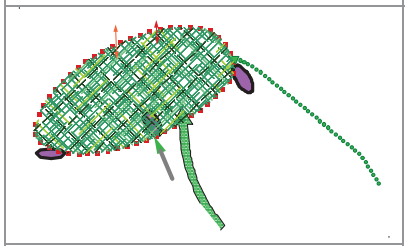

<u>Ruimtelijke en functionele verbindingen worden verweven tot een netwerk.</u>

De portalen aan de zuidrand en grens met de stad fungeren als eindpunt van de stedelijke groenstructuren en startpunt van de recreatieve netwerken binnen de groenpool. Deze netwerken zullen niet alleen logische verplaatsingen doorheen de groenpool mogelijk maken, maar tevens alle attractieve punten onderling verbinden. Op die manier wordt samenhang gerealiseerd en de meerwaarde van het groenpoolconcept gemaximaliseerd.

4. Bossen beschermen en uitbreiden op basis van ecologische, recreatieve en landschappelijke potenties

Om de unieke waarden van de Vinderhoutse Bossen veilig te stellen, dient het bos verder te ontwikkelen volgens de criteria duurzaam bosbeheer, de waterhuishouding geoptimaliseerd in functie van de aanwezige habitats en het kernbos versterkt.
De voorbije jaren werden reeds enkele gebieden ingericht door initiatieven van de overheid en particulieren. Vooral de gebieden in Groene Velden kunnen een belangrijke rol spelen in het geleiden van recreanten en opvangen van bosuitstapjes in de randstad.
Om een groenpool te realiseren waarin het bos centraal staat, is er een aanzienlijke bosuitbreiding noodzakelijk. Om het bestaande waardevolle kernbos in speciale beschermingszone te versterken, wordt ervoor gekozen om een gediversifieerd bos te ontwikkelen nabij de kern. Parallel worden/zijn reeds kleinere bosgebieden gerealiseerd aan de stedelijke rand van het gebied. Hierdoor ontstaat samen met de realisatie van de drevenstructuur en het recreatief raamwerk op korte termijn reeds een optimaal boseffect.

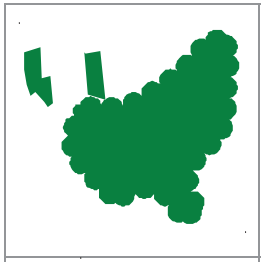

Versterken natuurkwaliteiten bestaande kernbos

Karakteristiek voor de Vinderhoutse Bossen is de plaatselijk hoge natuurwetenschappelijke kwaliteit als gevolg van gediversifieerde abiotische condities en de aanwezigheid van relatief oude boskernen. Deze kwaliteiten kunnen worden behouden en ontwikkeld door inpassing van de criteria voor duurzaam bosbeheer, optimalisatie van de waterhuishouding en verbetering van de bosstructuur (compact bos). Dit laatste kan door enkele strategische bosuitbreidingen nabij de kern, gerelateerd aan de speciale beschermingszone.
Ook private initiatieven kunnen voor bijkomend bosareaal zorgen. De voorbije jaren werden reeds enkele gebieden ingericht door particuliere initiatieven. Nabij de Bosstraat werden twee nieuwe bosjes gecreëerd door een private eigenaar. Hoewel niet toegankelijk dragen zij bij om tot stabiele boslevensgemeenschappen te komen.

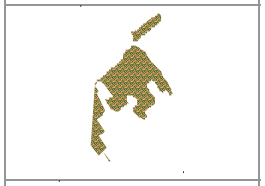

Integratie van reeds gerealiseerde openbare groen- en bosgebieden

Bij de realisatie van de eerste fase van dit inrichtingsproject werden in de deelzone Groene Velden het landschapspark, het bufferbos en buffergroen langs grote infrastructuren gerealiseerd. Vooral de gebieden in Groene Velden kunnen een belangrijke rol spelen in het geleiden van recreanten en opvangen van bosuitstapjes in de buurt.

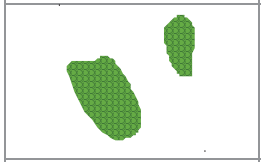

Bosuitbreiding en natuurontwikkeling hand in hand voor versterking kernbos

Om de groenpool in het kader van meer stadsbos te realiseren, is bosuitbreiding aansluitend bij het bestaande boscomplex noodzakelijk. De bestemming natuurgebied en de aanwezigheid van een grote oppervlakte VEN- en habitatrichtlijngebied motiveren de keuze om bosuitbreiding, natuurontwikkeling en recreatief medegebruik op elkaar af te stemmen. Door de biotische en abiotische terreinkenmerken te respecteren, kan zich een gediversifieerde boskern ontwikkelen.

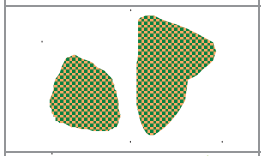

Concentratie van toegankelijke groengebieden/bossen nabij de stad en de portalen

In overeenstemming met het zoneringsconcept recreatie wordt ervoor gekozen om de meest toegankelijke bosgebieden te creëren nabij portalen en geconcentreerd aan de stadsrand. De deelzone Groene Velden kan op termijn evolueren naar een schermbos met recreatief medegebruik. Daarnaast wordt ervoor gekozen om speelbossen met een ruimere toegankelijkheid en bespeelbaarheid te concentreren nabij De Campagne.

Stadsboslandschap door de ontwikkeling van een meervoudig bulkenlandschap-bocagelandschap-bosmozaïek

Deze zones kenmerken zich door de aanwezigheid van meerdere intensievere functies. Het bulkenlandschap wordt uitgebouwd en opgeladen met een stabiele groenstructuur langs ontsluitingen en wegen. Op die manier ontstaat binnen een volwaardig stadsboslandschap een meervoudig ruimtegebruik, waarbij in eerste instantie combinaties tussen de groenpoolfunctie en het bestaande landgebruik worden nagestreefd. Door dit raamwerk op middellange termijn (35j) geleidelijk op te vullen, zal een mozaïek van bos en uiteindelijk een aaneengesloten bosuitbreiding gerealiseerd zijn.

5. Aanwezige en potentiële habitats als uitgangspunt voor natuurbehoud en -ontwikkeling

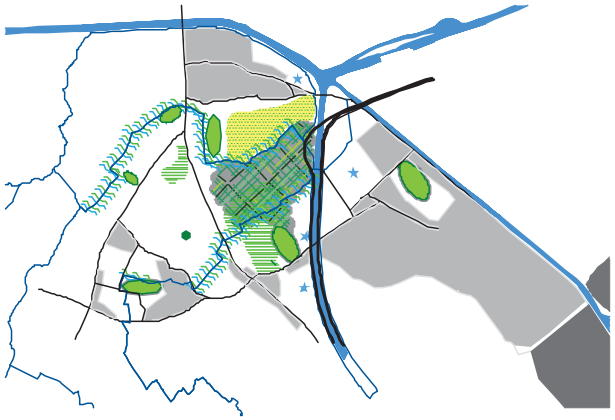

Karakteristiek voor de Vinderhoutse Bossen is de plaatselijk hoge natuurwetenschappelijke kwaliteit als gevolg van gediversifieerde abiotische condities en de aanwezigheid van relatief oude boskernen. Door toenemende verdroging gaat de kwaliteit van de unieke vegetatietypes achteruit. Om de bossen en hun omgeving te vrijwaren van verdere verdroging, is het in stand houden van een goed peilbeheer en het herstel van het natuurlijke waterregime in de bossen en de zuidelijke graslanden aangewezen.
Lokaal komen waterplassen en bosrelicten voor. De aanwezigheid vormt een troef voor verder ontwikkeling van en afwisseling binnen het landschap en voor een inpassing binnen de recreatieve netwerken.

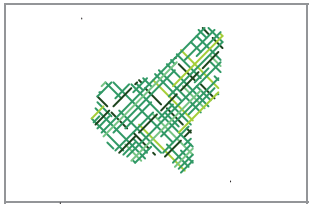

Versterken van waardevolle alluviale bossen

Karakteristiek voor de Vinderhoutse Bossen is de plaatselijk hoge natuurwetenschappelijke kwaliteit als gevolg van gediversifieerde abiotische condities en de aanwezigheid van relatief oude boskernen. Door toenemende verdroging gaat de kwaliteit van de unieke vegetatietypes achteruit. Om de bossen en hun omgeving te vrijwaren van verdere verdroging, is het in stand houden van een goed peilbeheer en het herstel van het natuurlijke waterregime in de bossen en de zuidelijke graslanden aangewezen.

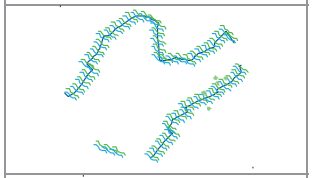

Lieve en Meirebeek als oost-west gerichte ruggengraat van de ecologische infrastructuur

De aanwezige waterlopen in het plangebied vormen de drager voor de inrichting als ecologische verbindingsas. Het voorzien van bufferzones en de inrichting van de oeverzones schept kansen voor het realiseren van een robuust ecologisch raamwerk (corridor). Lokaal kunnen de structuurkenmerken van de waterlopen worden verbeterd, migratiebarrières weggewerkt en de waterlopen ingepast in het raamwerk van dreven en bomenrijen.

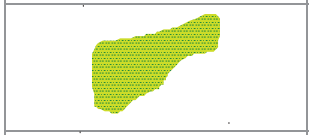

Natuurontwikkeling van perceelsranden binnen het bulkenlandschap

In de Vinderhoutse bulken wordt gestreefd naar een opwaardering van de landschappelijke karakteristieken in de vorm van perceelsrandenbeheer, lokaal botanisch beheer en sporadisch vrijwillige bosuitbreidingen.

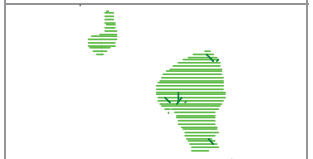

Valoriseren van potenties van waardevolle graslanden bij bosuitbreiding

Binnen de huidige bosstructuur, ten zuiden en ten noordwesten van het bos, komen hier en daar interessante graslanden voor. Bij de bosuitbreiding is het de bedoeling om de meest waardevolle en kansrijke te behouden als open ruimten binnen de nieuwe bosstructuur. Deze graslanden zorgen voor een welkome landschappelijke afwisseling en leveren tevens een bijdrage voor de structuurvariatie binnen het bos.

Waardevolle kasteelparken en waterplassen als stapstenen

Een natuurgericht beheer van de kasteelparken verhoogt de natuurfunctie van deze gebieden. Binnen het projectgebied komen enkele zeer waardevolle open waters voor. Deze waterplassen worden geïntegreerd in de ruimere structuur van de groenpool. Daarbij worden de natuurkansen ontwikkeld en functioneren zij daarnaast ook als visueel attractieve open ruimten in de groenpool.

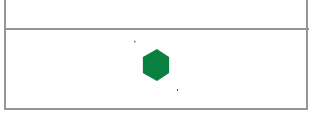

Behoud en versterken van het relict Rijkegasthuisbos

Het kleine relict dient behouden te blijven en wordt op termijn ingepast binnen de ruimere structuur van dreven en geleidelijke bosuitbreidingen.

6. Uitbouw landschappelijke kernkwaliteiten tot een verbindend raamwerk

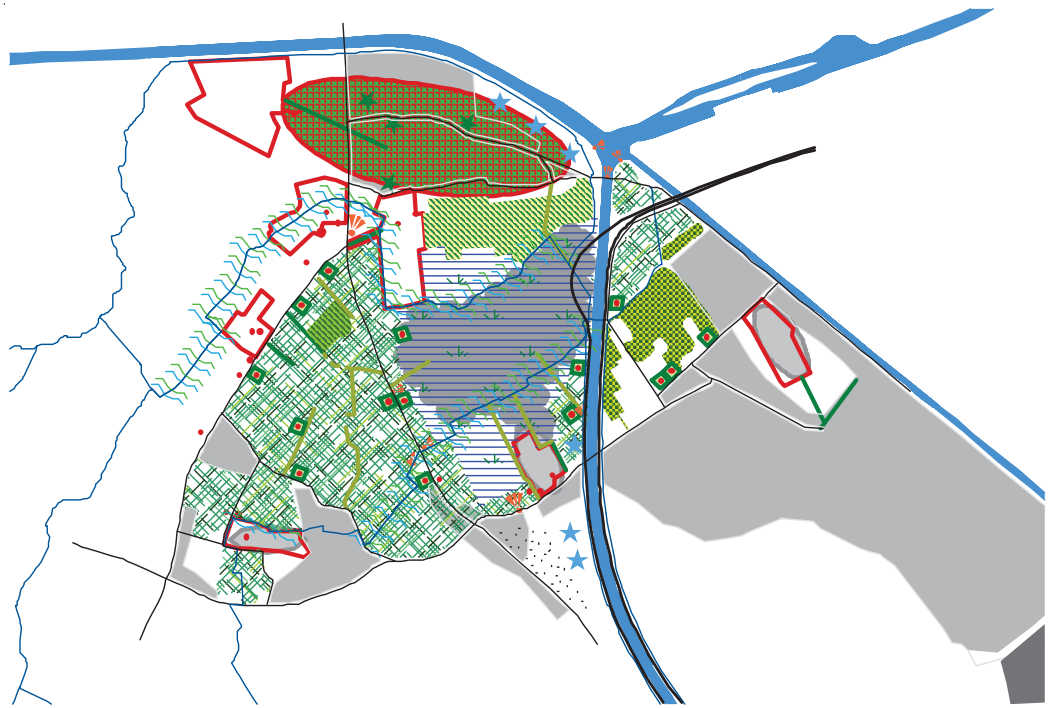

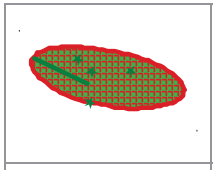

Kastelendorp Vinderhoute als dorpskern aan de groenpool

De dorpskern van Vinderhoute heeft nog goed zijn authentiek karakter weten te bewaren. Het groene karakter en de erfgoedwaarde bieden troeven voor zachte vormen van recreatie waarbij de middenstand en bewoners van de kleinschalige dorpskern een ondersteunende rol kunnen vervullen. Tegelijkertijd dient er zorg voor gedragen te worden dat de dorpskern geen extra belasting krijgt van de groenpoolontwikkelingen.

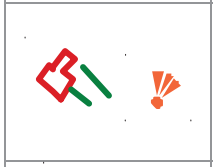

Accentueren van kasteelparken, oude dreven, vista's en zichten

Omwille van hun historisch belang worden de kasteelparken behouden als herkenbaar element in het landschap. Het is bvb. gewenst om bosuitbreidingen niet tegen de kasteelparken aan te plakken om hun karakter van zelfstandige entiteiten in het landschap te behouden. Tevens dienen dreven en vista's voldoende ruimte te krijgen om hun landschappelijke waarde ten volle tot zijn recht te laten komen.

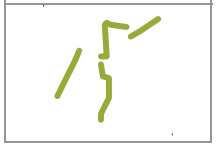

Behoud en herstel van oude ontsluitingen/groenstructuren en vista's

Verschillende historische ontsluitingen zijn nog steeds in gebruik als landbouwontsluitingsweg. Deze wegen waren vaak reeds in gebruik sedert Ferraris en worden nu opgenomen in de ontsluitingsstructuur. Door de uitbouw van passende groenelementen schragen zij mee de groenstructuur.

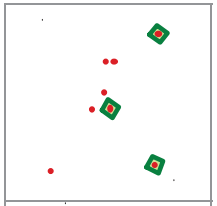

Integratie van woningen en waardevolle landelijke bebouwing

Verspreid in het gebied komen heel wat cultuurhistorisch waardevolle hoeves en/of woningen voor. Landschappelijk is het wenselijk om enige openheid te behouden ter hoogte van oude agrarische bebouwing als koppeling met het agrarisch landschap. Ook voor verspreide woningen en bebouwing in de bosstructuur is het wenselijk om de bosstructuur niet helemaal te vermengen met deze bebouwing en enige openheid te bewaren. De aanwezige bebouwing kan best worden geïntegreerd door landschapseigen groenstructuren zoals weerhagen en hoogstamboomgaarden die de typische erfstructuur versterken.

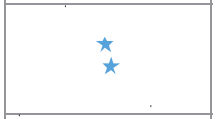

Voormalige ontginningsputten als visueel attractieve natuurreservaten

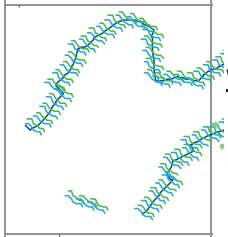

Waterlopen en valleien als landschappelijke hoofdstructuur

De aanwezige waterlopen in het plangebied vormen de drager voor de diverse inrichtingsmaatregelen. Zij vormen de eerste laag van een robuust landschappelijk raamwerk waarin zij samen met de andere groenelementen een verbindend netwerk vormen.

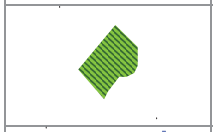

Ontwikkeling kleinschalig graslandcomplex

Centraal in het westelijk gebied komt een depressie voor met historisch permanente graslandcomplexen met historisch relevant microreliëf. Landschapsecologisch wordt ervoor gekozen om dit complex te ontwikkelen als open cel met historisch permanent grasland.

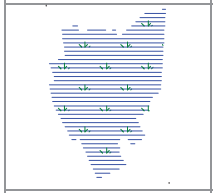

Ontwikkeling van een cluster van moerasbos en nat grasland in moeraskalkdepressie

De moeraskalkdepressie bestaat uit een kleinschalig landschap: de oude boskern omringd door historisch permanente graslanden met hier en daar knotbomenrijen. Een fijnmazig netwerk van sloten en grachten langs de perceelsgrenzen en rabatten in de bossen bepalen het perceelspatroon. Deze zone biedt bijzonder potenties voor de ontwikkeling van de aanwezige beschermde boshabitats en waardevolle graslanden (momenteel intensief landbouwgebruik).

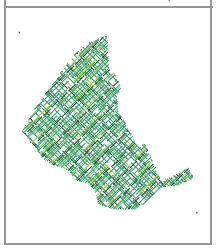

Ontwikkeling van de bulkenlandschap tot een waardevol en gevarieerd stadsboslandschap

Het bulkenlandschap was van oudsher een kleinschalig gesloten landschap met houtige afsluitingen rond de percelen. Landschappelijk wordt gestreefd naar een kleinschalig landschap door enerzijds de ontwikkeling van houtkanten, bomenrijen en dreven langs de ontsluitingen. Anderzijds worden de grondgebruikers maximaal gestimuleerd om de perceelsrandbegroeiing verder te ontwikkelen. Op die manier ontwikkelt de groenpool als een multifunctioneel kleinschalig en gevarieerd landschap; dooraderd met houtkanten/bomenrijen/dreven, met bossen, waardevolle graslanden en agrarische gebruikspercelen tot een waardevol stadsboslandschap.

7. Open landbouwgebieden worden ingepast in het landschappelijk raamwerk van de groenpool

Het landbouwareaal zal ten voordele van bos en andere groenpoolfuncties noodgedwongen verminderen. In dit groene gebied zal er nog ruimte blijven voor duurzame en grondgebonden leefbare landbouwbedrijven. Daarnaast kan de landbouw ook een rol spelen in het aanbieden van “groene diensten” die complementair zijn met het groenpoolverhaal. Zo kan de landbouw een actieve rol spelen in het landschaps- en natuurbeheer, het aanbieden van hoeveproducten, uitbaten van hoevetoerisme, enz. Ook voor de bosuitbreiding kunnen de landbouwers een actievere rol spelen door mee te bouwen aan de groenpool met instrumenten zoals vrijwillige bebossing van landbouwgronden.

Om de groenpool met een aanzienlijk deel bosuitbreiding te realiseren, zal ook verwerving van landbouwgrond noodzakelijk zijn. Momenteel wordt een deel van de gronden uitgebaat door een aantal leefbare bedrijven die daar in sterke tot heel sterke mate afhankelijk van zijn. Bij de realisatie van de bosuitbreidingen dient dan ook bijzondere aandacht te gaan naar locatiekeuze en een goede realisatiestrategie (fasering, flankerend beleid, grondenruil, grondenbank, enz.).

Daarnaast zijn heel wat gronden in gebruik door landbouwers waarbij het verlies van grond veel minder ingrijpende effecten heeft (hoge leeftijd, lager productie,enz.). Gezien de beperkte uitstroom van oudere grondgebruikers en een lage grondmobiliteit zal in deze zones worden geopteerd voor een actieve realisatiestrategie om de groenpool ook op korte termijn gestalte te geven.

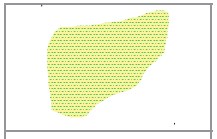

Behoud van de hoofdfunctie landbouw met nevenfunctie agrarisch natuurbeheer

Landbouw kan hier een ondersteunende inbreng vervullen voor het behoud van de open ruimte en het verzekeren van de landschappelijke kwaliteiten.

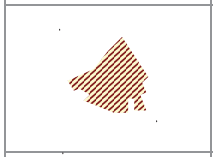

Verankering van de hoofdfunctie landbouw gewenst voor huiskavels

Binnen de groenpool hebben twee grote, economisch leefbare landbouwbedrijven een huiskavel aansluitend bij de landbouwzetel. De betrokken landbouwbedrijven zijn in zeer sterke mate afhankelijk van deze huiskavels voor het voortbestaan van hun bedrijf. Ruimtelijk zijn deze huiskavels aangesloten bij het bebouwde weefsel van de kleine kernen, in de periferie van de groenpool. Om deze redenen kan worden geopteerd voor het behoud van de hoofdfunctie landbouw voor deze huiskavels.

Landbouwpercelen met hoog landbouweconomisch belang binnen agrarisch gebied

Voor deze zones is het belangrijk om de locatiekeuze en de realisatiestrategie voor de vlakvormige maatregelen af te stemmen in functie van de leefbaarheid van de huidige landbouwactiviteiten (kwetsbare tot heel kwetsbare landbouwpercelen in agrarisch/buffergebied). Hiervoor is fasering en/of grondruil wenselijk.

Landbouwpercelen met hoog landbouweconomisch belang binnen natuurgebied

Realisatie van groenpoolfuncties op gronden uitgebaat door leefbare bedrijven met hoge afhankelijkheid van landbouwgronden. Aangezien deze percelen gelegen zijn in zones met hoofdfunctie natuur wordt ervoor geopteerd om de doelstellingen van de groenpool maximaal te realiseren. Vanuit landbouweconomisch oogpunt is het belangrijk om een flexibel instrumentarium, fasering en flankerend beleid uit te werken voor de leefbaarheid van de huidige landbouwactiviteiten. Hiervoor is fasering en/of grondruil wenselijk. Ruilgrond wordt indien mogelijk aangewend om de doelstellingen vervroegd te realiseren.

Matig tot gering kwetsbare percelen binnen agrarisch gebied

Realisatie groenpoolfuncties met matige tot geringe effecten voor leefbare landbouwbedrijven. In deze zone zijn de betrokken bedrijven minder afhankelijk van landbouwgrond. In functie van een haalbare en realiseerbare groenpool kan in deze zones worden geopteerd voor een actieve realisatiestrategie om ook op korte en middellange termijn daadwerkelijk over te gaan tot realisatie van een aanzienlijke bosuitbreiding voor de groenpool.

8. De recreatieve padenstructuur wordt hiërarchisch opgebouwd

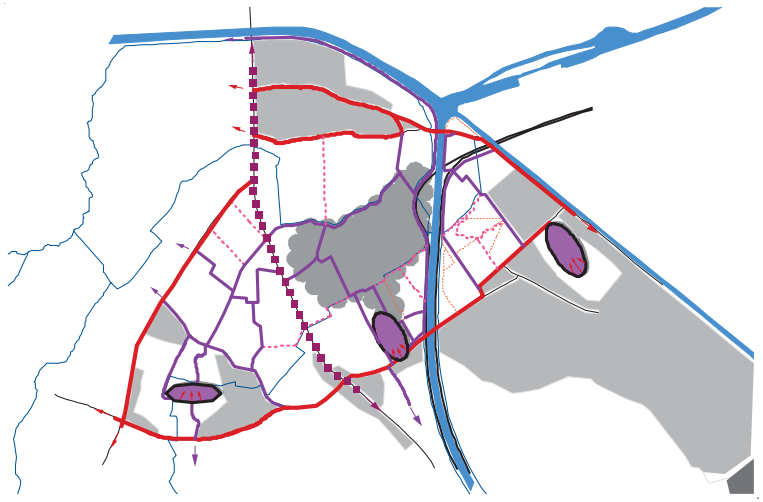

De verschillende toegangszones worden geconcentreerd ter hoogte van de portalen. Zij bestaan uit attractieve ontvangstruimten (parken) voor de bezoekers die met diverse vervoersmiddelen toekomen. Naast fietsers en wandelaars zal de groenpool ook vlot bereikbaar zijn voor gebruikers van het openbaar vervoer en voorautomobilisten. De portalen kunnen worden opgeladen met onthaalinfrastructuur en eventuele onthaalruimten, horeca en educatieve voorzieningen. Vanuit de portalen vertrekken ook de recreatieve hoofdassen die de bezoekers naar de verschillende deelgebieden brengen.

Bij het ontwikkelen van de recreatieve structuur wordt het waardevol boscomplex van de Vinderhoutse Bossen zoveel mogelijk gevrijwaard van recreatie. Het is ook om deze reden dat het boscomplex fysisch wordt gescheiden van de recreatieve verbindingen.

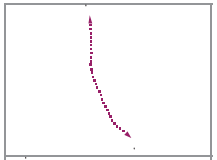

Bosstraat als ruggengraat door het gebied

De Bosstraat vormt de scheiding tussen de twee grootste deelgebieden. Waar recreatieve hoofdassen de Bosstraat kruisen, zorgen verkeersremmende maatregelen voor veilige oversteekplaatsen.

Bestaande hoofdontsluitingen in het gebied

De hoofdontsluitingen worden gevormd door bestaande autowegen in de periferie van het gebied.

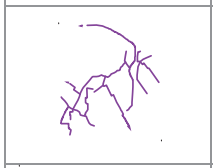

Functionele hoofdverbindingen

Recreatieve hoofdassen verbinden de drie portalen met elkaar en met de belangrijkste deelgebieden. De recreatieve hoofdassen worden ingericht als veilige wandel- en fietspaden die primeren boven het autoverkeer. Bestaande verkeersarme lokale ontsluitingswegen kunnen deel uitmaken van dit netwerk. Lokaal kunnen ook gescheiden ruiterstroken langs deze hoofdassen worden ingericht.

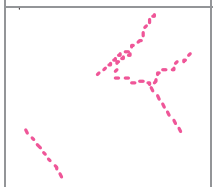

Recreatieve verbindingen (secundair)

Op dit niveau wordt een differentiatie voorzien tussen wegen voor wandelaars, fietsers en eventueel ruiters. Waar nodig gebeuren verkeerstechnische aanpassingen in functie van de veiligheid.

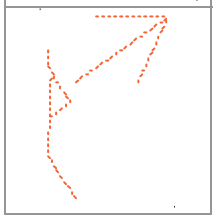

Fijnmazige padenstructuur

Geconcentreerd aan de stadsrand en in de omgeving van de portalen. In bos- en natuurzones waar de natuurfunctie niet in het gedrang komt, worden bijkomende wandelpaden voorzien. Een aantal hiervan zal worden verhard in functie van rolstoelgebruikers en kinderwagens.

9. Raamwerk van dreven, houtkanten en bomenrijen, geënt op de recreatieve structuur

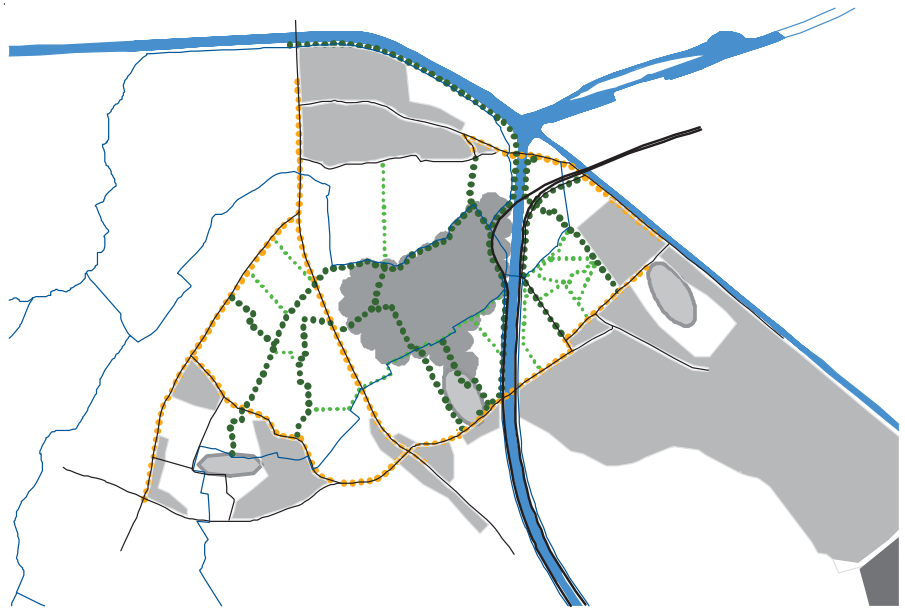

De relicten van oude dreven, vaak in de buurt van kastelen, worden aangegrepen om ze uit te breiden tot een raamwerk van een versterkte groenstructuur doorheen de groenpool.
Door houtkanten, bomenrijen en dreven te voorzien langs de recreatieve paden zal van in het begin de groenpool op het terrein worden gevisualiseerd. Tevens functioneren de groenlijnen als dragers van het recreatieve netwerk. Deze bomenrijen zullen zowel ruimtelijk als functioneel verbindingen vormen tussen de verschillende bos- en deelgebieden.
Deze groenstructuren vormen de groene kapstokken en zullen het landschap compartimenteren. De bosuitbreiding zal geleidelijk deze compartimenten opvullen.

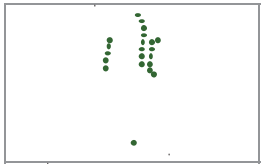

Goed uitgebouwde dreven aan de hoofdassen

De hoofdassen worden waar mogelijk uitgebouwd tot dreven. Waar voldoende ruimte voorhanden is en waar bvb. een dubbele recreatiebundel wordt geconcentreerd (ruiterpad), kan mogelijks een dubbele dreef worden uitgebouwd.

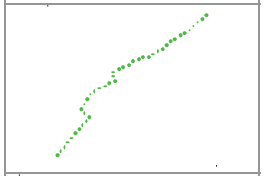

Secundaire dreven en bomenrijen

Langs secundaire paden worden waar mogelijk eveneens begeleid door dreven. Dit zal echter niet overal mogelijk zijn. Deze rol kan plaatselijk ook opgenomen worden door enkele bomenrijen of een nabije bosrand.

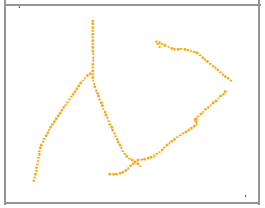

Integratie wegen door verkeersbegeleidende beplanting

De bestaande verkeerswegen in en aan de periferie van het gebied worden ingepast in het raamwerk van dreven en bomenrijen. Dit hoeft niet door systematisch dreven langs beide zijden van de weg uit te bouwen. Dit kan ook gebeuren door het voorzien van enkele bomen op strategische plaatsen. Dit kan bvb. door kruispunten van recreatieve wegen met gemobiliseerd verkeer te markeren met enkele bomen. Op die manier ontstaan poorteffecten die tevens een effect hebben op het gedrag van de weggebruiker.

Groenpool Vinderhoutse Bossen: Globaal inrichtingsconcept

3.3. Vertaling van het concept naar maatregelen en instrumenten voor de realisatie

3.3.1. Uitvoering van de groenpool volgens vooraf geplande realisatie-strategie

3.3.1.1 Geen bos zonder grond

Met de realisatie van de Groenpool Vinderhoutse Bossen zal landbouwgrond worden ingenomen. Dit heeft concreet tot gevolg dat gronden die momenteel in gebruik zijn voor beroepslandbouw, ingericht zullen worden voor de realisatie van beleidsdoelstellingen voor bos en natuur.
Een belangrijk thema was de wijze van realisatie ten aanzien van het landbouwgebruik. Om de plannen realiseerbaar te maken, is veel aandacht gegaan naar een “slimme” uitvoerings-strategie. Samen met de betrokken partners werd een haalbare en verdedigbare realisatie-strategie uitgewerkt. Deze realisatiestrategie dient enerzijds rechtszekerheid te bieden voor de betrokken landbouwers en anderzijds zekerheid te geven aan de respectievelijke gewestelijke en lokale overheden voor het efficiënt realiseren van beleidsdoelstellingen.

3.3.1.2 Bosuitbreiding van 155 ha met een gedifferentieerd instrumentarium

Inhoudelijk gaat het plan hoofdzakelijk om bosuitbreiding (ca. 155 ha, zie ook de beslissing van de Vlaamse Regering i.v.m. de afbakening van het buitengebied, regio Veldgebied Brugge-Meetjesland) en inrichting voor (zachte) recreatie (routes, onthaalvoorzieningen e.d.). Een deel van de bosuitbreiding is voorzien op gronden met een groene bestemming. Deze zijn volgens de bestemming onmiddellijk realiseerbaar.
Een groot deel van de voorziene bosuitbreidingen is voorzien op gronden die op dit moment nog een agrarische bestemming hebben op het gewestplan. Voor de realisatie van de groen-pool via het Landinrichtingsproject is een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan noodzakelijk. Het plangebied Groenpool Vinderhoutse Bossen, met uitzondering van de portalen waarvoor een stedelijk RUP in opmaak is, werd door de Afdeling Ruimtelijke Planning (ARP) opgenomen in de perimeter voor het gewestelijk RUP “Vallei van de Oude Kale, Vinderhoutse Bossen en landbouwgebied Appensvoorde” (Beslissing Vlaamse Regering i.v.m. gebiedsgericht programma AGNAS van 7 mei 2010). Het GRUP en het inrichtings-project worden inhoudelijk en procedureel op elkaar afgestemd.

De totale geplande bosuitbreiding bedraagt 155 ha. Hiernaast is nog een zone aangeduid waar bebossing uitsluitend op vrijwillige basis kan ontstaan. Deze zone situeert zich op de Vinderhoutse bulken en de zone ten westen van kasteel Schouwbroek. De maximale bebossingsgraad in de Vinderhoutse bulken wordt omwille van de landschappelijke kwaliteiten beperkt tot 20% van deze oppervlakte. Het bufferbos, buffergroen en het landschapspark in de zone Groene velden zijn reeds gerealiseerd in uitvoering van het eerste inrichtingsplan Vinderhoutse Bossen en Groene Velden (goedgekeurd 2001).

De bosuitbreiding zal over een termijn van ongeveer 35 jaar worden gerealiseerd met behulp van een aantal instrumenten: vrijwillige bebossing, actief aankoopbeleid, recht van voorkoop (in te schrijven in RUP) en verwerving volgens uitdovingshorizon van leefbare landbouwbedrijven. In het ruimtelijk uitvoeringsplan wordt het recht van voorkoop geïntegreerd zodat vrijgekomen gronden die te koop worden aangeboden in eerste instantie door het Vlaams Gewest kunnen worden aangekocht om de beoogde bosuitbreiding te realiseren.

De bestemming blijft ongewijzigd tot het moment dat de huidige landbouwactiviteit er wordt stopgezet. Door een combinatie van deze instrumenten bekomt men een geleidelijke bebossing zodat op termijn (35 jaar) een volwaardig uitgebouwde groenpool ontstaat. Het proces van deze geleidelijke bosuitbreiding is abstract weergegeven op plan 4 en volgende.

Voor de realisatie van maatregelen op volledige percelen wordt deze volledige instrumentenmatrix optimaal ingezet om de beoogde beleidsdoelstellingen te realiseren. Daarbij wordt altijd eerst gepoogd om met de “zachtere” instrumenten de doelstellingen te realiseren. Voor de bosuitbreidingzones zal het instrument van vrijwillige bebossing, waarbij de landbouwer gesubsidieerd wordt om zelf bos aan te planten, het eerste instrument zijn om de bosuitbreiding te realiseren. Gelijktijdig met de vrijwillige bebossing zal door het uitoefenen van een actief aankoopbeleid (operationeel aankoopbeleid, recht van voorkoop) de bosuitbreiding verder gestalte krijgen. Vrijwilligheid alleen zal echter niet volstaan om een aanzienlijk deel bosuitbreiding te realiseren. Indien geen van deze instrumenten het beoogde resultaat heeft bereikt tegen de vooropgestelde verwervingsdatum volgens de fasering op plan 4, wordt een onteigeningsplan opgemaakt conform de verwervingsdatum van de gefaseerde bosontwikkeling.

3.3.1.3 Realisatie volgens twee sporen

De realisatiestrategie bestaat in hoofdzaak uit twee sporen:

1. Het is de bedoeling om op korte termijn het kader (raamwerk) voor een operationele groenpool te realiseren door recreatieve paden, onthaalinfrastructuur, speelbossen en een deel bos in te richten waar dit inpasbaar is voor de landbouw (bij oudere landbouwers of landbouwers met beperkte gebruiksoppervlakte). Op die manier zal de groenpool op korte termijn herkenbaar zijn en functioneren als recreatiegebied voor de bezoekers. Deze fase wordt op korte termijn gerealiseerd door verwerving via onteigening. Voorafgaandelijk wordt eerst een verwervingsronde in der minne doorlopen.
2. In een tweede fase is ervoor gekozen om de bosuitbreidingdoelstellingen gefaseerd en bloksgewijs te realiseren volgens de uitdovingshorizon van de leefbare landbouwbedrijven.

   De percelen van de landbouwbedrijven die behoren tot de groepen “afhankelijk” tot “zeer sterk afhankelijke” bedrijven, worden gefaseerd verworven. Hiervoor wordt gekeken naar de leeftijd van de bedrijfsleider en wordt bepaald in welk jaar deze bedrijfsleider de leeftijd van 65 jaar bereikt heeft. In dat jaar wordt overgegaan tot verwerving van dit perceel volgens de maatregelen voorzien in het inrichtingsplan van de Groenpool Vinderhoutse Bossen. Belangrijk hierbij is dat de fasering en de datum van verwerving perceelsgebonden vast staan en “geborgd” zijn. Deze datum is bepaald op basis van het

actuele landbouwgebruik van het betreffende perceel.
De grondverwerving via onteigening wordt afgestemd op deze principes (uiteraard wordt voorafgaandelijk een verwervingsronde in der minne doorlopen). De inschatting is dat door deze manier van realisatie het plan aanvaardbaar gemaakt kan worden voor de betrokken landbouwers. De zittende landbouwer krijgt de zekerheid om het perceel verder te gebruiken tot de verwervingsdatum in de fasering (zie plan 4). De overheid van haar kant zal via verwerving en desnoods onteigening in het verwervingsjaar de doelstellingen realiseren op het moment dat de zittende gebruiker het gebruik stopzet.

De realisatiestrategie en fasering van de grondverwerving werd door de VLM individueel besproken met de betrokken landbouwers tijdens zitdagen in april-mei 2011. Aangezien de volledige aanpak van de grondverwerving is opgemaakt volgens landbouwgebruik 2009 en openbaar is, dient abstractie gemaakt te worden van veranderingen in de gebruikersstructuur na 2009 (eventuele overnames, opvolging en verankering in vennootschappen). Deze veranderingen zouden juist de intentie kunnen hebben de aanpak en realisatie volgens de fasering te omzeilen. Deze verwervingsdatum is per perceel geprikt volgens éénzelfde methode én is vastgesteld. Veranderingen hieraan zijn niet mogelijk zonder het hele systeem en rechtszekerheid voor overheid én gebruiker op de helling te zetten.

3.3.1.4 Realisatietempo

Gefaseerde realisatie houdt in dat niet alle percelen tegelijk worden gerealiseerd. Op die manier wordt de groenpool geleidelijk gerealiseerd, rekening houdend met de leeftijd van de vandaag nog actieve landbouwers met een economisch leefbaar bedrijf. Niettegenstaande de gefaseerde realisatie betekent dit niet dat er op het terrein geen resultaten geboekt kunnen worden. Integendeel, een duidelijke keuze voor deze methode kan alleen het draagvlak en acceptatie gecombineerd met concrete realisaties op het terrein vooruit helpen.

De realisatiestrategie resulteert in volgende timing voor realisatie van maatregelen voor natuur, bos en landschap op percelen:

- 2012–2013: verwerving en inrichting van recreatieve paden, inrichting portalen en verwerven en inrichten van bos bij portaal stad Gent;
- 2013–2014: verwerving en inrichting van 64,99 ha bosuitbreiding en verwerving en inrichting van 16,51 ha voor waardevolle natuur en landschap;
- 2017–2018: verwerving en inrichting van 9,31 ha bosuitbreiding;
- 2020–2021: verwerving en inrichting van 2,98 ha bosuitbreiding;
- 2023–2024: verwerving en inrichting van 30,09 ha bosuitbreiding;
- 2030–2031: verwerving en inrichting van 9,30 ha bosuitbreiding;
- 2033–2034: verwerving en inrichting van 23,89 ha bosuitbreiding;
- 2037–2038: verwerving en inrichting van 5,06 ha bosuitbreiding en verwerving en inrichting van 1,40 ha voor waardevolle natuur en landschap;
- 2045–2046: verwerving en inrichting van 10,58 ha bosuitbreiding.

Alle afmetingen zijn GIS-matig berekende ramingen en kunnen beperkt afwijken van kadastrale oppervlaktes en de hoeveelheden bij opmaak van een uitvoeringsdossier.

Tabel 10: Te realiseren oppervlaktes t.o.v. doelstelling 155 ha bosuitbreiding (AGNAS)

Maatregel + partner	*Te verwerven cfr. fasering korte/middellange termijn (<12 jaar)*				*Te verwerven cfr. fasering lange termijn (12-35 jaar)*			
Jaar van verwerving/realisatie	*2013*	*2017*	*2020*	*2023*	*2030*	*2033*	*2037*	*2045*
Totaal te verwerven voor multifunctionele bosuitbreiding	64ha 99a 32ca	9ha 31a 38ca	2ha 98a 43ca	30ha 09a 13ca	9ha 30a 84ca	23ha 88a 93ca	5ha 06a 42ca	10ha 58a 66ca
Gecumuleerd totaal	64ha 99a 32ca	74ha 30a 70ca	77ha 29a 13ca	107ha 38a 25ca	116ha 69a 09ca	140ha 58a 02ca	145ha 64a 44ca	156ha 23a 10ca
T.o.v. doelstelling 155 ha bosuitbreiding (AGNAS)	**41,93%**	**47,94%**	**49,87%**	**69,28%**	**75,28%**	**90,70%**	**93,96%**	**100,79%**
Totalen Natuur en Landschap	16ha 51a 08ca	0ha 00a 00ca	0ha 00a 00ca	0ha 00a 00ca	0ha 00a 00ca	0ha 00a 00ca	1ha 40a 25ca	0ha 00a 00ca
Gecumuleerd totaal	16ha 51a 08ca	16ha 51a 08ca	16ha 51a 08ca	16ha 51a 08ca	16ha 51a 08ca	16ha 51a 08ca	17ha 91a 33ca	17ha 91a 33ca

In bovenstaande tabel worden de gerealiseerde oppervlaktes afgetoetst aan de bosuitbreidingsdoelstelling uit het AGNAS-proces, nl. 155 ha bosuitbreiding realiseren. Opvallend daarbij is dat, zelfs met deze fasering, ongeveer 42% van de vooropgestelde bosuitbreiding op korte termijn gerealiseerd kan worden. Ongeveer 65 ha bosuitbreiding en 16,5 ha natuur en landschap is onmiddellijk realiseerbaar, aansluitend bij de goedkeuring van dit plan. Het realisatietempo houdt aan voor een eerste uitvoeringshorizon tot 2023 (binnen een tijdspanne van 10-12 jaar, zie verticale stippellijn in tabel) waarin ruim 107 ha of meer dan 69% van de beoogde 155 ha bosuitbreiding wordt gerealiseerd. Daarnaast wordt binnen deze termijn ook nog 16,51 ha waardevolle natuur en landschap gerealiseerd voor onder meer instandhouding van een deel van het Habitatrichtlijngebied “Bossen en heiden van zandig Vlaanderen: oostelijk deel” en de landschappelijke relictzone Vinderhoutse Bossen.
Na realisatie van de eerste fase (korte en middellange termijn) krijgt de groenpool verder gestalte door realisatie van de volgende fases. In 2030 is 116,69 ha bosuitbreiding of ruim 75% gerealiseerd. In 2033 is ruim 157 ha of 90,22% gerealiseerd. De laatste fase start in 2045.
Deze werkwijze zal niet alleen resulteren in een meer aanvaardbare realisatie t.a.v. de landbouw. Bossen met ongelijkjarige bestanden bieden tevens voordelen voor recreatieve, landschappelijke en ecologische variatie.

Enkele gebieden zijn reeds eerder gerealiseerd, naar aanleiding van het in 2001 gedeeltelijk goedgekeurde inrichtingsplan Vinderhoutse Bossen en Groene Velden. In totaal werd in deze fase ongeveer 23 ha bosuitbreiding gerealiseerd. In deze periode werd ook 6,5 ha natuur en landschap gecreëerd.

Tabel 11: Overzicht reeds uitgevoerde maatregelen natuur, bos, landschap en recreatie (via IP Vinderhoutse Bossen en Groene Velden , deel Groene Velden 2001-2005)

Uitgevoerde maatregelen natuur, bos, landschap en recreatie IP Vinderhoutse Bossen en Groene Velden 2001-2005	**Algemeen totaal**	**Totaal Bosuitbreiding**	**Totaal ontwikkeling Natuur & Landschap**
Bosontwikkeling bermen langs infrastructuren (W&Z en AWV)	5ha 98a 94ca	5ha 98a 94ca	
Bosontwikkeling bufferbos Groene Velden	3ha 87a 47ca	3ha 87a 47ca	
Bosontwikkeling landschapspark Groene Velden	9ha 00a 00ca	9ha 00a 00ca	
Natuurontwikkeling Landschapspark Groene Velden	6ha 67a 45ca		6ha 67a 45ca
Vrijwillige bosuitbreiding door particulieren	4ha 06a 07ca	4ha 06a 07ca	
Totaal uitgevoerde maatregelen natuur, bos, landschap en recreatie IP Vinderhoutse Bossen en Groene Velden 2001-	**29ha 59a 94ca**	**22ha 92a 48ca**	**6ha 67a 45ca**

Tabel 12: Overzicht vlakvormige maatregelen bos, natuur, landschap en recreatie: te realiseren oppervlaktes cfr. fasering

Maatregel + partner	***Te verwerven cfr. fasering korte/middellange termijn (< 12 jaar)***				***Te verwerven cfr. fasering lange termijn (12-35 jaar)***				***Totalen***		
Jaar van verwer-ving/realisatie	***2013***	***2017***	***2020***	***2023***	***2030***	***2033***	***2037***	***2045***	***Algemeen totaal***	***Totaal Bosuitbreiding***	***Totaal Natuur & Landschap***
Provincie				**12ha 56a 76ca**					**12ha 56a 76ca**		
Bosontwikkeling met recreatief medegebruik				12ha 56a 76ca					12ha 56a 76ca	12ha 56a 76ca	
Stad Gent	**13ha 17a 94ca**								**13ha 17a 94ca**		
Bosontwikkeling speelbos “De Campagne”	6ha 93a 10ca								6ha 93a 10ca	6ha 93a 10ca	
Uitbreiding speelbos Landschapspark	0ha 74a 25ca								0ha 74a 25ca	0ha 74a 25ca	
Parking “De Campagne”	0ha 13a 93ca								0ha 13a 93ca		
Kleinschalig weilandcomplex kinderboerderij “De Campagne”	5ha 36a 67ca								5ha 36a 67ca		5ha 36a 67ca
Vlaams Gewest	**68ha 46a 39ca**	**9ha 31a 38ca**	**2ha 98a 43ca**	**17ha 52a 37ca**	**9ha 30a 84ca**	**23ha 88a 93ca**	**6ha 46a 67ca**	**10ha 58a 66ca**	**148ha 53a 65ca**		
Versterken halfopen landschap ankerplaats	7ha 19a 22ca						1ha 40a 25ca		8ha 59a 47ca		8ha 59a 47ca
Ontwikkeling waardevol grasland	3ha 95a 19ca								3ha 95a 19ca		3ha 95a 19ca
Ontwikkeling grasland-bosmozaïek	10ha 15a 68ca		0ha 50a 58ca	11ha 80a 99ca	6ha 69a 54ca		5ha 06a 42ca		34ha 23a 22ca	34ha 23a 22ca	
Bosontwikkeling	47ha 16a 30ca	9ha 31a 38ca	2ha 47a 84ca	5ha 71a 37ca	2ha 61a 29ca	23ha 88a 93ca		10ha 58a 66ca	101ha 75a 77ca	101ha 75a 77ca	
Eindtotaal fase/jaar	**81ha 64a 33ca**	**9ha 31a 38ca**	**2ha 98a 43ca**	**30ha 09a 13ca**	**9ha 30a 84ca**	**23ha 88a 93ca**	**6ha 46a 67ca**	**10ha 58a 66ca**	**174ha 28a 35ca**	**156ha 23a 10ca**	**17ha 91a 33ca**
Gecumuleerd totaal	81ha 64a 33ca	90ha 95a 71ca	93ha 94a 13ca	124ha 03a 26ca	133ha 34a 10ca	157ha 23a 02ca	163ha 69a 70ca	174ha 28a 35ca			
Gecumuleerd realisatie % totale oppervlakte maatregelen	**46,85%**	**52,19%**	**53,90%**	**71,17%**	**76,51%**	**90,22%**	**93,93%**	**100,00%**			

Wanneer de uitgevoerde maatregelen en uit te voeren maatregelen opgeteld worden, komen we op een totale bosuitbreiding van ruim 179 ha voor de volledige Groenpool Vinderhoutse Bossen. Daarnaast zal ook ruim 24,6 ha waardevolle natuur en landschap gerealiseerd worden buiten de bosstructuur. Een 23 ha van de bosuitbreiding is al gerealiseerd. Nog eens 107 ha zal de komende 10-12 jaar worden verworven en uitgevoerd. In de daaropvolgende 12 jaar wordt nog eens 33 ha bos bij gecreëerd (fase 2030-2033). Op de laatste fases is het inderdaad lang wachten (2037-2045). De laatste 10% van de groenpool wordt gerealiseerd in de periode 2037-2045.

In zijn globaliteit zal de groenpool bestaan uit ongeveer 263 ha duurzame groene bodembestemmingen zoals nieuw en bestaand bos, natuur en ontwikkeld landschap. Hierbij werd geen rekening gehouden met de oppervlakte aan bestaande kasteelparken, Durmmeersen, Landgoed Leeuwenhof, zandwinningsplas Leeuwenhof, …. Binnen het plangebied blijft 117,6 ha open ruimte zijn huidige functie behouden: open te houden zone voor zichtas, behoud voor landbouw, behoud huiskavel, behouden Vinderhoutse bulken voor landbouw en integratie open te houden cellen bij landelijke bewoning.

Tabel 13: Totaaloverzicht realisaties en bestaande boscomplex Groenpool Vinderhoutse Bossen (excl. bulkengebied Lovendegem en portalen)

Omschrijving	Algemeen totaal	Totaal Bosuitbreiding	Totaal ontwikkeling Natuur & Landschap
Totaal uitgevoerde maatregelen natuur, bos, landschap en recreatie IP Vinderhoutse Bossen en Groene Velden 2001-2005	29ha 59a 94ca	22ha 92a 48ca	6ha 67a 45ca
IP Groenpool Vinderhoutse Bossen 2011: uit te voeren maatregelen voor natuur, bos, landschap en recreatie	174ha 14a 42ca	156ha 23a 10ca	17ha 91a 33ca
Bestaande boscomplex	59ha 01a 29ca		
Totalen	**262ha 75a 65ca**	**179ha 15a 58ca**	**24ha 58a 78ca**

3.3.2. Flankerend beleid voor landbouw

De grond is een belangrijke productiefactor voor de betrokken landbouwers. Het betreft hier vooral varkens- en rundveebedrijven. Hun gronden zijn belangrijk voor een ecologische mestafzet en in het kader van de MTR–premieregeling is elke hectare nodig voor het activeren van de bedrijfstoeslag. Maar in de eerste plaats heeft grond een belangrijke productiefunctie.

Het is duidelijk dat een economische grondgebonden landbouwuitbating sterk bemoeilijkt zal worden bij de ontwikkeling van de groenpool. Daarom is het noodzakelijk om voor de getroffen landbouwbedrijven een aantal verzachtende of flankerende maatregelen te ontwikkelen. Het flankerend beleid kan het verlies aan landbouwareaal voor de landbouwsector niet compenseren. De realisatie van het project betekent sowieso dat er minder landbouwgronden ter beschikking zullen zijn voor de grondgebonden landbouw in de omgeving van het plangebied.
De doelstelling van het flankerend beleid is echter om op niveau van de individuele bedrijven oplossingen aan te reiken, zodat sociale en bedrijfseconomische drama's vermeden kunnen worden. Centraal staat het gegeven dat actieve landbouwers die op vandaag aanwezig zijn in het plangebied, hun bedrijf op een duurzame manier verder moeten kunnen uitbaten. De kern van het flankerend beleid in dit project is het invoeren van een fasering. Uitgangspunt is dat de huidige landbouwer van een perceel binnen het projectgebied, zijn activiteiten op dit perceel kan blijven uitoefenen tot hij de leeftijd van 65 jaar bereikt heeft.
Hieronder wordt een kort overzicht gegeven van de voorgestelde flankerende maatregelen.

3.3.2.1 Juridische zekerheid

Het is voor de landbouwers belangrijk dat er zekerheid gegeven wordt met betrekking tot de ruimtelijke bestemmingen van de gronden. Het is dan ook essentieel dat een Ruimtelijk Uitvoeringsplan (RUP) wordt opgemaakt dat hierop een antwoord biedt.

3.3.2.2 Correctie huiskavel

Van één groot leefbaar landbouwbedrijf valt de huiskavel binnen het plangebied. Er werd als flankerende maatregel geopteerd om de huiskavels van leefbare landbouwbedrijven binnen het plangebied te vrijwaren van maatregelen. Dit betekent dat de huiskavel verder kan worden gebruikt voor de landbouwactiviteiten van de bijbehorende economisch leefbare landbouwbedrijven.

3.3.2.3 Fasering

Fasering vormt de kern van het flankerend beleid. Het is in praktijk niet evident om snel een oplossing te hebben voor alle landbouwers. Daarom wordt voorgesteld om gefaseerd te werken. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt in ingrepen die gepaard gaan met een beperkte grondinname en toch onmiddellijk resultaten opleveren voor realisatie van de groenpool. Er wordt gewerkt in twee stappen: vooreerst worden alle lijnvormige maatregelen gerealiseerd samen met de maatregelen die geen impact hebben. Dit betekent dat prioritaire maatregelen, die het raamwerk van de groenpool vormen, niet gefaseerd kunnen worden maar prioritair uitgevoerd dienen te worden. De fasering werd bijgevolg uitgewerkt voor de vlakvormige maatregelen die gepaard gaan met verwerving: bosuitbreiding, mozaïek van grasland en bos, open houden en ontwikkelen ankerplaats, behoud en ontwikkelen grasland. De lijnvormige maatregelen (recreatieve paden) vormen de kapstok van de groenpool waarlangs de groenpool zich verder kan ontwikkelen. Lijnvormige maatregelen zijn dan ook prioritair uit te voeren en worden niet gefaseerd.

3.3.2.3.1 Landbouwgevoeligheidsanalyse

Voor het uitwerken van de fasering werd een landbouwgevoeligheidsanalyse (LGA) opgemaakt. Deze landbouwgevoeligheidsanalyse maakt door middel van een bepaalde set criteria een vergelijking tussen landbouwgronden in het projectgebied. De volgens de LGA meest “gevoelige” gronden zijn deze die voor de huidige landbouw het meest van belang zijn. Hierbij wordt zowel rekening gehouden met intrinsieke landbouwwaarde van de gronden alsook met het belang van de percelen in de bedrijfsstructuur van de huidige gebruiker.
Het is een desktopanalyse en maakt aldus gebruik van bestaande datasets. De gegevens van de jaarlijkse verzamelaanvraag, zoals aangeleverd door ALV, vormen hiervoor de basis. Hier werd gebruik gemaakt van de gegevens van het jaartal 2009. Daarnaast werd geografisch kaartmateriaal van bodemtypes, erosiegevoeligheid, juridische randvoorwaarden e.d. gebruikt.

De LGA berekent per bedrijf een “kwetsbaarheidsscore”. Hoe hoger deze score, hoe gevoeliger de gronden zijn voor de huidige landbouw en dus hoe belangrijker de gronden zijn voor de huidige gebruiker. De criteria die hier gehanteerd werden zijn:

- economische productieomvang;
- leeftijd van de bedrijfsleider;
- uitbollingsgraad;
- ruwvoederbalans;
- mestbalans;
- Ligging bedrijfszetel;
- Absolute oppervlakte te verwerven voor het project;
- Relatieve oppervlakte te verwerven voor het project.

Vervolgens worden de bedrijven op basis van hun kwetsbaarheidsscore ingedeeld in vijf groepen: de zeer sterk afhankelijk bedrijven, de sterk afhankelijk bedrijven, de afhankelijke bedrijven, de matig afhankelijk bedrijven en de minder afhankelijke bedrijven. Deze laatste groep bedrijven omvat voornamelijk de gepensioneerde landbouwbedrijven, de bedrijven die in nevenberoep of als hobby uitgebaat worden en de bedrijven die verder gelegen zijn en slechts 1 of 2 percelen gebruiken binnen het projectgebied.

Tabel 14: Aantal bedrijven en oppervlakte binnen plangebied volgens afhankelijkheidsklasse

Afhankelijkheidsklasse	Aantal bedrijven	Opp (ha) binnen plangebied	Te verwerven opp. binnen plangebied (ha)
Minder afhankelijk	21	46,5	20,2
Matig afhankelijk	21	83,0	56,2
Afhankelijk	7	75,1	38,6
Sterk afhankelijk	3	27,6	20,9
Zeer sterk afhankelijk	2	49,0	30,1
Totaal	**54**	**281,2**	**166,1**

Voor heel wat bedrijven zijn de gronden binnen het plangebied minder tot matig belangrijk voor de bedrijfsvoering. Het gaat hier over 76,4 ha te verwerven landbouwgrond. Voor deze bedrijven betekent verwerving van de grond binnen het plangebied dat de bedrijfsvoering verdergezet kan worden mits kleine aanpassingen aan de bedrijfsvoering.

Voor twaalf bedrijven zijn de gronden binnen het plangebied crucialer in de bedrijfsvoering. Hierbij gaat het over een kleine 90 ha. Voor deze landbouwers is het noodzakelijk om een degelijk flankerend beleid aan te bieden.

3.3.2.3.2 Uitwerking fasering

Principe

Voor het uitwerken van een fasering van de verwerving en inrichting van gronden in kader van de Groenpool Vinderhoutse Bossen werd ervoor gekozen om vooral de leefbare landbouwbedrijven die van hun gronden binnen het projectgebied afhankelijk zijn voor hun bedrijfsvoering, zoveel mogelijk te faseren. Er werd voor geopteerd om de percelen van deze leefbare landbouwbedrijven in landbouwgebruik te laten tot op het moment dat de betrokken bedrijfsleider (volgens de beschikbare gegevens van 2009) de leeftijd van 65 jaar bereikt heeft.

Er werd hiervoor gebruik gemaakt van de resultaten van de landbouwgevoeligheidsanalyse: de percelen van de landbouwbedrijven die behoren tot de groep van de matig tot minder afhankelijke bedrijven, worden niet gefaseerd. Dit betekent dat voor deze percelen onmiddellijk overgegaan kan worden tot verwerving en inrichting. De percelen van de landbouwbedrijven die behoren tot de groepen afhankelijk tot zeer sterk afhankelijke bedrijven worden wel gefaseerd. Hiervoor wordt gekeken naar de leeftijd van de bedrijfsleider en wordt bepaald in welk jaar deze bedrijfsleider de leeftijd van 65 jaar bereikt heeft. In dat jaar wordt overgegaan tot verwerving van het perceel en inrichting volgens de maatregelen voorzien in het inrichtingsplan van de Groenpool Vinderhoutse Bossen. Onderstaande tabel toont hiervan het resultaat.

Tabel 15: Oppervlakte te verwerven volgens fasering op perceelsniveau

Fasering	Te verwerven opp. binnen plangebied (ha)
Geen fasering	76,4
2013	1,9
2017	7,4
2020	3,4
2022	6,4
2023	20,2
2030	19,2
2033	9,9
2037	6,6
2045	14,3
Totaal	**166,1**

Zoals eerder vermeld, worden de lijnvormige maatregelen die het raamwerk van de groenpool vormen, niet gefaseerd. De grondverwerving voor deze maatregelen wordt prioritair uitgevoerd.

Praktische uitwerking

Wanneer de fasering op perceelsniveau uitgewerkt wordt volgens bovenstaand principe, is het resultaat een mozaïek van percelen die op een verschillend tijdstip verworven en ingericht zullen worden. Dit is praktisch niet werkbaar in kader van de opmaak van onteigeningsplannen en opmaak van het Ruimtelijk Uitvoeringsplan. Daarnaast is het ook niet haalbaar om de inrichting van de groenpool op een dergelijk versnipperde manier te gaan uitvoeren.
Daarom werden op basis van de beschikbare informatie op perceelsniveau verwervings-blokken afgebakend met een bepaald jaartal waarop verwerving en inrichting kunnen starten. De verwervingsblokken werden afgebakend op zichtbare grenzen. Stelregel bij de afbakening van de blokken is dat voor minstens 75% van de te verwerven oppervlakte binnen een blok de huidige gebruiker de leeftijd van 65 jaar bereikt moet hebben op het moment dat de verwervingsdatum van het blok bereikt is en/of behoren tot de groep van de matig tot weinig afhankelijke bedrijven.

Gevolg van de afbakening van blokken is dat sommige percelen meegesleurd worden met het blok. Dat betekent dat per blok maximum 25% van de te verwerven oppervlakte van een blok gebruikt wordt door een bedrijfsleider die nog geen 65 jaar zal zijn op het moment van verwerving van dat blok. Voor deze percelen zullen andere flankerende maatregelen ingezet moeten worden (zie verder). Anderzijds betekent dit ook dat maximum 25% van de te verwerven oppervlakte van een blok gebruikt wordt door een bedrijfsleider die de leeftijd van 65 jaar vroeger bereikt zal hebben dan de verwervingsdatum van het blok.

Tabel 16: Oppervlakte te verwerven volgens fasering per blok

Fasering	Te verwerven opp. binnen plangebied (ha)
2013	73,9
2017	9,3
2020	3,0
2023	29,6
2030	9,3
2033	23,9
2037	6,5
2045	10,6
Totaal	**166,1**

Uit bovenstaande tabel blijkt dat in 2013 reeds 74 ha in landbouwgebruik verworven kan worden. Dit is ongeveer 45% van de totale te verwerven landbouwoppervlakte.

Onderstaande tabel toont de meegesleurde oppervlakte en de oppervlakte in gebruik bij bedrijfsleiders die reeds vroeger dan de datum van het blok 65 jaar zullen zijn. De gronden die niet gefaseerd worden, kregen hierbij ook het jaar 2013 toegewezen.

Tabel 17: Oppervlakte volgens fasering per blok en op perceelsniveau

Blok	Fasering op perceelsniveau (ha)									Eindtotaal
	2013	2017	2020	2022	2023	2030	2033	2037	2045	
2013	66,7		1,2				0,9	0,1	5,0	73,9
2017		7,4	0,0			1,9				9,3
2020	0,8		2,1							3,0
2023	2,5			6,4	18,7				2,0	29,6
2030						7,6			1,8	9,3
2033	5,1					9,8	9,0			23,9
2037								6,5		6,5
2045	3,5				1,6				5,5	10,6
Eindtotaal	**78,7**	**7,4**	**3,4**	**6,4**	**20,2**	**19,2**	**9,9**	**6,6**	**14,3**	**166,1**

Uit bovenstaande tabel blijkt dat 12,9 ha meegesleurd wordt, of met andere woorden vroeger verworven zal worden dan het principe van de leeftijd van de bedrijfsleider zou toelaten. Ongeveer 24 ha wordt later verworven dan de fasering op perceelsniveau zou toelaten.

3.3.2.3.3 Relatie met GRUP

De huidige bestemming van het projectgebied op het gewestplan is hoofdzakelijk agrarisch gebied. Voor de realisatie van de groenpool is bijgevolg een Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GRUP) noodzakelijk om de bestemming en de geplande inrichting op elkaar af te stemmen. Om rechtszekerheid te bieden aan de betrokken landbouwers, is het noodzakelijk dat de fasering ingebouwd wordt in het RUP.

Bij van kracht worden van een RUP treedt het mestdecreet onmiddellijk in actie. Het mestdecreet houdt geen rekening met fasering tenzij deze uitdrukkelijk vermeld wordt in de voorschriften van het RUP. Wanneer de fasering niet expliciet opgenomen wordt in het RUP, wordt de werking van dit flankerend beleid ondermijnd gezien de nulbemesting dan onmiddellijk van kracht wordt. In dat geval vermindert de waarde van de landbouwgronden toch onmiddellijk voor de betrokken gebruikers.
Daarom dient de fasering expliciet opgenomen in het RUP om het in werking treden van nulbemesting uit te stellen tot de datum van de fasering en verwerving van het perceel voor realisatie van de doelstellingen voor de groenpool. Het is aangewezen om het project Vinderhoutse Bossen aan te grijpen als “voorbeeldproject” voor dit item en hiervoor een degelijke oplossing uit te werken bij opmaak van het RUP.

3.3.2.4 Ruilgrond

Het aanbieden van ruilgrond kan in dit project niet de belangrijkste flankerende maatregel vormen. De gronddruk in de regio is heel groot. Het is daarom niet realistisch om te veronderstellen dat er genoeg ruilgrond zal kunnen worden aangekocht om elke getroffen landbouwer te voorzien van ruilgrond. De kern van het flankerend beleid voor landbouw in dit project is de fasering: het project wordt gerealiseerd volgens de uitdovingshorizon van de betrokken landbouwers (zie eerder).

Het is echter wel aangewezen om het instrument “aanbieden van ruilgrond” in te zetten om de grondverwerving te faciliteren en om bepaalde opportuniteiten mogelijk te maken. Zoals eerder reeds vermeld, kan het gebeuren dat van een gedeelte (maximum 25%) van de te verwerven oppervlakte binnen een verwervingsblok, de huidige gebruiker de leeftijd van 65 jaar nog niet bereikt heeft op het moment dat de verwervingsdatum van het blok aangebroken is. Voor deze landbouwers zal worden getracht een oplossing aan te bieden onder de vorm van ruilgrond.
Omwille van de huidige landbouwstructuren blijken zones die vanuit ecologisch standpunt zeer belangrijk zijn, sterk gefaseerd te zijn. Een voorbeeld hiervan is de zone die voorzien is voor bosuitbreiding, aansluitend op de bestaande boskern van de Vinderhoutse bossen. Om deze zones eventueel toch vroeger te kunnen realiseren, kan eveneens worden getracht om aan de huidige gebruikers ruilgrond aan te bieden, zodat deze zones toch vroeger vrij komen dan de verwervingsdatum van het blok voorziet. Het is echter duidelijk dat het hier gaat om vrijblijvende voorstellen die aan de betrokken landbouwers kunnen worden gedaan. De landbouwer kan pas worden gedwongen om afstand te doen van zijn percelen op het moment dat de verwervingsdatum van het blok aangebroken is.
Er wordt hierbij een onderscheid gemaakt tussen permanente ruil en tijdelijke ruil.

3.3.2.4.1 Permanente ruil

Bij een permanente ruil wordt een perceel binnen projectgebied (een te verwerven perceel op basis van voorliggend inrichtingsplan) geruild met een perceel buiten projectgebied. Dit is een definitieve ruil: wanneer het gaat om een eigenaar-gebruiker binnen projectgebied, dan wordt deze de eigenaar–gebruiker op het nieuwe perceel buiten projectgebied. De verwervende instantie (ANB of VLM) wordt eigenaar van het perceel binnen projectgebied. Wanneer de huidige gebruiker pachter is, dan zijn er twee mogelijkheden: ofwel ruilt de eigenaar mee naar het nieuwe perceel buiten projectgebied en blijft de huidige verhouding eigenaar-pachter bestaan op het nieuwe perceel. Ofwel dient de pachter een opleg te betalen om eigenaar te worden op het nieuwe perceel. In dit laatste geval hebben we te maken met een definitieve ruil: de huidige gebruiker binnen projectgebied wordt de officiële gebruiker op het ruilperceel buiten het projectgebied.

3.3.2.4.2 Tijdelijke ruil

Zoals eerder reeds vermeld, is het mogelijk dat binnen een verwervingsblok, bepaalde percelen vroeger aangekocht kunnen worden dan de verwervingsdatum van het blok voorziet (omdat bijvoorbeeld de huidige gebruiker reeds vroeger 65 jaar geworden is).
Deze percelen kunnen tijdelijk in gebruik worden gegeven aan een andere landbouwer die ofwel vroeger dan zijn 65 jaar percelen moest verlaten (omwille van prioritaire verwerving of een te vroege verwervingsdatum van het blok waarin het perceel gelegen was) ofwel gelegen was in een zone waarvan het vanuit ecologisch standpunt wenselijk is om deze vroeger te realiseren dan de verwervingsdatum van het bijhorende verwervingsblok.
Dit is uiteraard een tijdelijke ruil, gezien de landbouwer uiteindelijk het aangeboden perceel opnieuw dient te verlaten op het moment dat de verwervingsdatum van het blok waarin het ruilperceel valt, bereikt is.

3.3.2.4.3 Aanbieden van ruilgrond

Indien voor ruilgronden meerdere kandidaten zijn, dan wordt de landbouwer geselecteerd volgens onderstaande criteria. De selectie gebeurt achtereenvolgens. Met andere woorden: zijn er na selectie op basis van het eerste criterium meerdere kandidaten, dan wordt overgegaan naar het tweede criterium.

1. Landbouwer waarvan op dit moment gronden dienen verworven te worden. Dit betekent dat een landbouwer die in een blok valt dat vroeger verworven wordt dan het jaar waarin hij 65 wordt, voorrang heeft op een landbouwer die gelegen is binnen een zone waarvan het vanuit ecologisch standpunt wenselijk is om deze vroeger te realiseren dan de datum van het overeenkomstige verwervingsblok.
2. Zwaarst getroffen landbouwer komt eerst in aanmerking. De mate van getroffenheid wordt bepaald aan de hand van een reeks criteria: absolute en relatieve oppervlakte binnen projectgebied, leeftijd, economische productieomvang,…
3. Ligging van de ruilgrond: hierbij wordt gekeken naar de ligging van de gronden van de in aanmerking komende landbouwers ten opzichte van de locatie van het ruilperceel.

3.3.2.4.4 Grondenbank

Voor het aanbieden van ruilgrond is een grondenbank niet strikt noodzakelijk. VLM kan op basis van de bevoegdheden verkregen bij het decreet Vlaamse Grondenbank (16 juni 2006, B.S. 9 februari 2007) ruiloperaties uitvoeren. De Vlaamse Grondenbank heeft voor de bevoegdheden Leefmilieu, Landinrichting en Natuurbehoud, onder meer de volgende taken, het aanleggen van grondreserves voor ruil in functie van de realisatie van projecten inzake bosuitbreiding of natuurbehoud en het ruilen van onroerende goederen.

3.3.2.5 Beheer van de groenpool

Bij de inrichting van het projectgebied zal het wenselijk zijn dat op bepaalde delen van het gebied aan graas- en/of maaibeheer gedaan wordt. In dat geval is het aangewezen dat de beheerder de getroffen landbouwers zoveel mogelijk betrekt bij het graslandbeheer. Via gebruiksovereenkomsten kunnen zij een rol vervullen bij het natuurbeheer.
Er wordt voorgesteld om de onteigende landbouwers voorrang te verlenen bij het toekennen van gebruiksovereenkomsten. Deze maatregel kan bijdragen tot het draagvlak voor de ontwikkeling van de groenpool in het gebied.

3.3.3. Aankoopbeleid

Voor de inrichting van de Groenpool Vinderhoutse Bossen conform voorliggend inrichtingsplan, zal 171,5 ha percelen verworven dienen te worden, waarvan 166 ha in gebruik is bij landbouw.
Dit is een aanzienlijke oppervlakte grondverwerving. Het is duidelijk dat een instrumentenmatrix noodzakelijk is om de grondverwerving te kunnen realiseren.

De instrumenten die ingezet zullen worden om de grondverwerving te faciliteren, zijn:

- vrijwillige bebossing van landbouwgronden;
- aankoop in der minne;
- aankoop via recht van voorkoop via het GRUP;
- flankerend beleid voor landbouw:
    - fasering;
    - aanbieden ruilgrond;
- onteigening (cfr. Fasering).

3.3.3.1 Vrijwillige bosuitbreiding

Vrijwillige bosuitbreiding wordt in eerste instantie gebruikt om de bosuitbreiding te realiseren. In de Vinderhoutse bulken is vrijwillige bosuitbreiding het enige instrument dat gebruikt wordt om bosuitbreiding te realiseren. In de Vinderhoutse bulken is het niet de bedoeling om een aaneensluitende bebossing te realiseren, maar bebossing op een aantal percelen is mogelijk. Hiertoe wordt vooropgesteld om maximaal 20% van de totale oppervlakte in de Vinderhoutse bulken via vrijwillige bebossing te realiseren.
Ook in de gebieden waar een gebiedsdekkende bosuitbreiding voorzien wordt, is vrijwillige bebossing mogelijk. Indien een perceel vrijwillig bebost wordt, dient het perceel niet meer te worden verworven door de overheid, gezien de doelstelling op het perceel reeds is bereikt. Wanneer het gaat om bebossing van landbouwgronden, kunnen de reguliere subsidies voor “bebossing van landbouwgronden” worden ingezet.

3.3.3.2 Aankoop in der minne

Wanneer een perceel vrijwillig aangeboden wordt, dan kan dit perceel via het operationele aankoopbeleid worden aangekocht. Hiervoor is het belangrijk om de nodige middelen voor een operationeel aankoopbeleid te voorzien. Door in te gaan op opportuniteiten kan meer grond in der minne worden verworven. Deze grondaankopen zullen meer flexibiliteit opleveren bij de realisatie van de groenpool: afhankelijk van de ligging in het plangebied wordt deze grond ofwel gebruikt om de doelstellingen vervroegd te realiseren, ofwel wordt deze ingezet als ruilgrond (cfr. permanente ruil of tijdelijke ruil hierboven).
Ook voor de gronden die verworven zullen worden via onteigening, zal altijd eerst geprobeerd worden om een overeenkomst in der minne te bereiken.

3.3.3.3 Recht van voorkoop

Bij de opmaak van het GRUP, zal een recht van voorkoop worden ingebouwd voor het projectgebied van de Vinderhoutse Bossen.
Het Vlaams Gewest, de provincies, de gemeenten, de intercommunales, de instellingen die ressorteren onder het Vlaams Gewest, alsook de vennootschappen die een erkenning hebben van die instellingen of besturen kunnen, ter verwezenlijking van een ruimtelijk uitvoeringsplan een recht van voorkoop uitoefenen of de Vlaamse Grondenbank verzoeken om in hun naam en voor hun rekening en binnen de door hen gestelde voorwaarden, het recht van voorkoop uit te oefenen bij verkoop van onroerende goederen die gelegen zijn in die zones die in het definitief vastgestelde ruimtelijk uitvoeringsplan als zones waar het recht van voorkoop geldt, worden aangeduid.
Elk definitief vastgesteld ruimtelijk uitvoeringsplan bepaalt voor elk van die zones welk bestuur, intercommunale, instelling of erkende vennootschap begunstigd is met het voorkooprecht. Indien meerdere instanties begunstigd worden, bepaalt het ruimtelijk uitvoeringsplan een rangorde.

3.3.3.4 Flankerend beleid

Zie hoofdstuk 3.3.1

3.3.3.5 Onteigening

In laatste instantie zal worden overgegaan tot onteigening van landbouwpercelen.
Er wordt hierbij een onderscheid gemaakt tussen de lijnvormige maatregelen die het raamwerk van de groenpool zullen vormen en de vlakvormige maatregelen. Voor de gronden nodig voor de realisatie van het raamwerk van de groenpool zal onmiddellijk een onteigeningsplan opgemaakt worden.

Percelen voor bosuitbreiding worden niet verworven wanneer de bestemming ‘bos’ reeds is gerealiseerd op het terrein. Dit betekent dat particuliere bosuitbreidingsinitiatieven uiterlijk en effectief op het terrein zijn gerealiseerd tegen eind van het jaar vóór de verwervingsdatum van het blok. Hierbij dient de bebossing uitgevoerd en goedgekeurd te zijn door ANB en in gezonde toestand te zijn.

Voor de verwerving van de gronden nodig voor de vlakvormige maatregelen zullen onteigeningsplannen worden opgemaakt volgens de voorziene fasering. Voor een gefaseerd blok is het de bedoeling dat de aankoop in der minne onmiddellijk start en loopt tot eind van het jaar vóór de verwervingsdatum van het blok. Vanaf dat moment kan worden gestart met de onteigening van dat blok. Hiervoor wordt een duurtijd van een jaar voorzien. Dit betekent dat op 1 januari van het jaar van de verwervingsdatum het onteigeningsplan beschikbaar moet zijn. Op 1 januari van het daaropvolgende jaar kan in principe worden gestart met de realisatie van de maatregelen op het terrein.

Voorbeeld Blok 2017

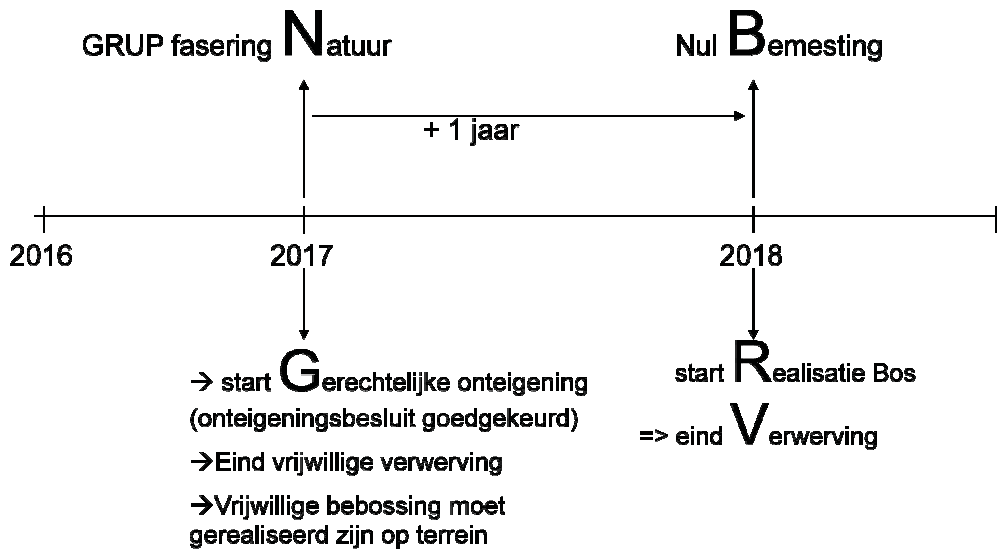

3.4. Inrichtingsmaatregelen Plannen 1 t.e.m.11

Het inrichtingsplan is opgebouwd uit diverse planonderdelen die op hun beurt bestaan uit verschillende inrichtingsmaatregelen. Deze maatregelen hebben betrekking op het behoud en versterken van het bestaand bos, het realiseren van bosuitbreiding, natuurbehoud en -ontwikkeling, verbeteren van de landschappelijke structuur, recreatief medegebruik, mobiliteit en verkeer.
De inrichtingsplannen (plan 1,2, 3 en 4) lokaliseren de geplande inrichtingsmaatregelen. De nummers van de uitvoeringseenheden en de maatregelen komen overeen met de nummers in Tabel 19: Overzicht kostenraming.

3.4.1. Behoud en versterken van bestaand bos

Deze inrichtingsmaatregelen worden opgedeeld in twee uitvoeringseenheden:
- behoud van bestaand boscomplex;
- herstel van natuurlijke waterhuishouding.

3.4.1.1 Uitvoeringseenheid 1.1.: Behoud en versterken bestaand bos

Maatregel 1.1.1.: Overleg en opmaak natuurrichtplan

Het boscomplex van de Vinderhoutse bossen werd afgebakend als VEN (GEN). In uitvoering van het natuurdecreet dient een natuurrichtplan te worden opgesteld waarin de natuurdoelen worden aangegeven en waarin de beheerswerkzaamheden worden vastgelegd om die natuurdoelen te bereiken.

	Maatregel	Hoeveelheid	Partner	Beheer
1.1.1.	Overleg en opmaak natuurrichtplan	1	ANB	ANB

Maatregel 1.1.2.: Overleg en opmaak uitgebreid bosbeheersplan

De beheersplannen moeten worden aangepast in functie van de natuurdoelen in het waardevolle boscomplex. Via het bosbeheersplan wordt onder meer gestreefd naar een herstel van de oorspronkelijke bostypes en bosbiotopen.
De exoten worden verwijderd en bosranden ontwikkeld. Dit kan op twee manieren gebeuren: door de omvorming van de rand van het bos of door een strook buiten het bestaande bos om te vormen. Door een rand om het bos heen te leggen, wordt het bestaande bos niet aangetast en wordt het beter beschermd tegen invloeden van buitenaf. Afrasteringen worden verder van de bosrand geplaatst zodat de bosrand spontaan kan ontwikkelen of er kan worden aangeplant. Er worden open plekken gecreëerd in het bos. Het aandeel van de open plekken zal hierbij 5 – 15% bedragen.

	Maatregel	Hoeveelheid	Partner	Beheer
1.1.2.	Overleg en opmaak uitgebreid bos-beheersplan	1	ANB en/of boseigenaars	ANB en/of boseigenaars

3.4.1.2 Uitvoeringseenheid 1.2.: Herstel natuurlijke waterhuishouding

Maatregel 1.2.1.: Studie herstel natuurlijke waterhuishouding

De waterlopen in het studiegebied hebben een drainerend en verdrogend effect op het waardevolle boscomplex van de Vinderhoutse Bossen. Om de natuurlijke waterhuishouding van het bestaande boscomplex in de moeraskalkdepressie te herstellen, is het aangewezen de optimale waterstanden voor de habitats in Habitatrichtlijngebied, de aanpassing van de stuwpeilen en de daaruit voortvloeiende maatregelen voor herstel van een natuurlijker waterhuishouding op de Lieve en de Gavergracht/Meirebeek te bestuderen. Belangrijke randvoorwaarde hierbij is dat er maximaal positief resultaat voor de ruimere Vinderhoutse Bossen optreedt en geen negatieve effecten zijn voor landbouwgronden in omgeving (Vinderhoutse bulken) en stroomopwaarts. De studie werd reeds voorzien door VMM in de studie “Ecologische inventarisatie en visievorming in het kader van integraal waterbeheer Oude Kale”.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
1.2.1.	Ecohydrologische studie herstel natuurlijke water-huishouding	1	VMM/ANB (beide 50%)	VMM	VMM

Maatregel 1.2.2. en 1.2.3.: Maatregelen waterbeheer

Uit de studie voor het herstel van een natuurlijke waterhuishouding (zie maatregel 1.2.1.) zal blijken welke specifieke ingrepen nodig zijn op de Lieve en op de Gavergracht/Meirebeek om de waterhuishouding te optimaliseren in functie van de waardevolle vegetaties en hun ecohydrologische condities in de bossen. De ingrepen dienen een maximaal effect te hebben in het natuurgebied (beschermd door VEN en habitatrichtlijngebied) en een minimaal effect in de gebieden die verder duurzaam door de landbouw geëxploiteerd kunnen worden. Maatregelen met eventuele effecten op particuliere gronden zullen worden uitgevoerd in overleg met de eigenaars en/of belanghebbenden.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
1.2.2.	Maatregelen waterbeheer Gavergracht/Merebeek	/	VMM	VMM	VMM
1.2.3.	Maatregelen waterbeheer Lieve	/	Gent	Gent	Gent

Maatregel 1.2.4.: Plaatsen gronddammen

Het boscomplex van de Vinderhoutse Bossen heeft te lijden onder verdroging. Verschillende elementen tonen aan dat de bossen vroeger natter waren (o.a. gele lis, moerasspirea). Het vasthouden van water in het boscomplex door het plaatsen van gronddammen zal bijdragen tot een lokaal vernatten van de bossen. De locatie en het aantal gronddammen is benaderend. Dit zal eveneens nader bekeken worden in de ecohydrologische studie en overlegd met de private boseigenaars.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
1.2.4.a	Plaatsen gronddammen	10	Vlaams Gewest/Gent	VLM	Gent
1.2.4.b	Plaatsen gronddammen	8	ANB	ANB	ANB

3.4.2. Realiseren van gediversifieerde en gefaseerde bosuitbreiding

Deze inrichtingsmaatregelen worden opgedeeld in drie uitvoeringseenheden:
- vrijwillige bosuitbreiding;
- bosontwikkeling;
- ontwikkeling grasland-bosmozaïek.

3.4.2.1 Uitvoeringeenheid 2.1.: Vrijwillige bosuitbreiding

Maatregel 2.1.1: Vrijwillige bosuitbreiding Vinderhoutse bulken

In de Vinderhoutse bulken is vrijwillige bosuitbreiding het enige instrument dat gebruikt wordt om bosuitbreiding te realiseren. In de Vinderhoutse bulken is het niet de bedoeling om een aaneensluitende bebossing te realiseren, maar bebossing op een aantal percelen is mogelijk. Ten westen en ten oosten zijn reeds een aantal ha bebost door een particulier initiatief. Hiertoe wordt vooropgesteld om een beperkte oppervlakte in de Vinderhoutse bulken via vrijwillige bebossing te realiseren (ongeveer 20% van de totale oppervlakte). Voor de Vinderhoutse bulken komt dit neer op een maximale oppervlakte van 6,7 ha bosuitbreiding door vrijwillige bebossing.

Verder komt vrijwillige bosuitbreiding – eventueel via de inzet van de “Subsidieregeling voor bosuitbreiding op landbouwgronden” – in aanmerking om een deel van de bosuitbreiding te realiseren d.m.v. particuliere initiatieven. Het bosuitbreidingsplan dient te voldoen aan de voorwaarden van deze regeling en goedgekeurd worden door ANB.
Indien de private bosuitbreiding is gerealiseerd tegen de vooropgestelde termijn van de fasering, blijven deze terreinen in private eigendom en beheer. In dat geval vervalt de grondverwerving en inrichtingsmaatregelen voor de financierende en uitvoerende overheden aangezien het bosuitbreidingdoel reeds is gerealiseerd door het private initiatief.
Waar bosuitbreiding omwille van de specifieke openbare functies van het bos voor de groenpool op een snelle en eenvormige manier gerealiseerd dient te worden, komt vrijwillige bebossing niet in aanmerking. Dit is specifiek het geval voor de boszones met recreatief medegebruik en de speelbossen. Deze worden omwille van hun specifieke karakter en functie door de overheid gerealiseerd.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
2.1.1.	Vrijwillige bosuitbreiding Vinderhoutse bulken	6,7 ha	Particulieren/ subsidieregeling Vlaams Gewest	Particulieren	Particulieren

3.4.2.2 Uitvoeringseenheid 2.2.: Verwerven en inrichten voor bosontwikkeling

Maatregel 2.2.1 t.e.m. 2.2.7: Verwerven en inrichten voor bosontwikkeling

Indien de beoogde bosuitbreiding via een duurzaam en goedgekeurd privaat bebossinginitiatief niet op het terrein is gerealiseerd tegen 1 januari van het vooropgestelde kalenderjaar (cfr. fasering bebossing), dan wordt de bosuitbreiding door de overheid gerealiseerd.
De realisatie van de bosontwikkeling en de verwerving van landbouwgrond gebeurt conform de vooropgestelde fasering die binnen het flankerend beleid voor realisatie van deze groenpool is uitgewerkt.
Het bos wordt gerealiseerd door middel van aanplanting en/of spontane verbossing. De keuze tussen deze twee methodes dient van geval tot geval te worden geëvalueerd. Bepalende factoren hierbij zijn aansluiting bij bestaand bos, uitgangssituatie (akker/weiland), mogelijkheden technisch beheer, realisatietijd en nabijheid bebouwde zones en cultuurpercelen.
Op een aantal plaatsen is het aangewezen om de gronden na verwerving aan te planten. Het betreft zones waar een snelle en integrale realisatie van de bosuitbreiding aangewezen is. De aanplant dient gebaseerd te zijn op een valorisatie van de natuurlijke standplaatsfactoren met streekeigen bomen en zoveel mogelijk autochtoon materiaal. Bij aanplant wordt steeds een deel van de oppervlakte open gelaten voor spontane ontwikkeling en/of wordt aangeplant in ruim plantverband. Er wordt speciaal aandacht geschonken aan de ontwikkeling van gevarieerde bosranden met mantel-zoomvegetatie.

Om een zo natuurlijk mogelijk bostype na te streven, zal bij aanplant de boomsoortenkeuze op de potentieel natuurlijke vegetatie of de natuurlijke bosgemeenschap gebaseerd zijn.
De potentieel natuurlijke vegetatie (pnv) wordt gedefinieerd als de hoogst ontwikkelde vegetatie die onder de huidige omstandigheden mogelijk is op een bepaalde plaats, inclusief onomkeerbare veranderingen door menselijk toedoen. De pnv is met andere woorden een soort climaxvegetatie die zichzelf in stand houdt zonder tussenkomst van de mens. Deze ontentieel natuurlijke vegetatie kan als een soort kapstok beschouwd worden die bepalend zal zijn voor het bosbeeld waarnaar gestreefd wordt. De potentieel natuurlijke vegetatie is hieronder uitgewerkt o.m. op basis van de studie “Ecologische basisprincipes en richtlijnen bij de uitwerking van een inrichtingsplan voor de bosuitbreidingsprojecten in de regio Gent” door Vereniging voor Bos in Vlaanderen in opdracht van AMINAL afdeling Bos&Groen en Provinciebestuur Oost-Vlaanderen.

De tabel hieronder toont een overzicht van de potentieel natuurlijke vegetatie in de Vinderhoutse Bossen:

Potentieel natuurlijke vegetatie		Bodem			Situering
pnv	Studie VBV	Textuur	Drainage	Profiel	Projectgebied
elzen-vogelkersbos	gewoon elzenbroek	L	f	p	bestaande bossen, ten ZW van kasteel Schouwbroek en ten ZO van kasteel ijzeren hand, in bulken ten oosten van kasteel Schouwbroek
	elzen-eikenbos	L	e	p	rond bossen (percelen met moeras-kalk), t.h.v. Rijkegasthuisbosstraat
	vogelkers-essenbos	L	d	p	ten Z van bossen en Lieve, ten W van bossen, parallel met Gavergrachtstraat
arm eikenbeukenbos en eikenbos		S	c	c	langs straten Rijkegasthuisbos, ten noorden van bulken, zone ten westen van het Leeuwenhof
eiken-beukenbos, natte variant	vochtig wintereiken-beukenbos	P	d	c	zone langs de Gavergrachtstraat, ten zuiden van het kasteel Schouwbroek,
typisch eiken-beukenbos, droge variant	droog wintereiken-beukenbos	P	c	h	zone tussen de Bosstraat (centraal in projectgebied)en de Rijkegasthuis-straat, parallel met de Gavergracht-straat, ten noorden van het bulken-gebied rond de Schouwbroekstraat, ten zuiden van de Campagne

Tussen het bos en fysische elementen als dreven, wegen, woningen, enz. wordt een vrije strook gelaten van ong. 6 m breed die ontwikkeld wordt als boszoom.
Binnen de inrichting van de zones voor bosontwikkeling worden de bestaande natuur-waarden en potenties maximaal ontwikkeld. In het huidig boscomplex van de Vinderhoutse Bossen bevinden zich een aantal ecologisch interessante graslanden. Om de ecologische potenties van deze open plekken maximaal tot uiting te laten komen, worden de percelen na verwerving verschraald en wordt extensieve begrazing en maaibeheer vooropgesteld. Zij kunnen blijven functioneren als een open plek binnen de bosuitbreidingstructuur. De aanwezige perceelsrandbegroeiing en slootvegetaties worden eveneens waar mogelijk “op maat” geïntegreerd binnen de bosuitbreidingzones. Zij kunnen nl. een belangrijke bijdrage leveren voor het totaalbeeld van de groenpool. Zo worden zones open gehouden of lokaal afgegraven om zowel in de tijd als ruimtelijk een meer gevarieerde structuur met open plekken en natte vegetaties binnen het toekomstige bos te krijgen.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
Op korte/middellange termijn (< 12 jaar)					
2.2.1.a	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2013 - grondverwerving	47ha 16a 30ca	ANB	VLM	ANB
2.2.1 b	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2013 - inrichting	47ha 16a 30ca	ANB	VLM	ANB
2.2.2 a	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2017 - grondverwerving	9ha 31a 38ca	ANB	VLM	ANB
2.2.2 b	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2017 - inrichting	9ha 31a 38ca	ANB	VLM	ANB
2.2.3 a	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2020 - grondverwerving	2ha 47a 84ca	ANB	VLM	ANB
2.2.3 b	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2020 - inrichting	2ha 47a 84ca	ANB	VLM	ANB
2.2.4 a	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2023 - grondverwerving	5ha 71a 37ca	ANB	VLM	ANB
2.2.4 b	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2023 - inrichting	5ha 71a 37ca	ANB	VLM	ANB
Op lange termijn (12-30 jaar)					
2.2.5 a	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2030 - grondverwerving	2ha 61a 29ca	ANB	VLM	ANB
2.2.5 b	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2030 - inrichting	2ha 61a 29ca	ANB	VLM	ANB
2.2.6 a	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2033 - grondverwerving	23ha 88a 93ca	ANB	VLM	ANB
2.2.6 b	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2033 - inrichting	23ha 88a 93ca	ANB	VLM	ANB
2.2.7 a	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2045 - grondverwerving	10ha 58a 66ca	ANB	VLM	ANB
2.2.7 b	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2045 - inrichting	10ha 58a 66ca	ANB	VLM	ANB

De inrichtingsmaatregelen omvatten alle handelingen noodzakelijk voor een duurzame en gevarieerde bosontwikkeling in de groenpool. Na de verwerving van de gronden worden afrasteringen zoveel mogelijk verwijderd, eventueel voorbereidende of beheers- of grondwerken uitgevoerd, infrastructuur lokaal aangepast en de nodige ingrepen voor spontane verbossing en/of bosaanplant uitgevoerd.

Indien aaneensluitende bosontwikkelingszones voldoende groot zijn, kan worden overwogen om deze te realiseren via spontane verbossing begeleid door extensieve begrazing. Bosvorming op het terrein verloopt dan via een grillig en vleksgewijs patroon. Dit patroon ontwikkelt zich over een lange periode, maar niet overal tegelijkertijd. Door de begrazing ontstaan er vele overgangsvegetaties in een mozaïek van kort en lang grasland, ruigtes, struikjes en struwelen, individuele bomen, bomengroepjes en bos. Deze mozaïeken veranderen van vorm, aard en ligging volgens de aard van de begrazing en op die manier ontstaat er een bos met zeer veel structuurvariatie.

3.4.2.3 Uitvoeringseenheid 2.3.: Verwerven en inrichten grasland-bosmozaiek

Maatregel 2.3.1 t.e.m. 2.3.5: Verwerven en inrichten grasland-bosmozaiek

De zone ten westen van Landgoed Leeuwenhof (34,5 ha) is op het gewestplan ingekleurd als natuurgebied en is het dichtst gelegen bij de bestaande boskern van de Vinderhoutse Bossen. Deze zone is omwille van de landschappelijke waarde tevens beschermd als ankerplaats. Er wordt gekozen om in deze zone de bosuitbreiding te realiseren door realisatie van een grasland-bosmozaiek. Binnen de bestaande graslandstructuur zijn veel grachten, laagtes en perceelsrandbegroeiing aanwezig. Vooral aangrenzend aan de Beekstraat is deze cluster van graslanden met knotwilgen nog vrij intact. De aanwezige graslanden zijn eerder soortenarm met hier en daar nog enkele waardevolle relicten van soortenrijke graslanden in de perceelsranden en sloten.
De bebossing dient hier enerzijds om een betekenisvolle bosuitbreiding te realiseren en een stabielere bosstructuur te bekomen nabij de bestaande waardevolle boskern. Anderzijds dient de bebossing ook rekening te houden met de bestaande landschappelijke kwaliteiten in deze zone. Binnen de bosstructuur wordt voldoende ruimte vrij gemaakt voor integratie van de bestaande grachten en waardevolle perceelsrandbegroeiing.
Het is de bedoeling om hier te evolueren naar een grasland-bosmozaiek waarbij langs de waterloop de Lieve een grotere zone wordt open gehouden en ingericht als een kleinschalig landschap met een fijnmazig netwerk van sloten, perceelsrandbegroeiing en graslanden. Deze open zone loopt parallel met de lager gelegen Lieve waardoor een vista van de Bosstraat loopt tot diep in de ruimere grasland-bosmozaiek.

De gronden worden verworven, afrasteringen worden waar mogelijk verwijderd en het nodige beheer aan grachten en perceelsrandbegroeiing uitgevoerd. Op sommige plaatsen nabij recreatieve paden wordt lokaal aangeplant. Hier en daar wordt geopteerd voor spontane bebossing. Als spontane ontwikkeling moeilijk op gang komt, kan de grond eventueel worden omgeploegd.
Hier en daar wordt in open plekken beperkt natuurtechnisch grondwerk uitgevoerd aan perceelsgrachten om de oevervegetaties lokaal meer kansen te geven. Voor de aanwezige waardevolle natuur zoals onder meer de knotbomenrijen, open te houden perceelsranden en open zones langs grachten en water wordt een aangepast beheer vooropgesteld.
Op termijn zal deze ontwikkeling leiden tot een gevarieerd boslandschap waar de bestaande natuurkwaliteiten maximaal worden behouden en de nog aanwezige landschaps- en natuurwaarden samen met de bosuitbreiding aansluitend bij de bestaande bossen wordt gerealiseerd.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
Op korte/middellange termijn (< 12 jaar)					
2.3.1 a	Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2013 - grondverwerving	10ha 15a 68ca	ANB	VLM	ANB
2.3.1 b	Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2013 - inrichting	10ha 15a 68ca	ANB	VLM	ANB
2.3.2 a	Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2020 - grondverwerving	50a 58ca	ANB	VLM	ANB
2.3.2 b	Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2020 - inrichting	50a 58ca	ANB	VLM	ANB
2.3.3 a	Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2023 - grondverwerving	11ha 80a 99ca	ANB	VLM	ANB
2.3.3 b	Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2023 - inrichting	11ha 80a 99ca	ANB	VLM	ANB
Op lange termijn (12-30 jaar)					
2.3.4 a	Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2030 - grondverwerving	6ha 69a 54ca	ANB	VLM	ANB
2.3.4 b	Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2030 - inrichting	6ha 69a 54ca	ANB	VLM	ANB
2.3.5 a	Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2037 - grondverwerving	5ha 06a 42ca	ANB	VLM	ANB
2.3.5 b	Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2037 - inrichting	5ha 06a 42ca	ANB	VLM	ANB

3.4.2.4 Uitvoeringseenheid 2.4.: Verwerven en inrichten bos met recreatief medegebruik

Maatregel 2.4.1: Verwerven en inrichten bos met recreatief medegebruik Groene Velden Noord

De zone Groene Velden Noord is een grotendeels onbebouwde zone geïsoleerd binnen de begrenzing van de R4 en kanalen. Deze zone nabij het Landschapspark Groene Velden is, als uitloper en overgang van de stad naar het buitengebied, uitstekend geschikt voor bos met een meer toegankelijke functie. De bosontwikkeling zal hier extensief recreatief kunnen worden gebruikt. Hier wordt een soort struinbos ontwikkeld. Binnen deze bosbestanden kan worden gerecreëerd, bvb. bosexploratie en bosspelen.
De bosontwikkeling zal hier gebeuren door aanplanting van inheemse bossoorten met een voldoende aandeel snelgroeiende pioniersoorten en vruchtdragende struiken en bomen. Binnen het bos worden bij aanleg hier en daar natuurlijke speluitdagingen geïntegreerd zoals beperkte hoogteverschillen, greppels en afwisseling van open en gesloten zones. Zonering binnen het bos zal gebeuren door op strategische plaatsen ondoordringbare hagen en of houtkanten te voorzien.

In deze zone wordt, na nader onderzoek, ook een beperkte ruimte geïntegreerd voor volkstuinieren. Uit recent onderzoek is gebleken dat er o.m. in Gent een grote vraag is naar volkstuinen. Naast de voedselproductie hebben volkstuinen een belangrijke recreatieve functie met heel wat sociale, educatieve, ecologische, natuurlijke en cultuurhistorische aspecten. Zij bieden een complementaire functie binnen de groenpoolzone in directe relatie met het landschapspark, extensief speelbos en de stadsrand. Ze zijn van betekenis voor zowel tuinders als bezoekers.
Deze volkstuinen worden bij voorkeur ingericht op de iets zandiger zone nabij het landschapspark en ruimtelijk aansluitend bij de aanwezige residentiële hoeve met weilanden. De zone voor volkstuinen en een bijbehorende parking is maximaal 2 ha groot. De volkstuinen worden ingericht in een robuuste groenstructuur van houtkanten met een netwerk van hagen. De beperkte parkeerzone heeft een dubbele functie: zij kan zowel functioneren voor het extensieve speelbos als voor de zone voor volkstuinen.
Via een brugje over de provinciale waterloop naar het landschapspark wordt deze zone verbonden met het reeds uitgevoerde deel van Groene Velden.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
2.4.1 a	Bos met recreatief medegebruik Groene Velden Noord, Fase 2023 – verwerving	12ha 56a 76ca	LI / Provincie	VLM	Provincie
2.4.1 b	Bos met recreatief medegebruik Groene Velden Noord, Fase 2023 - inrichting	12ha 56a 76ca	LI / Provincie	VLM	Provincie

3.4.2.5 Uitvoeringseenheid 2.5.: Verwerven en inrichten speelbos "De Campagne"

Maatregel 2.5.1: Verwerven en inrichten speelbos "De Campagne"

Ten noorden van het kasteelpark "De Campagne" wordt een speelbos ontwikkeld, aansluitend bij het centraal gedeelte van de groenpool. Een nieuwe, secundaire toegang tot het kasteelpark ontsluit het portaal vanuit het noorden. Aan deze toegang wordt een jeugdlokaal met jeugdverblijfsaccommodatie voorzien. De inplanting en inrichting van de jeugdverblijfsaccomodatie vallen ten laste van de Stad en worden niet gefinancierd binnen het bestek van dit inrichtingsplan.
De gewenste inrichting van het speelbos gaat uit van een maximale bebossing en de mogelijkheid om er spelprikkels en spelaanleidingen in te voorzien. De bosontwikkeling zal hier gebeuren door aanplanting van inheemse bossoorten met een voldoende aandeel snelgroeiende pioniersoorten en vruchtdragende struiken en bomen. Binnen het bos worden bij aanleg hier en daar natuurlijke speluitdagingen geïntegreerd zoals beperkte hoogteverschillen, greppels en afwisseling van open en gesloten zones. Zonering binnen het bos zal gebeuren door op strategische plaatsen ondoordringbare hagen en/of houtkanten te voorzien. Voor inrichting van de hoogteverschillen wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van bodem die vrijkomt bij de inrichting van andere deelzones van het inrichtingsplan voor de groenpool. Zo kan werk met werk gemaakt worden en bvb. de grond voor afgraving van natuurtechnisch grondwerk uit de natuur- en boszones hier een duurzame bestemming krijgen.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
2.5.1 a	Speelbos “de Campagne”, Fase 2013 - grondverwerving	4ha 97a 00ca	LI / Gent	VLM	Gent
2.5.1 b	Speelbos “de Campagne”, Fase 2013 - inrichting	6ha 93a 10ca	LI / Gent	VLM	Gent

3.4.2.6 Uitvoeringseenheid 2.6.: Uitbreiding speelbos “Landschapspark Groene Velden”

Maatregel 2.6.1: Verwerven en inrichten uitbreiding speelbos “Landschapspark Groene Velden”

Ten zuiden van het Landschapspark Groene Velden wordt het bestaande speelbos uitgebreid. De zone gelegen langs de straat werd destijds niet aangekocht aangezien de toenmalige eigenaar enkel de gronden verder van de straat wou verkopen voor de ontwikkeling van het landschapspark. Inmiddels is het duidelijk dat deze gronden conform de bestemmingen niet ontwikkelbaar zijn voor woningen. De gronden zijn door de eigenaar recent aangeboden om in te richten voor de groenpool.
De gewenste inrichting van het speelbos gaat uit van een maximale bebossing van deze zone en de mogelijkheid om er aansluitend bij het reeds gerealiseerde deel spelprikkels en spelaanleidingen in te voorzien. De bosontwikkeling zal hier gebeuren door aanplanting van inheemse bossoorten met een voldoende aandeel snelgroeiende pioniersoorten en vruchtdragende struiken en bomen. Binnen het bos worden bij aanleg hier en daar natuurlijke speluitdagingen geïntegreerd door o.m. beperkte hoogteverschillen, greppels en afwisseling van open en gesloten zones. Zonering binnen het bos zal gebeuren door op strategische plaatsen ondoordringbare hagen en/of houtkanten te voorzien. Voor inrichting van de hoogteverschillen wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van bodem die vrijkomt bij de inrichting van andere deelzones van het inrichtingsplan voor de groenpool.
Zo kan bvb. de grond voor afgraving van natuurtechnisch grondwerk uit de natuur- en boszones hier een duurzame bestemming krijgen.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
2.6.1 a	Uitbreiding speelbos “Landschapspark Groene Velden”, Fase 2013 - grondverwerving	74a 25ca	LI / Gent	VLM	Gent
2.6.1 b	Uitbreiding speelbos “Landschapspark Groene Velden”, Fase 2013 - inrichting	74a 25ca	LI / Gent	VLM	Gent

3.4.3. Natuurbehoud en -ontwikkeling

Deze inrichtingsmaatregelen worden opgedeeld in vier uitvoeringseenheden:

- verwerven en inrichten van waardevol grasland;
- lokale habitatverbetering;
- verwerven en inrichten van oeverstrook/ecologische verbinding;
- verbeteren migratieherstel.

3.4.3.1 Uitvoeringseenheid 3.1.: Verwerven en inrichten waardevol grasland binnen bosstructuur

Maatregel 3.1.1: Verwerven en inrichten van waardevol grasland binnen bosstructuur

Ten westen van de Bosstraat komen enkele biologisch waardevolle graslanden voor omringd door bosuitbreidingzones. Om de ecologische potenties van deze graslanden gelegen in een microdepressie maximaal tot uiting te laten komen, worden de percelen na verwerving verschraald.
Hier en daar wordt langs de grachten en rietoevers beperkt natuurtechnisch grondwerk uitgevoerd aan perceelsgrachten om de oevervegetaties lokaal meer kansen te geven.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
3.1.1. a	Ontwikkelen waardevol grasland binnen bosstructuur - grondverwerving	3ha 95a 19ca	ANB	VLM	ANB
3.1.1 b	Ontwikkelen waardevol grasland binnen bosstructuur - inrichting	3ha 95a 19ca	ANB	VLM	ANB

3.4.3.2 Uitvoeringseenheid 3.2.: Lokale habitatverbetering

Maatregel 3.2.1: Uitbouw van natuurfunctie perceel met waterplas nabij natuurportaal

Nabij het natuurportaal Landgoed Leeuwenhof aan de Beekstraat/Ringvaart ligt een perceel met een kleine oude ontginningsput. Deze put is momenteel in eigendom en beheer van W&Z. Het uitvoeren van beheers- en inrichtingswerken aan deze put is momenteel geen prioriteit voor W&Z. Dit perceel ligt geïsoleerd tussen de oude rode beukendreef, ten zuiden van openbaar bos en het natuurportaal Landgoed Leeuwenhof (Jongensstad) en vlakbij de belangrijke ontsluitingen R4 (fietspad) en Beekstraat. Binnen het plan wordt dit perceel ruimtelijk verbonden met het natuurportaal Landgoed Leeuwenhof. Deze zone kan dan als één geheel functioneren. Gezien het potentiële belang van deze zone voor de uitbouw van het natuurportaal in de groenpool wordt voorgesteld om het beheer van W&Z over te dragen aan ANB zodat het natuurportaal als één entiteit en met één beheerder kan worden ingericht. Hiervoor wordt ten noorden van dit perceel een belangrijke functionele hoofdverbinding ingericht die de verbinding maakt tussen fietspad langs R4 (concept Groene Ring rond Gent) en het natuurportaal van de groenpool. Langs deze fietsverbinding wordt in de overwoekerde boomgaard een toegangszone ingericht met o.m. een picknickzone.
De waterplas wordt natuurvriendelijk ingericht via een volledige beperking van de aanvoer van nutriënten en van overmatige betreding gecombineerd met een beheer gericht op herstel

en behoud. Hiertoe dient de overtollige vis te worden afgevangen, het aanwezige nutriëntenrijke slib verwijderd en de plas lokaal uitgediept. Ook de wilgenopslag moet worden ingeperkt om verdere verlanding tegen te gaan. Binnen deze zone wordt een pad uitgestippeld en ingericht met ter hoogte van de vijver een vlonderpad. Langs en rondom de vijver kan beperkte natuureducatieve infrastructuur worden voorzien.
Een aangepast maaibeheer moet de soortenrijkdom van de schrale bermen rondom veilig stellen of herstellen. Ook de aanwezige steile talud aan de westelijke zijde, die momenteel wordt overwoekerd door braam en brandnetel, biedt o.a. mogelijkheden tot het creëren van nestgelegenheid voor bijvoorbeeld ijsvogels. Het perceel wordt aan de zijde van de R4 voorzien van een opgehoogde berm als buffer.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
3.2.1 a	Overdracht beheer perceel met waterplas van W&Z naar Agentschap Natuur en Bos	pm	pm	W&Z	ANB
3.2.1 b	Uitbouw natuurfunctie perceel met waterplas nabij portaal	99a 95ca	ANB	VLM	ANB

Maatregel 3.2.2: Uitbouw natuurfunctie kasteelparken

In het plangebied bevinden zich verschillende waardevolle kasteelparken: kasteel Schouwbroek, kasteel Ten Velde, Dreefkasteel, Wit Kasteel, Kasteel Beukenhof en Kasteel Campagne, Landgoed Leeuwenhof. Deze kasteeldomeinen hebben niet enkel een hoge cultuurhistorische waarde, maar herbergen naast hun landschappelijke waarden vaak ook belangrijke natuurwaarden. Binnen deze domeinen kunnen op vrijwillige basis diverse acties ondernomen worden om de natuur- en landschapswaarden te verhogen.
In samenspraak met de eigenaars kunnen soortgerichte maatregelen worden genomen zoals onder meer het plaatsen van vleermuizen- of uilenkasten, insectenranden of andere soortgerichte maatregelen.
Het is de bedoeling deze maatregel uit te voeren onder de vorm van “Quick Wins” met ruimte voor private initiatieven bij de uitwerking/uitvoering. Vanuit het inrichtingsproject wordt een budget ter beschikking gesteld. Doelstelling is een aantal realisaties op het terrein voor te bereiden die op korte termijn uitvoerbaar zijn. Na bekendmaking en bevraging bij de gemeenten en de betrokken particulieren worden een aantal deelmaatregelen (projecten) uitgekozen. Samen met de oproep worden de selectiecriteria en het reglement bekend gemaakt. De realisaties op het terrein dienen de doelstellingen van de groenpool maximaal te ondersteunen.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
3.2.2	Uitbouw natuurfunctie kasteelparken	1	LI/particulier	Particulier	Particulier

3.4.3.3 Uitvoeringseenheid 3.3.: Verwerven en inrichten oeverstrook/ecologische verbinding

Maatregel 3.3.1 en 3.3.2: Verwerven en inrichten oeverstrook/ecologische verbinding

De west- en oostzijde van de groenpool worden gescheiden door de Bosstraat. Momenteel zijn er zeer scherpe grenzen in het landschap ter hoogte van de open te houden zichtas tussen kasteel Schouwbroek en Blauwhuis. De Merebeek verbindt er de westkant en oostkant van de Bosstraat en vormt een belangrijke landschapsstructuur voor de verbinding van de verschillende deelgebieden met de vallei van Oude Kale. Door aanleg van een oeverzone/ ecologische verbinding wordt de verbinding tussen de deelgebieden hersteld.

De realisatie van de oeverstrook/ecologische verbinding omvat grondverwerving en inrichting van een oeverstrook langs de Merebeek/Gavergracht (1ste categorie) over een lengte van 225 m en een breedte van 15 m. Langs deze corridor kan in de toekomst de verbinding tussen leefgebieden gebeuren. De inrichting van de oeverzones omvat het plaatsen van omheiningen, de natuurtechnische inrichting van de oevers met plaatselijk het herprofileren van de oevers en het uitvoeren van beplantingswerken.
Voor de Merebeek/Gavergracht wordt een zone over de volledige lengte tussen het kasteel Schouwbroek en de Bosstraat ingericht met grazige stukken, ruigtes en enkele opgaande groenelementen (houtkant, enkele bomengroepjes). Hierbij wordt de hogere opgaande vegetatie strategisch ingeplant om de zichten te vrijwaren. Tevens kunnen lokaal nattere zones als stapstenen worden ingericht. Op die plaatsen waar de waterloop vervuild is, gebeuren geen grondwerken.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
3.3.1.	Verwerven oeverstrook Merebeek (1ste cat)	3.375 m²	VMM	VMM	VMM
3.3.2.	Inrichting oeverstrook Merebeek (1ste cat) als ecologische verbinding	3.375 m²	VMM	VMM	VMM

3.4.3.4 Uitvoeringseenheid 3.4.: Verbeteren migratieherstel

Maatregel 3.4.1: Inrichten fauna-passage Merebeek/Bosstraat

De Merebeek komt onder de Bosstraat het plangebied binnen. Om organismen de mogelijkheid te geven via de waterloop naar de overkant te geraken zonder de drukke weg te kruisen, wordt een faunadoorgang aangelegd die de oeverzone verbindt met de parkzone van Blauwhuis. Deze faunapassage kan eenvoudig door middel van een duiker onder de weg worden gerealiseerd.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
3.4.1.	Inrichten fauna-passage Merebeek/Bosstraat	1	VMM	VMM	VMM

Maatregel 3.4.2: Realisatie fauna-uitstapplaats Ringvaart

De Ringvaart vormt een aanzienlijke barrière voor organismen. In kanalen met steile oevers verdrinken jaarlijks vele dieren. Ter hoogte van de zwevende kruising van de R4 met de Ringvaart zijn er op beide oevers verkeersvrije beboste zones. Door het aanleggen van fauna-uitstapplaatsen of in het beste geval een natuurvriendelijke oever langs het kanaal ter hoogte van de bossen kunnen migrerende dieren in en uit het water geraken zonder te verdrinken. Deze maatregel zal gerealiseerd worden door W&Z bij de onderhouds/inrichtingswerken aan de oevers.
De constructie van een fauna-uitstapplaats (FUP) bestaat uit damwanden van staal, beton of hout en een bekledingsconstructie. De damwand wordt over een bepaald gedeelte verlaagd, zodat de dieren gemakkelijk het water uit kunnen komen. De verlaging van de damwand is afhankelijk van de diersoorten die gebruik maken van de FUP's. Streefdoel is een damwand van ongeveer 40 cm onder de waterspiegel. De bekledingsconstructie van het talud (minimaal 1:2 en liefst 1:3) bestaat uit een onderlaag van geotextiel met hierboven een of meerdere lagen bestorting. Deze helling van stortsteen dient als uitklimplaats voor dieren die in het water leven. Ruwe steensoorten zonder scherpe breuklijnen (bijvoorbeeld zand- of kalksteen) die stevig vast liggen, hebben de voorkeur om het breken van de poten van dieren tegen te gaan. Plantengroei zorgt voor dekking, zodat de dieren zich een stuk veiliger voelen.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
3.4.2.	Realisatie fauna-uitstapplaats Ringvaart	2	W&Z	W&Z	W&Z

3.4.4. Verbeteren landschappelijke structuur

Deze inrichtingsmaatregelen worden opgedeeld in vier uitvoeringseenheden:
- verwerven en versterken van halfopen landschap in ankerplaats;
- verwerven en inrichten van kleinschalig landschap voor uitbreiding kinderboerderij;
- gebiedsgericht stimuleren van beheerovereenkomsten;
- valorisatie van cultuurhistorische relicten/bewoning.

3.4.4.1 Uitvoeringseenheid 4.1: Verwerven en versterken halfopen landschap ankerplaats

Maatregel 4.1.1: Versterken halfopen landschap ankerplaats

Typisch voor het bulkenlandschap is het gesloten landschap van kleine percelen met houtige omsluitingen. Ter hoogte van de Beekstraat is er nog een relatief intacte zone met een mooie belevingswaarde gelegen in natuurgebied en ankerplaats. In de bosuitbreidingsplannen is ervoor geopteerd om deze zone niet te bebossen en het fijnmazig netwerk van sloten, percelen en knotbomenrijen langs de weg te behouden en te versterken in aansluiting met de achterliggende zone voor grasland-bosmozaiek. Deze zone vormt tevens de overgang naar de hoger gelegen bebouwde zones en het gebied rond het zandwinningsplas Leeuwenhof.
Deze smalle zone vormt het meest zichtbare deel van de groenpool van op de openbare weg. Bij autonome ontwikkeling zou deze zone verder verrommelen en vertuinen. Na verwerving worden de gronden ingericht met herstel van het typische landschapspatroon. Storende constructies worden verwijderd. De aanwezige weilanden kunnen verschralen en aansluitend worden beheerd met de grasland-bosmozaïek. Begrazing met een lage veedensiteit is aangewezen.
Ten zuiden van de Beekstraat vormen twee percelen de aanzet en overgang naar de zone rond de Vliegpleinkouter. Deze percelen zijn momenteel akkerland. Voorgesteld wordt om deze percelen te ontwikkelen in samenhang met de zuidwestelijker gelegen bosuitbreiding. Deze percelen worden ingericht als een halfopen overgang van bosuitbreidingszone naar de open zone van de zandwinningsplas Leeuwenhof en als overgang naar het landschappelijk waardevolle gebied van de ankerplaats en grasland-bosmozaïek. Het gebied wordt ontwikkeld in een halfopen mozaïek van struweel, ijle bomengroepjes, ruigte en kort grasland. Deze mozaïek wordt transparanter naar de zandwinningsplas Leeuwenhof en de Beekstraat toe en geconcentreerder naar de zone voor bosontwikkeling. De bebouwde zone van de Beekstraat wordt afgeschermd met een houtkant.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
4.1.1 a	Versterken halfopen landschap ankerplaats - grondverwerving	7ha 19a 22ca	ANB	VLM	ANB
4.1.1 b	Versterken halfopen landschap ankerplaats - inrichting	7ha 19a 22ca	ANB	VLM	ANB

3.4.4.2 Uitvoeringseenheid 4.2.: Verwerven en inrichten kleinschalig landschap voor uitbreiding kinderboerderij

Maatregel 4.2.1: Ontwikkelen kleinschalig landschap voor uitbreiding kinderboerderij

Ten zuiden van het kasteelpark en park de “Campagne” vormt het openruimtegebied de entree tot het portaal. De stad Gent heeft dit gebied opgenomen in het stedelijk RUP “Vinderhoutse Bossen”. Binnen het RUP is een portaalondersteunende functie voorzien en een functie voor de educatief-recreatieve aspecten van de kinderboerderij. In het masterplan en RUP van de stad Gent is voorzien in de verwerving door de stad Gent.
Het gebied wordt ingericht als kleinschalig weilandcomplex met ontwikkeling van het bulkenlandschap door aanplant van perceelsrandbegroeiing/veekering, behoud van grasland en het versterken van de grachtenstructuur. De Gijzelbeek vormt in deze zone de “blauwe draad” die de samenhang met de grotere open ruimte leesbaar maakt. Langs de Gijzelbeek wordt een wandeltracé voorzien dat aan de Boskeetstraat uitkomt naast een hoeve die portaalondersteunende functies kan dragen.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
4.2.1 a	Ontwikkelen kleinschalig landschap voor uitbreiding kinderboerderij - grondverwerving	5ha 36a 67ca	LI / Gent	Gent	Gent
4.2.1 b	Ontwikkelen kleinschalig landschap voor uitbreiding kinderboerderij - inrichting	5ha 36a 67ca	LI / Gent	Gent	Gent

3.4.4.3 Uitvoeringseenheid 4.3: Gebiedsgericht stimuleren beheerovereenkomsten

Maatregel 4.3.1: Accentueren cultuurhistorische relicten

Het vrijwillig sluiten van beheerovereenkomsten wordt gestimuleerd in de Vinderhoutse bulken en op twee percelen ten oosten van Kasteel Schouwbroek. Deze zones maken geen deel uit van bosuitbreidingzones. Hier wordt in de eerste plaatst gestreefd naar een behoud en verdichting van de waardevolle elementen gebonden aan de perceelsranden. Voor de Vinderhoutse bulken (33,64 ha) gaat het om beheerovereenkomsten voor de aanleg en het onderhoud van knotbomen, de aanleg en het onderhoud van houtkanten, perceelsranden-beheer, botanisch beheer en de aanleg en het onderhoud van poelen. Voor de percelen (1,45 ha) ten westen van Kasteel Schouwbroek zijn, gezien de botanische waarde van de percelen, beheerovereenkomsten botanisch beheer mogelijk.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
4.3.1	Stimuleren beheerovereenkomsten Vinderhoutse bulken	pm	Particulieren/VLM	Particulieren	Particulieren

3.4.4.4 Uitvoeringseenheid 4.4.: Valorisatie cultuurhistorische relicten/bewoning

Maatregel 4.4.1: Accentueren cultuurhistorische relicten

Aanleunend bij Landgoed Leeuwenhof komt een hoeve met walgracht voor. Veel van de oude hoeves hebben erfgoedwaarde en vormen een onderdeel van ons cultuurhistorisch erfgoed. Gezien deze hoeve aan een recreatief pad en vlakbij het natuurportaal ligt, is het gewenst om dit erfgoed op te waarderen.
Ten oosten van Landgoed Leeuwenhof staat een hoeve die vroeger omwald was. Voor het herstellen van de cultuurhistorische kenmerken van deze hoeve kunnen bvb. hoogstambomen worden aangeplant en kan de wal opnieuw worden uitgegraven. Verspreid in het plangebied komen een aantal hoogstamboomgaarden voor verbonden aan oude hoeves. Oude boomgaarden hebben een hoge ecologische betekenis voor onder meer holenbroeders, insecten, grote en kleine zoogdieren.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
4.4.1.	Accentueren cultuurhistorische relicten	pm	Particulieren/VLM	Particulieren	Particulieren

Maatregel 4.4.2: Landschappelijke integratie open te houden cellen bij landelijke bewoning

Veel van de oude hoeves in het gebied vormen een onderdeel van het cultuurhistorisch erfgoed van de streek. Bij de bosontwikkeling is ervoor geopteerd om rond de verspreide landelijke bebouwing/bewoning een cel open te houden die niet in aanmerking komt voor bebossing. Dit is bevorderlijk voor zowel het draagvlak en een goed nabuurschap van de bewoners met de gebruikers van de groenpool. Deze open ruimte, veelal gebonden aan oude hoeves, kan verder worden gebruikt als weiland, tuin, boomgaard, enz. Op die manier ontstaat binnen de groenpool een aangename landschappelijke variatie die refereert naar het oorspronkelijke gebruik van de gronden.
Om de landschappelijke integratie van deze open cellen met landelijke bebouwing te verbeteren, worden zij best ingepast met streekeigen groen. Dit gebeurt best met landschapselementen die de erfgoedwaarde van de bebouwing versterken én een bijdrage leveren aan de groenstructuur van de groenpool. Op vrijwillige basis kunnen binnen deze zone diverse acties worden ondernomen om de landschapswaarden te verhogen: streek-eigen losse hagen, houtkanten, knotbomenrijen, hoogstamboomgaarden en/of kansrijke soortgerichte maatregelen.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
4.4.2	Landschappelijke integratie open te houden cellen bij landelijke bewoning	pm	Particulieren/VLM	Particulieren	Particulieren

Het is de bedoeling maatregel 4.4.1 en 4.4.2 uit te voeren onder de vorm van “Quick Wins” met ruimte voor private initiatieven bij de uitwerking/uitvoering. Vanuit het inrichtingsproject wordt een budget ter beschikking gesteld. Doelstelling is een aantal realisaties op het terrein voor te bereiden die op korte termijn uitvoerbaar zijn. Na bekendmaking en bevraging bij de gemeenten en de betrokken particulieren worden een aantal deelmaatregelen (projecten) uitgekozen. Samen met de oproep worden de selectiecriteria en het reglement bekendgemaakt. De realisaties op het terrein dienen de doelstellingen van de groenpool maximaal te ondersteunen.

3.4.5. Ontwikkelen recreatief netwerk

Deze inrichtingsmaatregelen worden opgedeeld in drie uitvoeringseenheden:
- ontwikkelen van een netwerk van functionele hoofdverbindingen;
- ontwikkelen van een netwerk van recreatieve paden en recreatieve verbindingen;
- inrichting van portalen en ondersteunende infrastructuur

3.4.5.1 Uitvoeringseenheid 5.1.: Ontwikkelen netwerk functionele hoofdverbindingen

Doorheen het plangebied van de groenpool wordt een recreatief netwerk ontwikkeld. Functionele hoofdverbindingen verbinden binnen het plangebied de verschillende deelzones (Groene Velden, Vinderhoutse Bossen en de omgeving rond De Campagne) en portalen met elkaar. Tevens vormen zij de verbinding met de ontsluitingsstructuur buiten het plangebied via bestaande verkeersluwe wegenis en de wegen geënt op de groenstructuur van Gent. Binnen het plangebied is het de bedoeling dat de hoofdverbindingen goed aansluiten op groenas 7, de groenstructuur van Groene Ring bij de R4, Drongen en het netwerk van paden ontwikkeld in het inrichtingsplan Oude Kale.
De hoofdverbindingen krijgen een openbaar karakter en moeten zowel voor wandelaars, fietsers als voor exploitatie (landbouw, bos- en natuurbeheer) kunnen worden gebruikt. Daarom dienen zij voldoende stabiel en goed gefundeerd te zijn en met een toplaag geschikt voor recreatief verkeer. Heel wat functionele hoofdverbindingen bestaan vandaag reeds op het terrein als weg, al dan niet openbaar toegankelijk. Waar nodig wordt de weg verworven en/of openbaar gemaakt.

Maatregel 5.1.1 t.e.m. 5.1.3: Aanleg nieuwe functionele hoofdverbindingen

De nieuwe functionele hoofdverbindingen worden uitgevoerd in steenslag (3 m breed) die voor een goed gebruikscomfort en de duurzaamheid best gebonden wordt. Op natte instabiele plaatsen wordt de fundering voorzien van geotextiel. Op de meeste plaatsen dient eveneens de randinfrastructuur aangepast: verwijderen van omheiningen, plaatsen van nieuwe afrasteringen, aanpassen van perceelsovergangen, grachten en het aanplanten van begeleidende beplanting.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
5.1.1 a	Aanleg nieuwe functionele hoofdverbindingen (weg nr 3b,4c,6,26) - verwerving	5.392 m²	LI / Gent	VLM	Gent
5.1.1 b	Aanleg nieuwe functionele hoofdverbindingen (weg nr 3b,4c,6,26,34)- Inrichting	808 m	LI / Gent	VLM	Gent
5.1.2 a	Aanleg nieuwe functionele hoofdverbindingen (weg nr 19a,19b)- verwerving	1.535 m²	LI / Provincie	VLM	Provincie
5.1.2 b	Aanleg nieuwe functionele hoofdverbindingen (weg nr 19a,19b)- Inrichting	307 m	LI / Provincie	VLM	Provincie

5.1.3 a	Aanleg nieuwe functionele hoofdverbindingen Gent (weg nr 29,32,33)- verwerving	3.948 m²	LI / Gent	Gent	Gent
5.1.3 b	Aanleg nieuwe functionele hoofdverbindingen Gent (weg nr 29,32,33)- Inrichting	737 m	LI / Gent	Gent	Gent

Maatregel 5.1.4 t.e.m. 5.1.7: Uitbouw en verbeteren bestaande landwegen tot functionele hoofdverbindingen

Veel landwegen bestaan vandaag reeds op het terrein maar zijn nog private eigendom, niet openbaar toegankelijk en ontoegankelijk voor recreatief medegebruik. Delen zijn verdwenen of vaak dienen zij alleen als toegang tot enkele percelen. Na verwerving worden deze landwegen uitgebouwd of verbeterd tot functionele hoofdverbinding.
De wegen die reeds jaren in onbruik zijn of enkel gebruikt worden als ontsluiting voor aangelanden, vergen een structurele aanpak voor de uitbouw tot functionele hoofdverbinding. Deze wegen worden uitgevoerd zoals de nieuwe functionele hoofdverbindingen.
Enkele wegen zijn vandaag in vrij goede staat omdat zij reeds openbaar zijn en de toegangsweg vormen tot enkele geïsoleerde woningen. Voor deze wegen volstaat een grondige aanpak van de verharding (aanvullen, effenen, opfrezen, vermengen en verdichten).

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
5.1.4 a	Uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding (weg nr. 3a,15,23,27,28) - verwerving	12.706 m	LI / Gent	VLM	Gent
5.1.4 b	Uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding (weg nr. 3a,4a,4b,15,23,27,28)- inrichting	2.183 m	LI / Gent	VLM	Gent
5.1.5	Uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding (weg nr. 5a,5b,7)- inrichting	1.035 m	LI / Gent	VLM	Gent
5.1.6	Verbeteren landwegen tot functionele hoofdverbinding (weg nr. 21,22)- inrichting	522 m²	LI / Lovendegem	VLM	Lovendegem
5.1.7	Verbeteren landwegen tot functionele hoofdverbinding (weg nr. 12,13a,34)- inrichting	421 m	ANB	VLM	ANB

Maatregel 5.1.8 t.e.m. 5.1.9: Uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding geschikt voor minder mobielen

In de Beekstraat, aan de overkant van het portaal Landgoed Leeuwenhof, bevindt zich de zorginstelling “De Karrekol” voor een 24-tal bewoners met een motorische en/of meervoudige handicap. Het overgrote deel van deze bewoners heeft beperkingen inzake mobiliteit. In het vlakbij gelegen natuurportaal Landgoed Leeuwenhof en omgeving is daarom een pad uitgestippeld dat wordt ingericht voor toegankelijkheid met rolstoel en/of rollator. Deze paden krijgen een gelijkaardige inrichting als de overige functionele hoofdverbindingen, maar met een extra fijne, vlakke en gebonden toplaag. In overleg met de zorginstelling wordt deze route ook voorzien van benodigde extra infrastructuur en prikkels voor deze doelgroep.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
5.1.8 a	Uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding geschikt voor minder mobielen (weg nr. 10a,10b) - verwerving	4.492,5 m²	LI / Gent	VLM	Gent
5.1.8 b	Uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding geschikt voor minder mobielen (weg nr. 10a,10b) - inrichting	599 m	LI / Gent	VLM	Gent
5.1.9 a	Uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding geschikt voor minder mobielen (weg nr. 16) - verwerving	1.138,8 m²	ANB	VLM	ANB
5.1.9 b	Uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding geschikt voor minder mobielen (weg nr. 13b,13c,16,36) - inrichting	760 m	ANB	VLM	ANB

3.4.5.2 Uitvoeringseenheid 5.2.: Ontwikkelen netwerk recreatieve paden

Naast de functionele hoofdverbindingen worden binnen de groenpool ook recreatieve paden ingericht. Deze paden hebben als hoofdfunctie wandelen of een ander gebruik waarvoor minder ingrepen voor een stabiele comfortabele weg noodzakelijk zijn. Naast wandelen zullen deze paden ook worden gebruikt in combinatie met een ruiterpad/-strook en hier en daar toegankelijk zijn voor mountainbikers. Deze paden fungeren naast hun recreatieve functie tevens als ontsluiting voor exploitatieverkeer (landbouw, bos- en natuurbeheer).
De onderdelen van het traject worden waar nodig verworven en/of openbaar gemaakt. De reeds bestaande onderdelen van deze paden blijven behouden in hun huidige staat. Waar de weg te nat en instabiel is voor een duurzaam gebruik als wandelpad en exploitatieweg wordt deze lokaal verbeterd. Waar nodig worden bestaande afsluitingen opgebroken en/of nieuwe afsluitingen geplaatst en aanpassingen aan de bermen uitgevoerd. Ter hoogte van de kruising met grachten worden overgangen geplaatst.

Maatregel 5.2.1 t.e.m. 5.2.3: Aanleg nieuw wandeltracé

In hoofdzaak worden de wandelwegen beperkt verhard. Enkel waar paden door de terreinomstandigheden te drassig en instabiel zijn voor een comfortabele toegankelijkheid wordt een fundering/verharding vooropgesteld.
Binnen de groenpool wordt het typische aspect van een stabiel, groen wandelpad/landweg met rijke kruidenvegetatie in de bermen nagestreefd.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
5.2.1 a	Aanleg nieuw wandeltracé (weg nr. 2b,35) - verwerving	1.035 m²	LI / Gent	VLM	Gent
5.2.1 b	Aanleg nieuwe paden (weg nr. 2b,35) - inrichting	207 m	LI / Gent	VLM	Gent
5.2.2 a	Aanleg nieuw pad (weg nr. 30) - verwerving	1.760 m²	LI / Gent	Gent	Gent
5.2.2 b	Aanleg nieuw pad (weg nr. 30) - inrichting	352 m	LI / Gent	Gent	Gent
5.2.3 a	Aanleg nieuwe paden (weg nr. 4d,8,9,17,24,25,31) - verwerving	15.863 m²	ANB	VLM	ANB
5.2.3 b	Aanleg nieuwe paden (weg nr. 4d,8,9,17,24,25,31) - inrichting	2.760 m	ANB	VLM	ANB

Maatregel 5.2.4 t.e.m. 5.2.6: Uitbouw bestaande landweg voor wandelen

Veel landwegen bestaan vandaag reeds op het terrein, maar zijn nog private eigendom, niet openbaar toegankelijk en ontoegankelijk voor recreatief medegebruik. Delen zijn verdwenen of dienen alleen als toegang tot enkele percelen. Na verwerving worden deze landwegen uitgebouwd of verbeterd voor wandelen in combinatie met hun gebruik als exploitatieweg.
De inrichting bestaat uit lokale verbeteringen aan de stabiliteit, het verwijderen van zwerfvuil/groenstort, aanpassingen aan omheiningen en/of plaatsen nieuwe omheiningen en aanplanten van begeleidende aanplantingen.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
5.2.4 a	Uitbouw bestaande landweg voor wandelen (nr.1a,1b,2a,11) - verwerving	9.259,1 m²	LI / Gent	VLM	Gent
5.2.4 b	Uitbouw bestaande landweg voor wandelen (nr.1a,1b,2a,11) - inrichting	1.263 m	LI / Gent	VLM	Gent
5.2.5 a	Uitbouw bestaande landweg voor wandelen (nr.18) - verwerving	3.585,74 m²	ANB	VLM	ANB
5.2.5 b	Uitbouw bestaande landweg voor wandelen (nr.14a,14b,18) - inrichting	739 m	ANB	VLM	ANB
5.2.6	Verbeteren bestaande landweg voor wandelen (nr.20) - Inrichting	671 m	ANB	VLM	ANB

Maatregel 5.2.7 t.e.m. 5.2.9: Inrichting en integratie fijnmazig wandelnetwerk

De groenpool telt 3 portalen in de verschillende deelgebieden van waaruit de bezoeker het gebied kan verkennen. De portalen De Campagne, Landgoed Leeuwenhof en het park Claeys-Bouüaert zijn vandaag reeds oude parken met een publieke functie en beschikken al over een fijnmazig wandelnetwerk. De wandelpaden zijn echter weinig verbonden met de omgeving. De maatregelen bestaan uit kleine ingrepen om de aansluiting en doorstroming naar het te ontwikkelen netwerk van de groenpool te verbeteren. Hiervoor worden deze gebieden uitgerust met een beperkte oriëntatie-infrastructuur, route-aanwijzers en kleine infrastructurele ingrepen voor het verbeteren van de verbinding.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
5.2.7	Inrichting fijnmazig wandelnetwerk nabij portaal “Landgoed Leeuwenhof” (geleding, bewegwijzering)	1	ANB	VLM	ANB
5.2.8	Inrichting fijnmazig wandelnetwerk nabij portaal “Landgoed De Campagne” (geleding, bewegwijzering)	1	LI / Gent	VLM	Gent
5.2.9	Integratie bestaand fijnmazig netwerk “Landschapspark Groene Velden” (geleding, bewegwijzering)	1	LI / Gent	VLM	Gent

Maatregel 5.2.10 t.e.m. 5.2.11: Aanleg en integratie ruiterstrook/ -pad

De ruimere omgeving van Drongen, Luchteren, Vinderhoute en Merendree kent een vrij hoge densiteit aan paardenhouders voor recreatief gebruik. Momenteel wordt er veel geruiterd in de berm van het kanaal Gent-Oostende. Ook in het inrichtingsplan Oude Kale zijn enkele ruiterverbindingen uitgewerkt.
Er wordt een ruiterstrook voorzien – gescheiden van de recreatieve paden – vanaf Langendam, langs de noordkant van het boscomplex, naar de Gavergrachtstraat. Hier is er mogelijkheid om verder te rijden naar het valleigebied van de Oude Kale. De inrichting van de ruiterstrook beperkt zich tot de aanleg van een gescheiden zandige ruiterstrook in de berm waar nodig. Deze ruiterstrook wordt gescheiden van de wegen voor o.a. fietsverkeer door een beplanting waar mogelijk. Verder wordt de bestaande ruiterstrook optimaal aangesloten en bewegwijzerd zodat er een goede geleding komt naar deze ruiterstroken. Daarnaast komen er ook ingrepen ter ontrading van ruiteren op de overige paden.

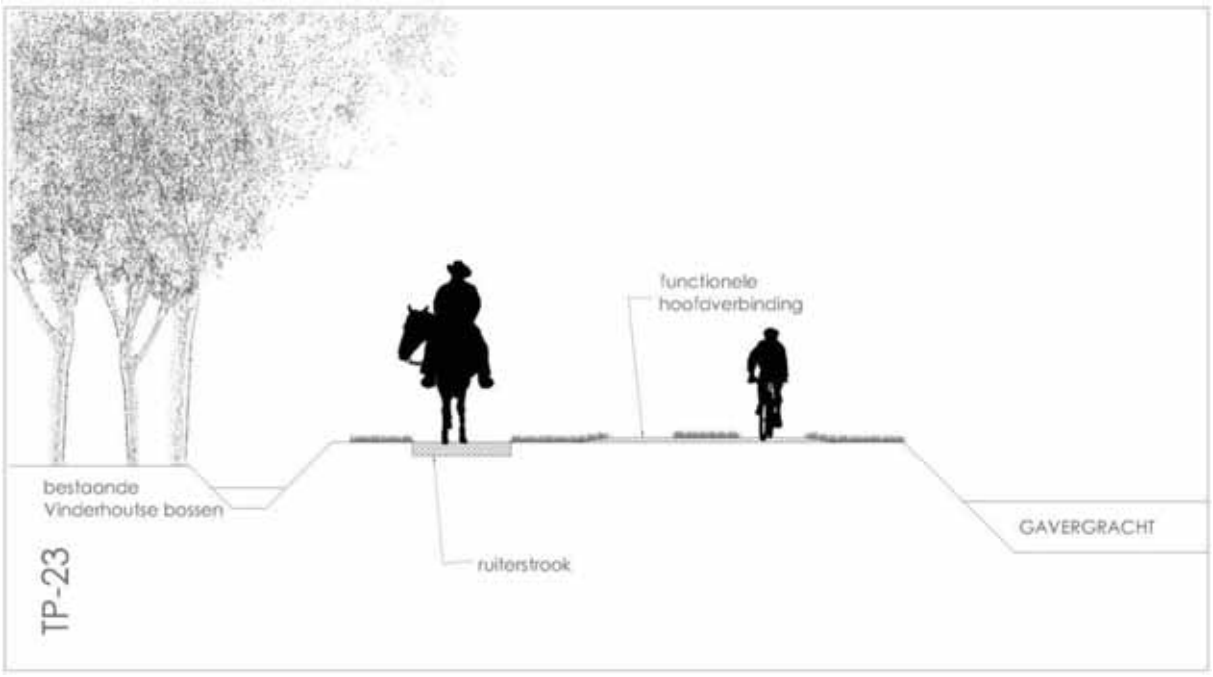

Figuur 9: Aanzicht functionele hoofdverbinding met ruiterstrook

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
5.2.10 a	Aanleg van ruiterstrook/ -pad langs wegen stad Gent (nr. 3a,3b,23)	1.248 m	LI / Gent	VLM	Gent
5.2.10 b	Aanleg van ruiterstrook/ -pad langs wegen ANB (nr. 24,4d)	953 m	ANB	VLM	ANB
5.2.11	Integratie bestaande ruiterstroken (geleding, bewegwijzering)	1	LI / Lovendegem	VLM	Lovendegem

Maatregel 5.2.12: Beperken toegankelijkheid waardevol boscomplex

De bestaande bossen zijn momenteel nog in private eigendom. Bestaande bosbeheerpaden worden opgewaardeerd en zullen openbaar toegankelijk zijn. Het waardevol boscomplex van de Vinderhoutse Bossen wordt voor recreanten afgescheiden door een omheining te plaatsen langs de toegankelijke wegen. Er wordt gestreefd naar een natuurlijke omheining die recreanten zoveel mogelijk uit het bos weert. Poorten worden voorzien om de toegang tot het boscomplex te verzekeren voor de beheerder.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
5.2.12 a	Beperken toegankelijkheid waardevol boscomplex (langs weg nr. 23,26,27)	1.474 m	LI / Gent	VLM	Gent
5.2.12 b	Beperken toegankelijkheid waardevol boscomplex (langs weg nr. 31)	727 m	ANB	VLM	ANB

3.4.5.3 Uitvoeringseenheid 5.3.: Inrichting portalen en ondersteunende infrastructuur

Binnen de afbakening van de Groenpool Vinderhoutse Bossen worden 3 bestaande parken opgewaardeerd tot portaal voor de groenpool. Deze parken getuigen van de rijke cultuurhistorische geschiedenis van het gebied en bevatten heel wat aantrekkelijke oude gebouwen en parkelementen zoals vijvers, brugjes, oude bomen en bosjes.
Het park Claeys-Bouüaert (cultuurportaal) beschikt over een vrij goed ingerichte recreatieve structuur. Het park is bovendien verbonden met de groenpool via het Landschapspark Groene Velden. De portalen Landgoed Leeuwenhof (natuurportaal) en Landgoed De Campagne (landschappelijk recreatief portaal) zijn momenteel weinig recreatief uitgebouwd. Buiten enkele geïsoleerde recreatieve elementen en de bestaande groenstructuur is er weinig uitrusting aanwezig. De gebieden zijn in hoofdzaak op zichzelf gericht en missen uitstraling en functies om in de toekomst als portaal voor de groenpool te functioneren.
De groenpool opent bijzondere perspectieven voor allerlei vormen van passieve recreatie, natuur- en landschapsbeleving. Voor de portalen Landgoed Leeuwenhof en Landgoed De Campagne wordt door de stad een ruimtelijk uitvoeringsplan opgemaakt. Daartoe is een visie en gewenste ruimtelijke structuur voor beide gebieden ontwikkeld.

Maatregel 5.3.1: Uitbouw onthaalfunctie en herinrichting park "Landgoed De Campagne" als portaal

Het portaal De Campagne zal worden ingericht als landschappelijk recreatief portaal en zal de belangrijkste recreatieve toegangspoort tot de groenpool zijn. De maatregelen in deze zone kunnen worden opgesplitst in drie luiken: maatregelen in functie van toegankelijkheid en onthaal, inrichtingsmaatregelen in het historische park zelf en herstelmaatregelen ten behoeve van de historische brugjes in het park.

De eerste zone omvat de verbinding tussen de Gijzelstraat en het speelbos, inclusief de toegangspoort, de opnieuw aan te leggen parking, de openruimte-onthaalzone aan de vijver, het pad richting speelbos en de noodzakelijke nieuwe brug die de verbinding maakt met dit speelbos. Om deze zone goed te laten functioneren, is er nood aan een aangepaste recreatieve onthaalinfrastructuur (bewegwijzering, infopanelen, zitbanken, spelprikkels, fietsenstalling, parking, infopunt, beperkte restaurantfunctie,…) op maat van het portaal.
Het historische kasteelpark vormt de tweede zone en het hart van het portaal. De cultuurhistorische en landschappelijke waarden van het park zullen bij de inrichting tot portaal worden gerespecteerd en waar nodig versterkt. Het volledige park is biologisch zeer waardevol. Bij de (her)inrichting en door aangepast beheer wordt de ecologische waarde behouden en versterkt (o.a. beheer parkvijver en waterpartijen).
Doorheen het kasteelpark wordt het bestaande fijnmazig wandelparcours opgewaardeerd. Fietsers worden uit het kasteelpark geweerd. In het historische kasteelpark gaat speciale aandacht naar de cultuurhistorische ornamenten, met name het herstel van drie historische brugjes over de vijver.

Naast het kasteelpark bevindt zich de stedelijke kinderboerderij “De Campagne”. De aanwezigheid van de kinderboerderij zorgt voor een extra dimensie. Bij de ontwikkeling en de uitbouw van het portaal zal rekening worden gehouden met de (recreatieve en landbouw-educatieve) behoeften van de kinderboerderij. Historische linken tussen het kasteelpark en de boerderij worden behouden.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
5.3.1	Uitbouw onthaalfunctie en herinrichting park “Landgoed De Campagne” als portaal	46.900 m²	LI / Gent	Gent	Gent

Maatregel 5.3.1: Uitbouw onthaalfunctie en herinrichting park “Landgoed Leeuwenhof” als portaal

Het portaal Landgoed Leeuwenhof (Jongensstad) wordt ingericht als natuurportaal en is het dichtst gelegen bij de R4 en de Groene Ring. Niet enkel het kasteelpark, maar ook de directe omgeving met de omwalde hoeve, dreef en boomgaard maken er deel van uit. Het portaal sluit in het noorden aan bij de waardevolle alluviale boskern van de Vinderhoutse Bossen en in het westen bij het bulkenlandschap.
Het kasteelpark wordt als hart van het portaal opgewaardeerd op basis van de biologische en landschappeljike waarde van het park. De zuidwestelijke rand van het park, langs de Beekstraat wordt opgewaardeerd en heringericht als onthaalzone voor het park. Bestaande gebouwen en parkeergelegenheid worden maximaal ingepast in de natuurlijke parkaanleg. De interne ontsluitingen van woningen worden zoveel mogelijk geherlocaliseerd naar de randen. Binnen het park komt een kleinmazig wandelparcours. Zowel langs de oost-, west- als noordzijde worden verbindingen uitgebouwd met de paden- en wegenstructuur voor de groenpool.
Naast de hoofdtoegang aan de Beekstraat wordt het portaal verbonden met de deelzone oude beukendreef, verwilderde boomgaard en perceel met waterplas. Er komt hier een nieuwe en verkeersveilige fietsverbinding met de langsfietspaden van de R4. Op die manier zal het portaal goed aansluiten op de overkoepelende groenstructuur van de “groene ring”.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
5.3.2	Uitbouw onthaalfunctie en herinrichting park “Landgoed Leeuwenhof” als portaal	pm	ANB	ANB	ANB

Maatregel 5.3.3: Inrichten infrastructuur speelbos “De Campagne”

Ten noorden van het kasteelpark wordt een speelbos ontwikkeld, aansluitend bij het centraal gedeelte van de groenpool. Een nieuwe, secundaire toegang tot het kasteelpark ontsluit het portaal ook vanuit het noorden. Aan deze toegang wordt een jeugdlokaal met jeugd-verblijfsaccommodatie voorzien. De inplanting en inrichting van de jeugdverblijfsaccomodatie valt buiten het bestek van dit inrichtingsplan en is ten laste van de stad Gent. De verwerving, de bosontwikkeling, het natuurtechnisch grondverzet voor de creatie van plassen, heuvels en natuurlijke terreinen van deze maatregel zit vervat onder uitvoeringseenheid 2.5 Verwerven en inrichten speelbos “Campagne”.

Specifieke avontuurlijke speelinfrastructuur wordt op welbepaalde zones voorzien en afgestemd op het gebied (vb. bomenparcours). De inplanting van een natuur- en landbouw-educatief parcours zijn tevens mogelijk.
De toegankelijkheid van het speelbos en het portaal “De Campagne” voor recreanten wordt vergroot door een nieuwe noord-zuid georiënteerde fietsverbinding. Deze bereikt vanuit het centraal gedeelte van de groenpool het portaal ter hoogte van het speelbos, loopt doorheen het speelbos om via de Noordgijzelstraat en de parking van het portaal doorheen het zuidelijk openruimtegebied aan te sluiten op het gehucht Luchteren.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
5.3.3	Inrichten infrastructuur speelbos “De Campagne”	69.309,5 m²	LI / Gent	Gent	Gent

Maatregel 5.3.4: Parking voor kinderboerderij “De Campagne”

De toegankelijkheid van het portaal en de kinderboerderij voor auto’s en bussen zal in de toekomst langs de Gavergrachtstraat/Gijzelstraat worden georganiseerd. Op het kruispunt van de Gijzelstraat en de Noordgijzelstraat wordt een nieuwe parking voor 85 wagens verworven en ingericht. Hiervoor is een oppervlakte nodig van 1.835 m² die verhard en ingericht wordt. Deze parking functioneert voor het portaal, de kinderboerderij, de jeugd-lokalen en de gebruikers van het cultureel centrum. De parking binnen het kasteelpark wordt herleid tot een laad- en loszone.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
5.3.4 a	Parking voor kinderboerderij “De Campagne” - verwerving	1.835 m²	LI / Gent	Gent	Gent
5.3.4 b	Parking voor kinderboerderij “De Campagne” - inrichting	1.835 m²	LI / Gent	Gent	Gent

Maatregel 5.3.5: Inrichting voor recreatief medegebruik bos Groene Velden Noord

De verwerving, de bosontwikkeling en het natuurtechnisch grondverzet voor de realisatie van plassen, heuvels en natuurlijke terreinen van deze maatregel zit vervat onder uitvoerings-eenheid 2.4 Verwerven en inrichten bos met recreatief medegebruik Groene Velden Noord.

De gerealiseerde bossen kunnen hier extensief recreatief worden gebruikt. Het is de bedoeling om een soort struinbos te ontwikkelen waarbij ook binnen de bosbestanden gerecreëerd kan worden (bvb. bosexploratie en bosspelen).
Binnen het bos worden bij aanleg hier en daar natuurlijke speluitdagingen geïntegreerd door natuurlijke voorzieningen zoals beperkte hoogteverschillen, greppels en afwisseling van open en gesloten zones.

Eens het bosplantsoen voldoende ontwikkeld is, kan dit bos worden ingericht met bijkomende infrastructuur voor het recreatief medegebruik. Dit gebeurt voornamelijk door het doordacht inbrengen van kleine accenten en aangepaste eenvoudige constructies. Je vindt er geen echte speeltuigen, maar enkel objecten die kinderen extra speluitdaging bieden. Voorbeelden hiervan zijn grote dode stronken, takkenhopen, heuvels, greppels,… Langs de functionele hoofdverbinding wordt op het raakvlak van speelbos/parking/volkstuinen een ontmoetingsplaats met zitelement/boomstammen en enkele picknickbanken ingericht.
Tevens wordt langs de Vinderhoutsedam op het opgehoogde perceel met puin een parkeergelegenheid voor 12-16 wagens ingekleed als bomenweide. Deze parkeerzone heeft een dubbele functie: zij kan zowel functioneren voor het extensieve speelbos als voor de zone voor volkstuinen.

Binnen de zone Groene Velden Noord wordt, na nader onderzoek, ook een beperkte ruimte geïntegreerd voor volkstuinieren. Uit recent onderzoek is gebleken dat er een grote vraag is naar volkstuinen nabij grootstedelijke en kleinstedelijke gebieden. De minister bevoegd voor plattelandsbeleid heeft het initiatief genomen om de vraag en behoefte aan nieuwe volkstuinen te ondersteunen. Naast voedselproductie hebben volkstuinen een belangrijke recreatieve functie met heel wat sociale, educatieve, ecologische, natuurlijke en cultuurhistorische aspecten. Ze zijn van betekenis voor zowel tuinders als bezoekers. De lokalisatie van volkstuinen is uitstekend verenigbaar met de bestemming en ruimtelijke context van de groenpool en biedt een kans om de noordelijke Groene Velden nabij de stad op te laden met een duurzame publieksfunctie.
Bij voorkeur worden de volkstuinen ingericht op de iets zandiger zone nabij het landschapspark en ruimtelijk aansluitend bij de aanwezige residentiële hoeve met weilanden. Door een zone van max. 2 ha in te richten voor volkstuinen en max. 1 ha met randinfrastructuur parking/picknickzone/natuurlijke speelplaats krijgt deze zone een complementaire functie binnen de groenpool, in relatie met het landschapspark, het extensief speelbos en de stadsrand. De volkstuinen worden ingericht in een robuuste groenstructuur van houtkanten met een netwerk van hagen.
Er wordt bij uitvoering van de functionele hoofdverbinding een brugje geplaatst over de provinciale waterloop zodat een verbinding ontstaat met het Landschapspark.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
5.3.5	Inrichting voor recreatief mede-gebruik bos Groene Velden Noord	3 ha	LI / Provincie	VLM	Provincie

Maatregel 5.3.6: Inrichten recreatieve steunpunten

Naast de portalen ontstaan er in het gebied ook knooppunten van recreatieve paden doorheen de realisaties van de groenpool. Op deze knooppunten van paden worden recreatieve steunpunten ingericht. Zij hebben geen onthaalfunctie maar veeleer een verdelende en oriënterende functie.
Deze steunpunten worden ingericht als herkenbare “eilandjes” in de natuur-, bos- en landschapsomgeving waar bezoekers even kunnen verpozen, zich oriënteren of ondersteuning bieden voor activiteiten in de natuureducatieve of bosexploratiesfeer.

De “eilandjes” worden verhard en omgeven met een haagstructuur. Ze worden uitgerust met zitelementen en/of picknicktafels, informatieborden en een standplaats voor fietsers en/of ruiters.

Figuur 9: Principeschets “eilandje” als recreatief steunpunt

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
5.3.6 a	Inrichten recreatieve steunpunten	3 st.	LI/Gent	VLM	Gent
5.3.6 b	Inrichten recreatieve steunpunten	1 st.	LI/Provincie	VLM	Provincie
5.3.6 c	Inrichten recreatieve steunpunten	1 st.	ANB	VLM	ANB

Maatregel 5.3.7: Inrichten onthaalinfo gebiedstoegangen

Buiten de onmiddellijke omgeving van de portalen zijn er ook nog enkele andere belangrijke gebiedstoegangen die gehuchten, de bestaande groenstructuur of belangrijke wegen met de groenpool “linken”. Op deze plekken wordt een beperkte onthaalvoorziening ingericht. Dit fungeert als onthaal- en oriëntatiepunt binnen de groenpool.
De inrichting bestaat uit de inrichting van een herkenbare toegang en informatiepunt.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
5.3.7 a	Inrichten onthaalinfo gebieds-toegangen	3 st.	LI/Gent	VLM	Gent
5.3.7 b	Inrichten onthaalinfo gebieds-toegangen	1 st.	LI/Lovendegem	VLM	Lovendegem
5.3.7 c	Inrichten onthaalinfo gebieds-toegangen	3 st.	ANB	VLM	ANB

3.4.6. Verenigen mobiliteit met groenpoolfunctie

Deze inrichtingsmaatregelen worden opgedeeld in twee uitvoeringseenheden:
- integratie Groenas 7;
- verbeteren verkeersveiligheid.

3.4.6.1 Uitvoeringseenheid 6.1.: Integratie groenas 7

Groenas 7 vormt een groene fiets- en wandelverbinding die vanuit Gent langs de Trekweg naast de Ringvaart het plangebied binnenkomt. Met behulp van aanwijsborden kan de bezoeker de weg naar de groenpool en de aanliggende deelzones vinden via het cultuurportaal Claeys-Bouüaert, het landschapspark, het speelbos, de Speystraat en de Neerstraat.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
6.1.1 a	Integratie groenas 7 (Gent) (geleding, bewegwijzering)	1	LI/Gent	VLM	Gent
6.1.1 b	Integratie groenas 7 (Lovendegem) (geleding, bewegwijzering)	1	LI/Lovendegem	VLM	Lovendegem

3.4.6.2 Uitvoeringseenheid 6.2.: Verbeteren verkeersveiligheid

Maatregel 5.3.7: Inrichting van veilige oversteekplaatsen Bosstraat

De Bosstraat is een belangrijke verkeersader die de groenpool over de volledige lengte doorsnijdt. Deze weg wordt veel gebruikt door auto- en vrachtwagenverkeer met onaangepaste snelheid. Momenteel zijn er drie plaatsen voorzien waar recreatieve paden deze weg oversteken. Het is de bedoeling dat recreanten op een veilige manier hun weg kunnen verder zetten doorheen de groenpool.
Het verkeer op de Bosstraat wordt ter hoogte van de kruisingen met de recreatieve paden afgeremd door gebruik te maken van wegversmallingen of andere verkeerstechnische ingrepen. Ter hoogte van de kruising met de functionele hoofdverbinding (Rijkegasthuisbos-Vinderhoutse Bossen) wordt een versmalde rijbaan/asverschuiving met oversteekplaats ingericht. Ten zuiden en ten noorden ervan zijn er twee kruisingen van minder druk gebruikte wegen. Hier wordt een poorteffect/wegversmalling met aanduiding oversteekplaats ingericht. Dit poorteffect bakent binnen de weg duidelijk de zone van de groenpool af.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
6.2.1	Inrichting van veilige oversteekplaatsen Bosstraat	3 st.	LI/Gent	VLM	Gent

Maatregel 6.2.2: Inrichting deel Neerstraat/Trekweg als verkeersluwe weg

De Trekweg en de Neerstraat vormen het verlengde van een groene fietsverbinding (Groenas 7) waarlangs verkeer en recreanten zich van Gent naar Vinderhoute en de groenpool verplaatsen. Deze weg wordt door automobilisten vaak als sluikweg gebruikt om van en naar Gent te rijden. In de omgeving zijn voldoende andere wegen die beter geschikt zijn voor bovenlokaal verkeer. De Trekweg wordt momenteel op het grondgebied van Gent heringericht als een éénrichtingsweg.
Op het grondgebied van Lovendegem ligt de as trekweg-Speystraat-Neerstraat in het verlengde. Deze weg is echter nog niet aangepast aan de nieuwe verkeerssituatie en de verenigbaarheid met recreatief verkeer voor de groenpool. Aangezien de bosontwikkeling ten noorden van het landschapspark een recreatief medegebruik zal kennen, worden in de Neerstraat voor en na de Speybrug en op de Trekweg langs het Kanaal Gent–Oostende maatregelen ingericht om het autoverkeer af te remmen.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
6.2.2	Inrichting deel Neerstraat/Trekweg als verkeersluwe weg	1	LI/Lovendegem	VLM	Lovendegem

Maatregel 6.2.3: Inrichting Vinderhoutsedam als verkeersluwe weg

De Vinderhoutsedam wordt ten gevolge van het éénrichtingsverkeer in de Trekweg op het grondgebied van Gent druk gebruikt als weg om naar Vinderhoute te rijden. Dit deel van de Vinderhoutsedam, langs de opgehoogde R4, loopt over de volledige lengte evenwijdig met de zone voor extensief speelbos ten noorden van het Landschapspark Groene Velden. Tevens is er een belangrijke kruising van functionele hoofdverbinding.
Een gescheiden verkeersafwikkeling tussen auto- en fietsverkeer is hier niet gewenst aangezien dit geen vertragend effect heeft op gemotoriseerde gebruikers. Om de verkeersveiligheid te verhogen, wordt ervoor geopteerd deze weg in te richten als een verkeersluwe weg. Autoverkeer, zolang noodzakelijk, kan deze weg nog steeds gebruiken tegen aangepaste snelheid, afgestemd op de omliggende functies zoals bos met recreatief medegebruik. Aan het begin en einde van deze weg wordt de gedeelde functie voor fiets- en autoverkeer duidelijk gemarkeerd. Lokaal wordt de weg ingericht met een versmalling, markering als fietsweg d.m.v. rood gekleurde slemlaag en een verhoogde berm ter hoogte van de kruising en fietstunnel.

	Maatregel	Hoeveelheid	Financiering	Uitvoering	Beheer
6.2.3 a	Verbeteren Vinderhoutsedam als verkeersluwe weg – overdracht AWV naar Lovendegem	pm	AWV	AWV	Lovendegem
6.2.3 b	Verbeteren Vinderhoutsedam als verkeersluwe weg - inrichting	1	LI/Lovendegem	VLM	Lovendegem

3.4.7. Overzicht kostenraming

Bij de opmaak van de kostenraming werd verondersteld dat zowel de bodem als het slib hergebruikt kunnen worden als bodem binnen de bestemmingen II tot V zoals bepaald in VLAREBO. De mogelijke stort- en/of verwerkingskosten van vervuilde grond of vervuild slib werden niet meegerekend. De bodem- en slibanalyses die in het kader van de VLAREA/VLAREBO wetgeving zullen worden uitgevoerd bij de opmaak van het bestek, zullen hierover duidelijkheid geven.

Tabel 18: Overzicht kostenraming

Uitvoeringseenheid/ uitvoerende partner	Code	Maatregel	Eenh.	Hoeveelheid (Q)	Eenheids-prijs (€)	Totaal (€) excl. BTW	Algemene kosten (10%)	Alg. totaal (incl. kosten en BTW)	Financierende partners	Beheer	Realisatietermijn
1. Behoud en versterken bestaand boscomplex											
Uitvoeringseenheid 1.1: Behoud en versterken bestaand bos											
ANB	1.1.1.	Overleg en opmaak natuurrichtplan	pm	pm	pm	—	—	—	ANB	ANB	pm
ANB	1.1.2.	Overleg en opmaak uitgebreid bosbeheersplan	pm	pm	pm	—	—	—	ANB	ANB	pm
Uitvoeringseenheid 1.2: Herstel natuurlijke waterhuishouding											
VMM	1.2.1.	Ecohydrologische studie herstel natuurlijke waterhuishouding	TP	1	100.000	100.000	10.000	133.100	ANB (50%)+ VMM (50%)	VMM	2012-2013
VMM	1.2.2.	Maatregelen waterbeheer Merebeek (Gavergracht)	pm	pm	pm	—	—	—	VMM	VMM	2014-2015
Gent	1.2.3.	Maatregelen waterbeheer Lieve (wtl 0246)	pm	pm	pm	—	—	—	Gent	Gent	2014-2015
VLM	1.2.4 a	Plaatsen gronddammen in grachten langs wegen (stad Gent)	stuk	10	400	4.000	400	5.324	LI / Gent	Gent	2014-2015
VLM	1.2.4 b	Plaatsen gronddammen in grachten langs wegen (ANB)	stuk	8	400	3.200	320	4.259,2	LI/ ANB	ANB	2014-2015
2. Realiseren gediversifieerde en gefaseerde bosuitbreiding											
Uitvoeringseenheid 2.1:Vrijwillige bosuitbreiding											
Part.	2.1.1	Vrijwillige bosuitbreiding Vinderhoutse bulken (subsidie bebossing landbouwgronden)	max. m²	67.000	pm	—	—	—	ANB (subsidiegeling)	Part.	pm
Uitvoeringseenheid 2.2: Verwerven en inrichten voor bosontwikkeling											
Op korte/middellange termijn (< 12 jaar)											
VLM	2.2.1 a	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2013 - verwerving	—	—	—	2.358.149,4	—	2.358.149,4	ANB	ANB	2013-2014
VLM	2.2.1 b	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2013 - inrichting	ha	47ha 16a 30ca	0,8	377.303,9	37.730,39	502.191,5	ANB	ANB	2014-2015
VLM	2.2.2 a	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2017 - verwerving	—	—	—	465.688,26	—	465.688,26	ANB	ANB	2017-2018
VLM	2.2.2 b	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2017 - inrichting	ha	9ha 31a 38ca	0,8	74.510,12	7.451,01	99.172,97	ANB	ANB	2018-2019
VLM	2.2.3 a	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2020 - verwerving	—	—	—	123.921,54	—	123.921,54	ANB	ANB	2020-2021
VLM	2.2.3 b	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2020 - inrichting	ha	2ha 47a 84ca	0,8	19.827,45	1.982,74	26.390,33	ANB	ANB	2021-2022
VLM	2.2.4 a	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2023 - verwerving	—	—	—	285.687,27	—	285.687,27	ANB	ANB	2023-2024
VLM	2.2.4 b	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2023 - inrichting	ha	5ha 71a 37ca	0,8	45.709,96	4.571	60.839,96	ANB	ANB	2024-2025

Uitvoeringseenheid/ uitvoerende partner	Code	Maatregel	Eenh.	Hoeveelheid (Q)	Eenheids-prijs (€)	Totaal (€) excl. BTW	Algemene kosten (10%)	Alg. totaal (incl. kosten en BTW)	Financierende partners	Beheer	Realisatietermijn
Op lange termijn (12-30 jaar)											
VLM	2.2.5 a	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2030 - verwerving	—	—	—	130.646,56	—	130.646,56	ANB	ANB	2030-2031
VLM	2.2.5 b	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2030 - inrichting	ha	2ha 61a 29ca	0,8	20.903,45	2.090,35	27.822,49	ANB	ANB	2031-2032
VLM	2.2.6 a	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2033 - verwerving	—	—	—	1.194.463,52	—	1.194.463,52	ANB	ANB	2033-2034
VLM	2.2.6 b	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2033 - inrichting	ha	23ha 88a 93ca	0,8	191.114,16	19.111,42	254.372,95	ANB	ANB	2034-2035
VLM	2.2.7 a	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2045 - verwerving	—	—	—	529.327,83	—	529.327,83	ANB	ANB	2045-2046
VLM	2.2.7 b	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2045 - inrichting	ha	10ha 58a 66ca	0,8	84.692,45	8.469,25	112.725,66	ANB	ANB	2046-2047
Uitvoeringseenheid 2.3: Verwerven en inrichten grasland-bosmozaïek											
Op korte/middellange termijn (< 12 jaar)											
VLM	2.3.1 a	Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2013 - verwerving	—	—	—	457.055,41	—	457.055,41	ANB	ANB	2013-2014
VLM	2.3.1 b	Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2013 - inrichting	ha	10ha 15a 68ca	1	101.567,87	10.156,79	135.186,83	ANB	ANB	2014-2015
VLM	2.3.2 a	Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2020 - verwerving	—	—	—	22.762,46	—	22.762,46	ANB	ANB	2020-2021
VLM	2.3.2 b	Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2020 - inrichting	ha	50a 58ca	1	5.058,33	505,83	6.732,63	ANB	ANB	2021-2022
VLM	2.3.3 a	Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2023 - verwerving	—	—	—	531.446,33	—	531.446,33	ANB	ANB	2023-2024
VLM	2.3.3 b	Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2023 - inrichting	ha	11ha 80a 99ca	1	118.099,18	11.809,92	157.190,01	ANB	ANB	2024-2025
Op lange termijn (12- 30 jaar)											
VLM	2.3.4 a	Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2030 - verwerving	—	—	—	301.294,05	—	301.294,05	ANB	ANB	2030-2031
VLM	2.3.4 b	Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2030 - inrichting	ha	6ha 69a 54ca	1	66.954,23	6.695,42	89.116,08	ANB	ANB	2031-2032
VLM	2.3.5 a	Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2037 - verwerving	—	—	—	227.890,54	—	227.890,54	ANB	ANB	2037-2038
VLM	2.3.5 b	Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2037 - inrichting	ha	5ha 06a 42ca	1	50.642,34	5.064,23	67.404,96	ANB	ANB	2038-2039
Uitvoeringseenheid 2.4: Verwerven en inrichten bos met recreatief medegebruik											
VLM	2.4.1 a	Bos met recreatief medegebruik Groene Velden N, Fase 2023 - verwerving	—	—	—	565.543,07	—	565.543,07	LI / Prov.	Prov.	2023-2024
VLM	2.4.1 b	Bos met recreatief medegebruik Groene Velden N, Fase 2023 - inrichting	ha	12ha 56a 76ca	0,8	100.540,99	10.054,1	133.820,06	LI / Prov.	Prov.	2024-2025
Uitvoeringseenheid 2.5: Verwerven en inrichten speelbos "De Campagne"											
Gent	2.5.1 a	Speelbos "De Campagne", Fase 2013 - verwerving	—	—	—	248.500	—	248.500	LI / Gent	Gent	2013-2014
Gent	2.5.1 b	Speelbos "De Campagne", Fase 2013 - inrichting	ha	6ha 93a 10ca	2,5	173.273,75	17.327,38	230.627,36	LI / Gent	Gent	2014-2015
Uitvoeringseenheid 2.6: Uitbreiding speelbos "Landschapspark Groene Velden"											

Uitvoeringseenheid/ uitvoerende partner	Code	Maatregel	Eenh.	Hoeveelheid (Q)	Eenheids-prijs (€)	Totaal (€) excl. BTW	Algemene kosten (10%)	Alg. totaal (incl. kosten en BTW)	Financierende partners	Beheer	Realisatietermijn
VLM	2.6.1 a	Uitbreiding speelbos "Landschapspark Groene Velden", Fase 2013 - verwerving	—	—	—	33.412,5	—	33.412,5	LI / Gent	Gent	2013-2014
VLM	2.6.1 b	Uitbreiding speelbos "Landschapspark Groene Velden", Fase 2013 - inrichting	ha	74a 25ca	4	29.700	2.970	39.530,70	LI / Gent	Gent	2014-2015
3. Natuurbehoud en -ontwikkeling											
Uitvoeringseenheid 3.1: Verwerven en inrichten waardevol grasland											
VLM	3.1.1. a	Ontwikkelen waardevol grasland binnen bosstructuur - verwerving	—	—	—	197.597,30	—	197.597,3	ANB	ANB	2013-2014
VLM	3.1.1 b	Ontwikkelen waardevol grasland binnen bosstructuur - inrichting	ha	3ha 95a 19ca	0,8	31.615,57	3.161,56	42.080,32	ANB	ANB	2014-2015
Uitvoeringseenheid 3.2: Lokale habitatverbetering											
W&Z	3.2.1 a	Overdracht beheer perceel met waterplas van W&Z naar Agentschap Natuur en Bos	pm	pm	pm	—	—	—	ANB	ANB	2013
VLM	3.2.1 b	Uitbouw natuurfunctie perceel met waterplas nabij portaal	ha	99a 95ca	4	39.980	3.998	53.213,38	LI/ ANB	ANB	2013-2014
Part.	3.2.2	Uitbouw natuurfunctie kasteelparken	TP	1	15.000	15.000	1.500	19.965	LI / part.	LI / part.	2013-2014
Uitvoeringseenheid 3.3: Verwerven en inrichten oeverstrook/ecologische verbinding											
VMM	3.3.1.	Verwerven oeverstrook Merebeek (1ste categorie)	—	—	—	18.562,50	—	18.562,5	VMM	VMM	2013-2014
VMM	3.3.2.	Inrichting oeverstrook Merebeek (1ste categorie) als ecologische verbinding	m²	3.375	1,2	4.050	405	5.390,55	VMM	VMM	2014-2015
Uitvoeringseenheid 3.4: Verbeteren migratieherstel											
VMM	3.4.1.	Inrichten fauna-passage Merebeek/Bosstraat	TP	1	25.000	25.000	2.500	33.275	VMM	VMM	2013-2014
W&Z	3.4.2.	Realisatie fauna-uitstapplaats Ringvaart	pm	pm	pm	—	—	—	W&Z	W&Z	pm
4. Verbeteren landschappelijke structuur											
Uitvoeringseenheid 4.1: Verwerven en versterken halfopen landschap ankerplaats											
VLM	4.1.1 a	Versterken halfopen landschap ankerplaats - verwerving	—	—	—	359.608,01	—	359.608,01	ANB	ANB	2013-2014
VLM	4.1.1 b	Versterken halfopen landschap ankerplaats - inrichting	ha	7ha 19a 22ca	1	71.921,60	7.192,16	95.727,65	ANB	ANB	2014-2015
Uitvoeringseenheid 4.2: Verwerven en inrichten kleinschalig landschap voor uitbreiding kinderboerderij											
Gent	4.2.1 a	Ontwikkelen kleinschalig landschap voor uitbreiding kinderboerderij – verwerving	—	—	—	268.333,27	—	268.333,27	LI / Gent	Gent	2013-2014

Uitvoeringseenheid/ uitvoerende partner	Code	Maatregel	Eenh.	Hoeveelheid (Q)	Eenheids-prijs (€)	Totaal (€) excl. BTW	Algemene kosten (10%)	Alg. totaal (incl. kosten en BTW)	Financierende partners	Beheer	Realisatietermijn
Gent	4.2.1 b	Ontwikkelen kleinschalig landschap voor uitbreiding kinderboerderij - inrichting	ha	5ha 36a 67ca	1	53.666,65	5.366,67	71.430,32	LI / Gent	Gent	2014-2015
Uitvoeringseenheid 4.3: Gebiedsgericht stimuleren beheersovereenkomsten											
Part.	4.3.1	Stimuleren beheersovereenkomsten Vinderhoutse bulken	pm	pm	pm	—	—	—	VLM	Part.	pm
Uitvoeringseenheid 4.4: Valorisatie cultuurhistorische relicten / bewoning											
Part.	4.4.1.	Accentueren cultuurhistorische relicten	TP	1	15.000	15.000	1.500	19.965	LI / Part.	Part.	2013-2014
Part.	4.4.2	Landschappelijke integratie open te houden cellen bij landelijke bewoning	TP	1	15.000	15.000	1.500	19.965	LI / Part.	Part.	2013-2014
5. Ontwikkelen toegankelijke en herkenbare groenpool											
Uitvoeringseenheid 5.1: Ontwikkelen netwerk functionele hoofdverbindingen											
VLM	5.1.1 a	Aanleg nieuwe functionele hoofdverbindingen (weg nr 3b,4c,6,26) - verwerving	—	—	—	26.960	—	26.960	LI / Gent	Gent	2013-2014
VLM	5.1.1 b	Aanleg nieuwe functionele hoofdverbindingen (weg nr 3b, 4c, 6, 26, 34)- Inrichting	lm	808	105	84.840	8.484	112.922,04	LI / Gent	Gent	2014-2015
VLM	5.1.2 a	Aanleg nieuwe functionele hoofdverbindingen (weg nr 19a,19b)- verwerving	—	—	—	7.675	—	7.675	LI / Prov.	Provincie	2013-2014
VLM	5.1.2 b	Aanleg nieuwe functionele hoofdverbindingen (weg nr 19a,19b)- Inrichting	lm	307	105	32.235	3.223,5	42.904,79	LI / Prov.	Provincie	2014-2015
Gent	5.1.3 a	Aanleg nieuwe functionele hoofdverbindingen Gent (weg nr 29, 32, 33)- verwerving	—	—	—	19.740	—	19.740	LI / Gent	Gent	2013-2014
Gent	5.1.3 b	Aanleg nieuwe functionele hoofdverbindingen Gent (weg nr 29,32,33)- Inrichting	lm	737	105	77.385	7.738,5	102.999,44	LI / Gent	Gent	2014-2015
VLM	5.1.4 a	Uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding (weg nr. 3a,15,23,27,28) - verwerving	—	—	—	44.471	—	44.471	LI / Gent	Gent	2013-2014
VLM	5.1.4 b	Uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding (weg nr. 3a,4a,4b,15,23,27,28)- inrichting	lm	2.183	100	218.300	21.830	290.557,3	LI / Gent	Gent	2014-2015
VLM	5.1.5	Uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding (weg nr. 5a,5b,7)- inrichting	lm	1.035	40	20.880	2.088	27.791,28	LI / Gent	Gent	2014-2015
VLM	5.1.6	Verbeteren landwegen tot functionele hoofdverbinding (weg nr. 21,22)- inrichting	m²	522	40	16.840	1.684	22.414,04	LI / Lov.	Lov.	2013-2014

Uitvoeringseenheid/ uitvoerende partner	Code	Maatregel	Eenh.	Hoeveelheid (Q)	Eenheids-prijs (€)	Totaal (€) excl. BTW	Algemene kosten (10%)	Alg. totaal (incl. kosten en BTW)	Financierende partners	Beheer	Realisatietermijn
VLM	5.1.7	Verbeteren landwegen tot functionele hoofdverbinding (weg nr. 12,13a,34)- inrichting	lm	421	100	42.100	4.210	56.035,1	LI/ ANB	ANB	2013-2014
VLM	5.1.8 a	Uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding geschikt voor minder mobielen (weg nr. 10a,10b) - verwerving	—	—	—	15.723,75	—	15.723,75	LI / Gent	Gent	2013-2014
VLM	5.1.8 b	Uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding geschikt voor minder mobielen (weg nr. 10a,10b) - inrichting	lm	599	120	71.880	7.188	95.672,28	LI / Gent	Gent	2014-2015
VLM	5.1.9 a	Uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding geschikt voor minder mobielen (weg nr. 16) - verwerving	—	—	—	3.985,8	—	3.985,8	LI/ ANB	ANB	2013-2014
VLM	5.1.9 b	Uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding geschikt voor minder mobielen (weg nr. 13b,13c,16,36) - inrichting	lm	760	120	91.200	9.120	121.387,2	ANB	ANB	2014-2015
Uitvoeringseenheid 5.2: Ontwikkelen netwerk recreatieve paden											
VLM	5.2.1 a	Aanleg nieuw wandeltracé (weg nr. 2b,35) - verwerving	—	—	—	5.175	—	5.175	LI / Gent	Gent	2013-2014
VLM	5.2.1 b	Aanleg nieuw wandeltracé (weg nr. 2b,35) - inrichting	lm	207	40	8.280	828	11.020,68	LI / Gent	Gent	2014-2015
Gent	5.2.2 a	Aanleg nieuw wandeltracé (weg nr. 30) - verwerving	—	—	—	8.800	0	8.800	LI / Gent	Gent	2013-2014
Gent	5.2.2 b	Aanleg nieuw wandeltracé (weg nr. 30) - inrichting	lm	352	70	24.640	2.464	32.795,84	LI / Gent	Gent	2014-2015
VLM	5.2.3 a	Aanleg nieuw wandeltracé (weg nr. 4d,8,9,17,24,25,31) - verwerving	—	—	—	79.315	—	79.315	LI/ ANB	ANB	2013-2014
VLM	5.2.3 b	Aanleg nieuw wandeltracé (weg nr. 4d,8,9,17,24,25,31) - inrichting	lm	2.760	40	110.400	11.040	146.942,4	LI/ ANB	ANB	2014-2015
VLM	5.2.4 a	Uitbouw bestaande landweg voor wandelen (nr.1a,1b,2a,11) - verwerving	—	—	—	32.406,85	—	32.406,85	LI / Gent	Gent	2013-2014
VLM	5.2.4 b	Uitbouw bestaande landweg voor wandelen (nr.1a,1b,2a,11) - inrichting	lm	1.263	30	37.890	3.789	50.431,59	LI / Gent	Gent	2014-2015
VLM	5.2.5 a	Uitbouw bestaande landweg voor wandelen (nr.18) - verwerving	—	—	—	12.550,08	—	12.550,08	LI/ ANB	ANB	2013-2014
VLM	5.2.5 b	Uitbouw bestaande landweg voor wandelen (nr.14a,14b,18) - inrichting	lm	739	30	22.170	2.217	29.508,27	LI/ ANB	ANB	2014-2015
VLM	5.2.6	Verbeteren bestaande landweg voor wandelen (nr.20) - Inrichting	lm	671	10	6.710	671	8.931,01	LI/ ANB	ANB	2014-2015
VLM	5.2.7	Inrichting fijnmazig wandelnetwerk nabij portaal “Landgoed Leeuwenhof” (geleding, bewegwijzering)	TP	1	3.000	3.000	300	3.993	LI/ ANB	ANB	2014-2015

Uitvoeringseenheid/ uitvoerende partner	Code	Maatregel	Eenh.	Hoeveelheid (Q)	Eenheids-prijs (€)	Totaal (€) excl. BTW	Algemene kosten (10%)	Alg. totaal (incl. kosten en BTW)	Financierende partners	Beheer	Realisatietermijn
VLM	5.2.8	Inrichting fijnmazig wandelnetwerk nabij portaal “Landgoed De Campagne” (geleding, bewegwijzering)	TP	1	3.000	3.000	300	3.993	LI / Gent	Gent	2014-2015
VLM	5.2.9	Integratie bestaand fijnmazig netwerk “Landschapspark Groene Velden” (geleding, bewegwijzering)	TP	1	3.000	3.000	300	3.993	LI / Gent	Gent	2014-2015
VLM	5.2.10 a	Aanleg van ruiterstrook/ -pad langs wegen stad Gent (nr. 3a,3b,23)	lm	1.248	5	6.240	624	8.305,44	LI / Gent	Gent	2014-2015
VLM	5.2.10 b	Aanleg van ruiterstrook/ -pad langs wegen ANB (nr. 24,4d)	lm	953	5	4.765	476,5	6.342,22	LI/ ANB	ANB	2014-2015
VLM	5.2.11	Integratie bestaande ruiterstroken (geleding, bewegwijzering)	TP	1	3.000	3.000	300	3.993	LI / Lov.	Lov.	2014-2015
VLM	5.2.12 a	Beperken toegankelijkheid waardevol boscomplex (langs weg nr. 23,26,27)	lm	1.474	10	14.740	1.474	19.618,94	LI / Gent	Gent	2014-2015
VLM	5.2.12 b	Beperken toegankelijkheid waardevol boscomplex (langs weg nr. 31)	lm	727	10	7.270	727	9.676,37	LI/ ANB	ANB	2014-2015
Uitvoeringseenheid 5.3: Inrichting portalen en ondersteunende infrastructuur											
Gent	5.3.1	Uitbouw onthaalfunctie en herinrichting park “Landgoed De Campagne” als portaal	m²	46.900	6,5	304.850	30.485	405.755,35	LI / Gent	Gent	2013-2014
ANB	5.3.2	Uitbouw onthaalfunctie en herinrichting park “Landgoed Leeuwenhof” als portaal	pm	pm	pm	—	—	—	ANB	ANB	2013-2014
Gent	5.3.3	Inrichten infrastructuur speelbos “De Campagne”	m²	69.309,5	2,5	173.273,75	17.327,38	230.627,36	LI / Gent	Gent	2014-2015
Gent	5.3.4 a	Parking voor kinderboerderij “Landgoed De Campagne” - verwerving	—	—	—	10.092,5	—	10.092,50	LI / Gent	Gent	2013-2014
Gent	5.3.4 b	Parking voor kinderboerderij “Landgoed De Campagne” - inrichting	m²	1.835	30	55.050	5.505	73.271,55	LI / Gent	Gent	2014-2015
VLM	5.3.5	Inrichting voor recreatief medegebruik bos Groene Velden Noord	ha	3ha	2,5	75.000	7.500	99.825	LI / Prov.	Prov.	2024-2025
VLM	5.3.6 a	Inrichten recreatieve steunpunten (Gent)	stuk	3	8.000	24.000	2.400	31.944	LI / Gent	Gent	2014-2015
VLM	5.3.6 b	Inrichten recreatieve steunpunten (Provincie)	stuk	1	8.000	8.000	800	10.648	LI / Prov.	Prov.	2014-2015
VLM	5.3.6 c	Inrichten recreatieve steunpunten (ANB)	stuk	1	8.000	8.000	800	10.648	LI/ ANB	ANB	2014-2015
VLM	5.3.7 a	Inrichten onthaalinfo gebiedstoegangen	stuk	3	5.000	15.000	1.500	19.965	LI / Gent	Gent	2014-2015
VLM	5.3.7 b	Inrichten onthaalinfo gebiedstoegangen	stuk	1	5.000	5.000	500	6.655	LI / Lov.	Lov.	2014-2015
VLM	5.3.7 c	Inrichten onthaalinfo gebiedstoegangen	stuk	3	5.000	15.000	1.500	19.965	LI/ ANB	ANB	2014-2015
6. Verenigen mobiliteit met groenpoolfunctie											

Uitvoeringseenheid/ uitvoerende partner	Code	Maatregel	Eenh.	Hoeveelheid (Q)	Eenheids-prijs (€)	Totaal (€) excl. BTW	Algemene kosten (10%)	Alg. totaal (incl. kosten en BTW)	Financierende partners	Beheer	Realisatietermijn
Uitvoeringseenheid 6.1: Integratie Groenas 7											
VLM	6.1.1 a	Integratie groenas 7 (Gent) (geleding, bewegwijzering)	TP	1	1.500	1.500	150	1.996,5	LI / Gent	Gent	2014-2015
VLM	6.1.1 b	Integratie groenas 7 (Lovendegem) (geleding, bewegwijzering)	TP	1	1.500	1.500	150	1.996,5	LI / Lov.	Lov.	2014-2015
Uitvoeringseenheid 6.2: Verbeteren verkeersveiligheid											
Gent	6.2.1	Inrichting van veilige oversteekplaatsen Bosstraat	stuk	3	50.000	150.000	15.000	199.650	LI / Gent	Gent	2014-2015
VLM	6.2.2	Inrichting deel Neerstraat/trekweg als verkeersluwe weg	TP	1	15.000	15.000	1.500	19.965	LI / Lov.	Lov.	2014-2015
AWV	6.2.3 a	Verbeteren Vinderhoutsedam als verkeersluwe weg - overdracht AWV naar Lovendegem	pm	pm	pm	—	—	—	AWV	Lov.	2013-2014
VLM	6.2.3 b	Verbeteren Vinderhoutsedam als verkeersluwe weg - inrichting	TP	1	35.000	35.000	3.500	46.585	LI / Lov.	Lov.	2014-2015
Totaal						**12.222.055,57**	**363.527,08**	**13.425.330,20**			

Alle afmetingen zijn GIS-matig berekende ramingen en kunnen bvb. beperkt afwijken van kadastrale oppervlaktes en de hoeveelheden bij opmaak van een uitvoeringsdossier.
De berekende bedragen voor grondverwerving betreffen ramingen bepaald op basis van actuele grondprijzen incl. bodemattesten, notariskosten, uitwinning pachtvergoeding en wederbeleg.

Gebruikte afkortingen:

TP = totaalprijs (geen eenheidsprijs gespecificeerd)
lm = lopende meter
St = stuks
Pm = pro memorie (“ter herinnering”, dus nader te bepalen)
Nvt = niet van toepassing
LI = landinrichting (Vlaams Gewest)
ANB = Agentschap Natuur en Bos (Vlaams Gewest)
VLM = Vlaamse Landmaatschappij
Prov = Provincie Oost-Vlaanderen
Part = op vrijwillige basis deelnemende particulier (eigenaar/gebruiker van de betreffende gronden)
AWV = Agentschap Wegen en Verkeer (Vlaams Gewest)
VMM = Vlaamse Milieumaatschappij (Afdeling operationeel waterbeheer)
W&Z = Waterwegen en Zeekanaal NV
Lov. = Lovendegem

DEEL 4. UITVOERINGSPROGRAMMA

Het uitvoeringsprogramma geeft een overzicht van de voorgestelde partners die instaan voor de uitvoering van de voorgestelde ingrepen. Per partner gebeurt een opsomming van de maatregelen, handelingen en/of werken waarmee hij belast wordt. Indien de partner zelf niet zal instaan voor het beheer achteraf, wordt in het uitvoeringsprogramma aangegeven wie de beheerder van de verschillende maatregelen zal zijn. Aan deze taakverdeling wordt een indicatieve tijdsplanning toegevoegd in verband met de fasering van de uitvoering en opeenvolging van de werken door de verschillende partners (zie tabel xxx).

Per partner worden de maatregelen opgegeven, de nummers tussen haakjes verwijzen naar de uitvoeringseenheden en de maatregelen zoals vermeld in Tabel 18.

Het inrichtingsplan Groenpool Vinderhoutse Bossen voorziet dat de Vlaamse minister bevoegd voor de landinrichting met de goedkeuring van onderhavig inrichtingsplan:

1. **Het Agentschap voor Natuur en Bos belast met:**
   - overleg en opmaak natuurrichtplan (maatregel 1.1.1.); voor het huidig boscomplex van de Vinderhoutse Bossen;
   - overleg en opmaak uitgebreid bosbeheersplan (maatregel 1.1.2.); voor het huidig boscomplex van de Vinderhoutse Bossen;
   - uitbouw onthaalfunctie en herinrichting park “Landgoed Leeuwenhof” als portaal (maatregel 5.3.2.)

2. **De Vlaamse Milieumaatschappij belast met:**
   - ecohydrologische studie herstel natuurlijke waterhuishouding (maatregel 1.2.1.);
   - maatregelen waterbeheer Merebeek (Gavergracht) (maatregel 1.2.2.);
   - verwerven oeverstrook Merebeek (1e categorie) (maatregel 3.3.1.);
   - inrichting oeverstrook Merebeek (1e categorie) als ecologische verbinding (maatregel 3.3.2.);
   - inrichten fauna-passage Merebeek/Bosstraat (maatregel 3.4.1.).

3. **Het Agentschap wegen en verkeer belast met:**
   - overdracht Vinderhoutsedam naar gemeente Lovendegem (maatregel 6.2.3.a).

Aangezien het Agentschap wegen en verkeer niet onder de bevoegdheid valt van de Vlaamse minister bevoegd voor landinrichting is, ingevolge art. 16§5 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 1996, een voorafgaandelijk akkoord van de bevoegde minister nodig.

4. De NV Waterwegen en Zeekanaal belast met:

- realisatie fauna-uitstapplaats Ringvaart (maatregel 3.4.2.);
- overdracht beheer perceel met waterplas van W&Z naar Agentschap voor Natuur en Bos (maatregel 3.2.1.a).

Aangezien de NV Waterwegen en Zeekanaal niet onder de bevoegdheid valt van de Vlaamse minister bevoegd voor landinrichting is, ingevolge art. 16§5 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 1996, een voorafgaandelijk akkoord van de bevoegde minister nodig.

5. De Vlaamse Landmaatschappij, overeenkomstig art 13§4 van het decreet van 21 december 1988, belast met:

Op het domein toebehorende aan of toe te bedelen aan het Agentschap voor Natuur en Bos:

- plaatsen gronddammen in gracht thv recreatieve paden (maatregel 1.2.4.b);
- de opmaak van verwervingsplannen, het uitvoeren van grondverwerving en de inrichting i.f.v. de bosontwikkeling van de groenpool volgens de fasering (maatregelen 2.2.1.a, 2.2.1.b, 2.2.2.a, 2.2.2.b, 2.2.3.a, 2.2.3.b, 2.2.4.a, 2.2.4.b, 2.2.5.a, 2.2.5.b, 2.2.6.a, 2.2.6.b, 2.2.7.a, 2.2.7.b);
- de opmaak van verwervingsplannen, het uitvoeren van grondverwerving en de inrichting i.f.v. de realisatie grasland-bosmozaïek (maatregelen 2.3.1a, 2.3.1b, 2.3.2a, 2.3.2b, 2.3.3a, 2.3.3b, 2.3.4a, 2.3.4b, 2.3.5.a, 2.3.5b);
- de opmaak van verwervingsplannen, het uitvoeren van grondverwerving en de inrichting i.f.v. ontwikkelen van waardevol grasland binnen de bosstructuur (maatregelen 3.1.1.b, 3.1.1.a);
- de inrichting inzake de uitbouw natuurfunctie perceel met waterplas nabij portaal (maatregelen 3.2.1.b);
- de opmaak van verwervingsplannen, het uitvoeren van grondverwerving en de inrichting i.f.v. versterken halfopen landschap ankerplaats (maatregelen 4.1.1.a, 4.1.1.b);
- verbeteren landwegen tot functionele hoofdverbinding (weg nr. 12,13a,34)-inrichting (maatregel 5.1.7.);
- de opmaak van een verwervingsplan en het uitvoeren van grondverwerving i.f.v. de uitbouw van landwegen tot functionele hoofdverbinding voor minder mobielen (weg nr.16) (maatregel 5.1.9.a);
- uitbouw van landwegen tot functionele hoofdverbinding geschikt voor minder mobielen (weg nr. 13b,13c,16,36) - inrichting (maatregel 5.1.9.b);
- de opmaak van verwervingsplannen, het uitvoeren van grondverwerving en de inrichting i.f.v. de aanleg van nieuwe paden (weg nr. 4d,8,9,17,24,25,31) (maatregelen 5.2.3a, 5.2.3b);
- de opmaak van een verwervingsplan en het uitvoeren van grondverwerving i.f.v. de uitbouw van een bestaande landweg voor wandelen (nr.18) (maatregel 5.2.5a);
- uitbouw bestaande landweg voor wandelen (nr. 14a,14b,18) (maatregel 5.2.5b);

- verbeteren bestaande landweg voor wandelen (nr.20) (maatregel 5.2.6.);
- inrichting fijnmazig wandelnetwerk nabij “portaal Landgoed Leeuwenhof” (geleding, bewegwijzering) (maatregel 5.2.7.);
- aanleg van ruiterstrook/ -pad langs wegen ANB (nr. 24,4d) 5.2.10 b;
- beperken toegankelijkheid waardevol boscomplex (maatregel 5.2.12.b);
- inrichten van recreatieve steunpunten (maatregel 5.3.6.c);
- inrichten van onthaalinfo gebiedstoegangen (maatregel 5.3.7.c).

Waarbij de werken, inclusief de verworven gronden, na de definitieve oplevering worden overgedragen aan het Agentschap voor Natuur en Bos.
De verwervingsplannen, uitvoeringsplannen en bestekken worden opgemaakt door de VLM in nauwe samenwerking met het Agentschap voor Natuur en Bos.

Op het domein toebehorende aan of toe te bedelen aan de stad Gent:
- plaatsen gronddammen in grachten t.h.v. recreatieve paden (maatregel 1.2.4.a);
- de opmaak van een verwervingsplan, het uitvoeren van grondverwerving en de inrichting i.f.v. de uitbreiding van het speelbos “Landschapspark Groene Velden”, Fase 2013 (maatregel 2.6.1.a, 2.6.1.b);
- de opmaak van een verwervingsplan en het uitvoeren van grondverwerving i.f.v. aanleg nieuwe functionele hoofdverbindingen (weg nr. 3b, 4c, 6, 26) (maatregel 5.1.1.a);
- de opmaak van een verwervingsplan en het uitvoeren van grondverwerving i.f.v. aanleg nieuwe functionele hoofdverbindingen (weg nr. 3b, 4c, 6, 26, 34) – inrichting (maatregel 5.1.1.b);
- de opmaak van een verwervingsplan en het uitvoeren van grondverwerving i.f.v. uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding (weg nr. 3a, 15, 23, 27, 28) (maatregel 5.1.4.a);
- uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding (weg nr.3a, 4a, 4b, 15, 23, 27, 28) – inrichting (maatregel 5.1.4.b);
- uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding (weg nr. 5a, 5b, 7) – inrichting (maatregel 5.1.5.);
- de opmaak van verwervingsplannen, het uitvoeren van grondverwerving en de inrichting i.f.v. uitbouw van landwegen tot functionele hoofdverbinding geschikt voor minder mobielen (weg nr. 10a, 10b) (maatregelen 5.1.8.a, 5.1.8.b);
- de opmaak van een verwervingsplan, het uitvoeren van grondverwerving en de inrichting i.f.v. aanleg nieuwe paden (weg nr. 2b, 35) (maatregelen 5.2.1a, 5.2.1b);
- de opmaak van een verwervingsplan, het uitvoeren van grondverwerving en de inrichting i.f.v. uitbouw bestaande landweg voor wandelen (nr. 1a, 1b, 2a, 11) (maatregelen 5.2.4a, 5.2.4b);
- inrichting fijnmazig wandelnetwerk nabij portaal “Landgoed De Campagne” (geleding, bewegwijzering) (maatregel 5.2.8.);
- integratie bestaand fijnmazig netwerk “Landschapspark Groene Velden” (geleding, bewegwijzering) (maatregel 5.2.9.);

– aanleg van ruiterstrook/-pad langs wegen stad Gent (maatregel 5.2.10.a);
– beperken van toegankelijkheid waardevol boscomplex (maatregel 5.2.12.a);
– inrichten van recreatieve steunpunten (maatregel 5.3.6.a);
– inrichten van onthaalinfo gebiedstoegangen (maatregel 5.3.7.a);
– integratie groenas 7 (Gent) (geleding, bewegwijzering) (maatregel 6.1.1.a).

Waarbij de werken, inclusief de verworven gronden, na de definitieve oplevering worden overgedragen aan de stad Gent.
De verwervingsplannen, uitvoeringsplannen en bestekken worden opgemaakt door de VLM in nauwe samenwerking met de stad Gent.

Op het domein toebehorende aan de gemeente Lovendegem:
– verbeteren van landwegen tot functionele hoofdverbinding (weg nr. 21, 22) – inrichting (maatregel 5.1.6.);
– integratie bestaande ruiterstroken (geleding, bewegwijzering) (maatregel 5.2.11);
– inrichten van onthaalinfo gebiedstoegangen (maatregel 5.3.7.b);
– integratie groenas 7 (Lovendegem) (geleding, bewegwijzering) (maatregel 6.1.1.b);
– inrichting deel Neerstraat/Trekweg als verkeersluwe weg (maatregel 6.2.2.);
– inrichting Vinderhoutsedam als verkeersluwe weg (maatregel 6.2.3.b).

Waarbij de werken na de definitieve oplevering worden overgedragen aan de provincie Oost-Vlaanderen.
De uitvoeringsplannen en bestekken worden opgemaakt door de VLM in nauwe samenwerking met de gemeente Lovendegem.

Op het domein toebehorende aan of toe te bedelen aan het provinciebestuur Oost-Vlaanderen:
– de opmaak van verwervingsplannen, het uitvoeren van grondverwerving en de inrichting i.f.v. realisatie bos met recreatief medegebruik Groene Velden Noord, fase 2023 (maatregelen 2.4.1.a, 2.4.1.b);
– de opmaak van verwervingsplannen, het uitvoeren van grondverwerving en de inrichting i.f.v. aanleg nieuwe functionele hoofdverbindingen (weg nr. 19a, 19b) (maatregel 5.1.2a, 5.1.2b);
– inrichting voor recreatief medegebruik bos Groene Velden Noord (maatregel 5.3.5);
– inrichten van recreatieve steunpunten (maatregel 5.3.6.b).

Waarbij de werken, inclusief de verworven gronden, na de definitieve oplevering worden overgedragen aan de provincie Oost-Vlaanderen.
De verwervingsplannen, uitvoeringsplannen en bestekken worden opgemaakt door de VLM in nauwe samenwerking met de provincie Oost-Vlaanderen.

6. **De stad Gent, overeenkomstig art. 13§5 van het decreet van 21 december 1988, mits haar instemming belast met:**
   - maatregelen waterbeheer Lieve (WT0246) (maatregel 1.2.3.);
   - speelbos “De Campagne”, Fase 2013 – grondverwerving maatregel 2.5.1.a);
   - speelbos “De Campagne”, Fase 2013 – inrichting (maatregel 2.5.1.b);
   - ontwikkelen kleinschalig landschap voor uitbreiding kinderboerderij – grondverwerving (maatregel 4.2.1.a);
   - ontwikkelen kleinschalig landschap voor uitbreiding kinderboerderij – inrichting (maatregel 4.2.1.b);
   - de opmaak van een verwervingsplan en het uitvoeren van grondverwerving i.f.v. de aanleg nieuwe functionele hoofdverbindingen Gent (weg nr.29, 32, 33) (maatregel 5.1.3.a en 5.1.3 b);
   - de opmaak van een verwervingsplan en het uitvoeren van grondverwerving en inrichting i.f.v. de aanleg van een nieuw wandeltracé (weg nr. 30) (maatregel 5.2.2 a en 5.2.2 b);
   - uitbouw onthaalfunctie en herinrichting park “Landgoed De Campagne” als portaal (maatregel 5.3.1.);
   - inrichten infrastructuur speelbos “De Campagne”(maatregel 5.3.3.);
   - parking voor kinderboerderij “Landgoed De Campagne” – grondverwerving (maatregel 5.3.4a);
   - parking voor kinderboerderij “Landgoed De Campagne” -inrichting (maatregel 5.3.4b);
   - inrichting van veilige oversteekplaatsen Bosstraat (maatregel 6.2.1).

Waarbij de verwervingsplannen, uitvoeringsplannen en bestekken worden opgemaakt door de stad Gent in nauwe samenwerking met de Vlaamse Landmaatschappij.

7. **De betrokken privaatrechterlijke rechtspersonen en natuurlijke personen, overeenkomstig art. 13§6 van het decreet van 21 december 1988 en mits hun instemming belast met:**
   - vrijwillige bosuitbreiding Vinderhoutse bulken (subsidie bebossing landbouwgronden) (maatregel 2.1.1.);
   - uitbouw natuurfunctie kasteelparken (maatregel 3.2.2.);
   - stimuleren beheerovereenkomsten Vinderhoutse bulken (maatregel 4.3.1.);
   - accentueren cultuurhistorische relicten (maatregel 4.4.1.);
   - landschappelijke integratie open te houden cellen bij landelijke bewoning (maatregel 4.4.2.).

   Waarbij de Vlaamse Landmaatschappij instaat voor het ontwerp en de uitvoering.

   In voorkomend geval dienen zowel de eigenaars en de vruchtgebruikers als de houders van zakelijke rechten hun instemming te betuigen met de uitvoering van de werken. Deze instemming wordt vastgelegd in een overeenkomst die ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de Vlaamse minister.

Het betreft werken van landschapszorg en natuurontwikkeling met een duidelijk karakter van algemeen en regionaal belang. Uit de af te sluiten overeenkomsten moet bovendien blijken dat de aanvragers het via subsidies ingerichte goed gedurende 20 jaren in stand zullen houden en beheren in functie van de doelstellingen van openbaar nut.

De voorziene periode van uitvoering van bovenstaande maatregelen wordt weergegeven in onderstaande tabel.

1. Het Agentschap voor Natuur en Bos van het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie belast met:		
2013-2014	**1.1.1.**	Overleg en opmaak natuurrichtplan
	1.1.2.	Overleg en opmaak uitgebreid bosbeheersplan
	5.3.2	Uitbouw onthaalfunctie en herinrichting park “Landgoed Leeuwenhof” als portaal
2. Het Agentschap Vlaamse MilieuMaatschappij, afdeling operationeel waterbeheer van het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie belast met:		
2012-2013	**1.2.1.**	Ecohydrologische studie herstel natuurlijke waterhuishouding
2013-2014	**3.3.1.**	Verwerven oeverstrook Merebeek (1ste categorie)
	3.4.1.	Inrichten fauna-passage Merebeek/Bosstraat
2014-2015	**1.2.2.**	Maatregelen waterbeheer Merebeek (Gavergracht)
	3.3.2.	Inrichting oeverstrook Merebeek (1ste categorie) als ecologische verbinding
3. Het Agentschap wegen en verkeer van het departement Mobiliteit en Openbare Werken belast met:		
2013-2014	**6.2.3 a**	Verbeteren Vinderhoutsedam als verkeersluwe weg – overdracht AWV naar Lovendegem
4. De NV Waterwegen en Zeekanaal van het departement Mobiliteit en Openbare Werken belast met:		
Op het domein dat zal worden beheerd door het Agentschap voor Natuur en Bos van het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie:		
2013	**3.2.1 a**	Overdracht beheer perceel met waterplas van W&Z naar Agentschap Natuur en Bos
Op het domein toebehorende aan de nv Waterwegen en Zeekanalen van het departement Mobiliteit en Openbare Werken		
pm	**3.4.2.**	Realisatie fauna-uitstapplaats Ringvaart
5. De Vlaamse Landmaatschappij, overeenkomstig art 13§4 van het decreet van 21 december 1988, belast met:		
Op het domein toebehorende of toe te bedelen aan het Agentschap voor Natuur en Bos van het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie		
2013-2014	**2.2.1 a**	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2013 - verwerving
	2.3.1 a	Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2013 – verwerving
	3.1.1. a	Ontwikkelen waardevol grasland binnen bosstructuur – verwerving
	3.2.1 b	Uitbouw natuurfunctie perceel met waterplas nabij portaal
	4.1.1 a	Versterken halfopen landschap ankerplaats – verwerving

	5.1.7	Verbeteren landwegen tot functionele hoodfdverbinding (weg nr. 12, 13a, 34) – inrichting
	5.1.9 a	Uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding geschikt voor minder mobielen (weg nr. 16) – verwerving
	5.2.3 a	Aanleg nieuw wandeltracé (weg nr. 4d, 8, 9, 17, 24, 25, 31) – verwerving
	5.2.5 a	Uitbouw bestaande landweg voor wandelen (nr. 18) – verwerving
2014-2015	**1.2.4 b**	Plaatsen gronddammen in grachten langs wegen (ANB)
	2.2.1 b	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2013 – inrichting
	2.3.1 b	Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2013 – inrichting
	3.1.1 b	Ontwikkelen waardevol grasland binnen bosstructuur – inrichting
	4.1.1 b	Versterken halfopen landschap ankerplaats – inrichting
	5.1.9 b	Uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding geschikt voor minder mobielen (weg nr. 13b, 13c, 16, 36) – inrichting
	5.2.10 b	Aanleg van ruiterstrook/ -pad langs wegen ANB (nr. 24, 4d)
	5.2.12 b	Beperken toegankelijkheid waardevol boscomplex (langs weg nr. 31)
	5.2.3 b	Aanleg nieuw wandeltracé (weg nr. 4d, 8, 9, 17, 24, 25, 31) – inrichting
	5.2.5 b	Uitbouw bestaande landweg voor wandelen (nr. 14a, 14b, 18) – inrichting
	5.2.6	Verbeteren bestaande landweg voor wandelen (nr. 20) - Inrichting
	5.2.7	Inrichting fijnmazig wandelnetwerk nabij portaal “Landgoed Leeuwenhof” (geleding, bewegwijzering)
	5.3.6 c	Inrichten recreatieve steunpunten (ANB)
	5.3.7 c	Inrichten onthaalinfo gebiedstoegangen
2017-2018	**2.2.2 a**	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2017 – verwerving
2018-2019	**2.2.2 b**	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2017 – inrichting
2020-2021	**2.2.3 a**	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2020 – verwerving
	2.3.2 a	Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2020 – verwerving
2021-2022	**2.2.3 b**	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2020 – inrichting
	2.3.2 b	Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2020 – inrichting
2023-2024	**2.2.4 a**	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2023 – verwerving
	2.3.3 a	Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2023 – verwerving
2024-2025	**2.2.4 b**	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2023 – inrichting
	2.3.3 b	Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2023 – inrichting
2030-2031	**2.2.5 a**	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2030 – verwerving
	2.3.4 a	Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2030 – verwerving
2031-2032	**2.2.5 b**	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2030 – inrichting
	2.3.4 b	Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2030 – inrichting
2033-2034	**2.2.6 a**	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2033 – verwerving
2034-2035	**2.2.6 b**	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2033 – inrichting
2037-2038	**2.3.5 a**	Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2037 – verwerving
2038-2039	**2.3.5 b**	Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2037 – inrichting
2045-2046	**2.2.7 a**	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2045 - verwerving
2046-2047	**2.2.7 b**	Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2045 - inrichting

Op het domein toebehorende aan of toe te bedelen aan het provinciebestuur Oost-Vlaanderen		
2013-2014	**5.1.2 a**	Aanleg nieuwe functionele hoofdverbindingen (weg nr 19a,19b)-verwerving
2014-2015	**5.1.2 b**	Aanleg nieuwe functionele hoofdverbindingen (weg nr. 19a, 19b) – Inrichting
	5.3.6 b	Inrichten recreatieve steunpunten (Provincie)
2023-2024	**2.4.1 a**	Bos met recreatief medegebruik Groene Velden N, Fase 2023 – verwerving
2024-2025	**2.4.1 b**	Bos met recreatief medegebruik Groene Velden N, Fase 2023 – inrichting
	5.3.5	Inrichting voor recreatief medegebruik bos Groene Velden Noord
Op het domein toebehorende aan of toe te bedelen aan de stad Gent		
2013-2014	**2.6.1 a**	Uitbreiding speelbos “Landschapspark Groene Velden”, Fase 2013 – verwerving
	5.1.1 a	Aanleg nieuwe functionele hoofdverbindingen (weg nr. 3b, 4c, 6, 26) – verwerving
	5.1.4 a	Uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding (weg nr. 3a, 15, 23, 27, 28) – verwerving
	5.1.8 a	Uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding geschikt voor minder mobielen (weg nr. 10a, 10b) – verwerving
	5.2.1 a	Aanleg nieuw wandeltracé (weg nr. 2b, 35) – verwerving
	5.2.4 a	Uitbouw bestaande landweg voor wandelen (nr. 1a, 1b, 2a, 11) – verwerving
2014-2015	**1.2.4 a**	Plaatsen gronddammen in grachten langs wegen (stad Gent)
	2.6.1 b	Uitbreiding speelbos “Landschapspark Groene Velden”, Fase 2013 – inrichting
	5.1.1 b	Aanleg nieuwe functionele hoofdverbindingen (weg nr. 3b, 4c, 6, 26, 34) – Inrichting
	5.1.4 b	Uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding (weg nr. 3a, 4a, 4b, 15, 23, 27, 28) – inrichting
	5.1.5	Uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding (weg nr. 5a, 5b, 7)-inrichting
	5.1.8 b	Uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding geschikt voor minder mobielen (weg nr. 10a, 10b) – inrichting
	5.2.1 b	Aanleg nieuw wandeltracé (weg nr. 2b, 35) - inrichting
	5.2.10 a	Aanleg van ruiterstrook/ -pad langs wegen stad Gent (nr. 3a,3b,23)
	5.2.12 a	Beperken toegankelijkheid waardevol boscomplex (langs weg nr. 23, 26, 27)
	5.2.4 b	Uitbouw bestaande landweg voor wandelen (nr. 1a, 1b, 2a, 11) – inrichting
	5.2.8	Inrichting fijnmazig wandelnetwerk nabij portaal “Landgoed De Campagne” (geleding, bewegwijzering)
	5.2.9	Integratie bestaand fijnmazig netwerk “Landschapspark Groene Velden” (geleding, bewegwijzering)
	5.3.6 a	Inrichten recreatieve steunpunten (Gent)
	5.3.7 a	Inrichten onthaalinfo gebiedstoegangen
	6.1.1 a	Integratie groenas 7 (Gent) (geleding, bewegwijzering)

Op het domein toebehorende aan de gemeente Lovendegem		
2013-2014	**5.1.6**	Verbeteren landwegen tot functionele hoofdverbinding (weg nr. 21, 22) – inrichting
2014-2015	**5.2.11**	Integratie bestaande ruiterstroken (geleding, bewegwijzering)
	5.3.7 b	Inrichten onthaalinfo gebiedstoegangen
	6.1.1 b	Integratie groenas 7 (Lovendegem) (geleding, bewegwijzering)
	6.2.2	Inrichting deel Neerstraat/Trekweg als verkeersluwe weg
	6.2.3 b	Verbeteren Vinderhoutsedam als verkeersluwe weg - inrichting
6. De stad Gent, overeenkomstig art. 13§5 van het decreet van 21 december 1988, mits haar instemming belast met:		
2013-2014	**2.5.1 a**	Speelbos “De Campagne”, Fase 2013 - verwerving
	4.2.1 a	Ontwikkelen kleinschalig landschap voor uitbreiding kinderboerderij - verwerving
	5.1.3 a	Aanleg nieuwe functionele hoofdverbindingen Gent (weg nr. 29, 32, 33) – verwerving
	5.2.2 a	Aanleg nieuw wandeltracé (weg nr. 30) – verwerving
	5.3.1	Uitbouw onthaalfunctie en herinrichting park “Landgoed De Campagne” als portaal
	5.3.4 a	Parking voor kinderboerderij “Landgoed De Campagne” – verwerving
2014-2015	**1.2.3.**	Maatregelen waterbeheer Lieve (wtl 0246)
	2.5.1 b	Speelbos “De Campagne”, Fase 2013 – inrichting
	4.2.1 b	Ontwikkelen kleinschalig landschap voor uitbreiding kinderboerderij - inrichting
	5.1.3 b	Aanleg nieuwe functionele hoofdverbindingen Gent (weg nr. 29, 32, 33) – Inrichting
	5.2.2 b	Aanleg nieuw wandeltracé (weg nr. 30) – inrichting
	5.3.3	Inrichten infrastructuur speelbos “De Campagne”
	5.3.4 b	Parking voor kinderboerderij “Landgoed De Campagne” – inrichting
	6.2.1	Inrichting van veilige oversteekplaatsen Bosstraat
7. De betrokken privaatrechterlijke rechtspersonen en natuurlijke personen, overeenkomstig art. 13§6 van het decreet van 21 december 1988 en mits hun instemming belast met:		
2013-2014	**4.4.1.**	Accentueren cultuurhistorische relicten
	4.4.2	Landschappelijke integratie open te houden cellen bij landelijke bewoning
	2.1.1	Vrijwillige bosuitbreiding Vinderhoutse bulken (subsidie bebossing landbouwgronden)
	4.3.1	Stimuleren beheersovereenkomsten Vinderhoutse bulken
	3.2.2	Uitbouw natuurfunctie kasteelparken

DEEL 5. FINANCIERINGSPLAN

(1) Vlaamse Milieumaatschappij

Totaal bedrag van de uitgaven voor:

1.2.2. Maatregelen waterbeheer Merebeek (Gavergracht)
3.3.1. Verwerven oeverstrook Merebeek (1ste categorie)
3.3.2. Inrichting oeverstrook Merebeek (1ste categorie) als ecologische verbinding
3.4.1. Inrichten fauna-passage Merebeek/Bosstraat

Raming van de kosten:	29.050,00 €
Algemene kosten 10%:	2.905,00 €
BTW 21% (op kosten en algemene kosten):	6.710,55 €
Grondverwerving	18.562,50 €
Totaal:	**57.228,05 €**
Aandeel van het Vlaams Gewest, Vlaamse Milieumaatschappij (100%)	57.228,05 €

Totaal bedrag van de uitgaven voor:

1.2.1. Ecohydrologische studie herstel natuurlijke waterhuishouding

Raming van de kosten:	100.000,00 €
Algemene kosten 10%:	10.000,00 €
BTW 21% (op kosten en algemene kosten):	23.100,00 €
Totaal:	**133.100,00 €**
Aandeel van het Vlaams Gewest, Vlaamse Milieumaatschappij (50%)	66.550,00 €
Aandeel van het Vlaams Gewest, Agentschap voor Natuur en Bos (50%)	66.550,00 €

(2) Agentschap voor Natuur en Bos

Totaal bedrag van de uitgaven voor:

2.2.1 a Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2013 – verwerving
2.2.1 b Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2013 – inrichting
2.2.2 a Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2017 – verwerving
2.2.2 b Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2017 – inrichting
2.2.3 a Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2020 – verwerving
2.2.3 b Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2020 – inrichting
2.2.4 a Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2023 – verwerving
2.2.4 b Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2023 – inrichting
2.2.5 a Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2030 – verwerving
2.2.5 b Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2030 – inrichting
2.2.6 a Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2033 – verwerving
2.2.6 b Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2033 – inrichting
2.2.7 a Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2045 – verwerving
2.2.7 b Bosontwikkeling Groenpool, Fase 2045 – inrichting
2.3.1 a Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2013 – verwerving
2.3.1 b Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2013 – inrichting
2.3.2 a Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2020 – verwerving
2.3.2 b Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2020 – inrichting
2.3.3 a Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2023 – verwerving
2.3.3 b Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2023 – inrichting
2.3.4 a Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2030 – verwerving
2.3.4 b Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2030 – inrichting
2.3.5 a Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2037 – verwerving
2.3.5 b Realisatie grasland-bosmozaïek, Fase 2037 – inrichting
3.1.1 b Ontwikkelen waardevol grasland binnen bosstructuur – inrichting
3.1.1. a Ontwikkelen waardevol grasland binnen bosstructuur – verwerving
4.1.1 a Versterken halfopen landschap ankerplaats – verwerving
4.1.1 b Versterken halfopen landschap ankerplaats – inrichting

Raming van de kosten:	1.259.920,63 €
Algemene kosten 10%:	125.992,06 €
BTW 21% (op kosten en algemene kosten):	291.041,66 €
Grondverwerving	7.185.538,49 €
Totaal:	**8.862.492,84 €**
Aandeel van het Vlaams Gewest, Agentschap voor Natuur en Bos (100%)	8.862.492,84 €

(3) Vlaamse Landmaatschappij

- ***op gronden van of over te dragen aan het Vlaams Gewest, Agentschap voor Natuur en Bos***

Totaal bedrag van de uitgaven voor:

1.2.4 b	Plaatsen gronddammen in grachten langs wegen (ANB)
3.2.1 b	Uitbouw natuurfunctie perceel met waterplas nabij portaal
5.1.7	Verbeteren landwegen tot functionele hoofdverbinding (weg nr. 12, 13a, 34) – inrichting
5.1.9 a	Uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding geschikt voor minder mobielen (weg nr. 16) – verwerving
5.1.9 b	Uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding geschikt voor minder mobielen (weg nr. 13b, 13c, 16, 36) – inrichting
5.2.10 b	Aanleg van ruiterstrook/ -pad langs wegen ANB (nr. 24, 4d)
5.2.12 b	Beperken toegankelijkheid waardevol boscomplex (langs weg nr. 31)
5.2.3 a	Aanleg nieuw wandeltracé (weg nr. 4d, 8, 9, 17, 24, 25, 31) – verwerving
5.2.3 b	Aanleg nieuw wandeltracé (weg nr. 4d, 8, 9, 17, 24, 25, 31) – inrichting
5.2.5 a	Uitbouw bestaande landweg voor wandelen (nr. 18) – verwerving
5.2.5 b	Uitbouw bestaande landweg voor wandelen (nr. 14a, 14b, 18) – inrichting
5.2.6	Verbeteren bestaande landweg voor wandelen (nr.20) – Inrichting
5.2.7	Inrichting fijnmazig wandelnetwerk nabij portaal “Landgoed Leeuwenhof” (geleding, bewegwijzering)
5.3.6 c	Inrichten recreatieve steunpunten (ANB)
5.3.7 c	Inrichten onthaalinfo gebiedstoegangen

Raming van de kosten:	353.795,00 €
Algemene kosten 10%:	35.379,50 €
BTW 21% (op kosten en algemene kosten):	81.726,65 €
Grondverwerving	95.850,88 €
Totaal:	**566.752,02 €**
Aandeel van het Vlaams Gewest, als subsidie aan de Vlaamse Landmaatschappij in toepassing van art.3 van het subsidiebesluit (50%)	283.376,01 €
Aandeel van het Vlaams Gewest, Agentschap voor Natuur en Bos (50%)	283.376,01 €

- ***op gronden van of over te dragen aan de provincie Oost-Vlaanderen***

Totaal bedrag van de uitgaven voor:

2.4.1 a Bos met recreatief medegebruik Groene Velden N, Fase 2023 – verwerving
2.4.1 b Bos met recreatief medegebruik Groene Velden N, Fase 2023 – inrichting
5.1.2 a Aanleg nieuwe functionele hoofdverbindingen (weg nr. 19a, 19b)- verwerving
5.1.2 b Aanleg nieuwe functionele hoofdverbindingen (weg nr. 19a, 19b)- Inrichting
5.3.5 Inrichting voor recreatief medegebruik bos Groene Velden Noord
5.3.6 b Inrichten recreatieve steunpunten (Provincie)

Raming van de kosten:	223.450,99 €
Algemene kosten 10%:	21.577,60 €
BTW 21% (op kosten en algemene kosten):	49.844,25 €
Grondverwerving	573.218,07 €
Totaal:	**860.415,91 €**
Ten laste van het Vlaams Gewest, als subsidie aan de Vlaamse Landmaatschappij in toepassing van art.4 van het subsidiebesluit, 100% van het bedrag dat niet ten laste wordt genomen door de provincie Oost-Vlaanderen (70% voor landinrichtingswerken)	201.038,49 €
Ten laste van het Vlaams Gewest, als subsidie aan de Vlaamse Landmaatschappij in toepassing van art.4 van het subsidiebesluit, 100% van het bedrag dat niet ten laste wordt genomen door de provincie Oost-Vlaanderen (50% voor verwerving van onroerende goederen)	286.609,03 €
Aandeel van de Provincie Oost-Vlaanderen (30% van de totale kostprijs van landinrichtingswerken)	86.159,35 €
Aandeel van de Provincie Oost-Vlaanderen (50% van de totale kostprijs van de verwerving van onroerende goederen)	286.609,03 €

- ***op gronden van of over te dragen aan de stad Gent***

Totaal bedrag van de uitgaven voor:

1.2.4 a Plaatsen gronddammen in grachten langs wegen (stad Gent)
2.6.1 a Uitbreiding speelbos “Landschapspark Groene Velden”, Fase 2013 – verwerving
2.6.1 b Uitbreiding speelbos “Landschapspark Groene Velden”, Fase 2013 – inrichting
5.1.1 a Aanleg nieuwe functionele hoofdverbindingen (weg nr. 3b, 4c, 6, 26) – verwerving
5.1.1 b Aanleg nieuwe functionele hoofdverbindingen (weg nr. 3b, 4c, 6, 26, 34)- Inrichting
5.1.4 a Uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding (weg nr. 3a, 15, 23, 27, 28) – verwerving
5.1.4 b Uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding (weg nr. 3a, 4a, 4b, 15, 23, 27, 28) – inrichting

5.1.5 Uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding (weg nr. 5a, 5b, 7) – inrichting
5.1.8 a Uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding geschikt voor minder mobielen (weg nr. 10a, 10b) – verwerving
5.1.8 b Uitbouw landwegen tot functionele hoofdverbinding geschikt voor minder mobielen (weg nr. 10a, 10b) – inrichting
5.2.1 a Aanleg nieuw wandeltracé (weg nr. 2b, 35) – verwerving
5.2.1 b Aanleg nieuw wandeltracé (weg nr. 2b, 35) – inrichting
5.2.10 a Aanleg van ruiterstrook/ -pad langs wegen stad Gent (nr. 3a, 3b, 23)
5.2.12 a Beperken toegankelijkheid waardevol boscomplex (langs weg nr. 23, 26, 27)
5.2.4 a Uitbouw bestaande landweg voor wandelen (nr. 1a, 1b, 2a, 11) – verwerving
5.2.4 b Uitbouw bestaande landweg voor wandelen (nr. 1a, 1b, 2a, 11) – inrichting
5.2.8 Inrichting fijnmazig wandelnetwerk nabij portaal “Landgoed De Campagne” (geleding, bewegwijzering)
5.2.9 Integratie bestaand fijnmazig netwerk “Landschapspark Groene Velden” (geleding, bewegwijzering)
5.3.6 a Inrichten recreatieve steunpunten (Gent)
5.3.7 a Inrichten onthaalinfo gebiedstoegangen
6.1.1 a Integratie groenas 7 (Gent) (geleding, bewegwijzering)

Raming van de kosten:	543.250,00 €
Algemene kosten 10%:	54.325,00 €
BTW 21% (op kosten en algemene kosten):	125.490,75 €
Grondverwerving	158.149,10 €
Totaal:	**881.214,85 €**
Ten laste van het Vlaams Gewest, als subsidie aan de Vlaamse Landmaatschappij in toepassing van art.4 van het subsidiebesluit, 100% van het bedrag dat niet ten laste wordt genomen van de stad Gent (70% voor landinrichtingswerken)	506.146,03 €
Ten laste van het Vlaams Gewest, als subsidie aan de Vlaamse Landmaatschappij in toepassing van art.4 van het subsidiebesluit, 100% van het bedrag dat niet ten laste wordt genomen van de stad Gent (50% voor verwerving van onroerende goederen)	79.074,55 €
Aandeel van de stad Gent (30% van de totale kostprijs van landinrichtingswerken)	216.919,73 €
Aandeel van de stad Gent (50% van de totale kostprijs van de verwerving van onroerende goederen)	79.074,55 €

- ***op gronden van of over te dragen aan de gemeente Lovendegem***

Totaal bedrag van de uitgaven voor:

5.1.6	Verbeteren landwegen tot functionele hoofdverbinding (weg nr. 21, 22) – inrichting
5.2.11	Integratie bestaande ruiterstroken (geleding, bewegwijzering)
5.3.7 b	Inrichten onthaalinfo gebiedstoegangen
6.1.1 b	Integratie groenas 7 (Lovendegem) (geleding, bewegwijzering)
6.2.2	Inrichting deel Neerstraat/Trekweg als verkeersluwe weg
6.2.3 b	Verbeteren Vinderhoutsedam als verkeersluwe weg - inrichting

Raming van de kosten:	76.340,00 €
Algemene kosten 10%:	7.634,00 €
BTW 21% (op kosten en algemene kosten):	17.634,54 €
Totaal:	**101.608,54 €**
Ten laste van het Vlaams Gewest, als subsidie aan de Vlaamse Landmaatschappij in toepassing van art.4 van het subsidiebesluit, 100% van het bedrag dat niet ten laste wordt genomen van gemeente Lovendegem (70% voor landinrichtingswerken)	71.125,98 €
Aandeel van de gemeente Lovendegem (30% van de totale kostprijs van landinrichtingswerken)	30.482,56 €

(4) Stad Gent

Totaal bedrag van de uitgaven voor:

1.2.3. Maatregelen waterbeheer Lieve (wtl 0246)
2.5.1 a Speelbos “De Campagne”, Fase 2013 – verwerving
2.5.1 b Speelbos “De Campagne”, Fase 2013 – inrichting
4.2.1 a Ontwikkelen kleinschalig landschap voor uitbreiding kinderboerderij – verwerving
4.2.1 b Ontwikkelen kleinschalig landschap voor uitbreiding kinderboerderij – inrichting
5.1.3 a Aanleg nieuwe functionele hoofdverbindingen Gent (weg nr. 29, 32, 33) – verwerving
5.1.3 b Aanleg nieuwe functionele hoofdverbindingen Gent (weg nr 29,32,33) – Inrichting
5.2.2 a Aanleg nieuw wandeltracé (weg nr. 30) – verwerving
5.2.2 b Aanleg nieuw wandeltracé (weg nr. 30) – inrichting
5.3.1 Uitbouw onthaalfunctie en herinrichting park “Landgoed De Campagne” als portaal
5.3.3 Inrichten infrastructuur speelbos “De Campagne”
5.3.4 a Parking voor kinderboerderij “Landgoed De Campagne” – verwerving
5.3.4 b Parking voor kinderboerderij ““Landgoed De Campagne” – inrichting
6.2.1 Inrichting van veilige oversteekplaatsen Bosstraat

Raming van de kosten:	1.012.139,16 €
Algemene kosten 10%:	101.213,92 €
BTW 21% (op kosten en algemene kosten):	233.804,14 €
Grondverwerving	555.465,77 €
Totaal:	**1.902.622,99 €**
Ten laste van het Vlaams Gewest, als subsidie aan de stad Gent in toepassing van art.5 van het subsidiebesluit (70% voor landinrichtingswerken)	943.010,05 €
Ten laste van het Vlaams Gewest, als subsidie aan de stad Gent in toepassing van art.5 van het subsidiebesluit (50% voor verwerving van onroerende goederen)	277.732,89 €
Aandeel van de stad Gent (30% van de totale kostprijs van landinrichtingswerken)	404.147,16 €
Aandeel van de stad Gent (50% van de totale kostprijs van de verwerving van onroerende goederen)	277.732,89 €

(5) Particulieren

Totaal bedrag van de uitgaven voor:

3.2.2 Uitbouw natuurfunctie kasteelparken
4.4.1. Accentueren cultuurhistorische relicten
4.4.2 Landschappelijke integratie open te houden cellen bij landelijke bewoning

Raming van de kosten:	45.000,00 €
Algemene kosten 10%:	4.500,00 €
BTW 21% (op kosten en algemene kosten):	10.395,00 €
Totaal:	**59.895,00 €**
Waarvan ten laste van het Vlaams Gewest, als subsidie aan privaatrechtelijke rechtspersonen en natuurlijke personen in toepassing van art. 9 van het subsidiebesluit houdende subsidiëring van de landinrichtingswerken (70%)	41.926,50 €
Ten laste van privaatrechtelijke rechtspersonen en natuurlijke personen (30%):	17.968,50 €

"Het betreft werken van landschapszorg en natuurontwikkeling met een duidelijk karakter van algemeen en regionaal belang. Indien uit de af te sluiten overeenkomsten blijkt dat de aanvragers het via subsidies ingerichte goed gedurende 20 jaren in stand houden en beheren in functie van de doelstellingen van openbaar nut, zal overeenkomstig art. 9, §1, 2° van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 1998 houdende subsidiëring van de landinrichtingswerken, het aandeel ten laste van het Vlaams Gewest worden gewijzigd tot 80%. Het aandeel ten laste van de privaatrechtelijke rechtspersonen en natuurlijke personen zal dan 20% bedragen."

Tabel 19: Kostenraming werken en grondverwerving per uitvoerende partner

Uitvoerende partner	Som van Kosten-raming (€) werken incl. kosten en BTW	Som van Totaal verwerving (€)	Totaal
Gent	1.347.157,22 €	555.465,77 €	1.902.622,99 €
VLM	3.259.727,63 €	8.012.756,53 €	11.272.484,16 €
VMM	171.765,55 €	18.562,50 €	190.328,05 €
Particulieren	59.895,00 €		59.895,00 €
Eindtotaal	**4.838.545,40 €**	**8.586.784,80 €**	**13.425.330,20 €**

Tabel 20: Kostenraming werken en grondverwerving per financierende partner

Financierende partners	Aandeel partners		Subsidies Landinrichting			
	Som van Kostenraming (€) werken incl. kosten en BTW	Som van Kostenraming (€) grondverwerving	Som van Subsidie LI 70% - inrichting	Som van Subsidie LI 50% - inrichting	Som van Subsidie LI 50% - verwerving	Totaal subsidie LI
ANB (100%)	1.676.954,35 €	7.185.538,49 €				
ANB (50%)+ VMM (50%)	133.100,00 €					
LI / Gent	621.066,89 €	356.807,44 €	1.449.156,08 €		356.807,44 €	1.805.963,51 €
LI / Lovendegem	30.482,56 €		71.125,98 €			71.125,98 €
LI / Particulieren	17.968,50 €		41.926,50 €			41.926,50 €
LI / Provincie	86.159,35 €	286.609,03 €	201.038,49 €		286.609,03 €	487.647,52 €
LI/ANB	235.450,57 €	47.925,44 €		235.450,57 €	47.925,44 €	283.376,01 €
VMM (100%)	38.665,55 €	18.562,50 €				
Totaal	**2.839.847,77 €**	**7.895.442,90 €**	**1.763.247,04 €**	**235.450,57 €**	**691.341,91 €**	**2.690.039,52 €**
Totaal partners/subsidie LI	**10.735.290,67 €**		**2.690.039,52 €**			

Tabel 21: Overzicht spreiding financiering door fasering realisatie

Financierende partners	Aandeel partners		Subsidies Landinrichting			
	Som Kostenraming (€) werken incl. kosten en BTW	Som Kostenraming (€) grondverwerving	Som van Subsidie LI 70% - inrichting	Som van Subsidie LI 50% - inrichting	Som van Subsidie LI 50% - verwerving	Totaal subsidies LI
ANB (100%)	**1.676.954,35 €**	**7.185.538,49 €**				
2013-2014		3.372.410,13 €				
2014-2015	775.186,30 €					
2017-2018		465.688,26 €				
2018-2019	99.172,97 €					
2020-2021		146.684,00 €				
2021-2022	33.122,96 €					
2023-2024		817.133,59 €				
2024-2025	218.029,97 €					
2030-2031		431.940,61 €				
2031-2032	116.938,58 €					
2033-2034		1.194.463,52 €				
2034-2035	254.372,95 €					
2037-2038		227.890,54 €				
2038-2039	67.404,96 €					
2045-2046		529.327,83 €				
2046-2047	112.725,66 €					
ANB (50%)+ VMM (50%)	**133.100,00 €**					
2012-2013	133.100,00 €					
LI / Gent	**621.066,89 €**	**356.807,44 €**	**1.449.156,08 €**		**356.807,44 €**	**1.805.963,51 €**
2013-2014	121.726,61 €	356.807,44 €	284.028,75 €		356.807,44 €	640.836,18 €
2014-2015	499.340,28 €		1.165.127,33 €			1.165.127,33 €
LI / Lovendegem	**30.482,56 €**		**71.125,98 €**			**71.125,98 €**
2013-2014	6.724,21 €		15.689,83 €			15.689,83 €
2014-2015	23.758,35 €		55.436,15 €			55.436,15 €
LI / part.	**17.968,50 €**		**41.926,50 €**			**41.926,50 €**
2013-2014	17.968,50 €		41.926,50 €			41.926,50 €
LI / Provincie	**86.159,35 €**	**286.609,03 €**	**201.038,49 €**		**286.609,03 €**	**487.647,52 €**
2013-2014		3.837,50 €			3.837,50 €	3.837,50 €
2014-2015	16.065,84 €		37.486,95 €			37.486,95 €
2023-2024		282.771,53 €			282.771,53 €	282.771,53 €
2024-2025	70.093,52 €		163.551,54 €			163.551,54 €
LI/ANB	**235.450,57 €**	**47.925,44 €**		**235.450,57 €**	**47.925,44 €**	**283.376,01 €**
2013-2014	54.624,24 €	47.925,44 €		54.624,24 €	47.925,44 €	102.549,68 €
2014-2015	180.826,33 €			180.826,33 €		180.826,33 €
VMM	**38.665,55 €**	**18.562,50 €**				
2013-2014	33.275,00 €	18.562,50 €				
2014-2015	5.390,55 €					
Eindtotaal	**2.839.847,78 €**	**7.895.442,90 €**	**1.763.247,04 €**	**235.450,57 €**	**691.341,91 €**	**2.690.039,52 €**

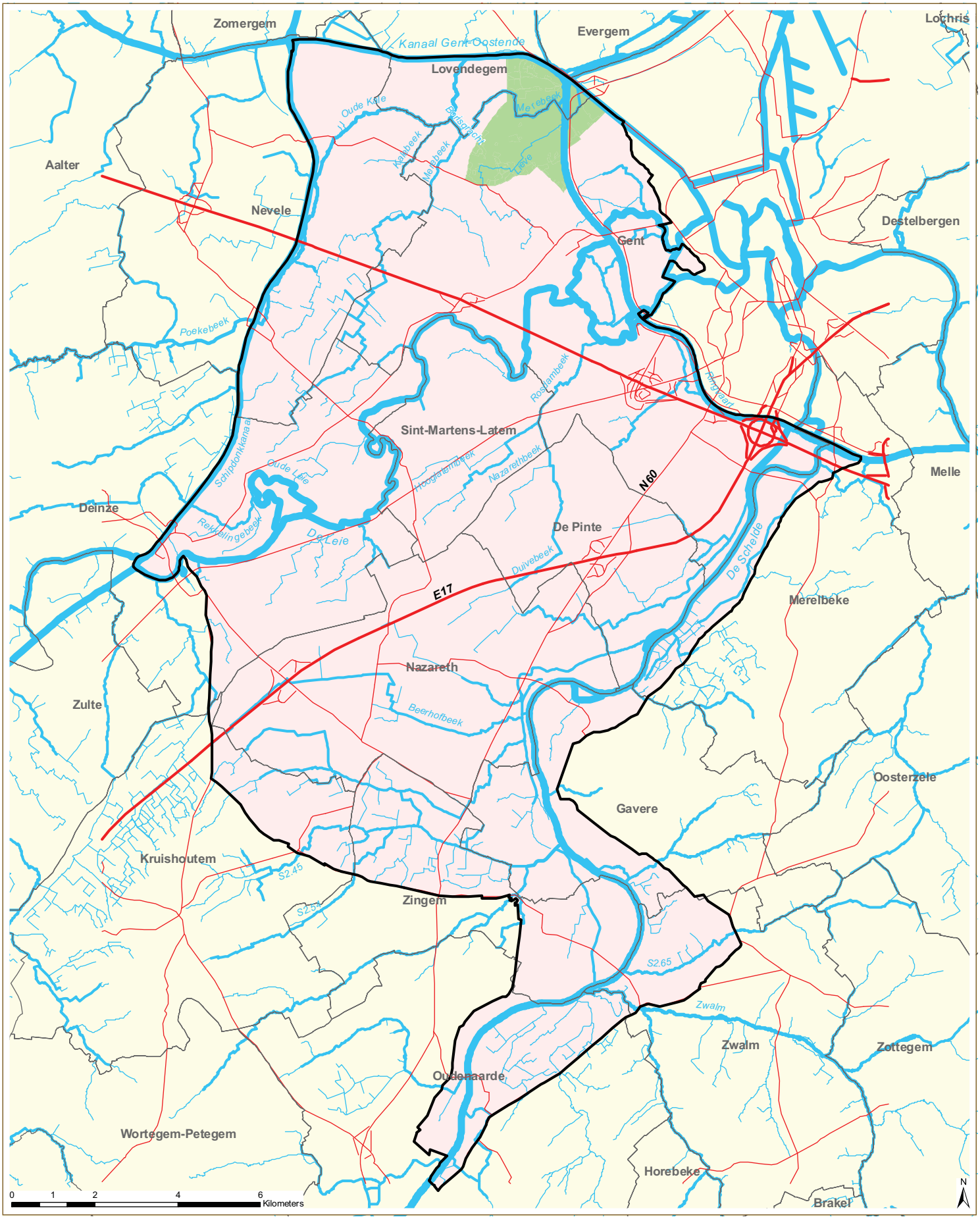

Landinrichting
Groenpool Vinderhoutse bossen

Eindvoorstel inrichtingsplan

Kaart 1: Situering inrichtingsplan
Groenpool Vinderhoutse Bossen

Legende

- Plangebied Groenpool Vinderhoutse bossen
- Landinrichtingsproject Leie en Schelde
- Gemeentegrenzen

Bron:
-Vlaams Hydrografische Atlas - Waterloopsegmenten, toestand 18/01/2010 (VMM & AGIV, 18/01/2010)

aangemaakt op : 17/08/2011

VLM lne.

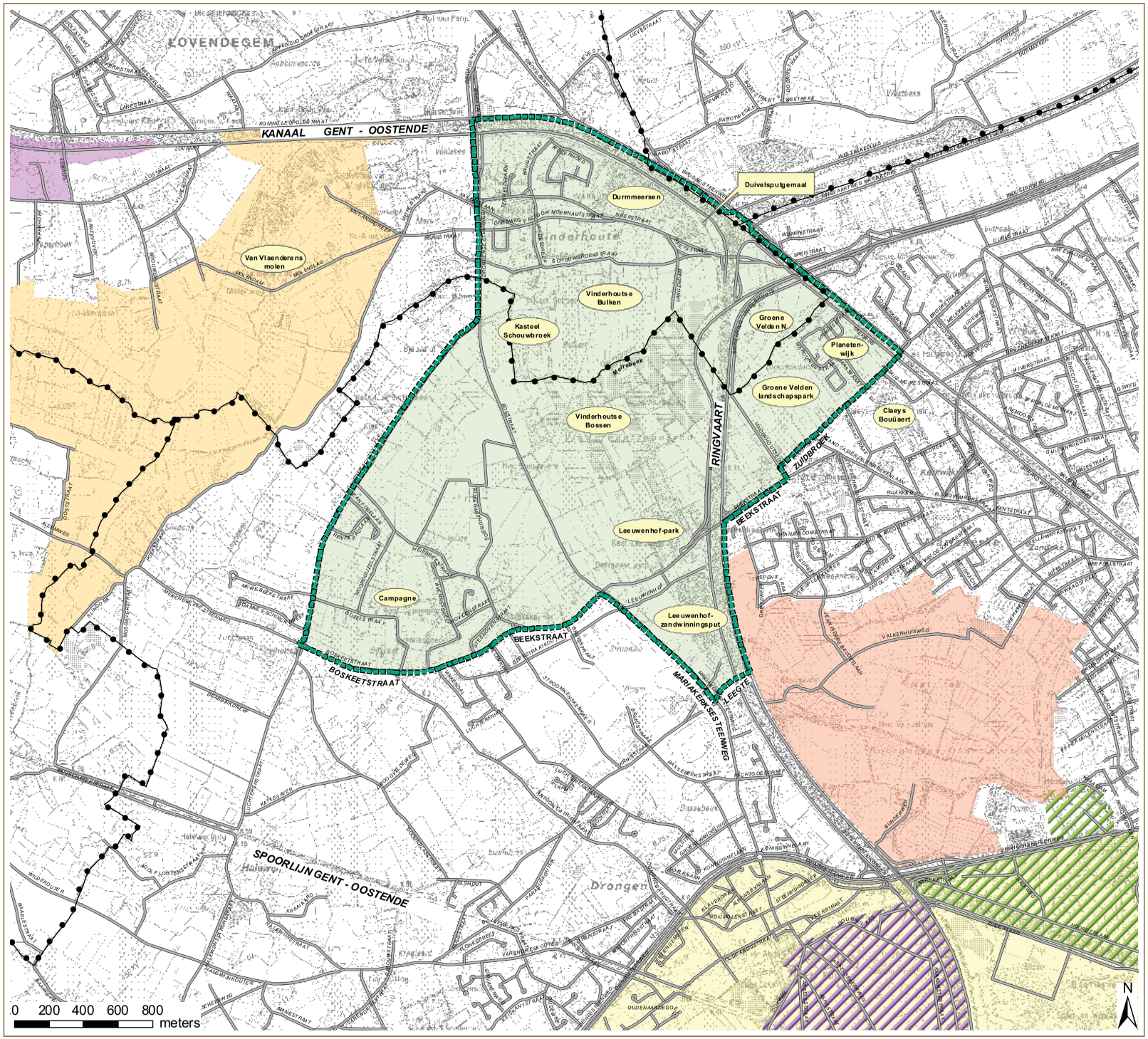

Landinrichting
Groenpool Vinderhoutse Bossen

Eindvoorstel inrichtingsplan

Kaart 2: Situering plangebied in ruimere omgeving

Legende

- Plangebied Groenpool Vinderhoutse bossen
- Wegen
- Gemeentegrens

INRICHTINGSPROJECTEN

Landinrichting

- Ontginningsputten
- Oude Kale
- Recreatieas Gent-Deinze
- Assels
- Malem

Natuurinrichting

- Bourgoyen-Ossemeersen

Bron:
- Digitale versie van topografische kaart 1/10.000, raster, zwartwit, NGI, opname 1991-2008 (AGIV)

aangemaakt op : 17/08/2011

VLM lne. Departement Leefmilieu, Natuur en Energie

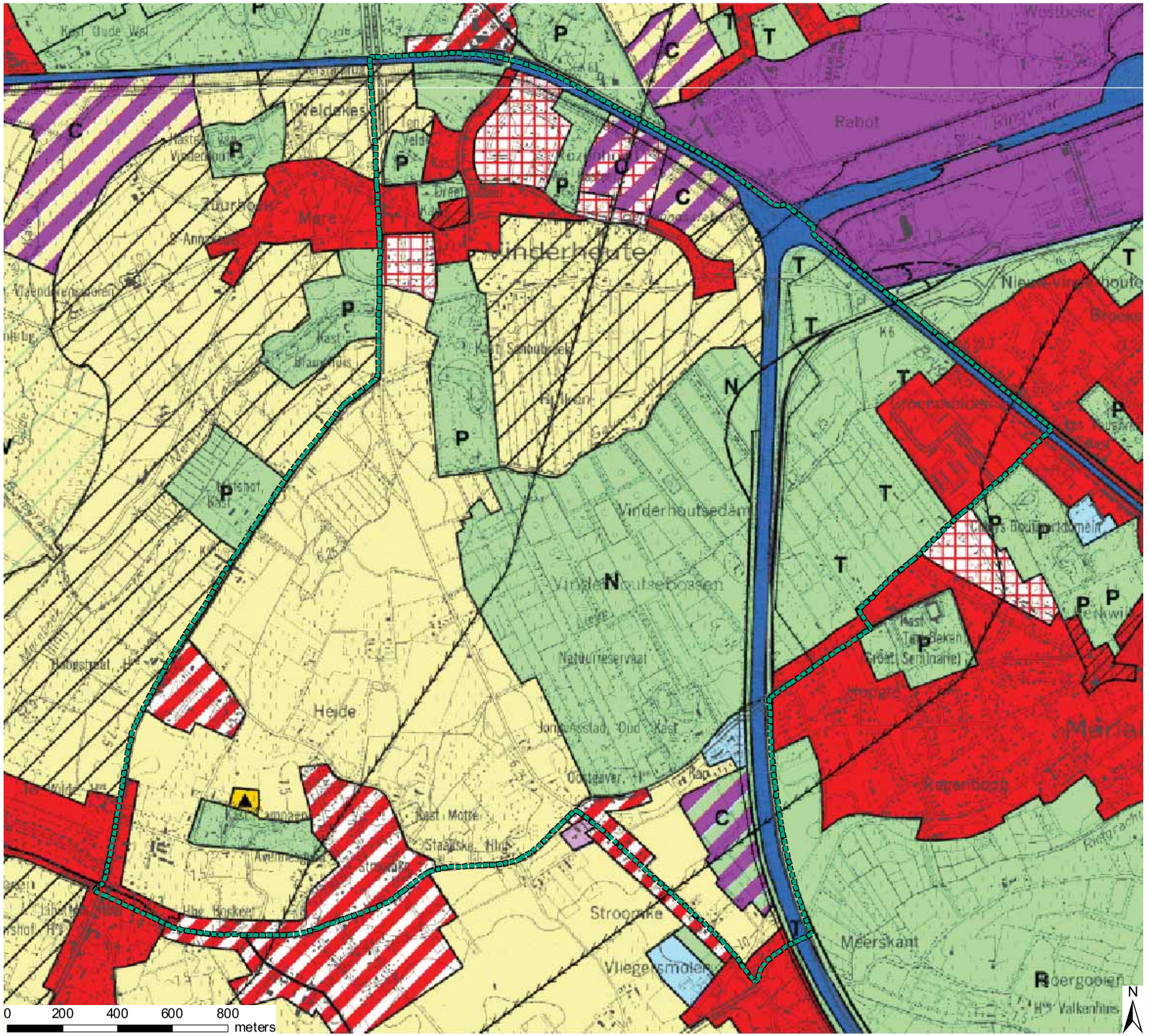

Landinrichting
Groenpool Vinderhoutse Bossen

Eindvoorstel inrichtingsplan

Kaart 3A: Gewestplan

Legende

- woongebied
- woongebied met kultureel, historische en/of esthetische waarde
- woongebied met landelijk karakter
- woonuitbreidingsgebied
- gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut
- parkgebieden
- bufferzones
- groengebied
- natuurgebied
- agrarische gebieden
- landschappelijk waardevolle gebieden
- industriegebieden
- ontginningsgebieden
- bestaande waterwegen
- recreatiegebied
- ambachtelijke bedrijven en kmo's

Plangebied Groenpool Vinderhoutse bossen

Bron:
-Raster versie van het Gewestplan, Dept. RWO, Afdeling Ruimtelijke Planning, 2002 (bijgewerkt 2011) (AGIV)

aangemaakt op : 17/08/2011

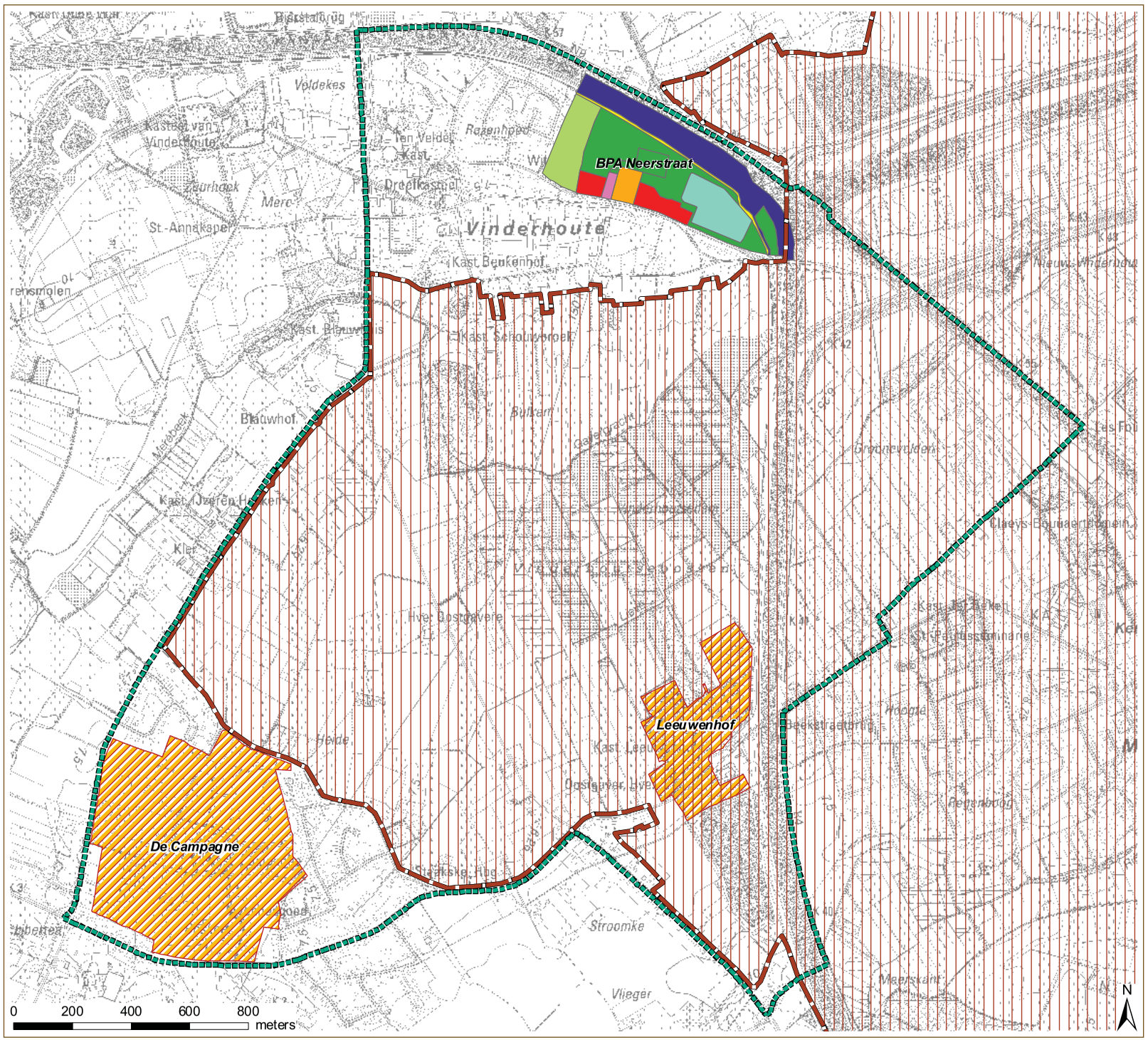

Landinrichting
Groenpool Vinderhoutse Bossen

Eindvoorstel inrichtingsplan

Kaart 3B: BPA en RUP

Legende

BPA Neerstraat

- privaat park
- privaat parkeerterrein
- sportterrein
- zone voor bebouwing koeren en tuinen
- zone voor passief groen
- zone voor vijver en wachtbekken
- zone voor wandel- en dienstwegen
- zone voor waterwegen

Ruimtelijke uitvoeringsplannen

- Voorontwerp Gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan nr. 159 Vinderhoutse Bossen
- Gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Afbakening grootstedelijk gebied Gent"

- Plangebied Groenpool Vinderhoutse bossen

Bron:
- Digitale versie van topografische kaart 1/10.000, raster, zwartwit, NGI, opname 1991-2008 (AGIV)
- BPA Neerstraat (AROHM)

aangemaakt op : 17/08/2011

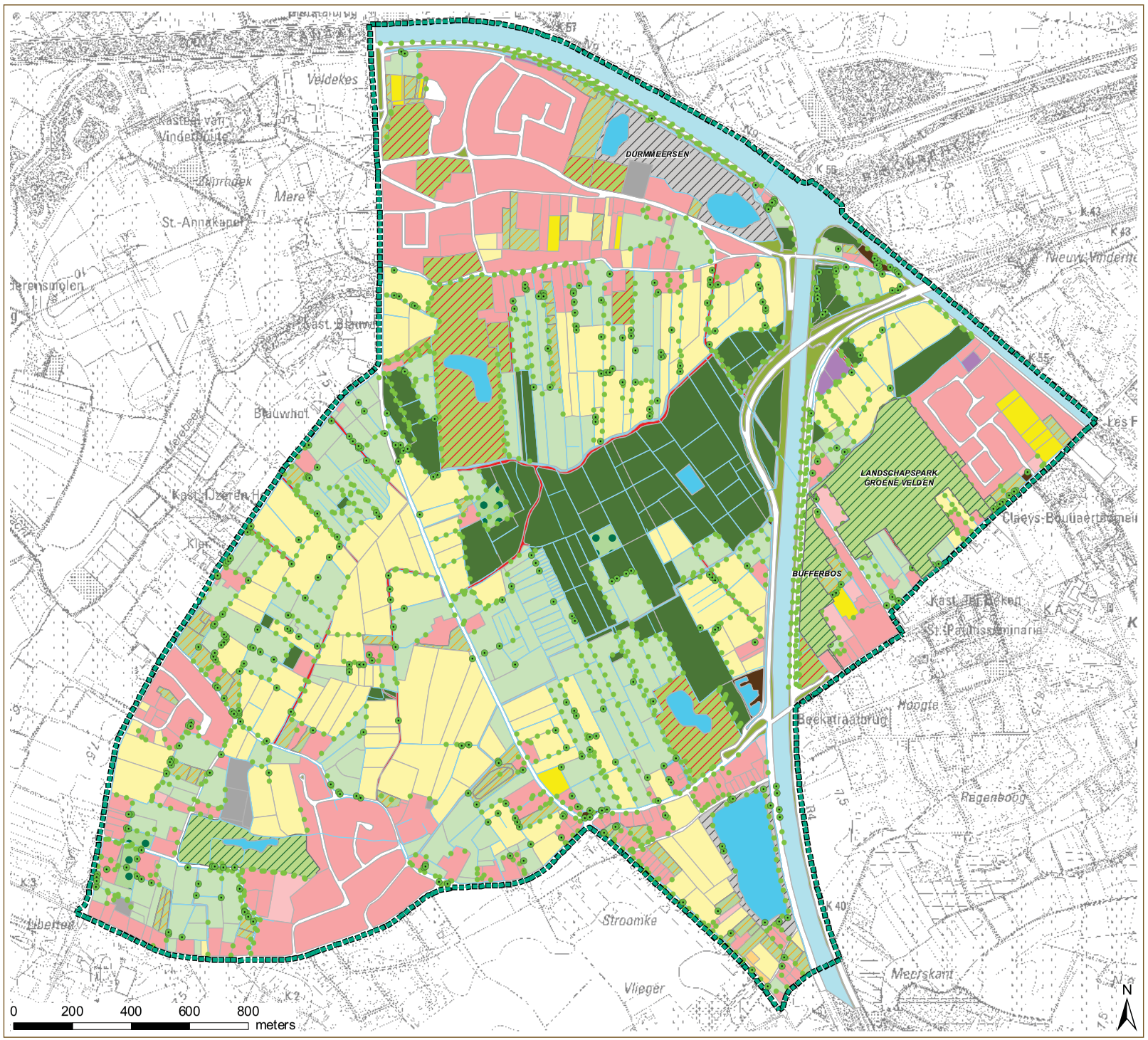

Landinrichting
Groenpool Vinderhoutse Bossen

Eindvoorstel inrichtingsplan

Kaart 4: Grondgebruik en groen-elementen

Legende

Grondgebruik

- Akker, tijdelijk grasland
- Niet-bebouwde zone (parkeer-, sportterrein, kerkhof,...)
- Tuinbouwakker
- Weiland
- Hooiland of hooiweide
- Hobbyweide
- Bos
- Park
- Park met residentiele woning
- Boomkwekerij
- Hoogstam-boomgaard
- Bermen, (infrastructuur)
- Verruigde gronden
- Opgespoten of opgehoogde terreinen
- Braakland
- Sier- of moestuin
- Bebouwde zone
- Bosexploitatieweg, dreef, ...
- Infrastructuur, weg en spoorweg
- Vijver, poel, ven, permanente plas, meander (stilstaand)
- Bevaarbare waterloop

Opgaand groen

- Boom
- Bomenrij

Algemeen

- Afbakening plangebied

Bron:
- Digitale versie van topografische kaart 1/10.000, raster, zwartwit, NGI, opname 1991-2008 (AGIV)
- Eigen inventarisatie VLM (2003+2011).

aangemaakt op : 14/07/2011

VLM lne.

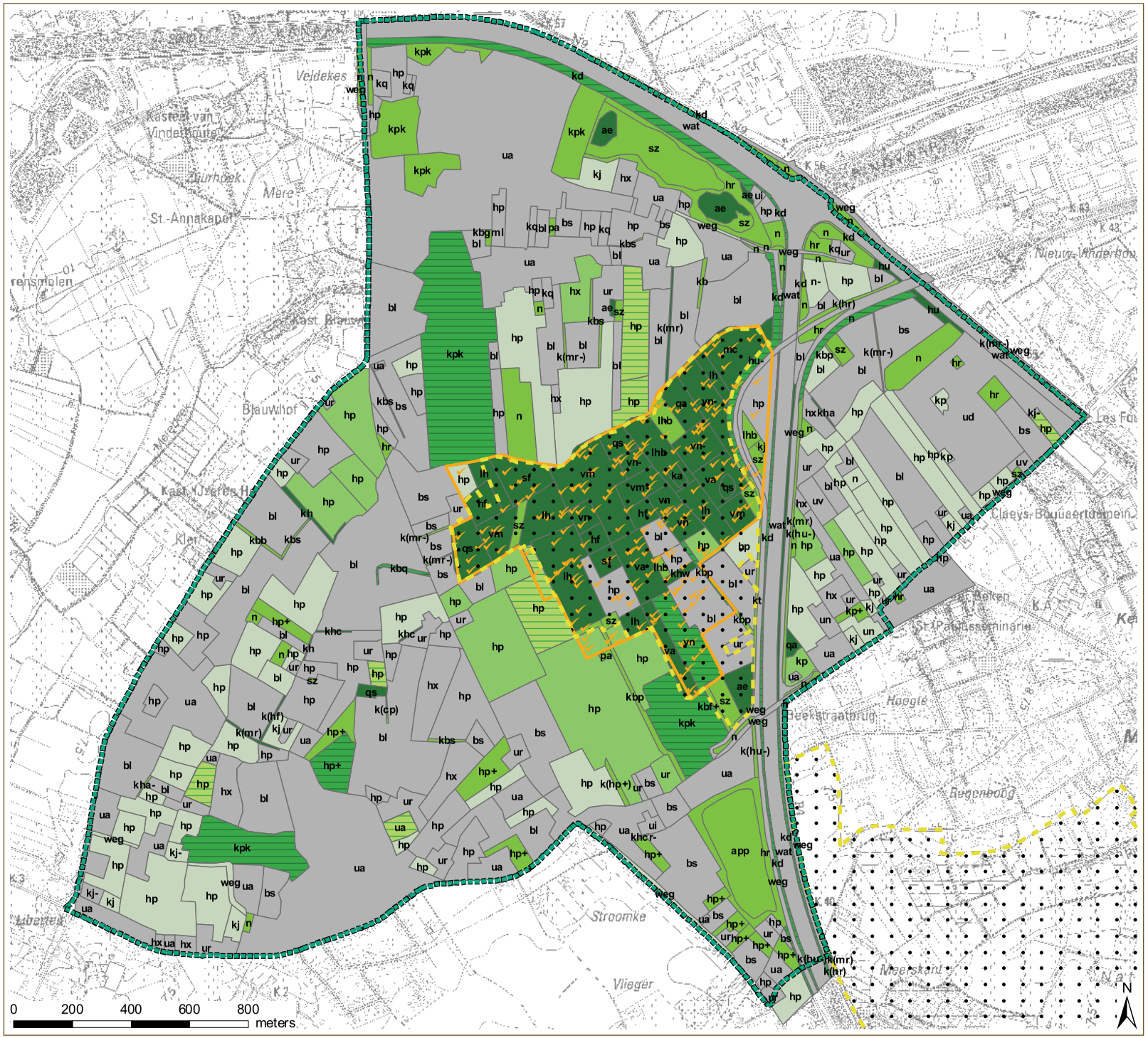

Landinrichting
Groenpool Vinderhoutse Bossen

Eindvoorstel inrichtingsplan

Kaart 5: BWK, VEN en Habitat

Legende

Biologische waardering (BWK)

- minder waardevol
- minder waardevol met waardevolle tot zeer waardevolle elementen
- minder waardevol met zeer waardevolle elementen
- waardevol
- waardevol met zeer waardevolle elementen
- zeer waardevol

Habitatgebied

- Habitatrichtlijngebied

Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN)

- Afbakening VEN 1e fase (GEN)

- Afbakening plangebied

Bron:
- Digitale versie van topografische kaart 1/10.000, raster, zwartwit, NGI, opname 1991-2008 (AGIV)

- Demolder, H., De Saeger, S. & Paelinckx, D., 2002. Biologische Waarderingskaart, versie 2, kaartbladen 6-14. Brussel. Digitaal bestand Instituut voor Natuurbehoud en metedata. Brussel.
- De Saeger, S. & Vriens, L., 2003. Gedeeltelijk ontwerp Biologische Waarderingskaart, versie 2, kaartbladen 22. Brussel. Digitaal bestand Instituut voor Natuurbehoud van een gedeelte van de kaartbladen.

aangemaakt op : 18/08/2011

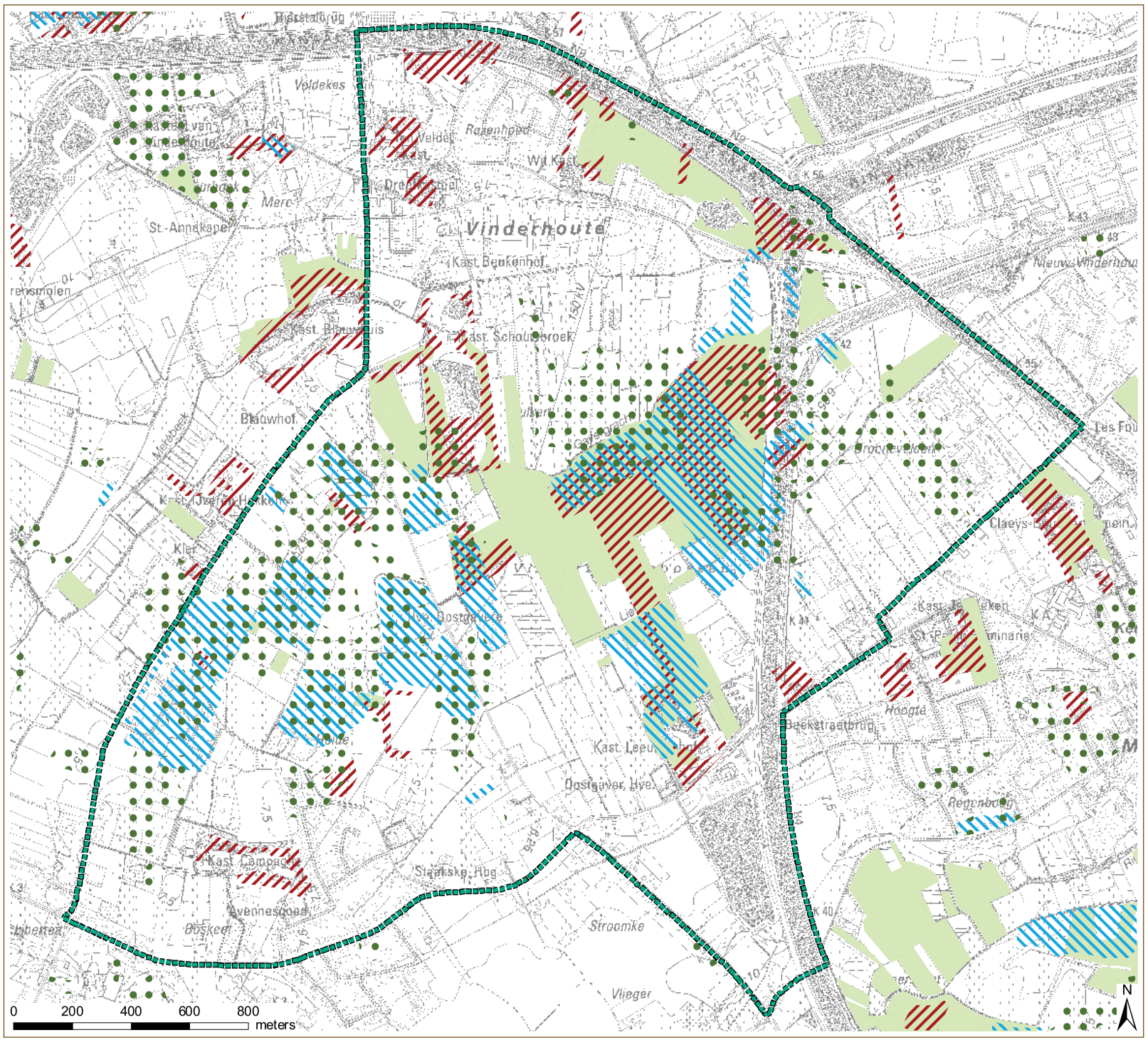

Landinrichting
Groenpool Vinderhoutse Bossen

Eindvoorstel inrichtingsplan

Kaart 6: Evolutie bebossing

Legende

Situering bebossing

- Bos op kaart van Ferraris (1775)
- Bos op kaart Vandermaelen (1850)
- Bos op 3de editie topografische kaart (1910-1940)
- Huidig bos

Algemeen

- Afbakening plangebied

Bron:
- Digitale versie van topografische kaart 1/10.000, raster, zwartwit, NGI, opname 1991-2008 (AGIV)
- Boskartering Vlaams Gewest
- "De Keersmaeker L., Rogiers N., Lauriks R. en De Vos B., 2001. Gis-data met bebossing op historische kaarten uitgewerkt voor project VLINA C/97/06 'Ecosysteemvisie Bos Vlaanderen', studie uitgevoerd voor rekening van de Vlaamse Gemeenschap binnen het kader van het Vlaams Impulsprogramma Natuurontwikkeling in opdracht van de Vlaamse Minister bevoegd voor natuurbehoud."

aangemaakt op : 18/08/2011

VLM lne.

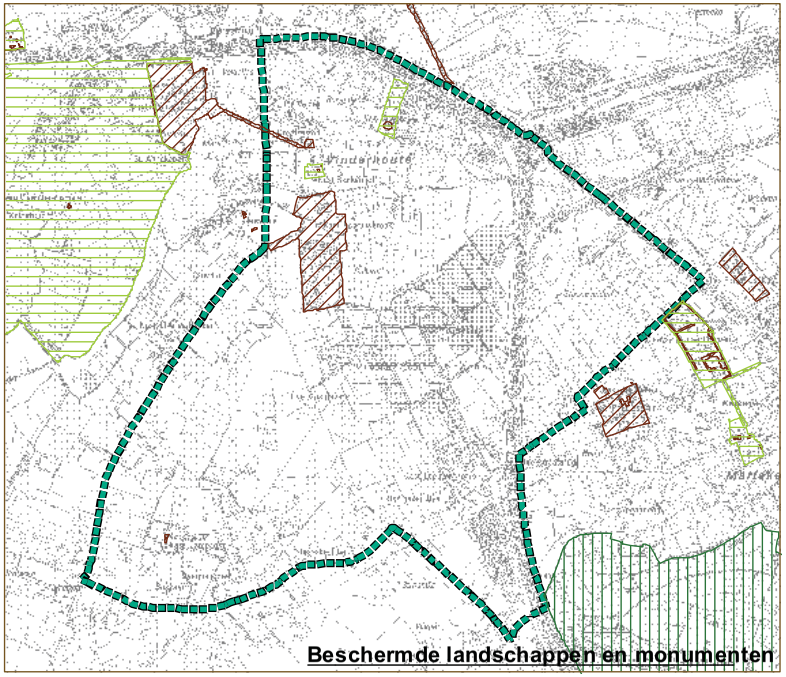

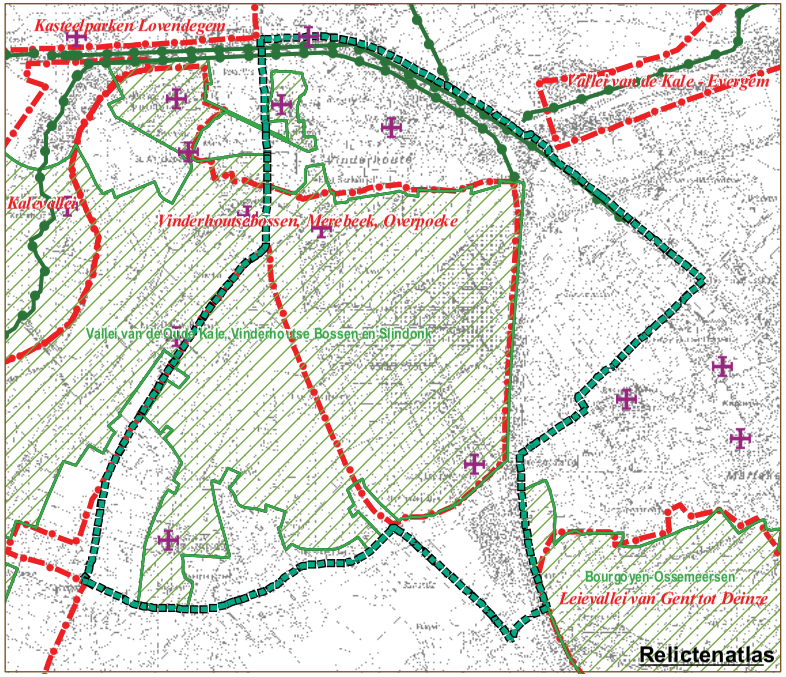

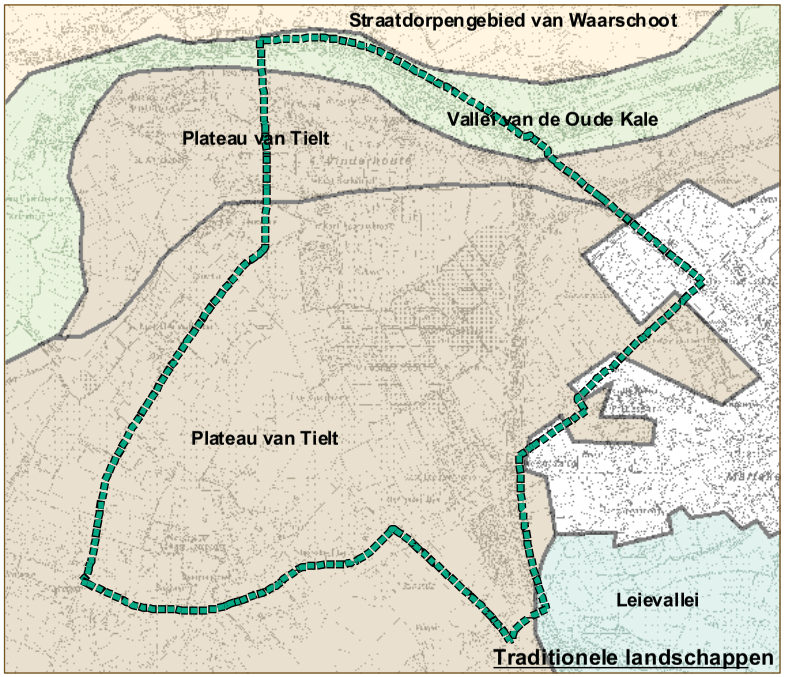

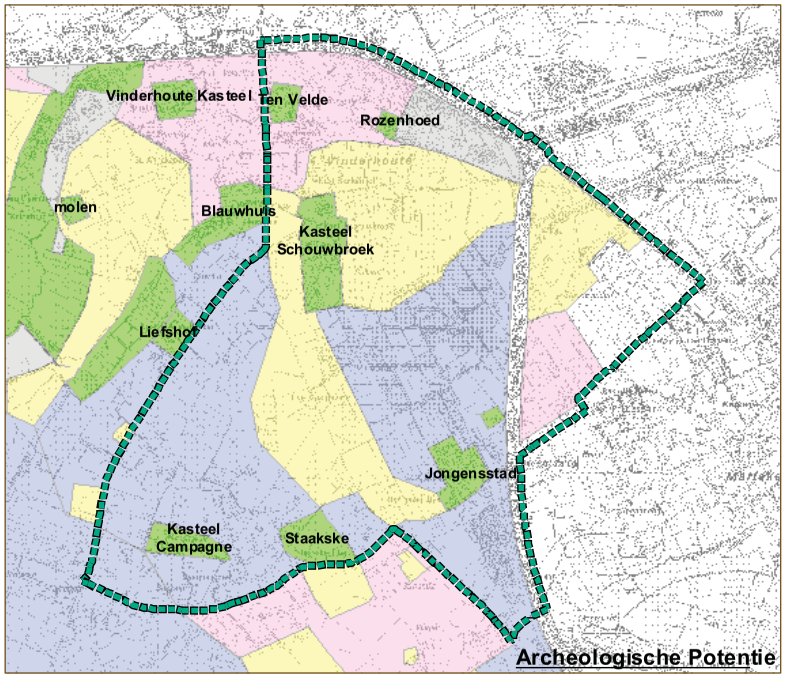

0 200 400 600 800
meters

N

Landinrichting
Groenpool Vinderhoutse Bossen

Eindvoorstel inrichtingsplan

Kaart 7: Landschap en cultuur-historie

Legende

Beschermde landschappen en monumenten

- Landschap
- Stads- en dorpsgezicht
- Monumenten

Relictenatlas

- Puntrelict
- Lijnrelict
- Ankerplaats
- Relictzone

Traditionele landschappen

- Leievallei
- Plateau van Tielt
- Straatdorpengebied van Waarschoot
- Vallei van de Oude Kale

Archeologische Potentie

- grote potentie
- zekere potentie
- geringe archeologische potentie
- onvoldoende gekende archeologische informatie
- geen potentie

Algemeen

- Afbakening plangebied

Bron:
- Digitale versie van topografische kaart 1/10.000, raster, zwartwit, NGI, opname 1991-2008 (AGIV)
- Ankerplaatsen - AROHM - Ministerie Vlaamse Gemeenschap - Afdeling Monumenten en Landschappen (AGIV)
- De Landschapsatlas - AROHM - Ministerie Vlaamse Gemeenschap - Afdeling Monumenten en Landschappen (AGIV)

aangemaakt op : 22/08/2011

VLM lne.

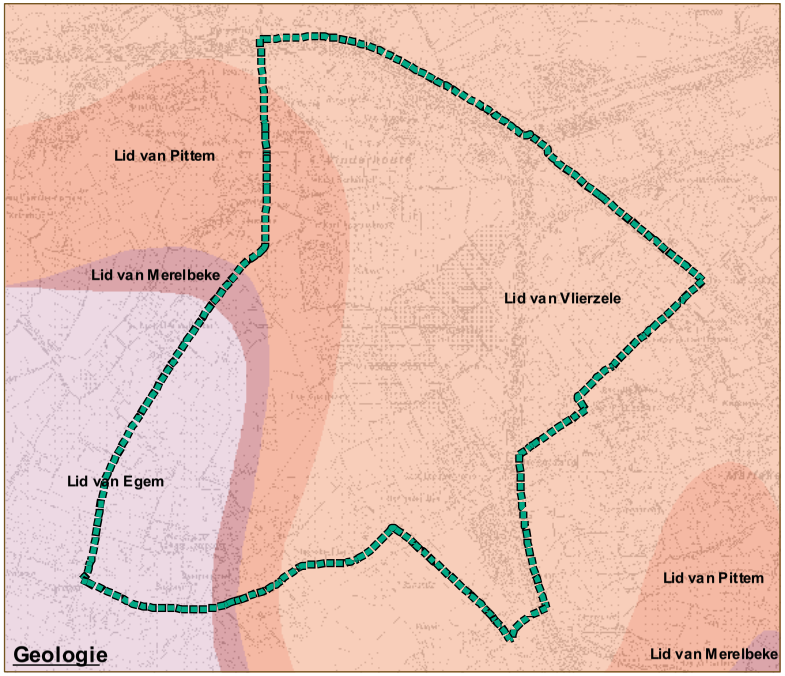

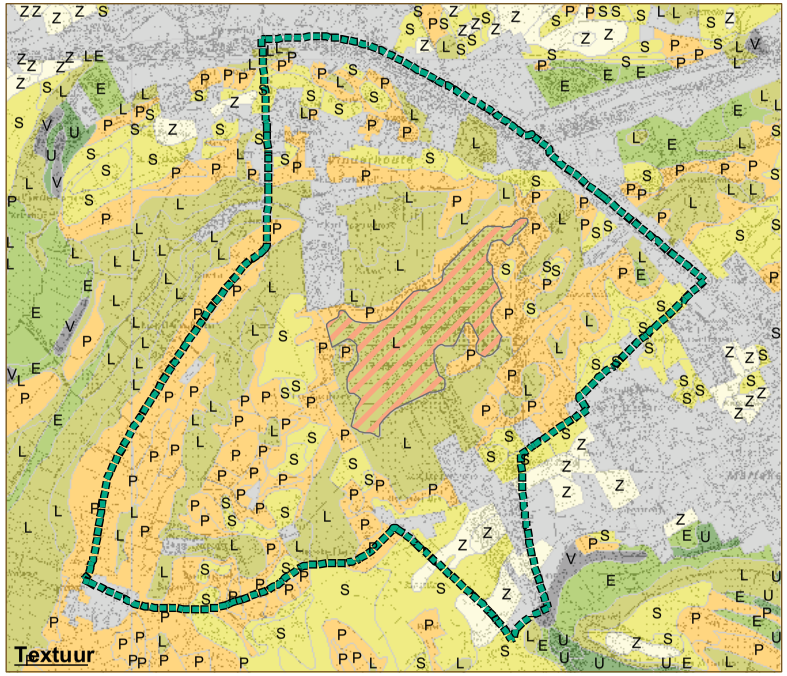

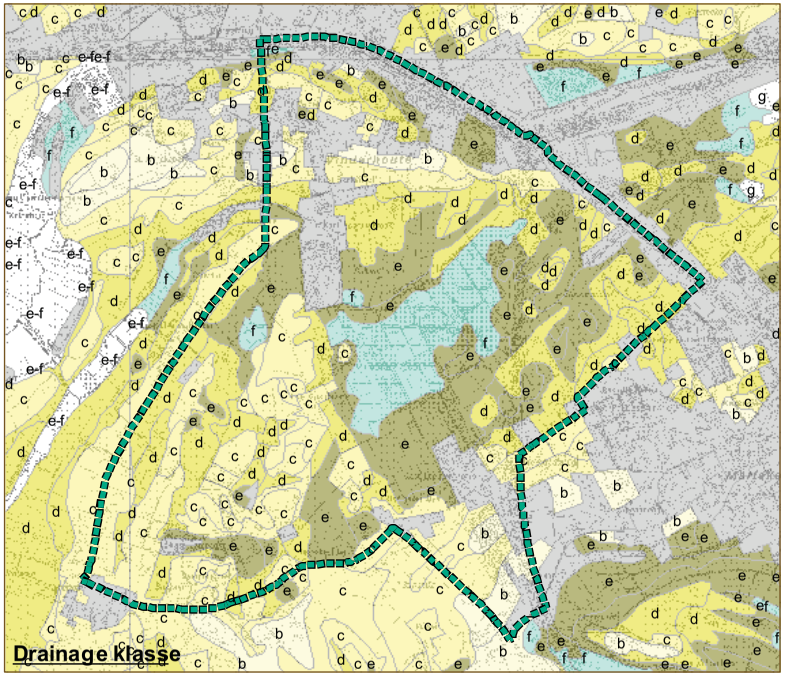

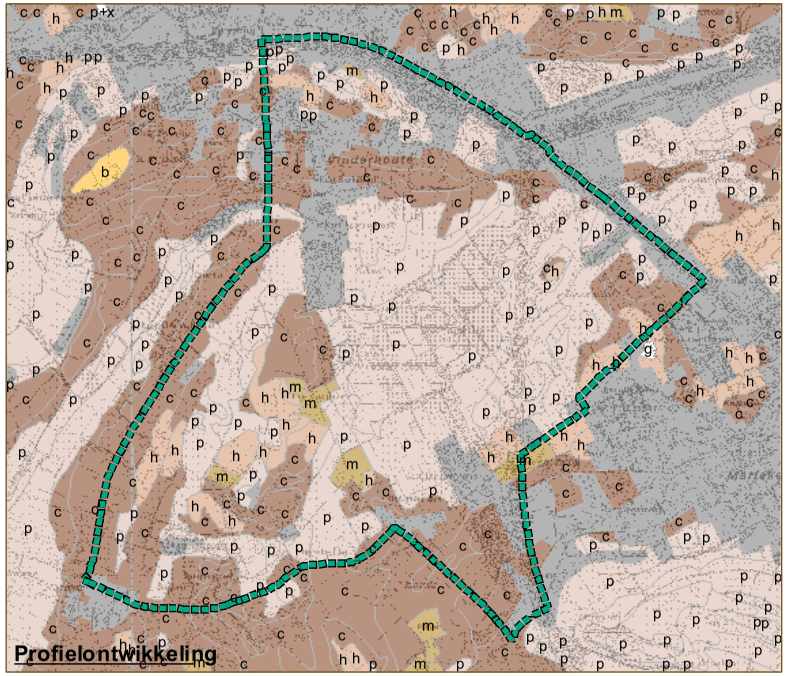

0 200 400 600 800
meters

N

Landinrichting
Groenpool Vinderhoutse Bossen

Eindvoorstel inrichtingsplan

Kaart 8: Fysische landschapskenmerken (bodem en geologie)

Legende

Geologie
- L. Vlierzele
- L. Pittem
- L. Merelbeke
- L. Egem

Textuur
- zand (Z)
- lemig zand (S)
- lichte zandleem (P)
- zandleem (L)
- klei (E)
- zware klei (U)
- veenbodem (V)
- andere
- mergel substraat

Drainage klasse
- droog of niet gleyig (b)
- matig droog of zwak gleyig (c)
- matig nat of matig gleyig (d)
- nat of sterk gleyig, met reductiehorizont (e)
- zeer nat of zeer sterk gleyig met reductiehorizont (f)
- nat of sterk gleyig zonder reductiehorizont (h)
- andere of niet bepaald

Profielontwikkeling
- dikke antropogene humus A horizont (m)
- verbrokkelde ijzer en/of humus B horizont (h)
- structuur B horizont (b)
- verbrokkelde, sterk gevlekte of discontinue textuur- B (c)
- geen profielontwikkeling (p)
- andere

Algemeen
- Afbakening plangebied

Bron:
- Digitale versie van topografische kaart 1/10.000, raster, zwartwit, NGI, opname 1991-2008 (AGIV)
- Digitale versie van de Bodemkaart van Vlaanderen,IWT, uitgave 2001 (AGIV).
- Digitale versie van de Tertiaire geologische kaart, MVG, EWBL, afdeling Natuurlijke Rijkdommen & Energie, uitgave 2001 (AGIV).

aangemaakt op : 09/06/2011

VLM
lne.

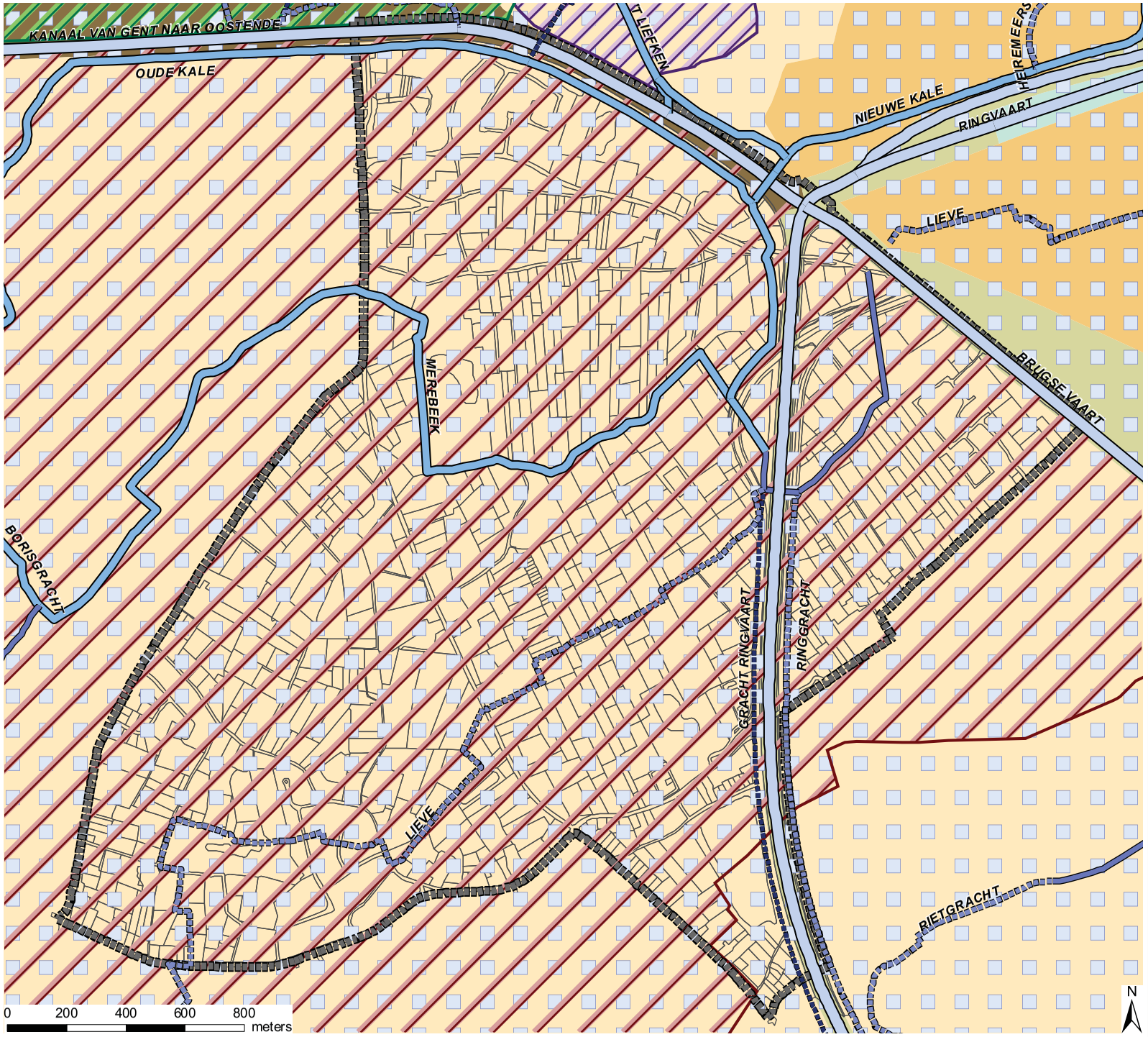

Landinrichting
Groenpool Vinderhoutse Bossen

Eindvoorstel inrichtingsplan

Kaart 9: Hydrologie

Legende

WATERLOPEN

- Bevaarbaar
- Geklasseerd, derde categorie
- Geklasseerd, eerste categorie
- Geklasseerd, tweede categorie
- Niet geklasseerd

KWETSBAARHEID GRONDWATER

- Zeer kwetsbaar

WATERINGEN

- Watering de Burggraevenstroom
- Watering Oude Kale en Meirebeek
- Watering Zomergem - Lovendegem

VHA-ZONES

- 't Liefken
- Gentse binnenwateren + Ringvaart tot sas Merelbeke
- Kan. Gent-Terneuzen v. Leie binnenstad/Benedenschelde (excl) - monding Moervaart (excl)
- Kanaal Gent-Oostende tot afleidingskanaal van de Leie/Schipdonkkanaal (excl)
- Noordelijke Ringvaart (Sluis Evergem tot kanaal Gent-Terneuzen)

ALGEMEEN

- Plangebied
- Grens plangebied

Bron:
- Digitale versie van topografische kaart 1/10.000, raster, zwartwit, NGI, opname 1991-2008 (AGIV)

aangemaakt op : 18/08/2011

VLM lne.

Landinrichting
Groenpool Vinderhoutse Bossen

Eindvoorstel inrichtingsplan

Kaart 10 : Bedrijfstypologie en mestdecreet

Legende

- Bedrijfszetels
- Huiskavel

Bedrijfstypologie

- Akkerbouw
- Akkerbouw gemengd
- Klein bedrijf
- Ander
- Melkvee
- Melkvee gemengd
- Vleesvee
- Vleesvee gemengd
- Sierteelt
- Varkens

Algemeen

- Afbakening plangebied

Bron:
- Digitale versie van topografische kaart 1/10.000, raster, zwartwit, NGI, opname 1991-2008 (AGIV)
- Eenmalige perceelsregistratie 2009 en Mestbankgegevens 2009

aangemaakt op : 19/08/2011

VLM lne.

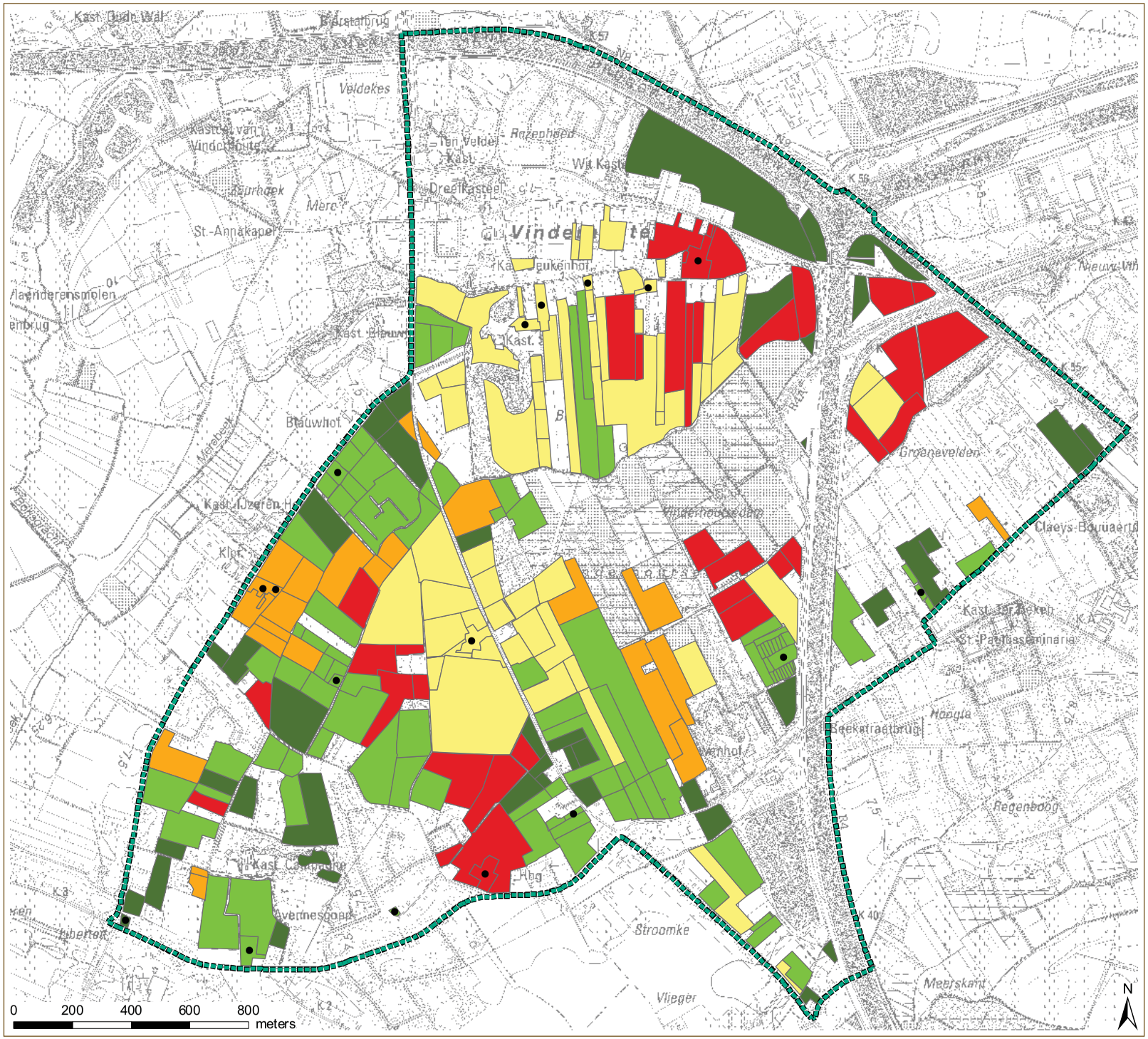

Landinrichting
Groenpool Vinderhoutse Bossen

Eindvoorstel inrichtingsplan

Kaart 11: Landbouwgevoeligheids-analyse

Legende

- bedrijfszetels

Impact op landbouw

- Minder afhankelijk
- Matig afhankelijk
- Afhankelijk
- Sterk afhankelijk
- Zeer sterk afhankelijk

Algemeen

- afbakening plangebied

Bron:
- Digitale versie van topografische kaart 1/10.000, raster, zwartwit, NGI, opname 1991-2008 (AGIV)
- Eénmalige percelsregistratie 2009 en Mestbankgegevens 2009

aangemaakt op : 18/08/2011

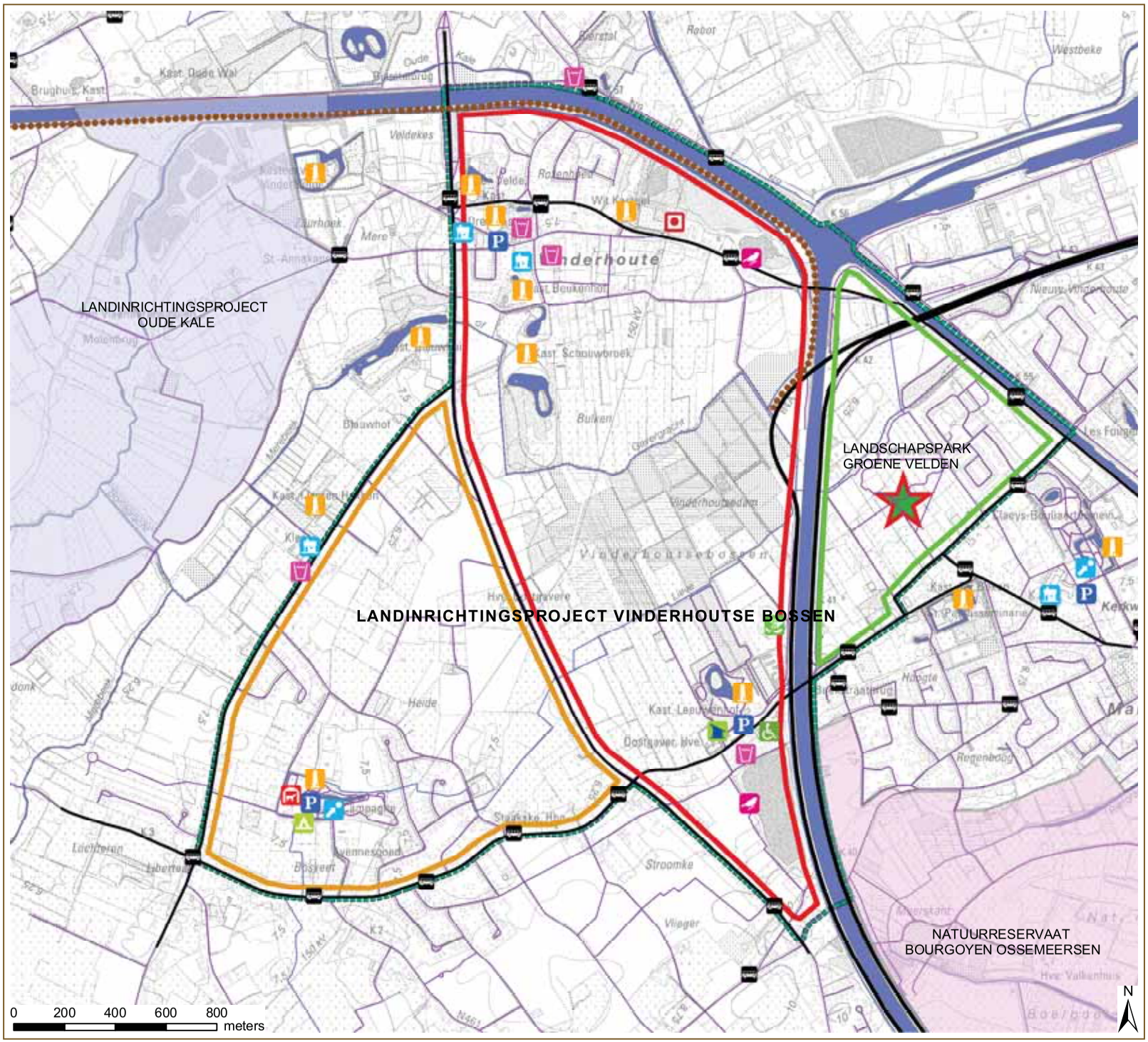

Landinrichting
Groenpool Vinderhoutse Bossen

Eindvoorstel inrichtingsplan

Kaart 12 : Analyse recreatie
Inventarisatie bestaande toestand

Legende

- Deelgebied 1 - Rijkegasthuisbos / Campagne
- Deelgebied 2 - Vinderhoute dorp / Jongensstad
- Deelgebied 3 - Groene Velden / Claeys Boûuaert
- Bestaande bovenlokale wegen
- Bestaande lokale wegen en veldwegen
- Bestaande ruiterstrook in berm
- Voetbalplein + polyvalente zaal
- Jeugdbewegingslokalen
- School
- Horeca (Café / Restaurant)
- Vzw De Karrekol
- Kasteelparken
- Kinderboerderij de Campagne
- Kunstencentrum
- Vogelkijkwand
- Parking
- Zorgboerderij vzw De Bekwame Boon
- Jeugdhuis 'Chez Choseken'
- Bushaltes De Lijn

Algemeen

- afbakening plangebied

Bron:
- Digitale versie van topografische kaart 1/10.000, raster, zwartwit, NGI, opname 1991-2008 (AGIV)

aangemaakt op : 07/06/2011

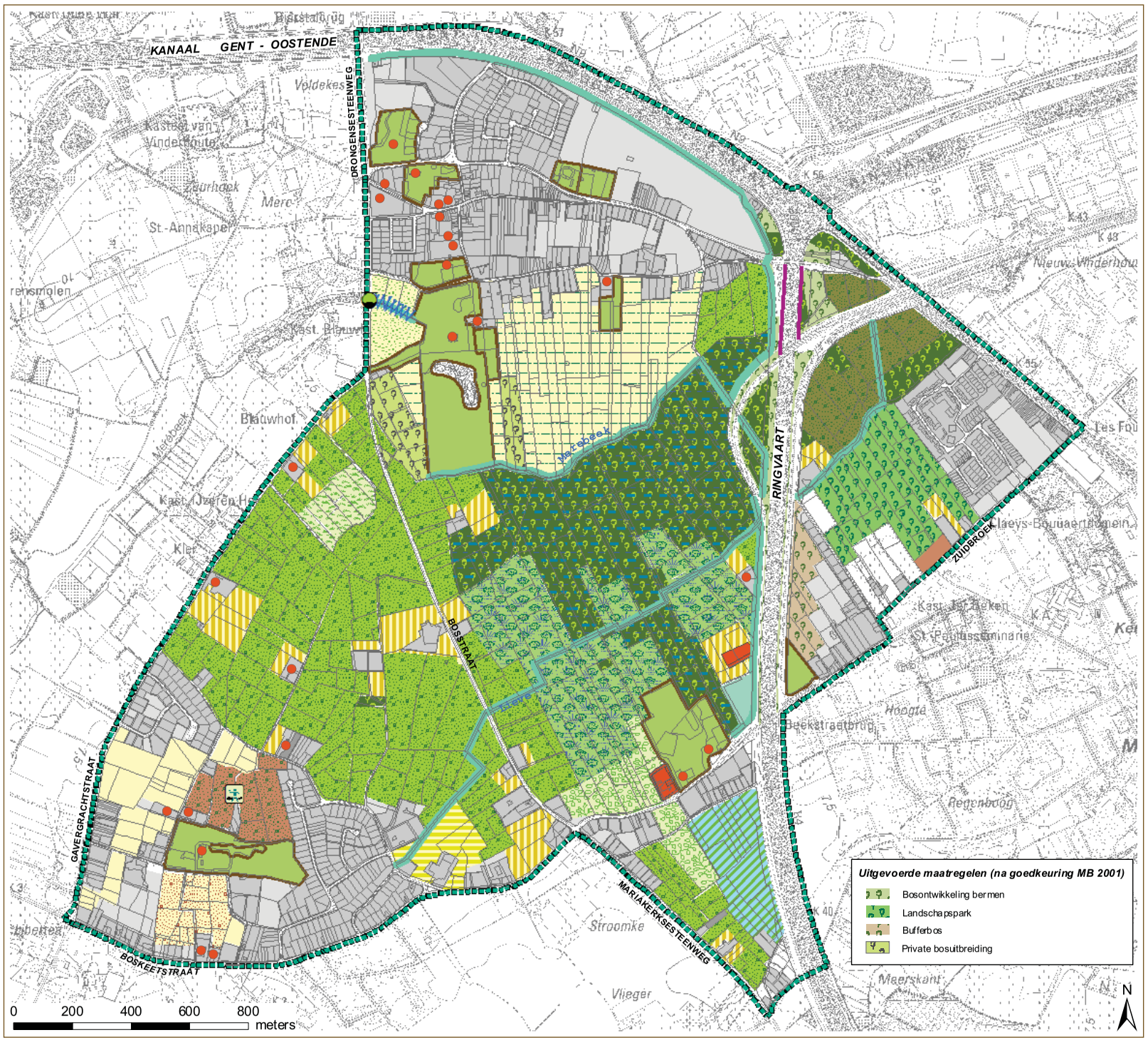

Landinrichting
Groenpool Vinderhoutse Bossen

Eindvoorstel inrichtingsplan

Plan 1: Maatregelen bos, natuur en landschap

Legende

1. Behoud en versterken bestaand boscomplex

- Behoud en versterken bestaand bos
- Optimaliseren waterhuishouding
- Optimaliseren natuurlijk waterbeheer

2. Realiseren bosuitbreiding cfr. fasering

- Verwerven en inrichten voor bosontwikkeling
- Verwerven en inrichten grasland bosmozaïek
- Verwerven en inrichten bos met recreatief medegebruik
- Verwerven en inrichten speelbos
- Verwerven en inrichten uitbreiding speelbos landschapspark

3. Natuurbehoud en -ontwikkeling

- Verwerven en inrichten waardevol grasland
- Uitbouw natuurfunctie perceel met waterplas
- Uitbouw natuurfunctie kasteelparken
- Verwerven en inrichten oeverstrook/ecologische verbinding
- Inrichten fauna passage
- Realisatie fauna-uitstapplaats

4. Verbeteren landschappelijke structuur

- Verwerven en versterken halfopen landschap ankerplaats
- Verwerven en inrichten kleinschalig landschap voor kinderboerderij
- Gebiedsgericht stimuleren beheersovereenkomsten Vinderhoutse Bulken
- Integratie open te houden cellen bij landelijke bewoning
- Accentueren cultuurhistorische relicten

Behoud en integratie bestaande toestand

- Behoud huiskavel landbouwbedrijf
- Open te houden zichtas naar Vinderhoute en kasteelparken
- Behoud landbouw
- Natuurgebied Leeuwenhof
- Bebouwing en tuinen
- Andere

Algemeen

- Afbakening plangebied

Bron:
- Digitale versie van topografische kaart 1/10.000, raster, zwartwit, NGI, opname 1991-2008 (AGIV)

aangemaakt op : 24/08/2011

VLM lne. Departement Leefmilieu, Natuur en Energie

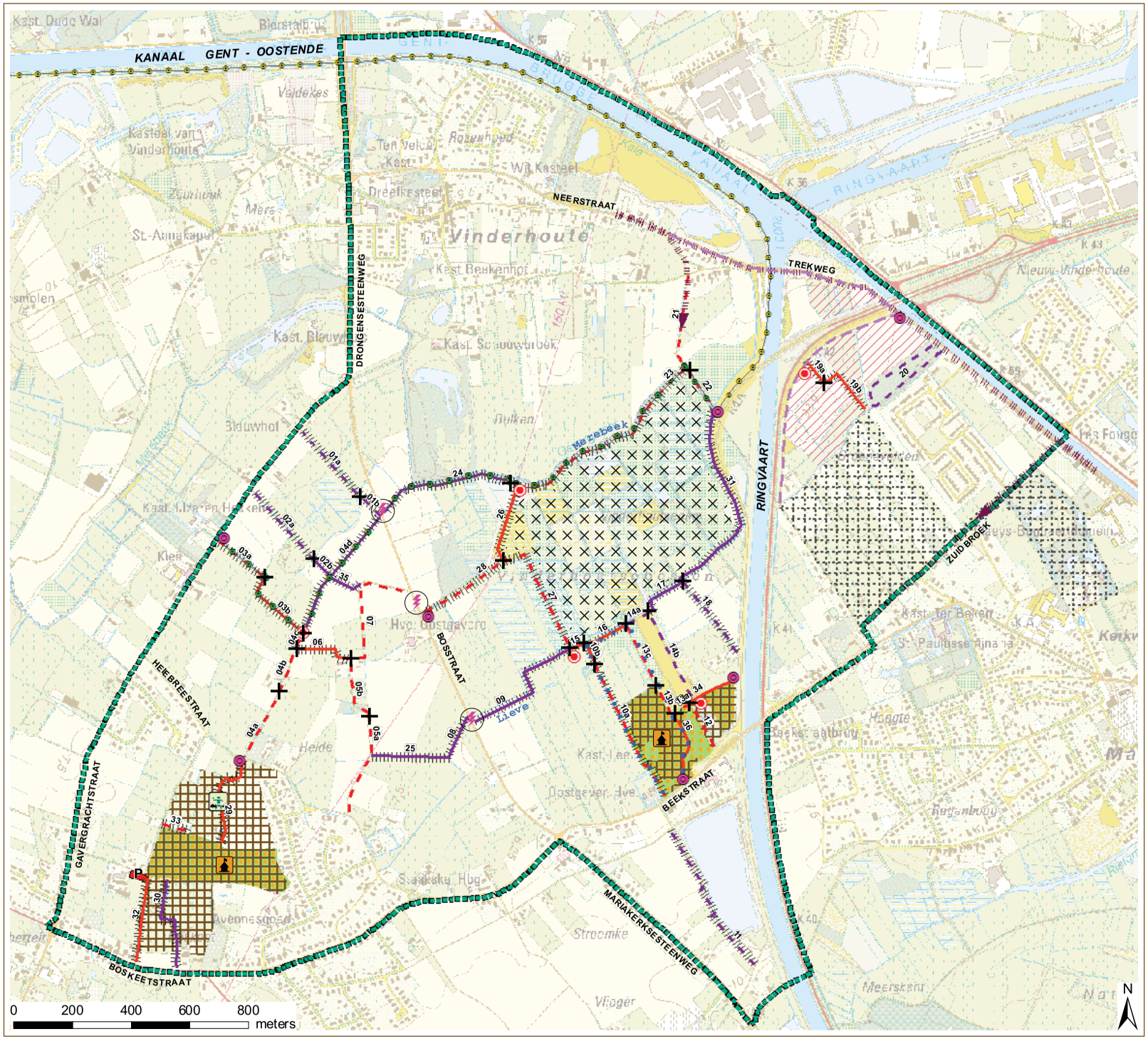

Landinrichting
Groenpool Vinderhoutse Bossen

Eindvoorstel inrichtingsplan

Plan 2: Maatregelen recreatie en mobiliteit

Legende

Ontwikkelen netwerk functionele hoofdverbindingen

- Aanleg nieuwe functionele hoofdverbinding
- Uitbouw landweg tot functionele hoofdverbinding
- Voorzieningen voor minder mobielen

Ontwikkeling netwerk recreatieve paden

- Aanleg nieuw wandeltracé
- Uitbouw bestaande landweg voor wandelen
- Inrichting van fijnmazig wandelnetwerk nabij portalen
- Integratie bestaand fijnmazig wandelnetwerk Groene Velden
- Aanleg van ruiterstrook / -pad
- Integratie bestaande ruiterstrook
- Beperken toegankelijkheid waardevol boscomplex

Ontwikkeling portalen en ondersteunende recreatieve infrastructuur

- Uitbouw onthaalfunctie en herinrichting portaal
- Inrichten van speelbos 'Campagne'
- Verwerven en inrichten parking voor kinderboerderij 'Campagne'
- Inrichting voor recreatief medegebruik bos
- Inrichten van recreatieve steunpunten
- Inrichten van onthaalinfo gebiedstoegangen

Verenigen mobiliteit met groenpoolfunctie

- Integratie Groenas 7
- Inrichting van veilige oversteekplaats
- Inrichten verkeersluwe weg

* * *

- Te verwerven wegen / paden
- Begin- /eindpunten en nr. lijnsegment paden

Algemeen

- Afbakening plangebied

Bron:
- Digitale versie van topografische kaart 1/10.000, raster, kleur, NGI, opname 1991-2008 (AGIV)

aangemaakt op : 24/08/2011

VLM lne.

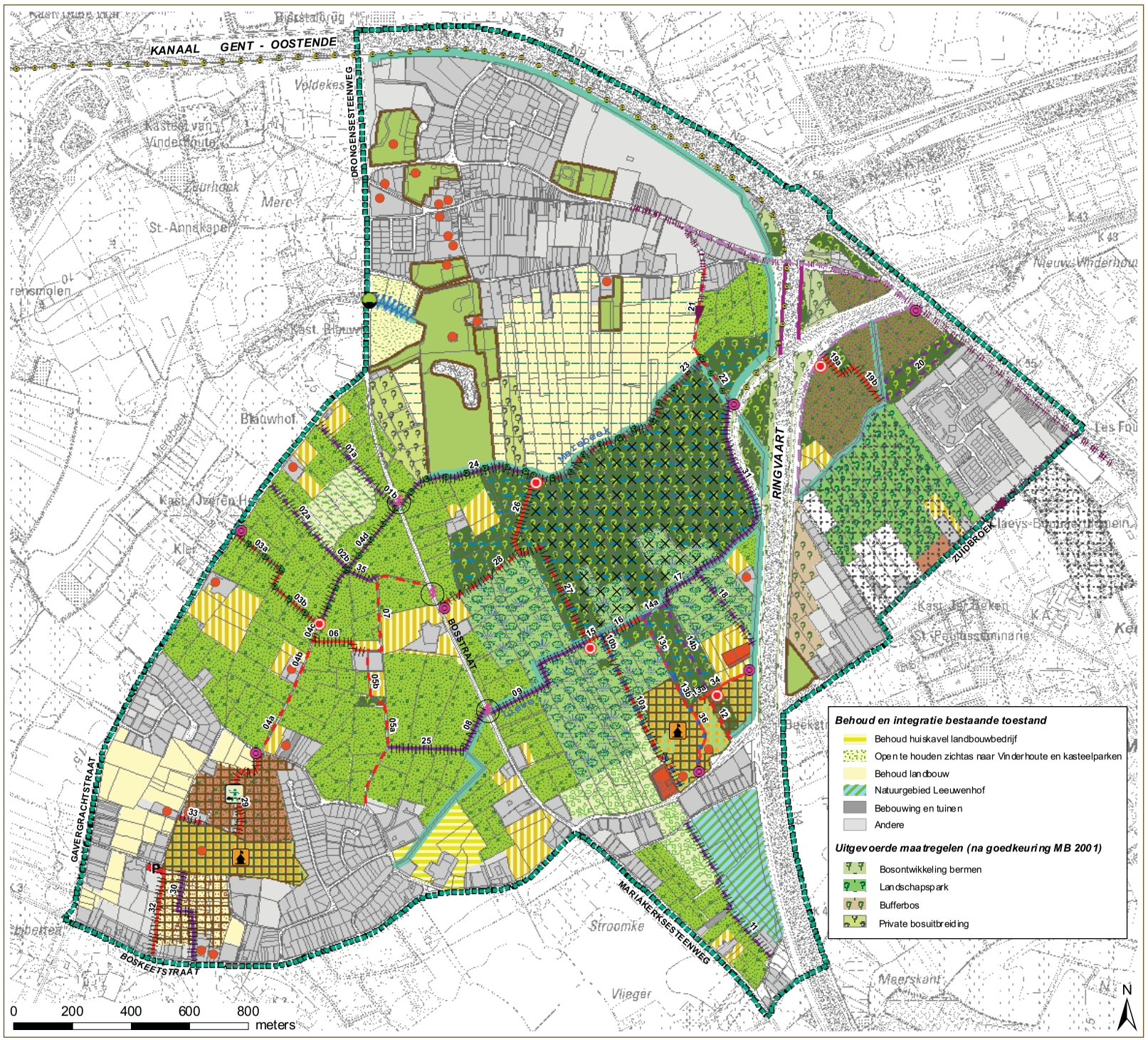

Landinrichting
Groenpool Vinderhoutse Bossen

Eindvoorstel inrichtingsplan

Plan 3: Geïntegreerde maatregelen groenpool

Legende

Maatregelen bos, natuur, landschap

- Behoud en versterken bestaand bos
- Optimaliseren waterhuishouding
- Optimaliseren natuurlijk waterbeheer
- Verwerven en inrichten voor bosontwikkeling
- Verwerven en inrichten grasland bosmozaïek
- Verwerven en inrichten bos met recreatief medegebruik
- Verwerven en inrichten speelbos 'Campagne'
- Verwerven en inrichten uitbreiding speelbos landschapspark
- Verwerven en inrichten waardevol grasland
- Uitbouw natuurfunctie perceel met waterplas
- Uitbouw natuurfunctie kasteelparken
- Verwerven en inrichten oeverstrook/ecologische verbinding
- Inrichten fauna passage
- Realisatie fauna-uitstapplaats
- Verwerven en versterken halfopen landschap ankerplaats
- Verwerven en inrichten kleinschalig landschap voor kinderboerderij
- Gebiedsgericht stimuleren beheersovereenkomsten Vinderhoutse Bulken
- Integratie open te houden cellen bij landelijke bewoning
- Accentueren cultuurhistorische relicten

Maatregelen recreatie en mobiliteit

- Aanleg nieuwe functionele hoofdverbinding
- Uitbouw landweg tot functionele hoofdverbinding
- Voorzieningen voor minder mobielen
- Aanleg nieuw wandeltracé
- Uitbouw bestaande landweg voor wandelen
- Inrichting van fijnmazig wandelnetwerk nabij portalen
- Integratie bestaand fijnmazig wandelnetwerk Groene Velden
- Aanleg van ruiterstrook / -pad
- Integratie bestaande ruiterstrook
- Beperken toegankelijkheid waardevol boscomplex
- Uitbouw onthaalfunctie en herinrichting portaal
- Verwerven en inrichten parking voor kinderboerderij 'Campagne'
- Inrichting voor recreatief medegebruik bos
- Inrichten van recreatieve steunpunten
- Inrichten van onthaalinfo gebiedstoegangen
- Integratie Groenas 7
- Inrichting van veilige oversteekplaats
- Inrichten verkeersluwe weg
- Te verwerven wegen / paden
- Nummer lijnsegment paden

Algemeen

- Afbakening plangebied

Bron:
- Digitale versie van topografische kaart 1/10.000, raster, zwartwit, NGI, opname 1991-2008 (AGIV)

aangemaakt op : 29/08/2011

VLM lne. Departement Leefmilieu, Natuur en Energie

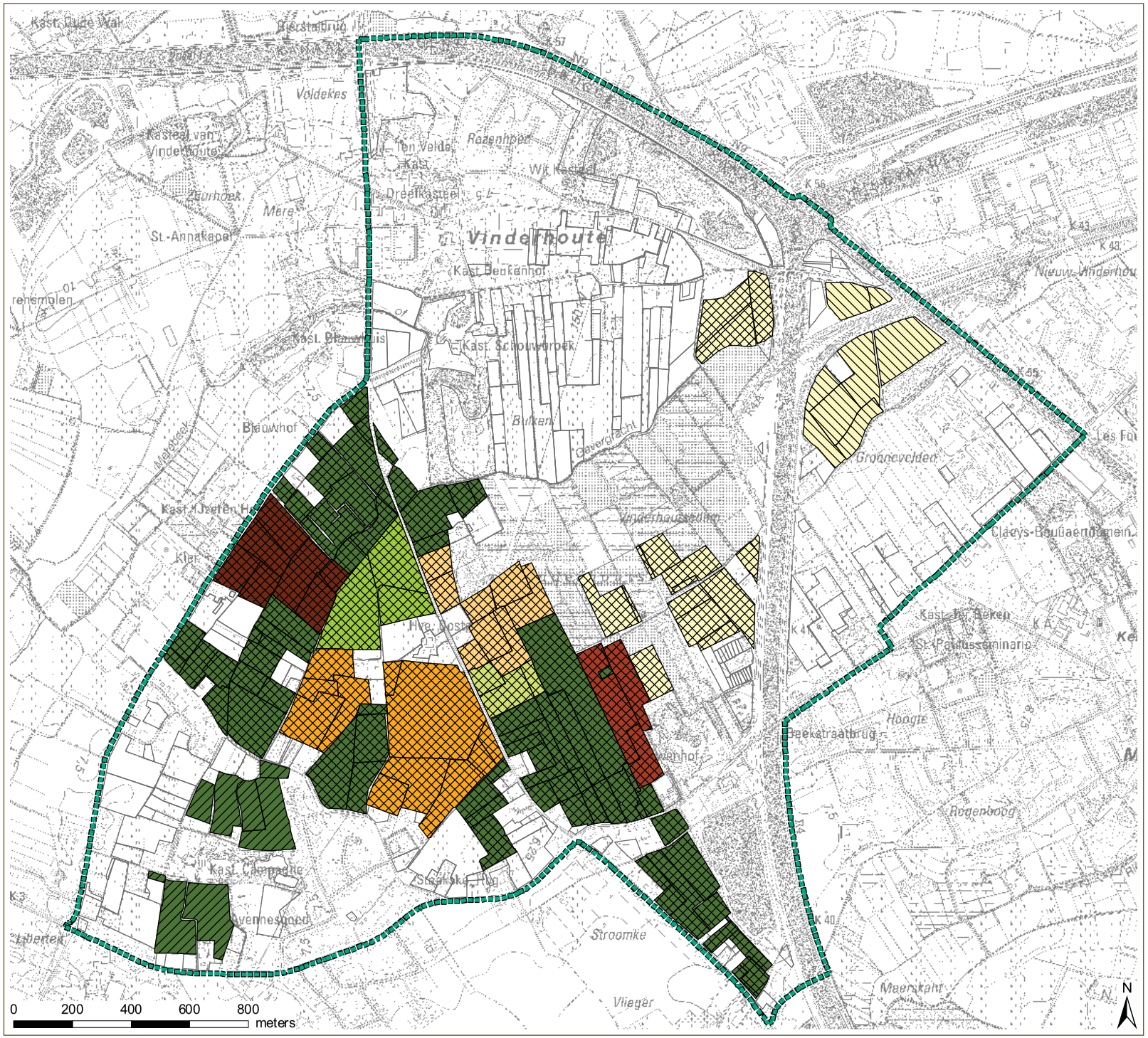

Landinrichting
Groenpool Vinderhoutse Bossen

Eindvoorstel inrichtingsplan

Plan 4: Verwerving en fasering

Legende

Verwerving volgens fasering in blokken

- geen verwerving
- 2013
- 2017
- 2020
- 2023
- 2030
- 2033
- 2037
- 2045

Uitvoerder/partner landinrichting

- Provincie
- Stad Gent
- Vlaams Gewest

Algemeen

- afbakening plangebied

Bron:
- Digitale versie van topografische kaart 1/10.000, raster, zwartwit, NGI, opname 1991-2008 (AGIV)
- Eenmalige perceelsregistratie 2009 en Mestbankgegevens 2009

aangemaakt op : 18/08/2011

uitgangsbasis

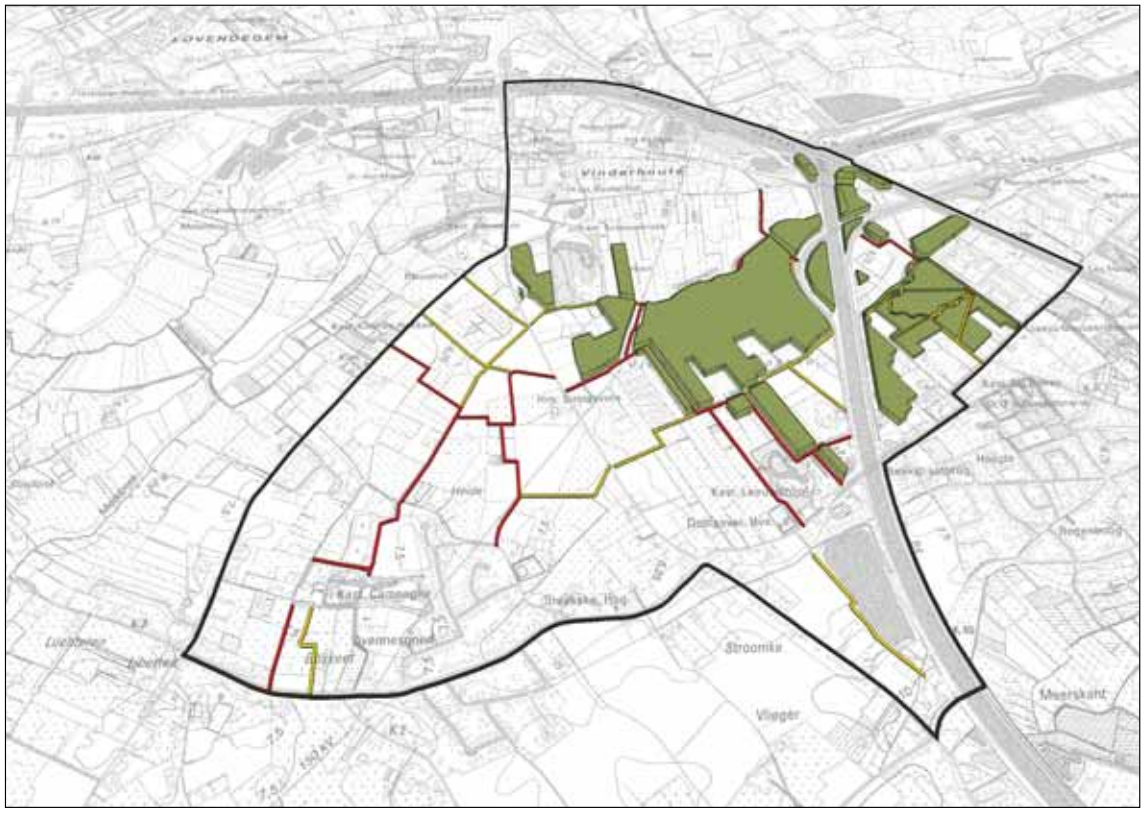

realisatie netwerk wegen en paden (2013)

bron: Digitale versie van topografische kaart 1/10.000, raster, zwartwit, NGI, opname 1991-2008 (AGIV)

aangemaakt op : augustus 2011

Eindvoorstel inrichtingsplan

Plan 5a: Overzicht evolutie realisatie volgens fasering

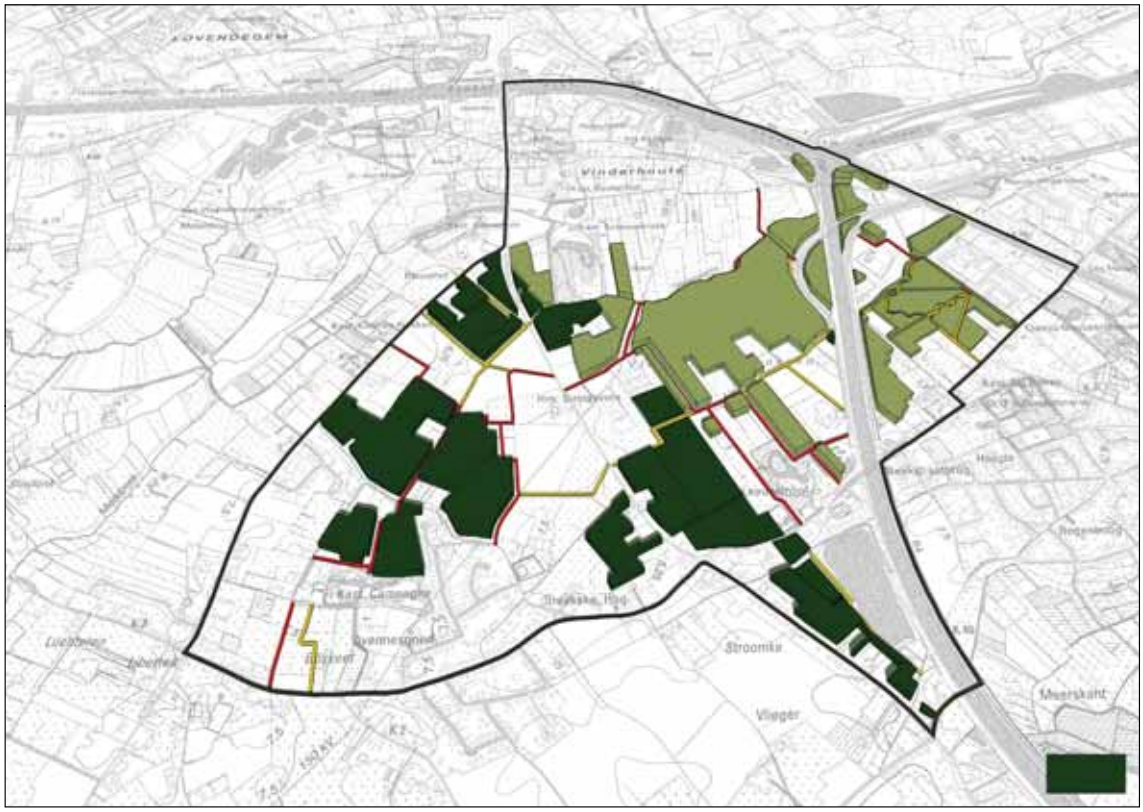

realisaties bos, natuur en landschap – fase 2013

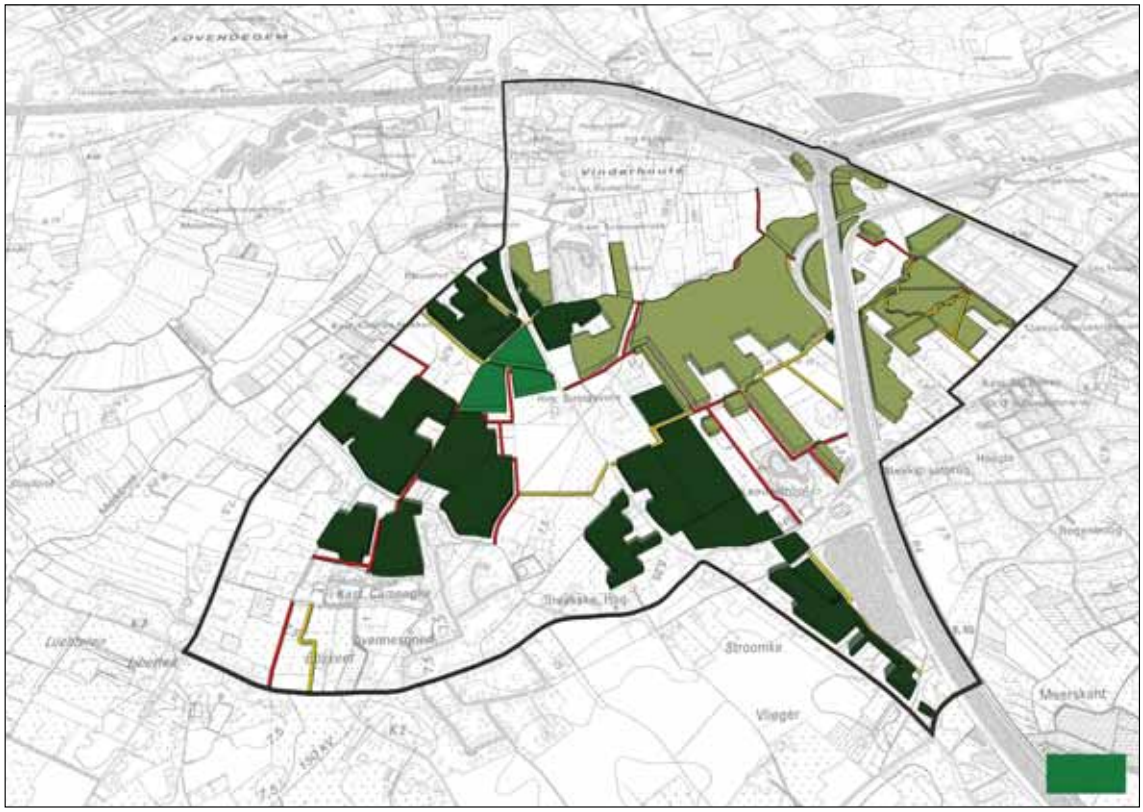

realisaties bos, natuur en landschap – fase 2017

Landinrichting
Groenpool Vinderhoutse bossen

bron: Digitale versie van topografische kaart 1/10.000, raster, zwartwit, NGI, opname 1991-2008 (AGIV)

aangemaakt op : augustus 2011

Eindvoorstel inrichtingsplan

Plan 5b: Overzicht evolutie realisatie volgens fasering

realisaties bos, natuur en landschap – fase 2020

realisaties bos, natuur en landschap – fase 2023

Landinrichting
Groenpool Vinderhoutse bossen

bron: Digitale versie van topografische kaart 1/10.000, raster, zwartwit, NGI, opname 1991-2008 (AGIV)

aangemaakt op : augustus 2011

Eindvoorstel inrichtingsplan

Plan 5c: Overzicht evolutie realisatie volgens fasering

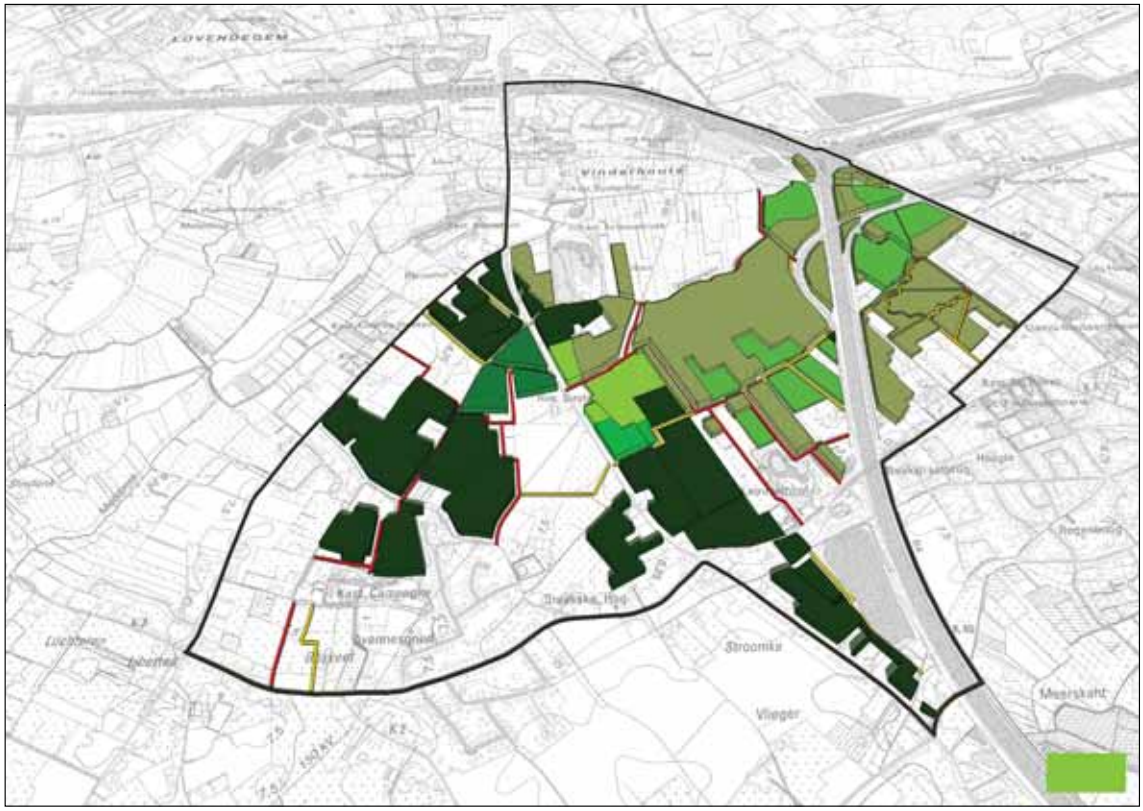

realisaties bos, natuur en landschap – fase 2030

realisaties bos, natuur en landschap – fase 2033

Landinrichting
Groenpool Vinderhoutse bossen

bron: Digitale versie van topografische kaart 1/10.000, raster, zwartwit, NGI, opname 1991-2008 (AGIV)

aangemaakt op : augustus 2011

Eindvoorstel inrichtingsplan

Plan 5d: Overzicht evolutie realisatie volgens fasering

realisaties bos, natuur en landschap – fase 2037

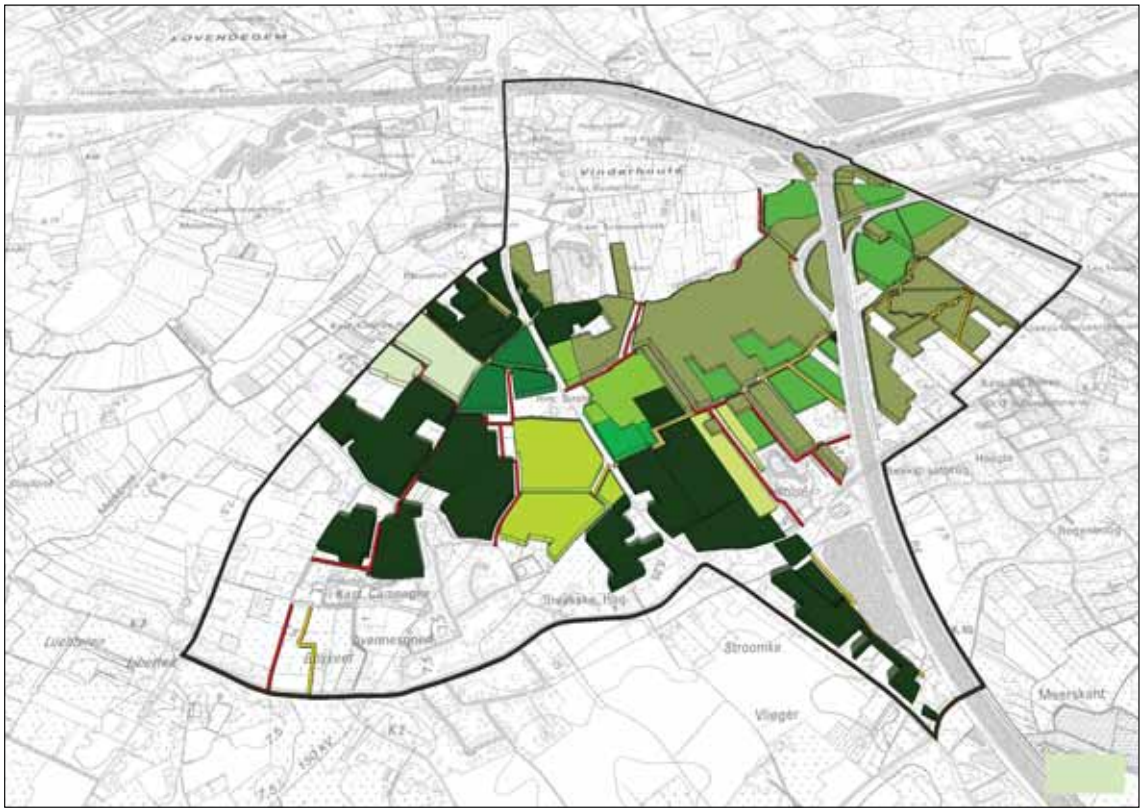

realisaties bos, natuur en landschap – fase 2045

Landinrichting
Groenpool Vinderhoutse bossen

bron: Digitale versie van topografische kaart 1/10.000, raster, zwartwit, NGI, opname 1991-2008 (AGIV)

aangemaakt op : augustus 2011

Eindvoorstel inrichtingsplan

Plan 5e: Overzicht evolutie realisatie volgens fasering

bron: Google Earth - image © 2011 Digital Globe

aangemaakt op : augustus 2011

Eindvoorstel inrichtingsplan

Plan 6: Impressie voor en na inrichting Groenpool

Landinrichting
Groenpool Vinderhoutse bossen

bron: Google Earth - image © 2011 Digital Globe

aangemaakt op : augustus 2011

Eindvoorstel inrichtingsplan

Plan 7: Streefbeeld Groenpool Vinderhoutse Bossen

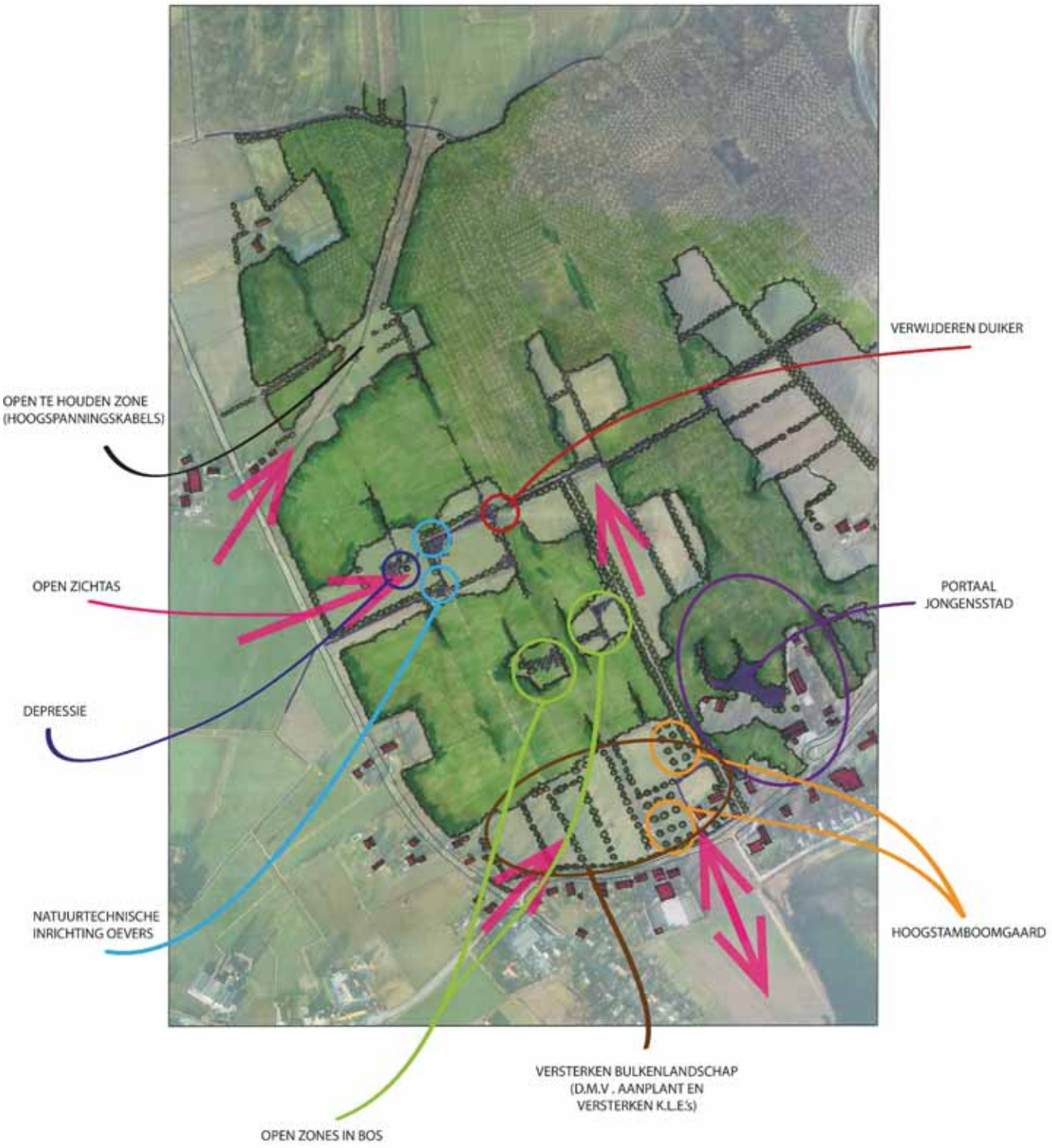

Landinrichting
Groenpool Vinderhoutse bossen

bron: Digitale versie van de Orthofoto's, middenschalig, kleur, provincie Oost-Vlaanderen, opname 2010, AGIV & Provincie Oost-Vlaanderen (AGIV, 2010)

aangemaakt op : augustus 2011

Eindvoorstel inrichtingsplan

Plan 8: Inrichtingsvoorstel bos/graslandmozaïek
t.h.v. Portaal Jongensstad

Landinrichting
Groenpool Vinderhoutse bossen

bron: Digitale versie van de Orthofoto's, middenschalig, kleur, provincie Oost-Vlaanderen, opname 2010, AGIV & Provincie Oost-Vlaanderen (AGIV, 2010)

aangemaakt op : augustus 2011

Eindvoorstel inrichtingsplan

Plan 9: Inrichtingsvoorstel overgang bos - wastine - natuurontwikkeling zandwinningsput Leeuwenhof

Landinrichting
Groenpool Vinderhoutse bossen

bron: Digitale versie van de Orthofoto's, middenschalig, kleur, provincie Oost-Vlaanderen, opname 2010, AGIV & Provincie Oost-Vlaanderen (AGIV, 2010)

aangemaakt op : augustus 2011

Eindvoorstel inrichtingsplan

Plan 10: Inrichtingsvoorstel natuurontwikkeling waterplas t.h.v. Portaal Jongensstad en R4

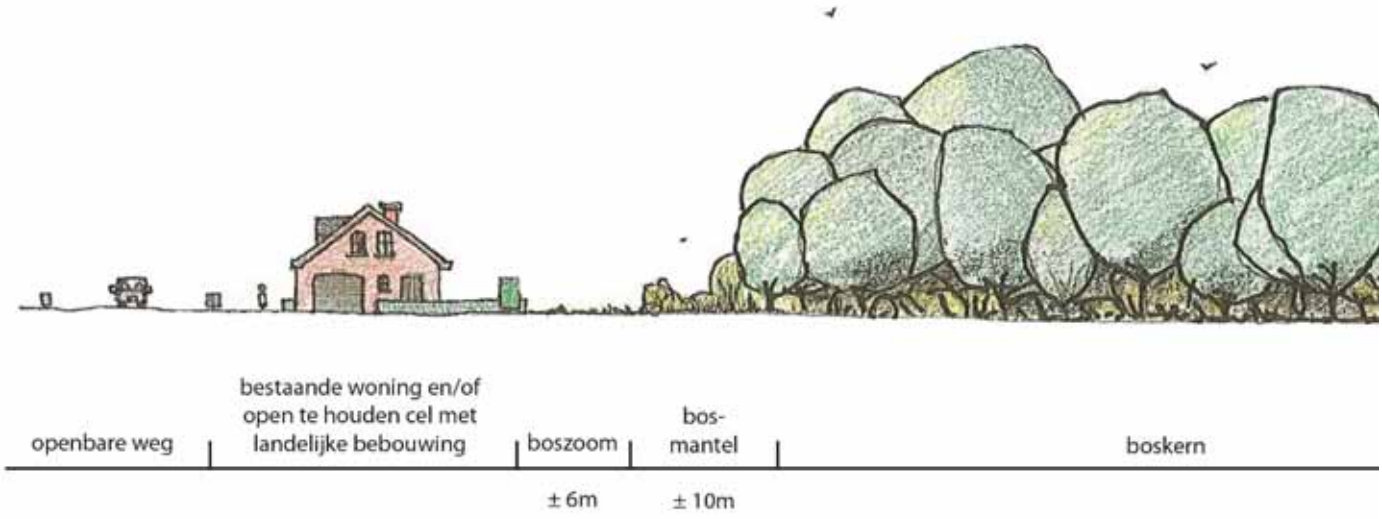

Eindvoorstel inrichtingsplan

Plan 11: Aanzicht integratie woningen en afstanden t.h.v. bos

BIJLAGE I – IMPACT VAN DE INRICHTINGSMAATREGELEN OP LANDBOUW

Vlakvormige Maatregelen

In het plangebied zijn 55 landbouwbedrijven actief waarvan er 17 gevestigd zijn binnen de perimeter. Deze bedrijven gebruiken samen 281,21 ha binnen het plangebied, dit is de landbouwoppervlakte die geregistreerd werd bij de mestbank.
Niet alle oppervlakte is echter betrokken in inrichtingsmaatregelen. Op een aantal gronden zullen landbouwactiviteiten kunnen worden verder gezet. Een aantal percelen worden behouden als agrarisch landschap. Het spreekt voor zich dat de landbouwactiviteiten hier verder kunnen plaatsvinden. Een aantal percelen zal niet worden bebost omdat ze als zichtas naar de dorpskern van Vinderhoute open gehouden moeten worden. Ook op deze percelen kunnen de landbouwactiviteiten worden verder gezet.
Ter hoogte van de Vinderhoutse bulken worden de landschappelijke karakteristieken geaccentueerd door het promoten en aanwenden van beheerovereenkomsten voor perceelsrandenbeheer, botanisch beheer en het aanplanten en onderhouden van knotwilgen en houtkanten. Dit is echter op vrijwillige basis en heeft verder geen impact op de huidige landbouw.
Ten slotte zijn er een aantal zones waar geen inrichtingsmaatregelen uitgevoerd zullen worden; deze vormen de uitgesloten zones.
Van de 281,22 ha is er 115,12 ha waar de landbouwactiviteiten verder gezet kunnen worden en waar geen verwerving zal gebeuren van volledige percelen.

De overige maatregelen zijn bosuitbreiding, de cluster van bos en grasland, het behoud van grasland en de percelen die in kader van de ankerplaats als grasland open moeten worden gehouden. Deze maatregelen kunnen niet worden gecombineerd zonder wijzigingen in de huidige landbouwuitbating. Voor de realisatie hiervan is grondverwerving noodzakelijk. Het gaat hierbij over 166 ha die verworven dient te worden. Hierbij zijn 36 landbouwers betrokken. Onderstaande tabel toont een samenvatting.

Tabel 22: Overzicht van de inrichtingsmaatregelen

	Landbouwopp. (ha)	**Te verwerven**
Bosontwikkeling	114,58	ja
Beheerovereenkomsten Vinderhoutse bulken	31,96	nee
Integratie open te houden cel bij landelijke bewoning	19,96	nee
Versterken halfopen landschap ankerplaats	8,29	ja
Open te houden zichtas	4,13	nee
Inrichten waardevol grasland	3,95	ja
Ontwikkelen grasland-bosmozaiek	33,77	ja
Uitgesloten	42,51	nee
Behoud landbouw	12,10	nee
Parking	0,14	ja
Ontwikkelen kleinschalig landschap kinderboerderij	5,37	ja
Behoud huiskavel	4,46	nee
Totaal	**281,21**	

Oppervlakte

De absolute oppervlakte is zeer belangrijk voor de inkomensvorming, zeker in het geval van akkerbouwteelten, maar onrechtstreeks ook in het geval van grassen of ruwvoedergewassen. Als norm kan worden gesteld dat het verlies tot 5 ha "overleefbaar" is voor een landbouwbedrijf.
Onderstaande tabel toont de bedrijven binnen het plangebied volgens oppervlakte die voor het realiseren van de inrichtingsmaatregelen verworven dient te worden.

Tabel 23: Aantal bedrijven en oppervlakte in het plangebied volgens te verwerven oppervlakte

Oppervlakte klasse te verwerven	Aantal bedrijven	Oppervlakte te verwerven binnen het plangebied (ha)
0 ha	18	0,00
< 1 ha	6	3,76
1 – 5 ha	17	41,34
5 – 7 ha	6	36,08
7 – 10 ha	4	33,89
10 – 15 ha	1	11,55
15 – 20 ha	2	39,48
Totaal	**54**	**166,10**

Achttien bedrijven met gronden binnen het plangebied worden niet getroffen door vlakvormige maatregelen met grondverwervingen. Voor 23 bedrijven blijft het oppervlakteverlies beperkt tot 5 ha. Dertien bedrijven verliezen meer dan 5 ha, het maximale grondverlies bedraagt 20,4 ha.

Belangrijker nog dan de absolute norm, is de relativiteit van het verlies aan gronden. De impact zal des te groter zijn, naarmate het bedrijf kleiner is in oppervlakte (en/of andere productiemiddelen). De norm van 20% wordt hier als "overleefbaar" gesteld. Indien meer dan 20% van de totale bedrijfsoppervlakte onttrokken wordt, dan zijn de gevolgen voor het bedrijf zeer belangrijk. Onderstaande tabel toont de bedrijven binnen het plangebied volgens relatieve oppervlakte binnen te verwerven zones.

Tabel 24: Aantal bedrijven en oppervlakte binnen het plangebied volgens de relatieve oppervlakte binnen de te verwerven zones

Relatieve opp. te verwerven	Aantal bedrijven	Oppervlakte te verwerven binnen het plangebied (ha)
0%	18	0,00
< 5%	5	6,74
5 – 10%	8	21,41
10 – 15%	4	11,66
15 – 20%	1	7,95
20 – 50%	10	67,13
> 50%	8	51,20
Totaal	**54**	**166,10**

Voor acht bedrijven bedraagt het oppervlakteverlies meer dan de helft van hun totale bedrijfsoppervlakte.

Onderstaande tabel toont de relatie tussen de relatieve en absolute oppervlakte binnen de te verwerven zones.

Tabel 25: Aantal bedrijven volgens relatieve en absolute oppervlakte

Relatieve opp.	Absolute opp.							Totaal
	0 ha	< 1ha	1–5 ha	5–7 ha	7–10 ha	10–15 ha	15–20 ha	
0%	18							18
< 5%		3	2					5
5 – 10%			8					8
10 – 15%		1	2	1				4
15 – 20%					1			1
20 – 50%		1	2	3	3		1	10
> 50%		1	3	2		1	1	8
Totaal	**18**	**6**	**17**	**6**	**4**	**1**	**2**	**54**

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de impact op een aantal landbouwbedrijven beperkt blijft: naast de achttien bedrijven die geen grond gebruiken binnen de te verwerven zones zijn er zestien bedrijven voor wie het oppervlakteverlies beperkt blijft tot 5 ha en 20% van de totale bedrijfsoppervlakte. Van deze bedrijven kan worden gezegd dat het oppervlakteverlies “overleefbaar” is.
Daarnaast zijn er zeven bedrijven die minder dan 5 ha verliezen, maar voor wie dit meer dan 20% van de totale bedrijfsoppervlakte bedraagt. Dit gaat om bedrijven met een zeer kleine totale bedrijfsoppervlakte. Dit zijn voornamelijk bedrijven die niet in hoofdberoep uitgebaat worden.
Ten slotte is er ook een groep bedrijven die meer dan 5 ha verliezen en voor wie het grondverlies meer dan 20% van de totale bedrijfsoppervlakte vormt. Voor deze bedrijven is de impact van het project op de bedrijfsvoering uiteraard een stuk groter.

Productieomvang

Naast het absolute en relatieve oppervlakteverlies wordt de impact ook bepaald door de productieomvang van de bedrijven. De leefbare landbouwbedrijven die voor hun inkomen afhankelijk zijn van hun landbouwactiviteiten zijn kwetsbaarder dan bedrijven waarvan het inkomen slechts gedeeltelijk bepaald wordt door de landbouwactiviteiten.

Onderstaande tabel heeft het relatieve oppervlakteverlies in relatie tot de productieomvang van de bedrijven. Enerzijds is er een belangrijke groep zeer kleine bedrijven die voor een groot deel binnen de bedreigde gebieden gelegen zijn. Voor deze groep bedrijven betekent de onttrekking van de gronden een volledige teloorgang van het bedrijf. Voor de grote bedrijven die slechts een beperkt deel van hun bedrijfsoppervlakte binnen het bedreigde gebied hebben, zal de onttrekking van de gronden hinderlijk zijn, maar het voortbestaan van het bedrijf zal er niet door worden bedreigd.

Tabel 26: Aantal bedrijven volgens productieomvang en relatieve oppervlakte binnen de te verwerven zones

Relatieve opp.	Productieomvang						Totaal
	Onbekend	Zeer klein	Klein	Matig	Groot	Zeer Groot	
0%	2	10		1	3	2	18
< 5%					1	4	5
5 – 10%				3	1	4	8
10 – 15%		1	1			2	4
15 – 20%						1	1
20 – 50%		4	1	2	1	2	10
> 50%		6	1			1	8
Totaal	**2**	**21**	**3**	**6**	**6**	**16**	**54**

Leeftijd

De leeftijd van de bedrijfsleiders heeft een belangrijke invloed op de impact van het project. De impact van het project zal groter zijn voor de jongere bedrijfsleiders die nog een hele carrière voor de boeg hebben.
Er zijn 11 landbouwers jonger dan 65 jaar die meer dan 20% van hun totale bedrijfsoppervlakte verliezen. Daarentegen zijn er ook een aantal oudere landbouwers die een groot deel van hun bedrijfsoppervlakte verliezen. Voor deze bedrijven is de impact uiteraard lager.

Tabel 27: Aantal bedrijven volgens leeftijd en relatieve oppervlakte binnen de te verwerven zones

Relatieve opp.	Leeftijd					
	Onbekend	< 45 jaar	46 – 55 jaar	56 – 65 jaar	> 65 jaar	Totaal
0%	4	5	3	3	3	18
< 5%	1	3	1			5
5 – 10%		5	2		1	8
10 – 15%		2		1	1	4
15 – 20%	1					1
20 – 50%	1	2	4	1	2	10
> 50%			1	4	3	8
Totaal	**7**	**17**	**11**	**9**	**10**	**54**

Conclusie

De oppervlakte die in dit inrichtingsplan verworven dient te worden, is aanzienlijk. Dit heeft uiteraard een grote impact op de huidige gebruikers van deze gronden.
De impact op bedrijfsniveau door het verlies van de gronden ten gevolge van de realisatie van dit project, is voor een groot deel van de bedrijven eerder beperkt. Voor een aantal bedrijven mag het effect echter zeker niet worden onderschat. Voor alle bedrijven is grond een belangrijke productiefactor. Onvrijwillige grondinname in een regio waar reeds een grote vraag is naar landbouwgrond, creëert steeds moeilijkheden binnen de bedrijfsvoering. Een ernstig sociaal-economisch begeleidingsplan voor de betrokken landbouwbedrijven is dan ook meer dan gewenst.

Lijnvormige maatregelen

Naast de vlakvormige maatregelen worden ook een aantal lijnvormige maatregelen voorzien die de kapstok van de groenpool zullen vormen. Het gaat hierbij hoofdzakelijk om de aanleg van recreatieve paden. Een groot deel van deze paden wordt voorzien op landbouwgrond. Bijgevolg zal voor de realisatie hiervan grondverwerving eveneens noodzakelijk zijn. Het gaat hier echter telkens om smalle perceelsstroken die verworven moeten worden. De impact hiervan blijft eerder beperkt vergeleken met de vlakvormige maatregelen gezien het beperkte oppervlakteverlies. De betrokken oppervlakte is te klein om de landbouw-bedrijfsvoering in het gedrang te brengen. Voor het grootste deel gaat het hier bovendien over verwerving van stroken van percelen die ten behoeve van vlakvormige maatregelen toch volledig verworven dienen te worden. In dit geval betekent de verwerving van de perceelsstrook geen extra impact op landbouw. Het is echter wel mogelijk dat de verwerving van het volledige perceel gefaseerd wordt, terwijl verwerving van de perceelsstrook voor de lijnvormige maatregel niet gefaseerd kan worden. Lijnvormige maatregelen worden prioritair uitgevoerd om de groenpool van bij de start reeds gedaante te geven. Dit tijdsaspect is bijgevolg wel belangrijk voor de realisatie van lijnvormige maatregelen. Gezien het echter over beperkte oppervlakte-inname gaat, blijft de impact van deze grondverwerving beperkt.

Voor lijnvormige maatregelen moet 2,09 ha landbouwgrond worden verworven. Hierbij zijn 14 landbouwers betrokken. Van deze oppervlakte is 2,05 ha gelegen op percelen die ten behoeve van vlakvormige maatregelen verworven dienen te worden. Hiervan is 0,87 ha gelegen op percelen die volgens de fasering reeds in 2013 verworven zullen worden. Dit betekent dat de verwerving van deze oppervlakte geen bijkomende impact betekent ten opzichte van de vlakvormige maatregelen. De overige oppervlakte van 1,18 ha is gelegen op percelen die in kader van verwerving voor vlakvormige maatregelen gefaseerd worden. De verwerving voor de lijnvormige maatregelen wordt echter niet gefaseerd. Dit betekent dat de grond nodig voor de lijnvormige maatregelen vroeger verworven zal worden dan de rest van het perceel.

BIJLAGE II – WATERTOETS EINDVOORSTEL INRICHTINGSPLAN GROENPOOL VINDERHOUTSE BOSSEN

INHOUD

Inhoud 175

Tabellen 175

1.Inleiding 177

2.Situering Eindvoorstel Groenpool vinderhoutse Bossen 178

3.Bekkenbeheerplan 178

3.1. Bekkenbeheerplan Gentse Kanalen 178

3.2. Deelbekkenbeheerplan Oude Kale 179

4.Toetsing van maatregelen op impact op het watersysteem 179

5.Selectie van de maatregelen die mogelijk een impact hebben op het watersysteem 181

6.Toetsing van de maatregelen op de impact op het watersysteem 183

6.1. Herstel natuurlijke waterhuishouding 183

6.2. Te bebossen 183

6.3. Inrichten oeverstrook/ecologische verbinding 184

6.4. Ontwikkelen netwerk functionele hoofdverbindingen 185

6.5. Ontwikkelen netwerk recreatieve paden 186

7.Eindconclusie 186

TABELLEN

Tabel 1: Overzicht van watertoetskaarten 180

Tabel 2: Doelstellingen van het decreet IWB 180

Tabel 3: Beginselen van het decreet IWB 181

Tabel 4: Terreinacties met een mogelijke impact op het watersysteem 182

1. INLEIDING

Het decreet betreffende het integraal waterbeleid van 18 juli 2003 (BS 14 november 2003 – verder decreet IWB) creëert het juridisch en organisatorisch kader waarbinnen het waterbeleid in Vlaanderen moet worden gevoerd.

Het decreet IWB artikel 8 §1 stelt: *"De overheid die moet beslissen over een vergunning, een plan of programma zoals vermeld in §5, draagt er zorg voor, door het weigeren van de vergunning of door goedkeuring te weigeren aan het plan of programma dan wel door het opleggen van gepaste voorwaarden of aanpassingen aan het plan of programma, dat geen schadelijk effect ontstaat of zoveel mogelijk wordt beperkt en, indien dit niet mogelijk is, dat het schadelijk effect wordt hersteld of, in de gevallen van de vermindering van de infiltratie van hemelwater of de vermindering van ruimte voor het watersysteem, gecompenseerd."*

Een schadelijk effect wordt in het decreet IWB artikel 3 §2 17 gedefinieerd als: *"ieder betekenisvol nadelig effect op het milieu dat voortvloeit uit een verandering van de toestand van watersystemen of bestanddelen ervan die wordt teweeggebracht door een menselijke activiteit; die effecten omvatten mede effecten op de gezondheid van de mens en de veiligheid van de vergunde of vergund geachte woningen en bedrijfsgebouwen, gelegen buiten overstromingsgebieden, op het duurzaam gebruik van water door de mens, op de fauna, de flora, de bodem, de lucht, het water, het klimaat, het landschap en het onroerend erfgoed, alsmede de samenhang tussen een of meer van deze elementen."*

De uitvoering van de watertoets wordt geregeld in het besluit van 20 juli 2006 van de Vlaamse Regering tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, tot aanwijzing van de adviesinstantie en tot vaststelling van nadere regels voor de adviesprocedure bij de watertoets, vermeld in artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid (BS 31 oktober 2006). Het is een formele verplichting voor de overheid die het plan of programma moet goedkeuren, of die de vergunning moet afleveren. De watertoets stimuleert echter de opsteller van het plan of programma of de initiatiefnemer van een activiteit om in het prille stadium van het proces na te denken over de gevolgen voor het watersysteem. Het is dus ook een preventief instrument.

Dit rapport bevat voor het eindvoorstel van het inrichtingsplan Groenpool Vinderhoutse Bossen de analyse en evaluatie van de effecten op het watersysteem en de voorwaarden om dat effect te vermijden, te beperken, te herstellen of te compenseren, de zogenaamde elementen voor het uitvoeren van de watertoets.

2. SITUERING EINDVOORSTEL GROENPOOL VINDERHOUTSE BOSSEN

Voorliggend eindvoorstel van inrichtingsplan is de eindfase in de opmaak van het inrichtingsplan Groenpool Vinderhoutse Bossen. Dit inrichtingsplan geeft uitvoering, samen met de reeds eerder opgemaakte inrichtingsplannen, aan het pilootlandinrichtingsproject Leie en Schelde. Conform de overgangsbepalingen van het Besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 betreffende de opmaak van de landinrichtingsplannen en houdende de opheffing van het Besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 1996 houdende nadere regelen betreffende de landinrichting en houdende de wijziging van het Besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 1998 houdende de subsidiëring van landinrichtingswerken, wordt het inrichtingsplan “Groenpool Vinderhoutse Bossen” afgewerkt volgens de bepalingen van het Besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 1996 houdende nadere regelen betreffende de landinrichting.

3. BEKKENBEHEERPLAN

Het plangebied Vinderhoutse Bossen ligt volledig binnen het werkingsgebied van het Bekkencomité Gentse Kanalen – deelbekken Oude Kale. Dit comité werd opgericht in 1998. Het is een overlegplatform tussen alle rechtstreeks of onrechtstreeks betrokkenen bij het waterbeheer in dit bekken, met als doel de overheid te adviseren voor alle aspecten van het waterbeleid. Alle bekken- en deelbekkenbeheerplannen werden op 30 januari 2009 door de Vlaamse Regering vastgesteld.

3.1 Bekkenbeheerplan Gentse Kanalen

Specifieke relevante acties:

- A 70: Evaluatie en nagaan mogelijkheden toegankelijkheid waterlopen/oevers voor hengelaars;
- A 105: Opmaak inrichtingsplan Vinderhoutse bossen;
- A 108: Onderzoek van mogelijkheden voor de aanleg van een vispaaiplaats in kader van het landinrichtingsplan Vinderhoutse Bossen (timing: 2008-2013);
- A 117: Sanering van vismigratieknelpunten in het stroomgebied van de Oude Kale-Meirebeek (timing: 2008-2013);
- A 139: Verwerving/inrichting van oeverzone op de Lieve (timing: 2008-2013).

Algemene relevante acties:

- A 70: Evaluatie en nagaan van mogelijkheden m.b.t. de toegankelijkheid van waterlopen/oevers voor hengelaars;
- A 111: Uitvoering geven aan het bestrijdingsprogramma van invasieve plantensoorten (starten in 2005).

3.2 Deelbekkenbeheerplan Oude Kale

Het deelbekken Oude Kale bevindt zich vrij centraal in de provincie Oost-Vlaanderen, voornamelijk op grondgebied van de gemeenten Nevele, Gent en Lovendegem, kleinere delen liggen in Deinze en Zomergem. Het merendeel van het deelbekken valt binnen het ambtsgebied van twee wateringen: de wateringen Oude Kale en Meirebeek, die volledig in het deelbekken ligt en er een zeer groot deel van beslaat, en de watering Zomergem-Lovendegem, die slechts deels in het deelbekken ligt.

Specifieke relevante acties:

- Installatie van een KWZI op het stedelijk domein “De Campagne” in Drongen (hoge prioriteit – korte termijn);
- 6.5.2 Gerichte aanpak van de grote waternavel in de Meirebeek;
- 6.8.2 Natuurvriendelijke oevers voor de Meirebeek;
- 6.8.3 Opheffen vismigratieknelpunten (stuw Meirebeek).

Algemene relevante acties:

- 4.1.1 stimuleren perceelsrandenbeheer;
- 6.1.1 afdwingen van de vijfmeterzone langs gecategoriseerde waterlopen;
- 6.5.1 onderhoudsplan (maaien en ruimen voor de waterlopen binnen het deelbekken;
- 6.7.2 monitoring waterpeilen.

In het studiegebied geldt de kwaliteitsnorm “drinkwater” voor de Meirebeek, de Oude Kale, de Ringvaart en de Ringgracht. Voor de Lieve geldt de kwaliteitsnorm “viswater” en voor de overige waterlopen de “basiskwaliteit”. Aquafin voorziet geen investeringen meer binnen het studiegebied, alle werken zijn reeds gerealiseerd.

4. TOETSING VAN MAATREGELEN OP IMPACT OP HET WATERSYSTEEM

Een toetsing van de maatregelen in verband met een impact op het watersysteem gebeurt door middel van:

– de lokalisatie ten opzichte van de watertoetskaarten;
– de doelstellingen en de beginselen van het Decreet Integraal Waterbeleid.

De maatregelen zijn gegroepeerd volgens de types van de beoordelingsschema’s van het uitvoeringsbesluit watertoets artikel 3 §1. Sommige ingrepen kunnen in principe in meerdere categorieën thuishoren, maar worden voor de eenvoudigheid toch slechts één maal vermeld.

De terreinacties worden eerst gesitueerd op de watertoetskaarten. Volgende liggingen worden onderscheiden:

Tabel 1: Overzicht van watertoetskaarten

OG: Overstromingsgevoelige gebieden (effectief-mogelijk)	IN: Infiltratiegevoelige gebieden	WB: Winterbedkaart
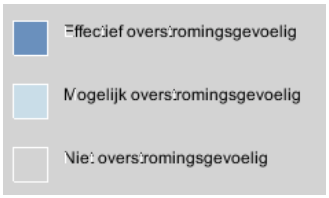	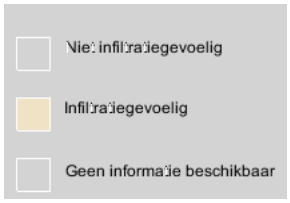	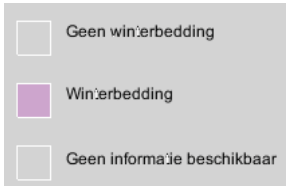
GW: Grondwaterstromingsgevoelige gebieden	**ER: Erosiegevoelige gebieden**	**H: Hellingkaart**
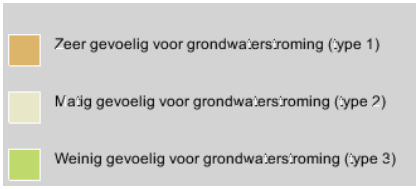	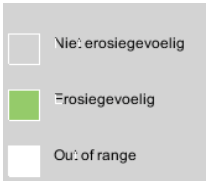	

Vervolgens worden alle acties getoetst aan de doelstellingen en beginselen van het decreet integraal waterbeleid.
De toetsing gebeurt door gebruik te maken van een standaard invultabel:

– het vakje groen kleuren indien de actie aan de doelstelling voldoet of een uitwerking is van de doelstelling of beginsel;
– het vakje rood kleuren indien er een mogelijk knelpunt kan ontstaan met de doelstelling of het beginsel.

Tabel 2: Doelstellingen van het decreet IWB

Doelstellingen van het decreet IWB (art. 5)	
D1:	Het grond- en oppervlaktewater op een zodanige manier beschermen, verbeteren en herstellen dat tegen eind 2015 een goede toestand van de watersystemen wordt bereikt.
D2:	De verontreiniging van oppervlakte- en grondwater voorkomen en verminderen.
D3:	De voorraden aan oppervlakte- en grondwater duurzaam beheren en gebruiken.
D4:	De verdere achteruitgang van aquatische ecosystemen, van rechtstreeks van waterlichamen afhankelijke terrestrische ecosystemen en van waterrijke gebieden voorkomen.
D5:	De aquatische ecosystemen en rechtstreeks van waterlichamen afhankelijke terrestrische ecosystemen in specifieke gebieden verbeteren en herstellen.
D6:	Het beheer van hemelwater en oppervlaktewater organiseren.
D7:	De landerosie, de aanvoer van sedimenten naar het oppervlaktewater en het door menselijke ingrepen veroorzaakt transport en afzetting van slib en sediment terugdringen.
D8:	De waterwegen beheren en ontwikkelen met het oog op de bevordering van een milieuvriendelijker transportmodus van personen en goederen via de waterwegen, het realiseren van de intermodaliteit met de andere vervoersmiddelen en het bevorderen van de internationale verbindingsfunctie ervan.
D9:	De diverse functies binnen een watersysteem en de onderlinge verbanden integraal afwegen.
D10:	De betrokkenheid van de mens met het watersysteem bevorderen, waaronder het verhogen van de belevingswaarde in stedelijk gebied en vormen van zachte recreatie.

Tabel 3: Beginselen van het decreet IWB

Beginselen van het decreet IWB (art. 6)	
B1:	*Het standstill beginsel*. Voorkomen dat de toestand van het watersysteem verslechtert.
B2:	*Het preventiebeginsel*. Optreden om schadelijke effecten te voorkomen, eerder dan die achteraf te moeten herstellen.
B3:	*Het bronbeginsel*. Preventieve maatregelen aan de bron nemen.
B4:	*Het voorzorgsbeginsel*. Het treffen van maatregelen ter voorkoming van schadelijke effecten niet uitstellen omdat na afweging een oorzakelijk verband tussen het handelen of het nalaten en de gevolgen ervan niet volledig door wetenschappelijk onderzoek is aangetoond.
B5:	*Het beginsel dat "de vervuiler betaalt".* De kosten voor maatregelen ter voorkoming, vermindering en bestrijding van schadelijke effecten en de kosten voor het herstellen van deze schade zijn voor rekening van de veroorzaker.
B6:	*Het kostenterugwinningsbeginsel*. De kosten voor waterdiensten in rekening brengen.
B7:	*Het herstelbeginsel*. Schadelijke effecten voor zover mogelijk herstellen tot de van toepassing zijnde referentieniveaus.
B8:	*Het participatiebeginsel*. Aan de burgers vroeg, tijdig en doeltreffend inspraak verlenen bij het voorbereiden, het vaststellen, het uitvoeren, het opvolgen en het evalueren van het integraal waterbeleid.
B9:	*Het beginsel van hoog beschermingsniveau*. Een zo hoog mogelijk beschermingsniveau nastreven van de aquatische ecosystemen, de rechtstreeks afhankelijke terrestrische ecosystemen en de waterrijke gebieden, zonder het multifunctionele gebruik van de watersystemen uit het oog te verliezen.
B10:	*Het beginsel dat het watersysteem één van de ordenende principes is in de ruimtelijke ordening*.
B11:	*Het beginsel van de evaluatie ex ante*. Een voorafgaande, systematische en grondige evaluatie van de gevolgen van het integraal waterbeleid op het milieu en de samenleving en voor de uitvoerende en handhavende instanties uitvoeren is nodig.

5. SELECTIE VAN DE MAATREGELEN DIE MOGELIJK EEN IMPACT HEBBEN OP HET WATERSYSTEEM

In tabel 4 worden de maatregelen die een mogelijke impact hebben op het watersysteem, gebundeld per type. We onderscheiden de volgende types op basis van de beoordelingsschema's uit het uitvoeringsbesluit watertoets (artikel 3 §1):

1. verhardingen & constructies;
2. wijziging van vegetatie;
3. reliëfwijziging;
4. buffer- of infiltratievoorzieningen;
5. lozingen op rioleringsstelsel, oppervlaktewater of grondwater;
6. grondwaterwinning;
7. wijziging van de bedding en structuurkwaliteit waterloop;
8. andere (maatregelen die niet onder te brengen zijn onder bovenstaande types uit het uitvoeringsbesluit watertoets).

Tabel 4: Maatregelen met een mogelijke impact op het watersysteem

Code uitvoerings-eenheid	Maatregel	Type volgens beoordelingsschema
1.2.	Herstel natuurlijke waterhuishouding	**4**
2.2.	Inrichten voor bosontwikkeling	**2**
2.3.	Inrichten grasland-bosmozaïek	**2**
2.4.	Inrichten bos met recreatief medegebruik	**2**
2.5. / 2.6.	Inrichten en uitbreiden speelbos	**2**
3.3.	Inrichten oeverstrook/ecologische verbinding	**7**
5.1.	Ontwikkelen netwerk functionele hoofdverbindingen	**1**
5.2.	Ontwikkelen netwerk recreatieve paden	**1**

6. TOETSING VAN DE MAATREGELEN OP DE IMPACT OP HET WATER-SYSTEEM

6.1 Herstel natuurlijke waterhuishouding

Uitvoeringseenheid											
Titel	Herstel natuurlijke waterhuishouding										
Beschrijving	De waterlopen in het studiegebied hebben een drainerend en verdrogend effect op het waardevolle boscomplex van de Vinderhoutse bossen. Om de natuurlijke waterhuishouding van het bestaande boscomplex in de moeraskalkdepressie te herstellen, is het aangewezen de optimale waterstanden voor de habitats in Habitatrichtlijngebied, de aanpassing van de stuwpeilen en de daaruit voortvloeiende maatregelen voor herstel van een natuurlijker waterhuishouding op de Lieve en de Gavergracht/Meirebeek te bestuderen. Belangrijke randvoorwaarde hierbij is dat er maximaal positief resultaat voor de ruimere Vinderhoutse Bossen optreedt en geen negatieve effecten zijn voor landbouwgronden in omgeving (Vinderhoutse Bulken) en stroomopwaarts. Deze maatregel werd reeds voorzien door VMM in de studie “Ecologische inventarisatie en visievorming in het kader van integraal waterbeheer Oude Kale’.										
Watergevoelige gebieden: zie kaarten in bijlage	OG: niet over-stromingsgevoe-lig en mogelijk overstromings-gevoelig		IN: niet infiltratiege voelig en infiltratie-gevoelig		GW: type 1 en type 2		ER: niet erosiege-voelig		H: kleiner dan 0,5%		WB: behoort niet tot het winterbed van de grote rivier
Doelstellingen IWB	D1	D2	D3	D4	D5	D6	D7		D8	D9	D10
Beginselen IWB	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	B10	B11
Maatregelen of aandachtspunten	Uit de studie voor het herstel van een natuurlijke waterhuishouding zal blijken welke specifieke ingrepen nodig zijn op de Lieve en op de Gavergracht /Meirebeek om de waterhuishouding te optimaliseren in functie van de waardevolle vegetaties en hun ecohydrologische condities in de Vinderhoutse bossen. De ingrepen dienen een maximaal effect te hebben in het natuurgebied (beschermd door VEN en habitatrichtlijngebied) en een minimaal effect in de gebieden die verder duurzaam door de landbouw geëxploiteerd kunnen worden. Het vasthouden van water in het boscomplex door het plaatsen van gronddammen zal bijdragen tot een lokaal vernatten van de bossen.										

6.2 Te bebossen

Uitvoeringseenheid	
Titel	Te bebossen
Beschrijving	Dit omvat : - Het inrichten voor bosontwikkeling - Het inrichten van grasland-bosmozaïek - Het inrichten bos met recreatief medegebruik - Inrichten en uitbreiden speelbos

Watergevoelige gebieden: zie kaarten in bijlage	OG: niet overstromingsgevoelig en mogelijk overstromingsgevoelig		IN: niet infiltratiegevoelig en infiltratiegevoelig		GW: type 1 en type 2		ER: niet erosiegevoelig		H: diverse klassen tot 5 %, overwegend <0,5%		WB: behoort niet tot het winterbed van de grote rivier	
Doelstellingen IWB	D1	D2	D3	D4	D5	D6	D7		D8		D9	D10
Beginselen IWB	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	B10	B11	
Maatregelen of aandachtspunten	Het vergroten van het bosareaal zorgt voor een grotere berging en infiltratie van hemelwater.											

6.3 Inrichten oeverstrook/ecologische verbinding

Uitvoeringseenheid												
Titel	Inrichten oeverstrook/ecologische verbinding											
Beschrijving	De realisatie van de oeverstrook/ecologische verbinding omvat grondverwerving en inrichting van een oeverstrook langs de Merebeek/Gavergracht (1ste categorie) over een lengte van 225 m en een breedte van 15 m. Langs deze corridor kan in de toekomst de verbinding tussen leefgebieden gebeuren. De inrichting van de oeverzones omvat het plaatsen van omheiningen, de natuurtechnische inrichting van de oevers met plaatselijk het herprofileren van de oevers en het uitvoeren van beplantingswerken.											
Watergevoelige gebieden: zie kaarten in bijlage	OG: mogelijk overstromingsgevoelig		IN: niet infiltratiegevoelig		GW: type 1		ER: niet erosiegevoelig		H: tot 5%		WB: behoort niet tot het winterbed van de grote rivier	
Doelstellingen IWB	D1	D2	D3	D4	D5	D6	D7		D8		D9	D10
Beginselen IWB	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	B10	B11	
Maatregelen of aandachtspunten	/											

6.4 Ontwikkelen netwerk functionele hoofdverbindingen

<table>
<tr><th colspan="12">Uitvoeringseenheid</th></tr>
<tr><td>Titel</td><td colspan="11">Ontwikkelen netwerk functionele hoofdwegen</td></tr>
<tr><td>Beschrijving</td><td colspan="11">Doorheen het plangebied van de groenpool wordt een recreatief netwerk ontwikkeld. Functionele hoofdverbindingen verbinden binnen het plangebied de verschillende deelzones (Groene Velden, Vinderhoutse Bossen en de omgeving rond De Campagne) en portalen met elkaar. Tevens vormen zij de verbinding met de ontsluitingsstructuur buiten het plangebied via bestaande verkeersluwe wegenis en de wegen geënt op de groenstructuur van Gent. Binnen het plangebied is het de bedoeling dat de hoofdverbindingen goed aansluiten op groenas 7, de groenstructuur van Groene Ring bij de R4, Drongen en het netwerk van paden ontwikkeld in het inrichtingsplan Oude Kale.
De hoofdverbindingen krijgen een openbaar karakter en moeten zowel voor wandelaars, fietsers als voor exploitatie (landbouw, bos- en natuurbeheer) kunnen worden gebruikt. Daarom dienen zij voldoende stabiel en goed gefundeerd te zijn en met een toplaag geschikt voor recreatief verkeer. Heel wat functionele hoofdverbindingen bestaan vandaag reeds op het terrein als weg, al dan niet openbaar toegankelijk. Waar nodig wordt de weg verworven en/of openbaar gemaakt.</td></tr>
<tr><td>Watergevoelige gebieden: zie kaarten in bijlage</td><td colspan="2">OG: niet overstromingsgevoelig en mogelijk overstromingsgevoelig</td><td colspan="2">IN: niet infiltratiegevoelig en infiltratiegevoelig</td><td colspan="2">GW: type 1 en type 2</td><td colspan="2">ER: niet erosiegevoelig</td><td colspan="2">H: <0,5%</td><td>WB: behoort niet tot het winterbed van de grote rivier</td></tr>
<tr><td>Doelstellingen IWB</td><td>D1</td><td>D2</td><td>D3</td><td>D4</td><td>D5</td><td>D6</td><td colspan="2">D7</td><td colspan="2">D8</td><td>D9</td><td>D10</td></tr>
<tr><td>Beginselen IWB</td><td>B1</td><td colspan="2">B2</td><td>B4</td><td>B5</td><td>B6</td><td>B7</td><td>B8</td><td>B9</td><td>B10</td><td colspan="2">B11</td></tr>
<tr><td>Maatregelen of aandachtspunten</td><td colspan="11">De nieuwe functionele hoofdverbindingen worden uitgevoerd in steenslag (3 m breed) die voor een goed gebruikscomfort en de duurzaamheid best gebonden wordt. Op natte instabiele plaatsen wordt de fundering voorzien van geotextiel.</td></tr>
</table>

6.5 Ontwikkelen netwerk recreatieve paden

Uitvoeringseenheid												
Titel	Ontwikkelen netwerk recreatieve paden											
Beschrijving	Naast de functionele hoofdverbindingen worden binnen de groenpool ook recreatieve paden ingericht. Deze paden hebben als hoofdfunctie wandelen of een ander gebruik waarvoor minder ingrepen voor een stabiele comfortabele weg noodzakelijk zijn. Naast wandelen zullen deze paden ook worden gebruikt in combinatie met een ruiterpad/-strook en hier en daar toegankelijk zijn voor mountainbikers. Deze paden fungeren naast hun recreatieve functie tevens als ontsluiting voor exploitatieverkeer (landbouw, bos- en natuurbeheer). De onderdelen van het traject worden waar nodig verworven en/of openbaar gemaakt. De reeds bestaande onderdelen van deze paden blijven behouden in hun huidige staat. Waar de weg te nat en instabiel is voor een duurzaam gebruik als wandelpad en exploitatieweg wordt deze lokaal verbeterd. Waar nodig worden bestaande afsluitingen opgebroken en/of nieuwe afsluitingen geplaatst en aanpassingen aan de bermen uitgevoerd. Ter hoogte van de kruising met grachten worden overgangen geplaatst.											
Watergevoelige gebieden: zie kaarten in bijlage	OG: niet overstromingsgevoelig en mogelijk overstromingsgevoelig		IN: niet infiltratiegevoelig en infiltratiegevoelig		GW: type 1 en type 2		ER: niet erosiegevoelig		H: <0,5%		WB: behoort niet tot het winterbed van de grote rivier	
Doelstellingen IWB	D1	D2	D3	D4	D5	D6	D7		D8		D9	D10
Beginselen IWB	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9		B10	B11
Maatregelen of aandachtspunten	In hoofdzaak worden de wandelwegen beperkt verhard. Enkel waar paden door de terreinomstandigheden te drassig en instabiel zijn voor een comfortabele toegankelijkheid wordt een fundering en waterdoorlatende verharding vooropgesteld. Binnen de groenpool wordt het typische aspect van een stabiel, groen wandelpad/landweg met rijke kruidenvegetatie in de bermen nagestreefd.											

7. EINDCONCLUSIE

De voorgestelde maatregelen van het voorliggende eindvoorstel van inrichtingsplan veroorzaken over het algemeen geen schadelijke effecten op het watersysteem. Toch zijn er enkele maatregelen die een impact zouden kunnen hebben (vnl. aanleg van hoofdverbindingen en recreatieve paden). Deze maatregelen zijn echter kleinschalig en vormen geen bedreiging voor opvang van hemelwater aangezien het hoofdzakelijk gaat om de aanleg van halfverhardingen.

Het eindvoorstel van inrichtingsplan is verenigbaar met de doelstellingen van artikel 5 en de beginselen van artikel 6 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid. Alle effecten op het watersysteem en de milderende maatregelen, op basis waarvan de watertoets uitgevoerd werd, zijn beschreven in deze nota.

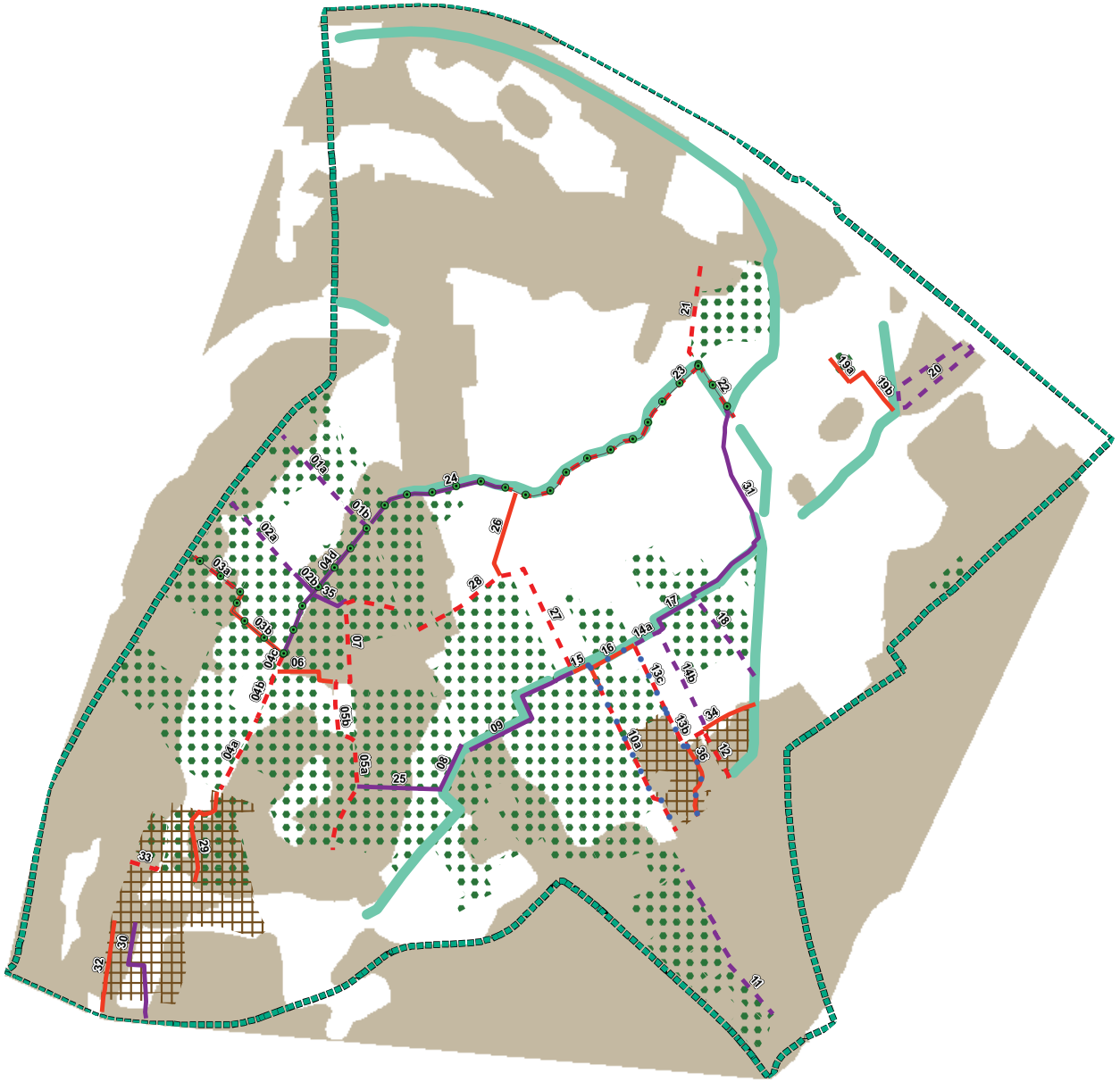

Watertoets
VINDERHOUTSE BOSSEN

INFILTRATIEGEVOELIGE GEBIEDEN (IN)

Schaal 1/15.000

N

VLM

Legende

- Aanleg van ruiterstroken
- Aanleg van een pad voor mindervaliden
- Aanleg nieuwe functionele hoofdverbinding
- Uitbouw landweg tot functionele hoofdverbinding
- Aanleg nieuw wandeltracé
- Uitbouw bestaande landweg voor wandelen
- Optimaliseren natuurlijk waterbeheer

Algemeen

- Afbakening plangebied
- Inrichting van fijnmazig wandelnetwerk
- Te bebossen

IN : Infiltratiegevoelige gebieden

- Niet infiltratiegevoelig
- Infiltratiegevoelig

Bron: Infiltratiegevoelige bodems
Watertoetskaarten - infiltratiegevoelige bodems, toestand 20/07/2006 (AGIV & CIW, 2007)

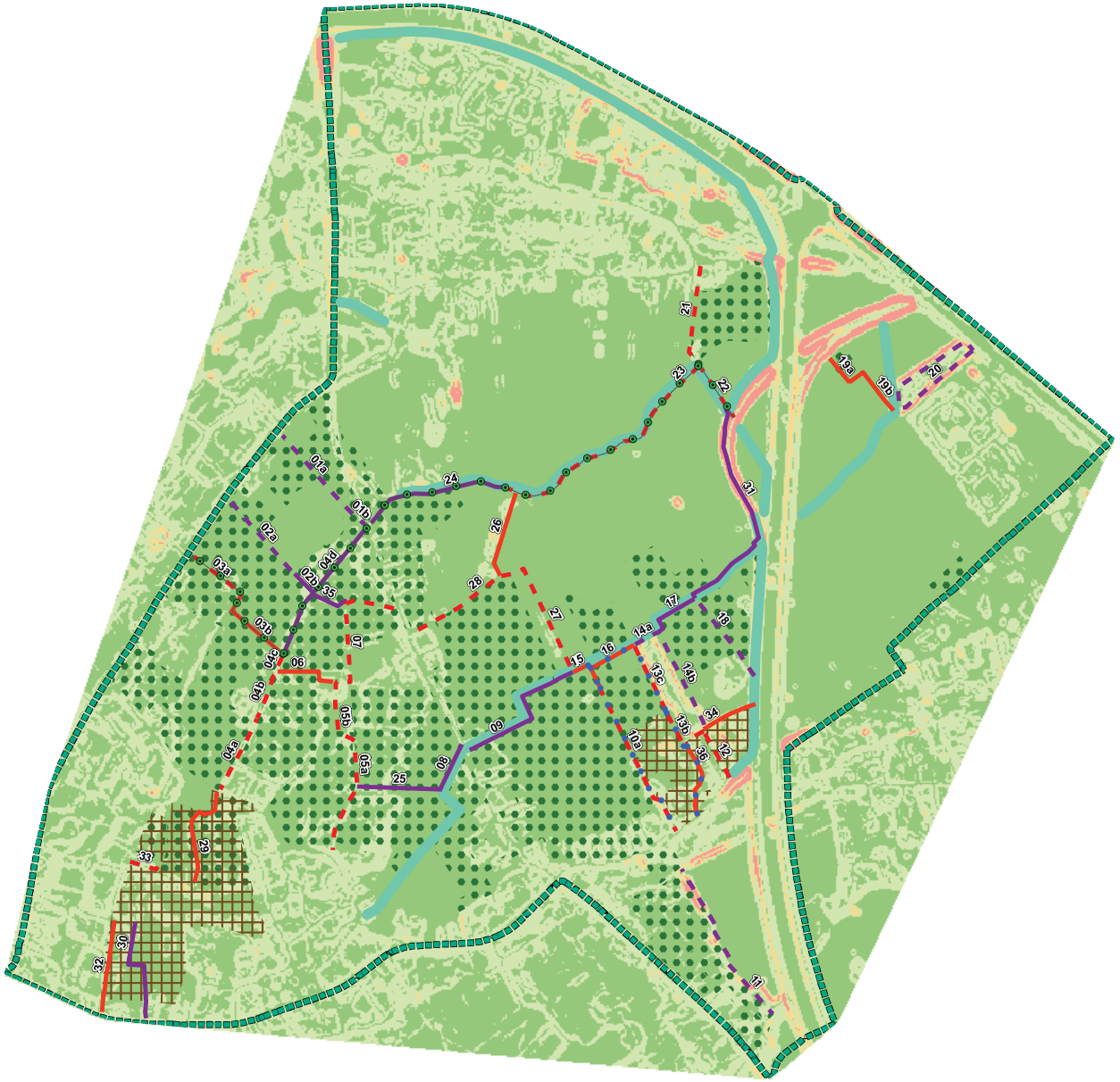

Watertoets
VINDERHOUTSE BOSSEN

HELLINGKAART (H)

Schaal 1/15.000

N

VLM

Legende

- Aanleg van ruiterstroken
- Aanleg van een pad voor mindervaliden
- Aanleg nieuwe functionele hoofdverbinding
- Uitbouw landweg tot functionele hoofdverbinding
- Aanleg nieuw wandeltracé
- Uitbouw bestaande landweg voor wandelen
- Optimaliseren natuurlijk waterbeheer

Algemeen

- Afbakening plangebied
- Inrichting van fijnmazig wandelnetwerk
- Te bebossen

H: HELLINGKAART

- < 0,5%
- 0,5% - 5%
- 5% - 10%
- > 10%

Bron: HELLINGKAART
Watertoetskaarten - infiltratiegevoelige bodems, toestand 20/07/2006 (AGIV & CIW, 2007)

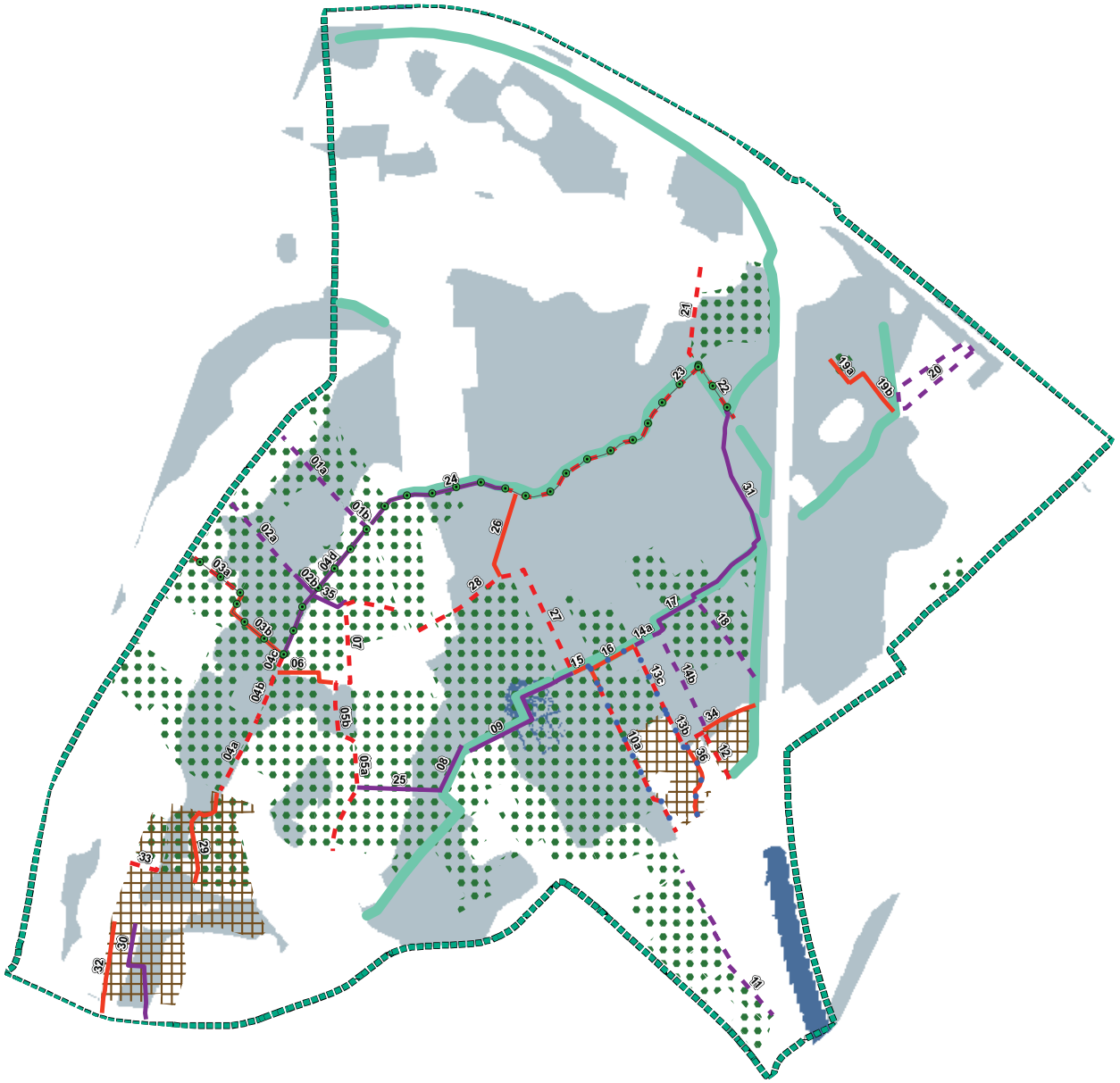

Watertoets
VINDERHOUTSE BOSSEN

OVERSTROMINGSGEVOELIGE GEBIEDEN (OG)

Schaal 1/15.000

N

VLM

Legende

- Aanleg van ruiterstroken
- Aanleg van een pad voor mindervaliden
- Aanleg nieuwe functionele hoofdverbinding
- Uitbouw landweg tot functionele hoofdverbinding
- Aanleg nieuw wandeltracé
- Uitbouw bestaande landweg voor wandelen
- Optimaliseren natuurlijk waterbeheer

Algemeen

- Afbakening plangebied
- Inrichting van fijnmazig wandelnetwerk
- Te bebossen

OG: OVERSTROMINGSGEVOELIGE GEBIEDEN

- Niet overstromingsgevoelig
- Effectief overstromingsgevoelig
- Mogelijk overstromingsgevoelig

Bron: OVERSTROMINGSGEVOELIGE GEBIEDEN
Watertoetskaarten - infiltratiegevoelige bodems, toestand 20/07/2006 (AGIV & CIW, 2007)

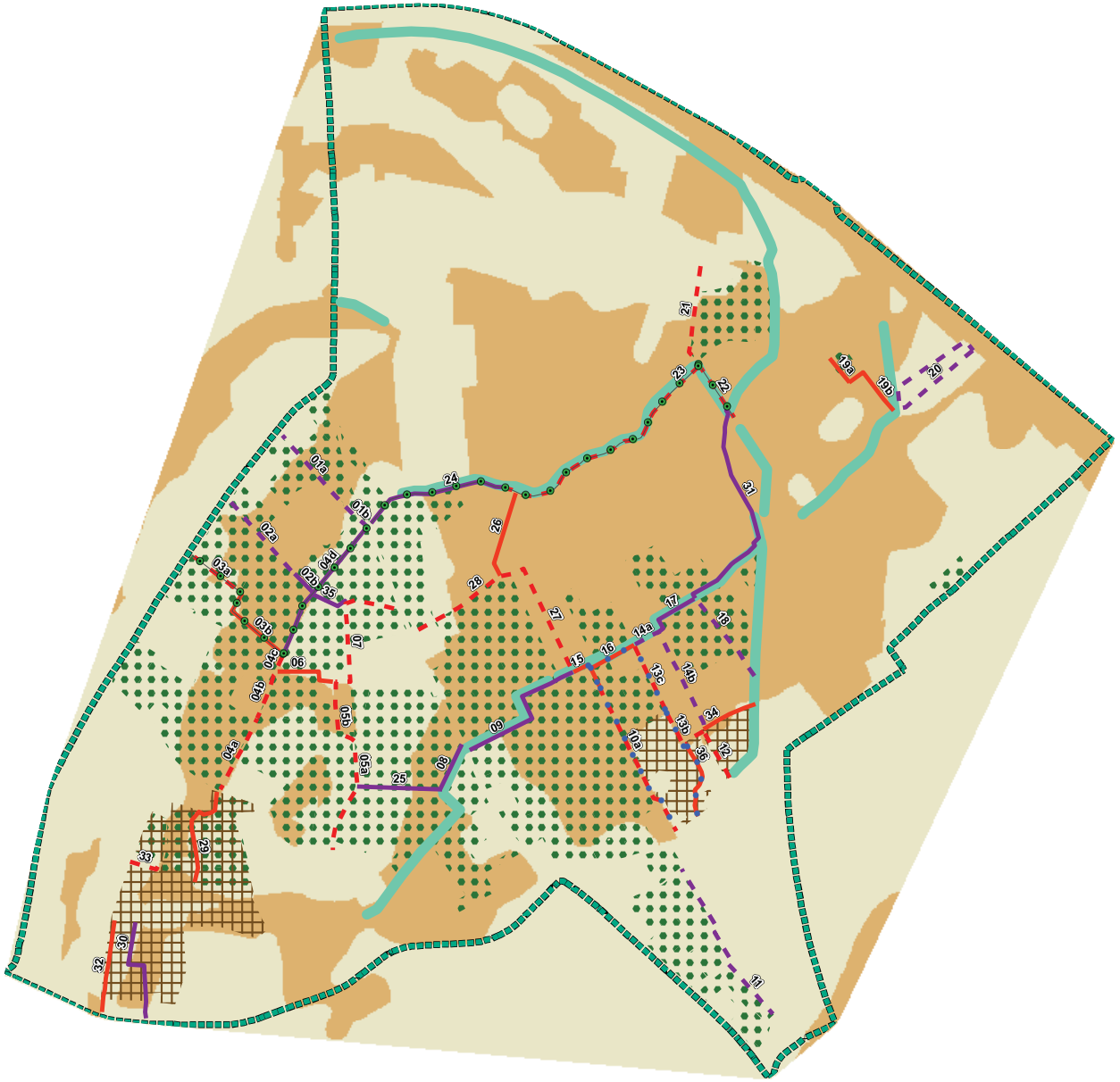

Watertoets
VINDERHOUTSE BOSSEN

GRONDWATERSTROMINGS-GEVOELIGE GEBIEDEN (GW)

Schaal 1/15.000

N

VLM

Legende

- Aanleg van ruiterstroken
- Aanleg van een pad voor mindervaliden
- Aanleg nieuwe functionele hoofdverbinding
- Uitbouw landweg tot functionele hoofdverbinding
- Aanleg nieuw wandeltracé
- Uitbouw bestaande landweg voor wandelen
- Optimaliseren natuurlijk waterbeheer

Algemeen

- Afbakening plangebied
- Inrichting van fijnmazig wandelnetwerk
- Te bebossen

GW: GRONDWATERSTROMINGS-GEVOELIGE GEBIEDEN

- Geen informatie beschikbaar
- Zeer gevoelig voor grondwaterstroming (type 1)
- Matig gevoelig voor grondwaterstroming (type 2)
- Weinig gevoelig voor grondwaterstroming (type 3)

Bron: GRONDWATERSTROMINGSGEVOELIGE GEBIEDEN
Watertoetskaarten - infiltratiegevoelige bodems, toestand 20/07/2006 (AGIV & CIW, 2007)

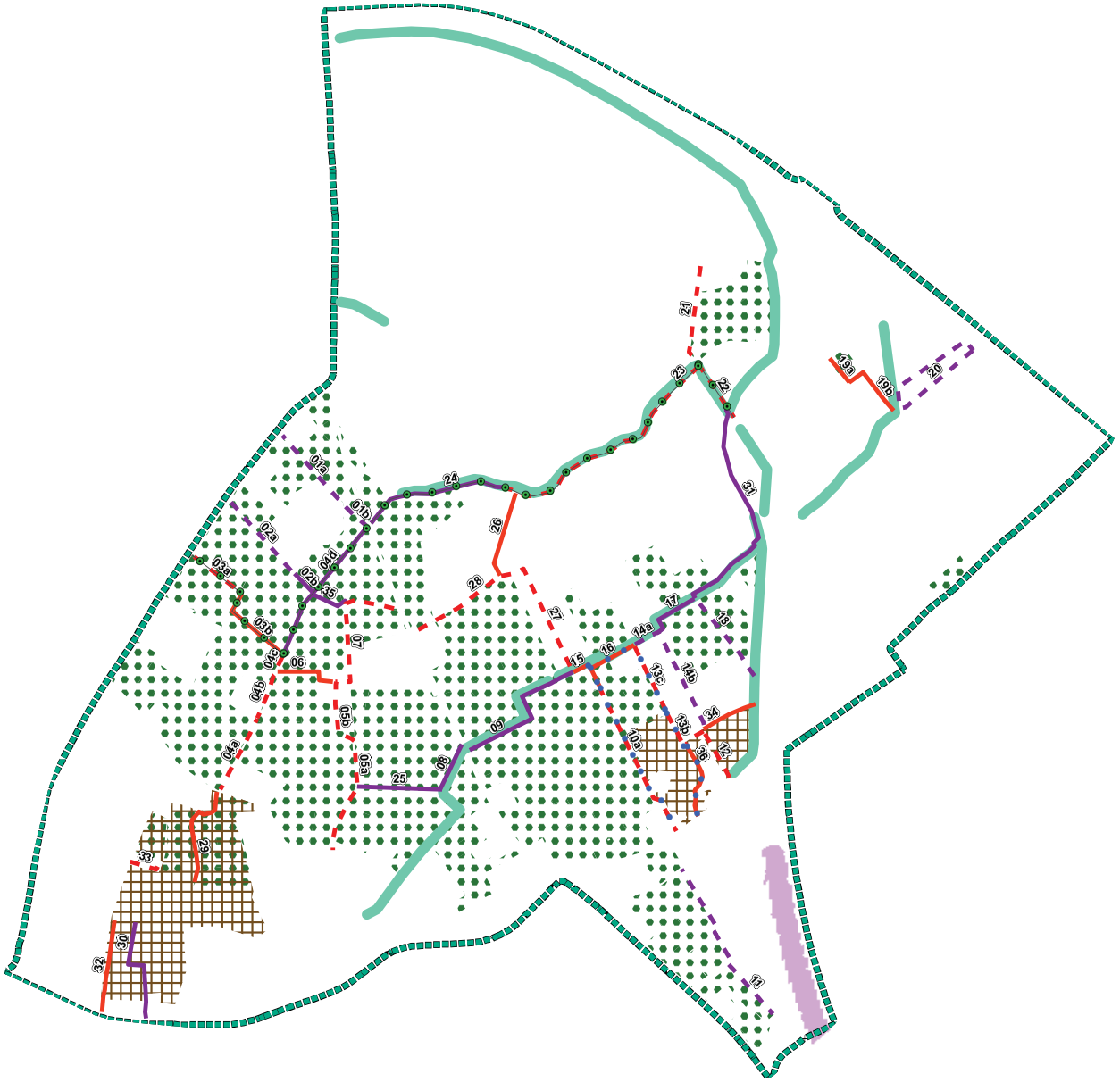

Watertoets
VINDERHOUTSE BOSSEN

WINTERBEDKAART (WB)

Schaal 1/15.000

N

Legende

- Aanleg van ruiterstroken
- Aanleg van een pad voor mindervaliden
- Aanleg nieuwe functionele hoofdverbinding
- Uitbouw landweg tot functionele hoofdverbinding
- Aanleg nieuw wandeltracé
- Uitbouw bestaande landweg voor wandelen
- Optimaliseren natuurlijk waterbeheer

Algemeen

- Afbakening plangebied
- Inrichting van fijnmazig wandelnetwerk
- Te bebossen

WB: WINTERBEDKAART

- Behoort niet tot winterbed van grote rivier
- Behoort tot het winterbed van grote rivier

Bron: WINTERBEDKAART
Watertoetskaarten - infiltratiegevoelige bodems, toestand 20/07/2006 (AGIV & CIW, 2007)

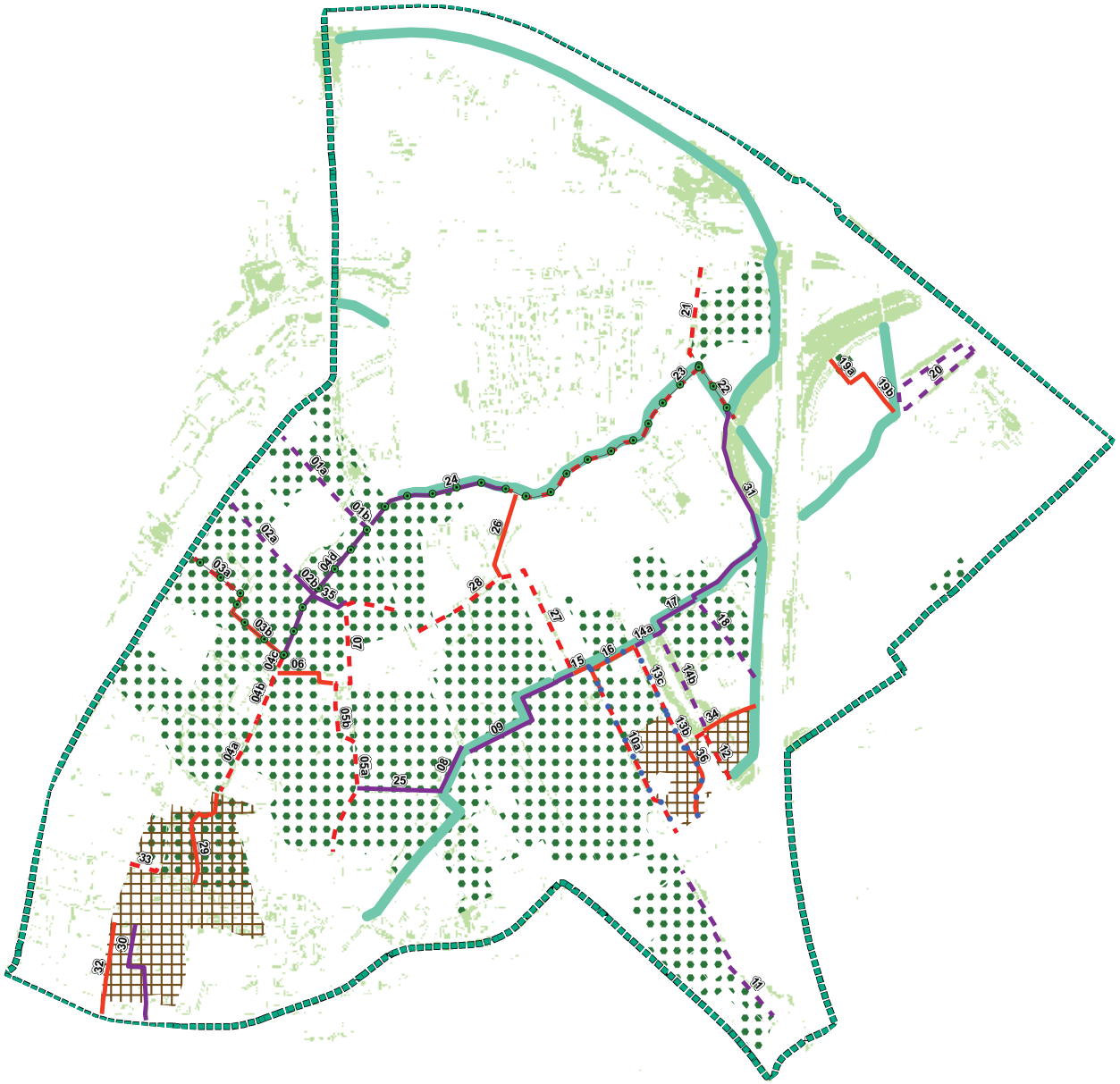

Watertoets
VINDERHOUTSE BOSSEN

EROSIEGEVOELIGE GEBIEDEN (ER)

Schaal 1/15.000

N

Legende

- Aanleg van ruiterstroken
- Aanleg van een pad voor mindervaliden
- Aanleg nieuwe functionele hoofdverbinding
- Uitbouw landweg tot functionele hoofdverbinding
- Aanleg nieuw wandeltracé
- Uitbouw bestaande landweg voor wandelen
- Optimaliseren natuurlijk waterbeheer

Algemeen

- Afbakening plangebied
- Inrichting van fijnmazig wandelnetwerk
- Te bebossen

ER: EROSIEGEVOELIGE GEBIEDEN

- Niet erosiegevoelig
- Erosiegevoelig

Bron: EROSIEGEVOELIGE GEBIEDEN
Watertoetskaarten - infiltratiegevoelige bodems, toestand 20/07/2006 (AGIV & CIW, 2007)

LITERATUUR

Allaert G. en Leinfelder H., 2005, Parkbos Gent – Over visievorming en beleidsnetwerking, Academia Press, Gent, 122 blz.

AMINAL, 1993, Lange Termijnplanning Bosbouw, Eindrapport, 274 blz.

AWZ, Departement Leefmilieu en Infrastructuur, maandelijks infomagazine Waterspiegel nr 7/8, september/oktober 2003, jaargang 4.

Criel, D. e.a. (1994). Rode lijst van de zoogdieren in Vlaanderen. Studie in opdracht het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap Aminal, Brussel, 79p.

De Bruyne, H., e.a. (1996). Gemeentelijk Natuurontwikkelingsplan Lovendegem. Esher.

De Knijf, G. & Anselin, A., 1996. Een gedocumenteerde Rode lijst van de libellen van Vlaanderen. Mededelingen van het Instituut voor Natuurbehoud, 4, p 1-90.

De Saeger, S. & Vriens, L., 2003. Gedeeltelijk ontwerp Biologische Waarderingskaart, versie 2, kaartbladen 22. Brussel. Digitaal bestand Instituut voor Natuurbehoud van een gedeelte van de kaartbladen.

Demolder, H., De Saeger, S. & Paelinckx, D., 2002. Biologische Waarderingskaart, versie 2, kaartbladen 6-14. Brussel. Digitaal bestand Instituut voor Natuurbehoud en metadata. Brussel.

Gent (2003). Gemeentelijk Ruimtelijk structuurplan.

Goossens Dirk (1984), Inleiding tot de geologie en geomorfologie van België, 228 p.

Gysels, H., (1993). De Landschappen van Vlaanderen en zuidelijk Nederland.

Louis, A., Sanders, J. en Tavernier, R. (1986). Bodemkaart van België. Verklarende tekst. uitgegeven onder auspiciën van het Instituut tot aanmoediging van het Wetenschappelijk Onderzoek in de Nijverheid en Landbouw (I.W.O.N.L.).

Lovendegem gemeentebestuur, (2005). Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan Lovendegem.

Maes, D. & Van Dyck, H. 1996. Een gedocumenteerde Rode Lijst van de dagvlinders van Vlaanderen. Mededelingen van het Instituut voor Natuurbehoud 1996 (1) : 1-154 p.

Maes, D. & Van Dyck, H., 1999, Dagvlinders in Vlaanderen – Ecologie, verspreiding en behoud, Stichting Leefmilieu/Antwerpen i.s.m. Instituut voor Natuurbehoud en Vlaamse Vlinderwerkgroep/Brussel.

Meirsschaut, M. & Heyneman, G. (1996). Gemeentelijk Natuurontwikkelingsplan Gent. Eindrapport 1996. Dienst Leefmilieu en Natuurontwikkeling, Stad Gent, 98 p.

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (1996) Bebossing van landbouwgronden. Van Hoye D. 36 blz.

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (1998) Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Brussel, 594 blz.

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, 2005, gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan Parkbos Gent, AROHM-Afdeling Ruimtelijke Planningp. 94

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, 2006, Ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos, regio Veldgebied Brugge-Meetjesland, 90p.

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Afdeling Bos en Groen – Meer subsidies voor bebossing van landbouwgrond, wegwijs in de nieuwe subsidieregeling, 2004.

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Afdeling Water – Ecologische visievorming in het kader van integraal waterbeheer, Haskoning, 2003.

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement Leefmilieu en Infrastructuur (1997). Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting, Monumenten en Landschappen. Afdeling Ruimtelijke Planning, Brussel. 594 p.

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement Leefmilieu en Infrastructuur- Arohm – Afdeling Ruimtelijke Planning. Voorontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan. Afbakening grootstedelijk gebied Gent, toelichtingsnota – maart 2004.

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement Leefmilieu en Infrastructuur Vademecuum natuurtechniek – Inrichting en beheer van waterlopen, (1994).

OVAM (2006). Leidraad en algemene code van goede praktijk bagger- en ruimingsspecie. 64p.

Peeters, K. (2004). Beleidsnota Leefmilieu en Natuur. 81 p.

Provincie Oost-Vlaanderen (2003). Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan Oost-Vlaanderen. Definitief vastgesteld door de provincieraad op 10 december 2003. 495 p.

Sparreboom, M., (1981). De amfibieën en reptielen van Nederland, België en Luxemburg. Balkema natuurgidsen.

Toelichting bij de geologische kaart van België, kaartblad 22 , Gent, Bodemkaart België Gent 55 W, p 15.

Toerisme Vlaanderen (2006). Een nieuwe regelgeving voor toeristisch-recreatieve projecten en strategische plannen in Vlaanderen, infobrochure. 37 p.

Van der Aa B., De Maeyer W. en Dumortier M., (2005), Hoofdstuk 26: Bosbouw, Natuurrapport 2005, 10 blz.

Van Elegem B., Embo T., Kerkhove G. en Houthaeve R., (1997), Studie van de bebossingsmogelijkheden en de afbakening van een regionaal bos en een stadsbos de regio Gent: een zoektocht naar het stadsbos, Brochure van de provincie Oost-Vlaanderen – dienst planning en natuurbehoud, Gent

Van Uytvanck J. & Decleer K., 2006. Analyse van het effect van extensieve begrazing op spontane verbossingsprocessen. Rapport van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek: INBO.R.2006.5, Brussel.

Van Thuyne G. et al., (1998), Visbestandsopnames op het Kanaal van Gent naar Oostende, Oost en West Vlaanderen. Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer.

Vitse T., Bosuitbreiding in Vlaanderen : plannen en uitvoeren – Studiedag Natuurontwikkeling, tips voor de toekomst.

Vlaamse Bosbouwvereniging vzw (1997) Studie van de bebossingsmogelijkheden en de afbakening van een regionaal bos en een stadsbos in de regio Gent.

Vlaamse Landmaatschappij (2000) Eindvoorstel van inrichtingsplan Vinderhoutse bossen en Groene Velden, 53 blz.

KAARTEN/CD-ROM'S, DIGITALE BESTANDEN

Digitale Vectoriële versie van de bodemkaart van België, schaal 1/20000. IWT (OC-GIS-Vlaanderen).

Digitale vectoriële versie van de waterlopen van de Vlaamse Hydrologische atlas. MVG-LIN-Aminal-Water (OC GIS-Vlaanderen).

Digitale Vectoriële versie van het gewestplan, schaal 1/10.000. MVG-LIN-AROHM-Ruimtelijke Planning, toestand april 2002 (OC GIS Vlaanderen).

Eenmalige perceelsregistratie 2009, ALV

Koninklijke bibliotheek van België en Gemeentekrediet van België (1965). Kabinetskaart van de Oostelijke Nederlanden opgenomen op initiatief van de Graaf Ferraris (1971–1974).

Landschapsatlas, uitgave 2001. OC GIS Vlaanderen.

Mestbankaangifte 2010 over bedrijfssituatie 2009 (Mestbank)

Rasterversie Topografische kaart NGI schaal 1/10000, uitgave 1978–1993 (OC -GIS-Vlaanderen).

Topografische kaart van Vlaanderen en Brussel, NGI, aangemaakt tussen 1986 en 1990 (OC GIS Vlaanderen).

Topografische kaart van Vlaanderen en Brussel, NGI, aangemaakt tussen 1991 en 2001 (OCGIS-Vlaanderen).

VLM
lne.
Departement
Leefmilieu,
Natuur en
Energie